

Ἡ Νεολαία

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 50 (101)
14 ΣΕΠΤ. 1940 - Ε΄

Ἡ Νεολαία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικουμένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β΄. — ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β΄ ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
» » Συντάξεως 34-425

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀριθ. Τεύχ. 50—14 Σεπτεμβρίου 1940
ΤΙΜΗ ΔΡΑΧ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

		Μελῶν καὶ μὴ μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικοῦ)	Δρ.	160 — 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ »	»	80 — 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ »	»	40 — 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ:	Λίρ. Ἀγγλίας	1
	Ἀμερικῆς Δολ.	6
	Αἰγύπτου Λίρ.	1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας) καὶ Σχολικὰς Ἐφορίας. ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν.

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἐ. ἀ. καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς Ε.Ο.Ν.

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνὸς

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. Συνδρομηταί, τῶν ὁποίων ἔληξεν ἢ λήγει ἡ συνδρομή, ὅπως μᾶς ἐμβάζουν τακτικῶς αὐτήν.

Ὅσοι ἐξ αὐτῶν δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ τὴν ἀνανεώσουν παρακαλοῦνται νὰ μᾶς τὸ γνωρίζουν ἐπιστρέφοντες τὸ πρῶτον τεῦχος ποὺ θὰ λάβουν, μετὰ τὴν λῆξιν αὐτῆς, γράφοντες ἐπὶ τῆς ταινίας τὴν λέξιν «ἀπαράδεκτον».

Ἡ μὴ τοιαύτη ἐπιστροφὴ σημαίνει διὰ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ συνδρομητοῦ νὰ συνεχισθῇ ἡ ἀποστολὴ τοῦ τεύχους καὶ τὴν ὑποχρέωσίν του ὅπως ἐμβάσῃ τὴν συνδρομήν του.

Ἐπίσης παρακαλοῦνται ὅσοι ἐκ τῶν κ. κ. Συνδρομητῶν ἀλλάσσουν διεύθυνσιν νὰ μᾶς τὸ γνωρίζουν ἐγκαίρως δι' ἐπιστολῆς των, ἐσωκλείοντες εἰς ταύτην καὶ 3 δραχμὰς εἰς γραμματόσημα διὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ πλακιδίου τῆς διευθύνσεώς των.

ΕΘΝΑΠΟΣΤΟΛΟΙ

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας θ' ἀρχίσουν πάλιν τὰ μαθήματα καὶ εἰς ὅλον τὸ ἑλληνικὸν Κράτος νέα ἐκπαιδευτικὰ κτίρια θὰ στεγάσουν τὰ Ἑλληνόπουλα ποὺ θὰ δεχθοῦν τὰ φῶτα τῆς ἑλληνικῆς, πρωτίστως, παιδείας. Διότι, ἂς μὴν ἀπατώμεθα: Οὔτε τὰ λαμπρὰ καὶ μεγαλοπρεπῆ κτίρια, οὔτε ἡ καλῶς ὠργανωμένη ἐκπαίδευσις τῶν μαθητῶν θὰ προσέφερε τὴν ἐλαχίστην ὑπηρεσίαν — ἀντιθέτως — ἂν ἡ παιδεία δὲν εἶχε μορφὴν καθαρῶς ἐθνικήν. Ὁ ἐθνισμὸς εἶναι τὸ θεμέλιον, ὁ προμαχὼν καὶ ὁ ἀσφαλὴς θωρακισμὸς τῆς ψυχῆς καὶ τὸ ξέρουν πολὺ καλὰ ὅλοι ἐκεῖνοι πού, εἴτε εἰς τὸν τόπον μας εἴτε ἀλλοῦ, εἰργάσθησαν ἢ ἐργάζονται διὰ τὴν ἀνατροπὴν μιᾶς σοφῆς τάξεως πραγμάτων, ποὺ καθιέρωσεν ἡ πεῖρα χιλιετηρίδων. Τὸ ξεύρουν πολὺ καλὰ καὶ ἐναντίον αὐτῆς ἔστρεψαν τὰς προσπαθείας των εἰς τὸν τόπον μας μέχρι τῆς σωτηρίου 4ης Αὐγούστου. Μίσθαρνα ὄργανα, ἄνθρωποι περιωρισμένης νοητικῆς καταστάσεως, ἄλλοι ἄβουλοι καὶ ἀδιάφοροι, τέλος ἄλλοι χωρὶς συνείδησιν τῶν ὑποχρεώσεων καὶ καθηκόντων των ἔγιναν οἱ ὑπηρέται μιᾶς ἀναρχουμένης πορείας, ἡ ὁποία οὔτε αὐτὸ τὸ δικαιολογητικὸν τῆς ἰδεολογίας δὲν ἠμποροῦσε νὰ προβάλῃ. Ποῦ θὰ ἐφθάναμεν, τὸ ξεύρομεν ὅλοι καὶ τὸ εἴδομεν. Ἡ 4η Αὐγούστου ἐπρόλαβε τὴν καταστροφὴν εἰς τὸ τελευταῖον τῆς ὥρας τέταρτον, τὸ στιβαρὸ χέρι, ποὺ δὲν ἐδίστασεν ἐμπρὸς εἰς τὸ μέγα πατριωτικὸν καθῆκον, ἀνέσυρε τὸν τόπον ἀπὸ αὐτὸ τὸ βάραθρον. Ὁ Θεὸς τῆς Ἑλλάδος ἐλυπήθη τὸν τόπον αὐτὸν ποὺ ὑπηρέτησε τὴν ἀνθρωπότητα ὅσον κανεὶς ἄλλος˙ τὸν λαὸν αὐτὸν ποὺ μὲ τὴν γλῶσσάν του ὡμίλησαν ὅλοι ὅσοι ἠκολούθησαν τὰ βήματα τοῦ Θεανθρώπου. Καὶ μετὰ τὴν σωτηρίαν ἤρχισεν ἡ ἀνόρθωσις. Μόνον οἱ κοντόφθαλμοι καὶ οἱ θεληματικῶς τυφλοὶ δὲν βλέπουν τί γίνεται γύρω των καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ποῖος ὀργασμὸς ἐργασίας, ἀναπλάσεως καὶ ἀνασυντάξεως, ποία προσπάθεια ἀποτοξινώσεως τοῦ ἐθνικοῦ ὀργανισμοῦ ποὺ ἐδηλητηρίασεν ἡ προπαγάνδα, ἡ ὀλεθριωτέρα δολοπλοκία. Εἴτε ὅμως οἱ ὀλίγοι αὐτοὶ τύποι — ἂν ὑπάρχουν — βλέπουν ἢ δὲν βλέπουν, τὸ γεγονὸς εἶναι ὅτι ἡ Ἑλλὰς εὑρίσκεται εἰς τὸν μεγάλον δρόμον ποὺ φέρει πρὸς τὴν δόξαν καὶ τὴν ἐθνικὴν λαμπρότητα. Τὸ σημερινὸν ἑλληνικὸν Κράτος, βαθύτατα ἐθνικόν, ἔχει τὴν συνολικὴν ἰδέαν διὰ τὸν λαόν του, διὰ τὸν Ἑλληνισμὸν ὅλον, ποὺ πρέπει νὰ ἔχουν διὰ τὴν ἐθνικήν των ὀντότητα ὅλα τὰ Κράτη ποὺ εἶναι ἄξια νὰ ζοῦν καὶ νὰ μεγαλουργοῦν. Τὸ σημερινὸν ἑλληνικὸν Κράτος ἐνδιαφέρεται διὰ τὸν ἕνα Ἕλληνα ποὺ εὑρίσκεται μοχθῶν εἰς τὸ ἄκρον τῆς γῆς, ὅσον ἐνδιαφέρεται καὶ διὰ τὸν ὅλον ἑλληνικὸν λαόν. Ὁ τοπικισμὸς ἀφ' ἑνός, ἡ ἀδιαφορία διὰ τὰ πέραν τῆς Ἑλλάδος τμήματα τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀφ' ἑτέρου, εἰς ὡρισμένας περιόδους τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας, ἔκαμαν τόσον κακὸν εἰς τὸν Ἑλληνισμόν, ὅσον δὲν ἔκαμεν ἕνας καταστρεπτικὸς πόλεμος. Ἐχάσαμεν εἰς διαφόρους χώρας πληθυσμοὺς ποὺ συμποσοῦνται εἰς ἑκατομμύρια καὶ ποὺ θὰ εἶχαν ἀσφαλῶς περισωθῆ ἂν τὸ ἑλληνικὸν Κράτος δὲν κατεγίνετο εἰς μικροκομματισμοὺς καὶ ἂν ἐθεώρει τὰ ἔξω καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου τμήματα τοῦ Ἑλληνισμοῦ μὲ τὸ ἴδιον βλέμμα ποὺ ἐθεώρει τὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τὴν ἐποχὴν ὅμως ἐκείνην ἡ κοινοτικὴ ἐκλογὴ τῶν Φαρσάλων εἶχε μεγαλυτέραν ἀξίαν ἀπὸ μίαν συμπαγῆ μᾶζαν Ἑλλήνων ποὺ ἐχάνετο διότι τὸ ἑλληνικὸν Κράτος δὲν εἶχε καμμίαν διάθεσιν νὰ προσφέρῃ τὴν προστασίαν του. Τὰ Ἑλληνόπουλα δὲν τὸ ξεύρουν, πρέπει ὅμως νὰ τὸ μάθουν, ὅτι ὁ ἑλληνικὸς ἀπὸ τὴν Μάνην πληθυσμὸς τῆς Κορσικῆς ἐχάθη διὰ τὸν Ἑλληνισμὸν καὶ τὴν Ὀρθοδοξίαν, διότι ὅλαι του αἱ προσπάθειαι νὰ τοῦ σταλοῦν ἐξ Ἑλλάδος ἱερεῖς, διδάσκαλοι καὶ βιβλία ἀπέβησαν εἰς μάτην. Τὸ αὐτὸ πρέπει νὰ ξεύρουν ὅτι συνέβη καὶ μὲ τὸν Ἑλληνισμὸν τόσων ἄλλων περιοχῶν εἰς τὴν Δύσιν καὶ εἰς τὸν Βορρᾶν, ὅπου ἦτο διεσπαρμένος παλαιότερα Ἑλληνισμός.

Συνέβησαν, ἀλλὰ δὲν πρόκειται νὰ συμβοῦν πλέον˙ ἀντιθέτως, θὰ καταβληθῆ προσπάθεια νὰ περισωθῆ ὅ,τι εἶναι ἀκόμη δυνατὸν νὰ περισωθῆ ἀπὸ ὅσα θεωροῦνται τὴν στιγμὴν ταύτην χαμένα. Τὸ σημερινὸν ἑλληνικὸν Κράτος ἔπαυσε νὰ εἶναι ἑλλαδικόν, ἔχει πλήρη συνείδησιν τῆς ἀποστολῆς του, ἡ ὁποία ὑπερβαίνει κατὰ πολὺ τὰ τεταγμένα γεωγραφικὰ ὅρια. Ὁ Ἑλληνισμὸς εἶναι μία ἰδέα ποὺ ἐκπηγάζει ἀπὸ ἱστορίαν πέντε σχεδὸν χιλιάδων ἐτῶν, ἰδέα ποὺ δημιουργεῖ ὑποχρεώσεις, εὐθύνας, καθήκοντα. Αὐτὸ θὰ διδαχθῆ τὸ Ἑλληνόπουλο εἰς τὸ σχολεῖόν του σήμερον. Θὰ μάθῃ ὅτι ἡ γενέτειρά του, ἡ Πελοπόννησος, ἡ Κρήτη, ἡ Μακεδονία, ἡ Ἤπειρος, εἶναι ὡραῖος τόπος, ἀλλ' ὑπάρχει κάτι ὡραιότερον ἀκόμη, κάτι ποὺ λάμπει εἰς αἰῶνας αἰώνων, ἡ Ἑλλάς. Εἰς αὐτῆς τὴν ὑπηρεσίαν εἴμεθα ὅλοι καὶ εἰς τὴν δόξαν της δουλεύομεν. Θὰ μάθῃ ἀκόμη ὅτι καὶ ὁ ἕνας Ἕλλην ποὺ ζῇ εἰς ἕνα νησὶ τοῦ Εἰρηνικοῦ ἢ τοῦ Ἀτλαντικοῦ εἶναι τόσον πολύτιμος διὰ τὸ σύνολον, ὅσον εἶναι καὶ ἕνα ὁλόκληρον τμῆμα τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Εἶναι, πράγματι, καταπληκτικὸν ὅτι καὶ εἰς τὰς χειροτέρας ἀκόμη στιγμὰς τοῦ Ἔθνους ὑπῆρξαν Ἕλληνες ποὺ εἶχαν αὐτὴν τὴν συνολικὴν ἰδέαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς εἶναι καὶ ὁ Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός, ὁ ἐμπνευσμένος αὐτὸς ρασοφόρος, ποὺ κάποιαν ἡμέραν, τώρα ποὺ ἀνορθοῦνται αἱ ἀξίαι, δὲν ἠμπορεῖ παρὰ νὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν του εἰς τὴν πρώτην σειρὰν τῶν Ἑλλήνων Ἐθναποστόλων[1]. Μὲ βαθυτάτην συνείδησιν ὅτι ὁ Ἑλληνισμὸς εἶναι ἕνα καὶ μόνον Ἔθνος, ὅτι καμμιὰ ἄλλη φυλὴ δὲν ἠμπορεῖ νὰ σταδιοδρομήσῃ ὅπως αὐτός, διέτρεχεν εἰς τὰ χρόνια τῆς σκλαβιᾶς τὰς ἑλληνικὰς χώρας, ἔφθανεν ὡς τὴν Ἀνατολικὴν Ρωμυλίαν, τὴν ἑλληνικὴν αὐτὴν γῆν ποὺ τὴν ἐχάσαμεν ἀδίκως, ὡς αὐτὴν τὴν Νότιον Σερβίαν καὶ παντοῦ ἐνίσχυε τὰς ψυχάς, ἐνεκαρδίωνε, ὤρθωνε τὴν πνευματικὴν στάθμην καὶ ἀλλοῦ στηλιτεύων, ἀλλοῦ διδάσκων, ἀλλοῦ παραδειγματίζων, ἵδρυε σχολεῖα καὶ ἐκκλησίας καὶ κατώρθωσε μέχρι τοῦ μαρτυρικοῦ του θανάτου νὰ διασώσῃ συμπαγῆ τμήματα τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

«Δὲν βλέπετε, ἔλεγε κηρύττων, ποὺ τὸ γένος μας ἀγρίευσε ἀπὸ τὴν ἀμάθεια καὶ ἐγίναμεν σὰν θηρία;» Καὶ εἰς ἄλλην περίπτωσιν ἐφώναξε: «Τὰ κακὰ θἄρθουν ἀπὸ τοὺς διαβασμένους...», ὑπονοῶντας τοὺς σχολαστικοὺς ἐκείνους ποὺ θὰ ἐπιχειροῦσαν νὰ μορφώσουν τὰ Ἑλληνόπουλα μὲ μιὰ γλῶσσα ἀκατανόητη καὶ τοὺς κοντόφθαλμους πολιτικοὺς ποὺ θὰ κατέστρεφαν μὲ τὰ πάθη τὸ ἔργο αἰώνων. Ἦτο πρόδρομος ὁ Κοσμᾶς τοῦ Ρήγα καὶ πλείστων Ἑλλήνων ποὺ εἶδαν καὶ μέσα ἀκόμη εἰς τὰ χρόνια τῆς σκλαβιᾶς τὸν Ἑλληνισμὸν ὡς μίαν δύναμιν ὑπερβάλλουσαν κατὰ πολὺ τὰ χρονικὰ ὅρια. Ἦτο ὁ πρόδρομος τοῦ Κοραῆ, ποὺ ὅλη του ἡ ζωὴ ἦτο μιὰ προσπάθεια νὰ ἱδρυθοῦν σχολεῖα καὶ νὰ λάβῃ συνείδησιν ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς ἰσχύος του καὶ τοῦ προορισμοῦ του. Τὸ ἔργον, τὸ μέγα αὐτὸ ἔργον, συνεχίζει τὸ σημερινὸν ἑλληνικὸν Κράτος τῆς Ἀληθείας, τῆς Τιμῆς καὶ τῆς Προόδου. Εἶναι τὸ εὐγενέστερον καὶ θαυμαστότερον τῶν αἰώνων ἔργον, ποὺ μεταβάλλει εἰς τηλαυγῆ φάρον, εἰς καταυγάζοντα πυρσὸν κάθε ἐκπαιδευτήριον ποὺ ὀρθώνεται εἰς τὰς πόλεις, εἰς τὰ χωρία, εἰς τοὺς ταπεινοὺς οἰκισμοὺς τῶν ὀλίγων δεκάδων σπιτιῶν.

---

1 Βλέπε. Φάνη Μιχαλοπούλου: «Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός».

ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΞΙΔΙΑ

Ὀνόματα, ἀναμνήσεις, θρῦλοι, παραδόσεις, ἱστορικὰ γεγονότα, ὅλα αὐτὰ καὶ χίλια ἄλλα ξυπνοῦν στὸ νοῦ στὰ μάτια σπινθηροβολοῦν χρυσάφια, στ' αὐτιὰ φθάνουν θρησκευτικαὶ ὑμνωδίαι, καθὼς τὸ αὐτοκίνητο διασχίζει τοὺς δρομάκους τῆς Νέας Κορίνθου, γιὰ νὰ καταλήξῃ στὰ πόδια τοῦ Ἀκροκορίνθου, στὴν δόξα τῆς Παληᾶς.

Ἕνα θαῦμα συνετελέσθη ἐδῶ, μὰ ἡ φαντασία εἶναι προσηλωμένη στὸ θαῦμα ποὺ ἐφώτιζε τὸν ὁρίζοντα πρὶν χιλιάδες χρόνια. Στὰ 1858 τίποτε δὲν ὑπῆρχε στὴν ἔκτασι ποὺ κατέχει ἡ σημερινὴ Κόρινθος. Ἕνας σεισμὸς ὅμως ἔρριξε κάτω ὅλα τὰ σπίτια ποὺ εἶχαν κτισθῆ στὰ ἐρείπια τῆς ἀρχαίας Κορίνθου καὶ ἡ κυβέρνησις, γιὰ περισσότερη ἀσφάλεια, ἀπεφάσισε νὰ κτίσῃ τὴν πόλι κοντὰ στὸ λεγόμενο Λεχαῖο λιμένα, ἐκεῖ ποὺ ἦσαν τὰ νεώρια τῶν ἀρχαίων Βακχιαδῶν. Ἀλλὰ καὶ στὴν τοποθεσία αὐτὴ οἱ κάτοικοι δὲν ὑπῆρξαν εὐτυχέστεροι καὶ ἀσφαλέστεροι. Ἕνας ἄλλος σεισμὸς στὰ 1928 ἐρείπωσε πάλι τὴν Νέα Κόρινθο.

Βρέθηκα ἐκεῖ τὸ ἴδιο βράδυ τοῦ σεισμοῦ καὶ ποτὲ δὲν θὰ ξεχάσω τὸ δέος καὶ τὴ φρίκη ποὺ εἶχεν ἐκείνη ἡ νύχτα τῆς κολάσεως, μὲ τὰ σπίτια ποὺ κατέρρεαν, τὶς φωνὲς τῶν τραυματιζομένων, τοὺς γόους ἐκείνων ποὺ ἔχασαν τοὺς δικούς των, τὴν ξαφνικὴ καταιγίδα ποὺ ξέσπασε ἐνῷ ἐξακολουθοῦσαν οἱ σεισμοὶ καὶ τὴν παγερὰ γαλήνη τοῦ ἄλλου πρωϊνοῦ ποὺ ἁπλώθηκε σὰν νεκρικὸ σεντόνι πάνω στὰ χαλάσματα. Ἐκεῖνος ποὺ δὲν εἶχε ἀντικρύσει τὸ θέαμα αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ τὸ φαντασθῇ βλέποντας σήμερα, μόλις δέκα χρόνια μετὰ τὴν καταστροφή, τὴ νέα πόλι τῆς Κορίνθου, μὲ τοὺς ὡραιότατους δρόμους, τὰ ἀντισεισμικὰ μέγαρα, τὰ κέντρα ποὺ εἶναι γεμᾶτα ἀπὸ πλῆθος. Τάχα νὰ συνηθίζουν οἱ ἄνθρωποι στὸν κίνδυνο, ἢ νὰ εἶναι ἡ πεποίθησις πὼς τὰ σπίτια τους δὲν ἔχουν τίποτε πιὰ νὰ φοβῶνται ἀπὸ τὸν Ἐγκέλαδο;

Ἡ ἀπάντησις θὰ ἦταν δύσκολη.

Τὸ γεγονὸς εἶναι μόνο πὼς στὴ γῆ τῆς Κορινθίας συνετελέσθη αὐτὸ τὸ θαῦμα, ποὺ στὴν ἐποχή μας τὸ λέμε ἀμερικανικό. Μιὰ πόλις ἀνωρθώθη καὶ ἕνας πληθυσμὸς ξαναβρῆκε τὴν ζωτικότητα καὶ παραγωγικότητά του μέσα σὲ δέκα χρόνια.

Τὸ αὐτοκίνητο ἀφήνει πίσω τὴν καινούργια πολιτεία μὲ τὴν τύρβη της καὶ τὰ κτίριά της. Τὸ θέαμα ποὺ ἀνοίγεται μπρὸς εἶναι ἀπὸ κεῖνα ποὺ δύσκολα ἐπιχειρεῖ κανένας νὰ ζωγραφίσῃ. Βορεινὰ ἁπλώνεται ὁ βαθυγάλανος Κορινθιακός, ὀρθώνονται τὰ βουνὰ τῆς Περαχώρας, ἀντιφεγγίζουν στὸν ἥλιο τὸ Λουτράκι, ἡ Ποσειδωνία. Μεσημβρινὰ ὑψώνονται τὰ Ὄνεια ὄρη καὶ ξεκομμένος, μεγαλοπρεπὴς στὴν μόνωσί του, ὁ Ἀκροκόρινθος. Στὰ πόδια του ἦταν κτισμένη ἡ παλαιὰ Κόρινθος, γιὰ τὴν ὁποία ἐλέγετο «οὐ παντὸς πλεῖν ἐς Κόρινθον».

Καὶ σήμερα βέβαια ὑπάρχουν πόλεις ποὺ φωτοβολοῦν καὶ τὶς ὁποῖες ἐπιθυμεῖ νὰ ἐπισκεφθῇ ὁ κάτοικος κάθε χώρας. Σήμερα ὅμως εἶναι πολὺ εὐκολώτερο νὰ ἐπισκεφθῇς καὶ τὸ Παρίσι καὶ τὸ Λονδῖνο καὶ τὴν Νέα Ὑόρκη, μὲ τὰ περιηγητικὰ καραβάνια, ποὺ περιορίζουν στὸ ἐλάχιστο τὰ ἔξοδα. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη χρειάζονταν μιὰ ὁλόκληρη περιουσία ἐκεῖνος ποὺ θάβαζε στὸ νοῦ του νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Κόρινθο.

Ἡ νεκρὴ πολιτεία τοῦ ἀρχαίου ἑλληνισμοῦ ἁπλώνεται λίγο πάρα πέρα ἀπὸ τὸν σημερινὸ οἰκισμό. Μπρὸς στὰ ἐρείπιά της θὰ σταθῇς καὶ θὰ βυθισθῇς σὲ σκέψεις. Τὴν πόλι αὐτὴν ἐφίλησε ἡ παντοδυναμία, ἐστεφάνωσεν ἡ δόξα, ἀνέδειξεν ὁ ἐγκόσμιος πλοῦτος καὶ ἐσάρωσεν ἡ λύσσα τῶν ἀνθρώπων. Μόλις κατέβῃ κανεὶς ἀπὸ τὰ αἰωνόβια σκαλοπάτια στὸν μαρμαρόστρωτο δρόμο ποὺ ὁδηγεῖ στὴν πηγὴ τῆς Πειρήνης, νομίζει ὅτι σβήνει κάθε ἀνθρωπινὴ ἀθλιότης, κάθε βόμβος ποὺ συνταράζει τὸν ταπεινό μας νοῦ. Οἱ Θεοὶ ποὺ μᾶς ἐπιβλέπουν μέσα ἀπὸ τὰ ἐρείπια, τὰ πάντοτε ἱλαρά, καθοδηγοῦν τὴ σκέψι, τὴν ἀνασύρουν πάνω ἀπὸ τὸν χείμαρρο τῶν αἰώνων καὶ ἔτσι ἀπαλλαγμένην ἀπὸ φροντίδες, τὴν ἀφήνουν νὰ σκορπίσῃ γύρω ἀπὸ τὴ σιγὴ ποὺ ἐπιβλητικὴ βασιλεύει πάνω στὸν τάφο τῶν χιλιετηρίδων.

Ἡ πηγὴ αὐτὴ τῆς Πειρήνης λέγεται ἡ κατωτέρα, γιατὶ ὑπῆρχε μιὰ ἄλλη στὴν κορυφὴ τοῦ Ἀκροκορίνθου ποὺ τροφοδοτοῦσε μὲ νερὸ τὴν πρώτη. Κάθε βῆμά μας στὸ μαρμαρόστρωτο δρόμο ξυπνᾷ ἑορταστικοὺς ἀντίλαλους καὶ ἀπὸ τὶς θολοειδεῖς ἐξέδρες νομίζει κανεὶς ὅτι προβάλλουν πανηγυρισταί. Νομίζει πὼς ἀπὸ τὸ θέατρο θ' ἀκουσθοῦν οἱ φωνὲς τῶν ὑποκριτῶν τῶν αἰσχυλείων δραμάτων καὶ θεωρίαι πομπικαὶ θὰ διασχίσουν τὴν Ἀκρόπολι, γιὰ νὰ κατευθυνθοῦν στὸ ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἑπτὰ μόνο κίονες σώζονται σήμερα ἀπὸ τὸ μεγαλοπρεπὲς οἰκοδόμημα. Καὶ οἱ ἑπτὰ ὅμως αὐτὲς κολῶνες ἔχουν τόση ἐπιβολή, τόσο μεγαλοπρεπὲς βάρος, ὥστε στέκεσαι καὶ τὶς ἀτενίζεις καὶ δὲν ξέρεις ἂν ἀποθαυμάζῃς ἢ ἐπικαλῆσαι τὸ θεῖο πνεῦμα νὰ ξαναστράψῃ πάλι στὶς πολιτεῖες μας, ἂν ἐπικαλῆσαι νὰ ἐπιβληθῇ ἄλλη μιὰ φορὰ ἡ θρησκεία τοῦ Καλοῦ, τοῦ Ὡραίου, στὴν χαμαίσυρτο ἀντίληψι τῆς ἐποχῆς μας. Στὰ τρία τετράγωνα κοιλώματα τῆς Κρήνης, τὰ λαξευμένα μέσα στὸ βράχο καὶ κοσμημένα μὲ ἀνάγλυφα, σκορπίζει τὸ μουρμουρητὸ τοῦ νεροῦ ποὺ ἐξακολουθεῖ ὅπως καὶ πρὶν χιλιάδες χρόνια νὰ ἔρχεται ἀπὸ τὴν κορυφὴ τοῦ Ἀκροκορίνθου. Οἱ σεισμοὶ τοῦ 1928 ἂν δὲν ἐπροκάλεσαν συνολικῶς μεγάλες καταστροφὲς στὰ ἀρχαῖα, ἄνοιξαν ἕνα φοβερὸ ρῆγμα στὸ βράχο ποὺ φέρνει τὸ δέος στὴν ψυχὴ περισσότερο ἀπὸ τὴν ἀποτύπωσι τοῦ χρόνου στὰ ἐρείπια.

Μιὰ ματιὰ ἀκόμη στὶς κολῶνες τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, στὰ ἄλλα γύρω ἐρείπια, στὴν πηγὴ τῆς Γλαύκης, στὴν ἔκτασι αὐτὴ ποὺ εἶχε τριακόσιες χιλιάδες κατοίκους καὶ ἐρείπωσαν Ρωμαῖοι, Ἐροῦροι, Σλαῦοι, Νορμανδοί, Φράγκοι, ἄλλοι κατακτηταί, καὶ γυρνᾶμε στὴ σημερινὴ ζωή.

. . . .

Στὸν ἀνώμαλο δρόμο τρέχει τώρα τὸ αὐτοκίνητο μὲ ταχύτητα ὀγδόντα χιλιομέτρων, ὁ ἀέρας ἀναδεύει τὰ μαλλιὰ καὶ ἀπὸ μακριὰ φθάνει ὁ βόγγος τῆς ἀφρισμένης θαλάσσης. Δεξιὰ καὶ ἀριστερά, ἐλῆες χρυσίζουν στὴν ἡλιόλουστην ἡμέρα καὶ τὰ στάχυα κυματίζουν πότε βαθυπράσινα, πότε μὲ τὸ γλυκύτερο ἐλπιδοφόρο χρῶμα, κατὰ τὴ σκιὰ ποὺ πέφτει πάνω τους ἀπὸ τοὺς βράχους καὶ τὰ δένδρα. Ἕνα προπέτασμα ἀπὸ κυπαρίσσια κλείνει τὸ ὅραμα τῆς θάλασσας καὶ μετὰ λίγα λεπτὰ τὸ αὐτοκίνητο διασχίζει τὴν κεντρικὴ ὁδὸ τοῦ χωριοῦ Ἄσσος, μὲ τὶς σειρὲς τῶν νοικοκυρεμένων σπιτιῶν του. Ροδονιὲς σκαρφαλώνουν στοὺς τοίχους κι' ἐπάνω ἀπὸ τοὺς φράχτες αἰωροῦνται τὰ κλώνια τῆς κερασιᾶς καὶ τῆς κυδωνιᾶς μὲ τ' ἀχνορρόδινα λουλούδια τους. Ὣς τὰ μύχια εἰσδύει τὸ ἄρωμα ποὺ ἐκπέμπεται καὶ στροβιλίζεται ἀόρατο στὴν ἀτμόσφαιρα. Πέρα ἀπὸ τὸν Ἄσσο ἀρχίζει ἡ κορδέλλα τῶν χαρωπῶν χωριῶν: Βραχάτι, Ἀζίζι, Πουλίτσα, Κοκῶνι. Ἤρεμα χωριὰ μὲ ἠρέμους ἀνθρώπους. Ἡ ἀτμόσφαιρα εἶναι πάντα ἀρωματισμένη, ἡ ποικιλία τῶν χρωμάτων ἀνεξάντλητη· οἱ τριανταφυλλιὲς ἀλαφροσειοῦνται στὸ δειλινὸ καὶ οἱ παπαροῦνες ἀκκίζονται στὰ μύρια ἀγρολούλουδα.

Χρ. Ἐμμ. Ἀγγελομάτης

«Δὲν ἠμπορεῖτε νὰ εἶσθε τίποτε ἄλλο παρὰ Ἕλληνες καὶ Ἑλληνίδες εἰς ὅλην σας τὴν ζωὴν καὶ εἰς κάθε περίστασιν, εὐτυχῆ καὶ δυστυχῆ, θὰ εἶσθε πάντοτε Ἕλληνες καὶ Ἑλληνίδες».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Γράμματα ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Ο ΠΑΠΠΟΥΣ

Ἀγαπητοί μου φίλοι,

Θὰ σᾶς διηγηθῶ σήμερα μιὰ μικρὴ ἱστορία, κοινὴ καὶ συνηθισμένη, χωρὶς καμμιὰν ὑπόθεσι, χωρὶς κανένα ὄνομα. Εἶναι ὅμως κάτι τέτοιες ἱστορίες, κάτι τέτοιες ἁπλὲς καὶ λιτὲς εἰκόνες ζωῆς, ποὺ κρύβουν τόσο νόημα καὶ δίνουν τόση συγκίνησι, ὥστε ν' ἀξίζῃ νὰ τὶς προσέχῃ καὶ νὰ τὶς χαίρεται καθένας κάθε φορὰ ποὺ τὶς συναντᾷ.

Ἡ ἱστορία μας ἔγινε μιὰ ἀπ' αὐτὲς τὶς μέρες σὲ κάποια παραλία τοῦ Σαρωνικοῦ. Καὶ τὰ πρόσωπά της ἦσαν μόνο δυό: ἕνας ἡλικιωμένος κύριος μὲ ἄσπρα μαλλιὰ καὶ μ' εὐγενικὴ συμπαθητικὴ φυσιογνωμία κι' ἕνα χαριτωμένο παιδάκι ἕξη - ἑφτὰ χρόνων, ζωηρό, γελαστὸ κι' ἀεικίνητο.

Γύρω τους βούιζε ὁ κόσμος· ἄλλοι μέσα στὴ θάλασσα, ἄλλοι στὴν ἀμμουδιά, μερικοὶ στὸ διπλανὸ κέντρο· κίνησις, θόρυβος, φωνές. Πιὸ πάνω ὅμως ἀπ' ὅλες τὶς φωνὲς ὑψωνόταν μιὰ γλυκειά, ἁπαλή, τρυφερὴ νότα, ποὺ χωρὶς νὰ σκεπάζῃ τὸν ἄλλο θόρυβο, τὸν μαλάκωνε, τὸν ἡμέρωνε, τοῦ ἔδινε τὸν τόνο τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ἁρμονίας. Ἦταν ἡ φωνούλα καὶ τὸ γέλιο τοῦ μικροῦ παιδιοῦ, ποὺ ἀντηχοῦσε γύρω σὰν κελάδημα πουλιοῦ μέσα σὲ δάσος ποὺ τὸ δέρνει ὁ ἄνεμος.

— Ἔλα, παπποῦ! Ἔλα! Φοβᾶσαι; Κύτταξέ με ἐμένα!

Τὸ παιδὶ ἦταν κι' ὅλας μέσα στὸ νερό. Μὰ ὁ παπποῦς, ποὺ τάχα ἐφοβόνταν νὰ μπῇ στὴ θάλασσα, ἔκανε ἕνα - δυὸ δειλὰ καὶ διστακτικὰ βήματα μέσα στὸ νερὸ καὶ τρομαγμένος γύριζε γρήγορα - γρήγορα στὴν ἀμμουδιά! Καὶ τὸ παιδί, γελῶντας καὶ φωνάζοντας, προσπαθοῦσε νὰ τοῦ δώσῃ κουράγιο!

Σὲ λίγο ἐτόλμησε ἐπὶ τέλους καὶ μπῆκε μέσα. Καὶ τὸ παιδὶ προχωρῶντας πιὸ πολύ, τοῦ φώναζε:

— Πιάσε με, παπποῦ! Μπορεῖς νὰ μὲ πιάσῃς;

Μὰ ποῦ νὰ μπορέσῃ τάχα ἐκεῖνος νὰ τὸ πιάσῃ! Τὸ ἐγγονάκι περπατῶντας μὲ δύσκολα κι' ἄτακτα βήματα μέσα στὸ νερό, ἀπομακρυνόταν ὁλοένα· κι' ὁ παπποῦς, κάνοντας πὼς δὲν μποροῦσε νὰ σύρῃ τὰ πόδια του, τοῦ κάκου ἐπροσπαθοῦσε νὰ φτάσῃ τὸ παιδί, ποὺ χτυπῶντας θριαμβευτικὰ τὰ χεράκια του, ἄφηνε χαρούμενα ξεφωνητὰ καὶ γέλια.

Ἔπειτα ὁ παπποῦς, μὲ μεγάλη τάχα προσπάθεια, τὸ ἔφτασε κι' ἄρχισαν τὸν πόλεμο μὲ τὰ νερά. Μὲ τὶς μικρές του χοῦφτες τὸ παιδὶ τοῦ ἔρριχνε μὲ γρήγορες σπασμωδικὲς κινήσεις, κι' ὁ παπποῦς, ἀνίκανος ν' ἀμυνθῇ καὶ νικημένος, ὑποχωροῦσε καὶ τρεπόταν σὲ φυγή! Στὸ τέλος τὸ παιδὶ τὸν ἔφτανε, σκαρφάλωνε στὴν πλάτη του, κι' ὁ παπποῦς κολυμπῶντας ἁπαλά, ἔκανε τὸ ψάρι, ποὺ καβαλλικεμένο τὸ παιδὶ στὴ ράχη του, ταξίδευε πάνω στὴ θάλασσα! Κι' ἐνῷ στὴν εὐγενικὴ φυσιογνωμία τοῦ ἡλικιωμένου κυρίου ἄνθιζε ἕνα ὁλόφωτο, ἁπαλὸ χαμόγελο εὐτυχίας, τὸ χαρούμενο γέλιο τοῦ παιδιοῦ ἐδονοῦσε μὲ τὸν παλμό του τὴν ἀτμόσφαιρα, ἔσμιγε τὸν τρυφερό του τόνο μὲ τὸ μουρμούρισμα τῆς θάλασσας, ἔμπαινε μέσα στὶς ψυχὲς τῶν ἀνθρώπων καὶ τὶς γέμιζε ἀπὸ δροσιὰ καὶ χαρά...

Κι' ἡ ἱστορία μας ἐτελείωσε, ἀγαπητοί μου Φίλοι. Μιὰ ἱστορία κοινὴ καὶ συνηθισμένη, ποὺ δὲν ἔγινε μόνο μιὰ μέρα σὲ κάποιαν παραλία τοῦ Σαρωνικοῦ, μὰ γίνεται κάθε μέρα καὶ κάθε στιγμὴ σ' ὅλες τὶς παραλίες καὶ σ' ὅλες τὶς στεριὲς τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ κόσμου ὅλου, σ' ὅλα τὰ σημεῖα τῆς Γῆς ποὺ τὰ πατοῦν ἄνθρωποι, ἀληθινοὶ ἄνθρωποι. Ἡ ἱστορία αὐτὴ παίρνει ἄπειρες μορφὲς κι' οἱ ἄνθρωποι ἔχουν ἀναρίθμητα ὀνόματα· ὅλες ὅμως οἱ μορφὲς κι' ὅλα τὰ ὀνόματα σμίγουν καὶ συνταυτίζονται σὲ μιὰ μόνο μορφή, σ' ἕνα μονάχα ὄνομα: στὴν ὑπέροχη, τὴν αἰώνια, τὴν θείαν ἔννοια ποὺ λέγεται Οἰκογένεια.

Μὲ ὅλη μου τὴν ἀγάπη

Μελῆς Νικολαΐδης

Θρησκευτικαὶ ἐπέτειοι

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΗΣ ΕΥΡΕΣΕΩΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Ὁ ἱστορικὸς Εὐσέβιος ἀναφέρει σχετικῶς μὲ τὴν τοποθεσίαν τοῦ τάφου τοῦ Χριστοῦ ὅτι «ἄθεοι καὶ δυσεβεῖς» ἄνδρες σκέπασαν τὸν θεσπέσιο τάφο τοῦ Χριστοῦ καὶ πάνω σ' αὐτὸν οἰκοδόμησαν ναὸν τῆς Ἀφροδίτης. Ἀργότερα ὁ Μ. Κωνσταντῖνος κατέστρεψε τὸν ναὸν αὐτὸν καὶ ἔκτισε ἐκεῖ θεοπρεπῆ ναόν, τὸν ναὸν τῆς Ἀναστάσεως.

Ἡ δαπάνη τῆς οἰκοδομήσεως τοῦ ναοῦ, ὅπως ἀναφέρει ὁ Εὐσέβιος κατεβλήθη ἀπὸ τὸν Κωνσταντῖνον καὶ τὸν ἐπίσκοπον Ἱεροσολύμων Μακάριον, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀναλάβει ὅλην τὴν φροντίδα τῆς οἰκοδομήσεως τοῦ ναοῦ.

Καὶ ὁ μὲν Εὐσέβιος δὲν προσθέτει τίποτε ἄλλο. Ἀλλὰ ὁ Κύριλλος ὁ Ἱεροσολύμων, ποὺ ἔζησε τὸν Δ' αἰῶνα, συμπληρώνει ὅτι ἐπὶ Κωνσταντίνου βρέθηκε στὰ Ἱεροσόλυμα τὸ ξύλον ἐφ' οὗ ἐσταυρώθη ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.

Μετὰ τὸν Κύριλλον, ἄλλοι ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς τοῦ Ε' αἰῶνος, ὁ Θεοδώρητος, ὁ ἐπίσκοπος Κύρου, Σωκράτης, Σωζόμενος κ.ἄ. ἀναφέρουν ὅτι ἡ μητέρα τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, ἡ Ἑλένη, πῆγε στὰ Ἱεροσόλυμα γιὰ νὰ βρῇ τὸν Τίμιον Σταυρό. Ἐνήργησε ἐκεῖ ἀνασκαφές, ποὺ ἔφεραν ὅμως στὸ φῶς τρεῖς σταυρούς, χωρὶς νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ διακριθῇ ποιὸς ἀπὸ τοὺς τρεῖς αὐτοὺς ἔφερε τὸ Σῶμα τοῦ Σωτῆρος. Τὴν ἀμηχανίαν αὐτὴν τῆς Ἑλένης διέλυσε ὁ ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων Μακάριος ποὺ δοκίμασε τὴν δύναμι τῶν τριῶν αὐτῶν σταυρῶν ἐπάνω σὲ μιὰ πάσχουσα γυναῖκα. Καὶ τότε παρετήρησε ὅτι μόλις ἐπλησίασε πρὸς αὐτὴν τὸν ἕνα ἐκ τῶν σταυρῶν ἡ γυναῖκα ἔγινε ἀμέσως καλά.

Ἦτανε λοιπὸν βέβαιον πὼς ὁ σταυρὸς ποὺ θαυματούργησε, αὐτὸς εἶχε δεχθῆ καὶ τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ καὶ πάνω σ' αὐτὸν ὁ Θεάνθρωπος παρέδωκε τὸ Πνεῦμα.

Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως ἔγιναν τῇ 13 Σεπτεμβρίου 335 μὲ ὅλη τὴν ἐπισημότητα καὶ ἐστήθη μέσα στὸν ναὸν καὶ ὁ Ζωηφόρος Σταυρός.

Ἐπὶ αὐτοκράτορος τοῦ Βυζαντίου Ἡρακλείου, τὸ Βυζάντιον περιεπλάκη σὲ πόλεμο μὲ τοὺς Πέρσας καὶ τοὺς Ἀβάρους ποὺ κατώρθωσαν νὰ καταλάβουν τὰ Ἱεροσόλυμα. Γιὰ νὰ ἐκδικηθοῦν δὲ οἱ βάρβαροι τοὺς Χριστιανοὺς συνέλαβον τὸν Πατριάρχην τῶν Ἱεροσολύμων Ζαχαρίαν καὶ τὸν ἀπήγαγαν αἰχμάλωτον, μαζὶ δὲ μ' αὐτὸν πῆραν καὶ τὸν Τίμιον Σταυρόν. Ὁ Ἡράκλειος ἀφῆκε τότε τὴν πρωτεύουσάν του καὶ ἡγήθη ὁ ἴδιος τῶν στρατευμάτων του κατὰ τῶν Περσῶν καὶ τῶν Ἀβάρων, ποὺ εἶχαν ἀρχηγοὺς τὸν Χοσρόην καὶ τὸν Χαγάνον. Οἱ Πέρσαι καὶ οἱ Ἄβαροι ἐπετέθησαν κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Μὰ ἡ παρθένος ἔσωσε τὴν Θεοφύλακτο πόλιν. Τότε μάλιστα ὕστερα ἀπὸ πρότασι τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Σεργίου ἐνεκρίθη γιὰ ἐκδήλωσι εὐγνωμοσύνης πρὸς τὴν Παρθένον Μαρίαν, τὴν ὑπέρμαχον στρατηγὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἡ καθιέρωσις τοῦ Ἀκαθίστου Ὕμνου.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Χοσρόης ἐγκατέλειψε τὴ Βασιλεία τῶν Περσῶν, ὅπου γίνεται κίνημα καὶ καταλαμβάνει τὸν θρόνο ὁ Σιρόης. Αὐτὸς ἀγωνιζόμενος μὲ ἐσωτερικὰ ζητήματα ἐζήτησε τὴν εἰρήνην ἀπὸ τὸν Ἡράκλειον, ποὺ τὴν δέχεται ὑπὸ ὅρους. Καὶ ὁ κυριώτερος ὅρος ἦταν ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ ζωοποιοῦ Σταυροῦ καὶ ἡ ἐλευθέρωσις τοῦ Πατριάρχου Ζαχαρίου. Πράγματι ὁ Σιρόης δέχεται τοὺς ὅρους τοῦ Ἡρακλείου καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ στέλνει ἐπιστολὴν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ποὺ ἀναγγέλλει τὸ χαρμόσυνο γεγονός. Τὴν 15 Μαΐου τοῦ 628 ἑορτὴ τῆς Πεντηκοστῆς τὸ ἐκκλησίασμα τῆς Ἁγίας Σοφίας ἄκουσε μέσα σὲ εὐλογίας καὶ ἐπευφημίας τὴν αὐτοκρατορικὴν ἐπιστολὴν τοῦ Ἡρακλείου.

Ἡ ἐπιστολὴ ποὺ διασώζεται εἰς τὸ Χρονικὸ τοῦ Πάσχα ἀρχίζει:

«Ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ πᾶσα ἡ γῆ, δουλεύσατε τῷ Κυρίῳ ἐν εὐφροσύνῃ, εἰσέλθετε ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιάσει. Καὶ γνῶτε, ὅτι Κύριος αὐτὸς ἐστὶν ὁ Θεός».

Ὁ Ἡράκλειος τὸ 629 πῆγε εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα διὰ νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὸν Θρόνον του τὸν ἀπελευθερωθέντα Πατριάρχην Ζαχαρίαν, τὴν δὲ 14 Σεπτεμβρίου, τὴν ἐπομένη δηλαδὴ τῆς ἐπετείου τῶν ἐγκαινίων τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως, ἀνέβηκεν εἰς τὸν λόφον τὸν λεγόμενον «Κρανίου τόπον», ὅπου εἶχε σταυρωθῆ ὁ Χριστὸς καὶ ἐκεῖ πανηγυρικῶς ὕψωσε τὸν Σταυρόν. Ὁ κλῆρος ποὺ παρηκολούθει ἔψαλλε τό: «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου, νίκας τοῖς Βασιλεῦσι κατὰ βαρβάρων δωρούμενος, καὶ τὸ σὸν φυλάττων διὰ τοῦ Σταυροῦ σου πολίτευμα».

Ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τοῦ Ἡρακλείου πανηγυρίζει τὴν ἡμέρα τῆς ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ, τῇ 14 Σεπτεμβρίου, ὄχι μόνον ὡς θρησκευτικὴν ἑορτήν, μὰ καὶ σὰν ἐθνικὴ γιατὶ συμβολίζει συγχρόνως καὶ τὴν ἀπαλλαγὴ τοῦ Βυζαντίου ἀπὸ τοὺς ἀσπόνδους του ἐχθρούς, τοὺς Ἀβάρους καὶ τοὺς Πέρσας.

Τὸ τυπικὸ τῆς Ἐκκλησίας ὁρίζει νηστείαν, γιατί, λέγει, ἡ ἡμέρα αὐτὴ εἶναι μικτὴ χαρᾶς καὶ λύπης. Χαρᾶς γιὰ τὴν εὕρεσι τοῦ Σταυροῦ καὶ λύπης διὰ τὴ μνήμη τῶν ἁμαρτιῶν μας γιὰ τὶς ὁποῖες ἐσταυρώθη ὁ Χριστός.

Κ. ΑΓΓ.

Στὸ περιθώριον

ΟΙ ΝΕΟΙ ΔΟΚΙΜΟΙ

Κατὰ τὴν προχθεσινὴν ἐνώπιον τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ ὁρκωμοσίαν τῶν νέων δοκίμων ἐτονίσθη ὑπὸ τοῦ Ἄνακτος ἡ σημασία τοῦ ὅρκου τὸν ὁποῖον ἔδωσαν, ὡς νέοι ἀξιωματικοὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ναυτικοῦ.

Ἡ Ἑλλὰς ὅλη εὔχεται εἰς τοὺς νεαροὺς τούτους ἀξιωματικοὺς νὰ συνεχίσουν τὴν ἔνδοξον τοῦ Ναυτικοῦ μας παράδοσιν καὶ νὰ φανοῦν ἀντάξιοι ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἐδημιούργησαν τὴν Ἑλληνικὴν Ναυτικὴν Δόξαν, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς Σαλαμῖνος μέχρι τῆς ναυμαχίας τῆς Ἕλλης.

ΤΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ

Νέοι πάλιν ἐκτενεῖς κατάλογοι δημοσιεύονται ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας διὰ τὰ διάφορα ποσά, τὰ ὁποῖα ἐνεκρίθησαν διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἢ τὴν ἀνακαίνισιν σχολικῶν κτιρίων εἰς διαφόρους πόλεις καὶ χωρία τῆς Χώρας. Τοὺς παρακολουθοῦμεν μὲ μεγάλην συγκίνησιν. Οἱ κατάλογοι αὐτοί, οἱ ἀριθμοὶ αὐτοὶ διακηρύττουν κατὰ τὸν πλέον ἁπτὸν καὶ θετικὸν τρόπον τὴν μεγάλην, τὴν ἐντατικὴν καὶ συστηματικὴν ἐργασίαν, ἡ ὁποία καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ Νέου Κράτους διὰ τὴν Ἐθνικὴν Παιδείαν. Ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν εὐρυτάτην προσπάθειαν, ἡ ὁποία γίνεται διὰ τὴν προσαρμογὴν τοῦ ὅλου πνεύματος τῆς Ἐκπαιδεύσεως πρὸς τὰς νέας συνθήκας ἐθνικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς, τὸ ἐθνικὸν Κράτος δὲν ἔπαυσε νὰ φροντίζῃ διαρκῶς καὶ διὰ τὴν καλὴν καὶ κατάλληλον στέγασιν τῆς Παιδείας. Καὶ εἶναι φανερὸν ποίαν σημασίαν καὶ ἐπίδρασιν ἔχει μία τοιαύτη στέγασις διὰ τὴν καλὴν λειτουργίαν καὶ ἀποτελεσματικότητά της.

ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑ

Μὲ ἰδιαιτέραν συμπάθειαν καὶ ἐκτίμησιν παρακολουθοῦμεν τὰς συστηματικὰς καὶ ἀόκνους προσπαθείας, τὰς ὁποίας καταβάλλει ἡ Περιφερειακὴ Διοίκησις Θηλέων Πρωτευούσης διὰ τὴν ὤθησιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς διδασκαλίας τῆς Χειροτεχνίας εἰς τοὺς ὑπ' αὐτὴν σχηματισμοὺς καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὴν Στέγην Φαλαγγιτίσσης. Αἱ φαλαγγίτισσαι, ἀσχολούμεναι συστηματικῶς εἰς τὴν χειροτεχνίαν, ὠργάνωσαν τελευταίως καὶ τοπικὰς ἐκθέσεις σχετικῶν ἔργων, αἱ ὁποῖαι ἐπροκάλεσαν μεγάλο ἐνδιαφέρον καὶ ἱκανοποίησιν. Διερμηνεύοντες καὶ ἡμεῖς τὴν ἱκανοποίησιν ταύτην, ἐκφράζομεν συγχρόνως καὶ τὴν χαράν μας.

ΠΕΙΘΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ

Μὲ τὴν ἔναρξιν τοῦ σχολικοῦ ἔτους καὶ τὴν λῆξιν τῶν διακοπῶν θὰ εἴχομεν νὰ ὑπομνήσωμεν ὄχι μόνον εἰς τοὺς συναγωνιστὰς μαθητάς, ἀλλὰ καὶ πρὸς ὅλους τοὺς νέους ποὺ ἐπαναλαμβάνουν τὰς ἐργασίας των, τὰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις τὰς ὁποίας διέρχεται σήμερον ὁ κόσμος καὶ μαζὶ ἡ Ἑλλάς μας. Εἶναι μία ἐποχὴ κινδύνων καὶ ἀνησυχιῶν καὶ στερήσεων, δι' ὅλα τὰ κράτη ποὺ ὅπως ἡ Ἑλλὰς μένουν ἔξω τῆς παγκοσμίου πυρκαϊᾶς καὶ προσπαθοῦν νὰ τὴν ἀποφύγουν. Ἀλλὰ καὶ μαζὶ ὑφίστανται τὰς συνεπείας ἐκείνας, τὰς ὁποίας ἡ ἐξάπλωσις τοῦ πολέμου εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς ἠπείρους συνεπάγεται, μὲ τὴν ἐλάττωσιν τῆς παραγωγῆς ἐν γένει, τὰς δυσχερείας τῶν συγκοινωνιῶν καὶ τοὺς ἄλλους κινδύνους.

Τὰς τραγικὰς αὐτὰς ὥρας ποὺ διέρχεται ἡ ἀνθρωπότης ὁλόκληρος, ἡ Ἑλλάδα μας ἰθυνομένη ἀπὸ τὴν δεξιὰν χεῖρα καὶ τὴν φρόνησιν τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ, ἀγρύπνου οἰακοστρόφου τοῦ Ἑλληνικοῦ σκάφους, παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ Βασιλέως κατευθύνεται πρὸς τὸ μέλλον μὲ πλήρη τὴν πίστιν καὶ πεποίθησιν ὅτι θὰ ἐξέλθῃ ἀλώβητος ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἐκ τῆς τρομακτικῆς λαίλαπος, ἀλλὰ καὶ πάνοπλος ψυχικῶς καὶ μονολιθικῶς ἡνωμένη θὰ ἀντικρύσῃ τὰ ὁποιαδήποτε ἀπρόοπτα, ἐὰν τυχὸν ἡ μοῖρα καὶ αἱ περιστάσεις τῆς προετοιμάζουν περιπετείας.

Ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω συνθήκας σαφὲς διαγράφεται τὸ καθῆκον κάθε Ἕλληνος. Ἡ Π ε ι θ α ρ χ ί α δηλαδὴ καὶ ἡ Ἐ ρ γ α σ ί α. Πειθαρχία ἀπόλυτος εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ Κράτους. Πειθαρχία πρὸς τοὺς ἑαυτούς μας, πρὸς τοὺς προϊσταμένους μας, πειθαρχία πρὸς τὰς ἀνάγκας καὶ τὸ συμφέρον τοῦ συνόλου. Κι' ὕστερα ἐργασία ὄχι μὲ τὸν συνήθη τόνον ἀλλὰ ἐντατικῶς παράγουσα εἰς ὅλους τοὺς κύκλους τῶν ἔργων καὶ ἐπαγγελμάτων. Καθένας μας ὀφείλει νὰ ἀποδίδῃ τὸ μέγιστον ὅριον τοῦ δυνατοῦ, διότι μόνον ἔτσι βοηθοῦμεν τὴν γενικὴν προσπάθειαν νὰ ἀναπληροῦμεν τὰ κενὰ ποὺ αἱ ἀντίξοοι περιστάσεις ἐπέφερον.

Καὶ ἀπευθυνόμενοι πρὸς τοὺς Νέους τῆς Ὀργανώσεως ζητοῦμεν νὰ πολλαπλασιάσουν ἀκόμη περισσότερον τὸν ζῆλον καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν των, ἐκτὸς μὲν τῆς Ὀργανώσεως πράγοντες τὸ κύριον ἔργον των εἴτε μαθηταὶ εἶναι, εἴτε ἐργάται, εἴτε ἀγρόται, ἐντὸς δὲ αὐτῆς διὰ τῆς μεθ' ὅλων τῶν δυνάμεών των προαγωγῆς καὶ τῶν ἑαυτῶν των καὶ τοῦ θεσμοῦ τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ συμβολῆς των εἰς οἱασδήποτε θυσίας καὶ ἔργα ποὺ θὰ ἐζητοῦντο ἀπὸ αὐτούς.

«Θὰ σᾶς δώσουμε, παιδιά μου, ἰδανικὰ ἐθνικά, γιατὶ χωρὶς ἰδανικὰ δὲν μπορεῖτε νὰ ζήσετε στὴ ζωή σας, δὲν μπορεῖτε νὰ κάνετε μεγάλα πράγματα καὶ τὰ ἰδανικά σας πρέπει νὰ εἶναι ἐθνικὰ καὶ καθαρῶς ἑλληνικά, γιατὶ εἶσθε Ἑλληνόπουλα καὶ εἶναι μεγάλο πρᾶγμα νὰ εἶναι κανένας Ἕλλην».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Στὸ περιθώριον

ΤΑ ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΣΥΣΣΙΤΙΑ

Ὁ αὐθόρμητος καὶ ἀθόρυβος ἔρανος, ποὺ, ἔπειτα ἀπὸ τὴν ὡραίαν καὶ συγκινητικὴν ἔκκλησιν ποὺ εἶχεν ἀπευθύνει πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν ἡ ἐρίτιμος σύζυγος τοῦ Ἀρχηγοῦ, εἶχε ἀρχίσει ἀπὸ πέρυσι ὑπὲρ τῶν μαθητικῶν συσσιτίων, ἀπέδωσεν ἕως τώρα περὶ τὰ 25 ἑκατομμύρια δραχμῶν. Τὸ ποσὸν αὐτό, ποὺ εἶναι ἄσχετον πρὸς τὰ διάφορα ποσὰ τὰ ὁποῖα προσφέρουν εἰς τὰ κατὰ τόπους συσσίτια οἱ Δῆμοι καὶ αἱ Κοινότητες ἢ ἐξευρίσκονται ἀπὸ ἄλλους ἐπιτοπίους πόρους, καταδεικνύει κατὰ τὸν ἐμφανέστερον τρόπον τὸ θερμὸν στοργικὸν ἐνδιαφέρον, τὸ ὁποῖον ᾐσθάνθη ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς διὰ τὰ μαθητικὰ συσσίτια, καὶ βαθεῖαν κατανόησιν τῆς μεγάλης κοινωνικῆς καὶ μορφωτικῆς σημασίας τοῦ μέτρου τούτου. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τώρα, μὲ τὴν ἔναρξιν τοῦ νέου σχολικοῦ ἔτους, τὸ ἐνδιαφέρον καὶ ἡ κατανόησις αὐτὴ θὰ ἐκδηλωθοῦν καὶ πάλιν κατὰ τὸν ἴδιον ζωηρὸν καὶ ἔμπρακτον τρόπον, ὥστε ὄχι μόνον νὰ στερεωθῇ καὶ νὰ μονιμοποιηθῇ ὅπου ἐλειτούργησε, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπεκταθῇ ὅσο τὸ δυνατὸν περισσότερον ὁ τόσον ὡραῖος καὶ τόσον χρήσιμος αὐτὸς θεσμός.

Η ΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΔΡΑΣΙΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Βαθυτάτη εἶναι ἡ χαρὰ καὶ ἡ ἱκανοποίησις, ποὺ αἰσθάνεται κάθε Ἕλλην, παρακολουθῶν τὴν πλατειάν, θετικὴν καὶ συστηματικὴν δρᾶσιν, τὴν ὁποίαν ἀναπτύσσει ἡ Ε.Ο.Ν. διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν ἐργαζομένων μελῶν της, ποὺ δὲν ηὐτύχησαν νὰ συμπληρώσουν τὴν σχολικήν των ἐκπαίδευσιν. Εἰς ἀρκετὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος σήμερον, εἰς περισσοτέρας αὔριον, ἱδρύονται ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Ν. νυκτερινὰ σχολεῖα ἀναλφαβήτων, νυκτεριναὶ σχολαὶ γλωσσῶν, λογιστικῆς καὶ στενογραφίας καὶ νυκτερινὰ γυμνάσια. Εἰς τὰς σχολὰς αὐτάς, αἱ ὁποῖαι θὰ λειτουργήσουν μεθοδικῶς καὶ μὲ πλήρη ἔλεγχον, τὰ ἐργαζόμενα μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ γενικώτερον ὅλα τὰ μέλη της, ποὺ θὰ ἐπιθυμοῦν νὰ συμπληρώσουν καὶ ἀναπτύξουν τὴν μόρφωσίν των, ὄχι μόνον θ' ἀποκτοῦν γνώσεις καὶ ἐφόδια χρήσιμα γιὰ τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, ἀλλὰ καὶ θὰ ὑφίστανται συγχρόνως τὴν ἀναπλαστικὴν ἐπίδρασιν μιᾶς εὐρυτέρας πνευματικῆς καὶ ψυχικῆς καλλιεργείας. Καὶ εἶναι περιττὸν βεβαίως νὰ τονίσωμεν τὰ γενικώτερα ἀγαθὰ ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα θὰ ἔχῃ, ἐξαπλουμένη βαθμιαίως, ἡ δρᾶσις αὐτὴ ἐπὶ τῆς ὅλης πνευματικῆς προκοπῆς καὶ ἀναγεννήσεως τοῦ τόπου.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Ἡ π ρ ώ τ η: Ἀπὸ τὰς ἀσκήσεις τοῦ στρατοῦ μας.

Ἡ τ ε λ ε υ τ α ί α: Ὁ χαιρετισμὸς τῆς Σημαίας στὸ Στρατόπεδον «Ἰωάννης Μεταξᾶς».

Ἀπὸ ἕνα ταξίδι

ΕΝΩ ΓΑΛΟΥΧΕΙΤΑΙ Η ΝΕΑ ΓΕΝΕΑ

Η ΚΡΗΤΗ ΚΑΙ Η ΝΕΟΛΑΙΑ

Εἶχα τὴν εὐκαιρία, στὸ τελευταῖο ταξίδι μου στὴν Κρήτη, νὰ διασχίσω τὸ ἡρωϊκὸ νησὶ ἀπὸ Χανίων μέχρις Ἁγίου Νικολάου καὶ στὴ διαδρομὴ αὐτὴ νὰ συναντηθῶ μὲ μέλη τῆς Ε. Ο. Ν., νὰ μιλήσω μαζί τους καὶ νὰ ἀκούσω τὶς σκέψεις τους. Ἔτσι, μπόρεσα νὰ ἀποκομίσω πιὸ ἑδραιωμένη τὴν πεποίθησι ὅτι ἀνάμεσα στὸν Κρητικὸ λαό, σὲ μικροὺς καὶ σὲ μεγάλους, ἐπικρατεῖ ἕνας ἄφθαστος πατριωτισμὸς ποὺ ἀποκορυφοῦται στὴν ἀνεπιφύλακτη ἐμπιστοσύνη τους στὸν Ἀρχηγό, πρὸς τὸν ὁποῖον ἀποβλέπουν μ' ἐλπίδα, μὲ πεποίθησι, μὲ ἀφοσίωσι!

Μάθημα σκοποβολῆς στὸ Κρητικὸ Στρατόπεδο Ρεθύμνης τῆς Ε.Ο.Ν.

Ἡ τίμια στολὴ τοῦ Φαλαγγίτου κυριαρχεῖ, τὶς Κυριακὲς ἰδίως, σ' ὅλο τὸ νησί... Καὶ ὁ χαιρετισμὸς τῆς Νεολαίας εἶναι πιὰ καθιερωμένος παντοῦ, σὰν σύμβολο τῆς ἀποφάσεως ποὺ πῆραν ὅλοι νὰ παραδώσουν τὰ παιδιά τους στὴν Ε.Ο.Ν. γιὰ νὰ πάρουν τὸ δρόμο τῆς Ἐθνικῆς διαπαιδαγωγήσεως μέσα στὸ πλαίσιο τῶν ἀρχῶν τῆς 4ης Αὐγούστου!

Ταξιδεύαμε μὲ λεωφορεῖο, μὰ κάποτε - κάποτε καὶ μὲ ἰδιωτικὸ αὐτοκίνητο!... Καὶ στὶς δυὸ περιπτώσεις τὰ παιδιὰ ποὺ συναντούσαμε στοὺς δρόμους τῶν χωριῶν παρετάσσοντο εἰς χαιρετισμὸν καὶ μιὰ ζητωκραυγὴ τους ξεχώριζε μέσα στὸ θόρυβο τοῦ αὐτοκινήτου:

—Ζήτω ὁ Μεταξᾶς!

Εἶδα καὶ κάτι μικρούληδες, παιδιὰ τριῶν καὶ τεσσάρων χρόνων, ποὺ συναγωνίζονταν κι' αὐτὰ σὲ ζητωκραυγὲς καὶ σὲ χαιρετισμοὺς μὲ ὑψωμένο τὸ χέρι ψηλά, καὶ ποὺ ἡ φωνή τους ἡ τόσο ἀσθενική, πνιγόταν μέσα στὸ ἀγκομαχητὸ τοῦ λεωφορείου.

Εἶναι ὅλοι αὐτοὶ οἱ μικροὶ Κρῆτες οἱ πρωτοπόροι τῆς νέας γενεᾶς ποὺ ἔρχεται, καὶ ποὺ εἶχε τὴν εὐτυχία νὰ γεννηθῇ ἀνάμεσα στοὺς χρόνους τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ νὰ μείνουν ἔτσι ἀμόλυντοι ἀπὸ τὰ παλιὰ χρόνια τῆς ἐθνικῆς παρακμῆς. Τὰ χρόνια αὐτὰ ποὺ διέφθειραν ψυχὲς καὶ αἰσθήματα καὶ πνευματικὲς δυνάμεις, τὰ χρόνια ποὺ διέφθειραν, ὄχι μονάχα ἀνθρώπους, μὰ μᾶζες ὁλόκληρες.

Εἶναι ἡ νέα ἁγνὴ γενεά, ποὺ εἶναι στερημένη τοῦ σπέρματος τῆς ἀποσυνθέσεως! Εἶναι αὐτὴ ἡ ἐλπίδα, ἡ μεγάλη ἐλπίδα τοῦ Ἔθνους!

Ἡ «Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις τῆς Νεολαίας» στὴν Κρήτη ἔχει ἐπιτελέσει ἀξιέπαινον ἔργον! Ἂν κρίνῃ κανεὶς ἀπὸ τὴν ἐμφάνισι τῶν παιδιῶν, εἶναι ἀρκετὸν γιὰ νὰ ἀντιληφθῇ τὸ συντελούμενον ἔργον! Ὁ Διπλοῦς Πέλεκυς εἶναι τὸ σῆμα ποὺ στολίζει τὸ στῆθος ὅλων τῶν νέων καὶ νεανίδων τῆς Κρήτης. Τῶν παιδιῶν ποὺ σπουδάζουν ἀκόμη, τῶν παιδιῶν καὶ κοριτσιῶν ποὺ ἐργάζονται...

Ἐπισκέφθηκα τὸ στρατόπεδο τῶν θηλέων Ρεθύμνης ποὺ βρίσκεται σ' ἕνα ὕψωμα ὀλίγα χιλιόμετρα ἀπὸ τὴν πόλιν... Βρῆκα ἐκεῖ Φαλαγγίτισσες τοῦ στρατοπέδου καὶ ἐκδρομεῖς ἀπὸ ἄλλη φάλαγγα τοῦ Νομοῦ. Στὰ κορίτσια αὐτὰ φαινόταν ὅλος ὁ ἄδολος ἐνθουσιασμός, ὅλη ἡ ἐθνικὴ ὑπερηφάνεια, ὅλη ἡ φαλαγγιτικὴ τους ἱκανοποίησις γιὰ τὸ ἔργον ποὺ ἐπιτελοῦν!... Μιὰ τάξις στὸ στρατόπεδο ὑποδειγματική. Καθαριότης ἄψογος. Καὶ ἡ διδασκαλία ἀσφαλῶς μέσα στὰ πλαίσια τῶν ἀρχῶν τῆς Ε.Ο.Ν. Καὶ πρὸ παντὸς ἡ χαρὰ καὶ τὸ γέλιο, ἡ αὐτοπεποίθησις γιὰ τὸ μέλλον ἀφήνουν νὰ φαίνεται φωτεινὸ ὅλων τῶν Φαλαγγιτισσῶν τὸ πρόσωπο!... Εἶναι συγκινητικὸ τὸ θέαμα τῆς μεταβολῆς, τῆς μεταβολῆς ποὺ ἐπέφερε σ' ὅλα τὸ καθεστὼς τῆς 4ης Αὐγούστου.

Σὲ μία διαδρομὴ ἄλλη, τὰ κορίτσια τῆς Νεολαίας ποὺ ἦσαν μέσα στ' αὐτοκίνητο τραγουδοῦσαν τραγούδια τῆς Νεολαίας καὶ γνωστὲς Κρητικὲς μαντινάδες ποὺ τὶς κάνουν ἀλλάζοντας τὶς λέξεις, σχετικὲς μὲ τὸ κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου.

Κι' ὅπως ἔγραφα στὶς ἐντυπώσεις μου ποὺ δημοσιεύθηκαν στὸ προηγούμενο φύλλο, ὁλόκληρο τὸ ἐπιβατικὸν τοῦ αὐτοκινήτου ἔμψυχο ὑλικὸ ἐνθουσιάστηκε τόσο, ποὺ «σεγκοντάρισε» στὶς μαντινάδες τῶν κοριτσιῶν.

Μπορεῖ νὰ πῇ κανεὶς συμπεραίνοντας πὼς ἡ Κρήτη ὅλη φλέγεται ἀπὸ πατριωτικὸ ἐνθουσιασμό. Ἡ Νεολαία πρωτοπόρος δίνει τὸν τόνο τοῦ ἐνθουσιασμοῦ. Οἱ μεγάλοι «συντονίζονται» κι' αὐτοὶ καὶ συναγωνίζονται...

— Καὶ οἱ κοπελλιὲς καὶ τὰ κοπέλλια, μοῦ ἔλεγε ἕνας σεβάσμιος Κρητικός, εἶναι καὶ πατριῶτες καλοὶ καὶ θὰ πολεμήσουν, ἂν χρειασθῇ... Μὰ κι' ἐμεῖς δὲν θὰ πᾶμε πίσω... «Ὅσο καὶ νὰ γεράσαμε, ἡ χέρα μας δὲν τρέμει!...»

Μὰ πολὺ περισσότερο δὲν τρέμει οὔτε τὸ χέρι οὔτε ἡ καρδιὰ τῶν νέων καὶ νεανίδων τῆς Κρήτης.

Ἀγγ. Μεταξᾶς

ΠΑΝΟΠΛΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

Η ΑΛΗΘΕΙΑ

«Νὰ ἀγαπᾶτε τὴν ἀλήθειαν, νὰ λέγετε τὴν ἀλήθειαν ὅπως τὴν αἰσθάνεται ὁ καθένας καὶ ἡ κάθε μιά σας. Ψέμα νὰ μὴ βγῇ ποτὲ ἀπὸ τὸ στόμα σας».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Ἐὰν ὁ ἄνθρωπος ἐμβαθύνῃ καλὰ εἰς τὴν σκέψιν ὅτι ὁ Θεὸς μᾶς ἔδωκε τὴν λαλιὰν καὶ τὴν γλῶσσαν διὰ νὰ ἐξωτερικεύωμεν τὰ αἰσθήματα τῆς καρδίας, τότε θὰ καταλάβῃ καλὰ τὸ τί εἶναι ἡ ἀλήθεια.

Ἡ ἔκφρασις τῆς ἀληθείας εἶναι ἡ συναίσθησις τοῦ ἀνθρωπισμοῦ, ἡ συναίσθησις τῆς ἀνθρωπίνης ὀντότητος, εἶναι ἡ συναίσθησις τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀξιοπρεπείας.

Ὁ σεβασμὸς πρὸς τὴν ἀλήθειαν εἶναι ὁ σεβασμὸς πρὸς τὸν ἀνθρωπισμόν, εἶναι ὁ σεβασμὸς πρὸς τὴν ζωήν.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι ἡ γνησία καὶ πραγματικὴ ἀντίληψις τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν φαινομένων ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ὁποία ἀνύψωσε τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν σημερινόν, καὶ τίς οἶδε εἰς ποῖον μέλλοντα θὰ τὸν ἀνυψώσῃ, πολιτισμόν. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ἡ θεὰ προστάτις τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὰς σκληρὰς δοκιμασίας καὶ τὰ ὀλισθήματα αὐτοῦ ἐν τῷ βίῳ, εἶναι τὸ ἀκλόνητον ὀχύρωμα τοῦ ἠθικοῦ του βίου, εἶναι ὁ πνευματικὸς ἥλιος ὁ ὁποῖος φωτίζει τὰ βήματά του καὶ θερμαίνει τὴν καρδίαν του. Τὸ ἠθικὸν αἴσθημα τῆς φιλαληθείας εἶναι τὸ κλειδὶ μὲ τὸ ὁποῖον ὁ νέος ἀνοίγει τὴν θύραν εἰς τὸν δρόμον τῆς ἐντιμότητος καὶ τῆς ὑπολήψεως, τὸν δρόμον τῆς ἐπικρατήσεως εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς.

Ἂς πάρωμεν μερικὰς εἰκόνας ἀπὸ τὸν κοινωνικὸν βίον: Ὁ ἐπαγγελματίας, ὁ ἔμπορος, ὁ βιομήχανος, ὁ ἐλεύθερος ἐπιστήμων ποτὲ δὲν ἐπρόκοψαν ἀπὸ τὴν ἀγυρτείαν καὶ τὰς ψευδεῖς διαφημίσεις. Εἶναι πιθανὸν πρὸς στιγμὴν νὰ προσείλκυσαν πελατείαν, ἀλλὰ ἐφ' ὅσον αἱ ἐπαγγελίαι των καὶ αἱ διαφημίσεις των ἦσαν ψευδεῖς, κατέπεσαν εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ κόσμου μὲ πάταγον. Ἐστάθησαν καὶ ἐπρόκοψαν πάντοτε διὰ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἐμπιστοσύνης τῶν πελατῶν των μόνον οἱ φιλαλήθεις.

Ὁ φιλαλήθης εἶναι πάντοτε ἄξιος προσοχῆς. Εἶναι πρᾶος καὶ ἀκτινοβολεῖ ἀπὸ καλωσύνην καὶ ἁπλότητα· ἐμπνέει εὐθὺς ἀμέσως τὴν ὑπόληψιν καὶ τὸν σεβασμὸν τῶν ὁμοίων του καὶ παντὸς ἀνθρώπου, καὶ τὸ πρόσωπόν του καθρεπτίζει τὴν εὐγένειαν τῆς ψυχῆς του.

Γ. Π. Κ.

4. (Συνέχεια)

Στίς φωνὲς τοῦτες καὶ τὰ καμώματα καὶ τὶς φοβέρες ποὺ φαντάζουν ἄπρεπα στὸν ἱερὸ τόπο δίνει τέλος ἡ Ἀθηνᾶ.

Ἄκουσε τὸ θόρυβο καὶ σὰ σεβαστὴ δέσποινα ποὺ νοιάζεται γιὰ τὸ σπιτικό της ἦρθε νὰ ξετάσῃ καὶ νὰ μάθῃ τί τρέχει. Ὁ μακρύς της χιτώνας κατάλευκος, βαρὺς ὅλο δίπλες, ἀναδένεται στὴ μέση γιὰ νὰ μὴν ἐμποδίζῃ τὴν κίνηση... Κρατάει τὸ δόρυ στὸ ἕνα της χέρι καὶ τὴ στρογγυλὴ ἀσπίδα στὸ ἄλλο... Εἶναι ἥσυχη μὰ φοβερή.

ΑΘΗΝΑ

Δῶθε ἄκουσα πρωτύτερα νὰ μὲ φωνάζουν...
μὰ βλέπω συντυχιὰ πρωτόφαντη στὴ χώρα
καὶ δὲ φοβοῦμαι, μόνο ποὺ παραξενεύομαι.
Ποιοὶ νἆστε τάχα; Ὅλους σας ρωτῶ νὰ μάθω
τὸν ξένο τοῦτο ποὺ ἀγκαλιάζει τ' ἄγαλμά μου
καὶ σᾶς ποὺ πλάσματα δὲ φαίνεστε θνητά.
Οὔτε θεοὶ σᾶς βλέπουνε στὴ συντροφιά τους
κι' οὔτε κι' ἀνθρωποφέρνετε πάλι καθόλου.
Μὰ εἶν' ἄδικο γιὰ τὴν ἀσκήμια του νὰ βρίζῃς
τὸ διπλανό σου· ὁ νόμος διόλου δὲν τὸ στέργει.

Οἱ Ἐρινύες μὲ τὸ σεβασμὸ ποὺ ταιριάζει στὴ θεὰ ἀποκρίνονται στὰ ρωτήματά της καὶ πληροφοροῦνε, ποιὲς εἶναι καὶ ποιὰ ἡ δουλειά τους ἡ προσταγμένη ἀπὸ τὸ Δία καὶ τὴ μοῖρα καὶ γιατὶ κυνηγᾶνε αὐτὸ τὸ νέο ποὺ ἔχει ἀγκαλιασμένο τ' ἄγαλμά της καὶ σωπαίνει.

Ἡ Ἀθηνᾶ στὴν περίσταση τούτη πρέπει βέβαια μιὰ κι' ὁ νέος βρῆκε ἐκεῖ καταφύγιο καὶ ζητάει τὴν προστασία της, νὰ κρίνῃ τὴ διαφορά τους καὶ ν' ἀποφασίσῃ τί θ' ἀπογίνῃ. Μὰ πρὶν θέλει νὰ πάρῃ καὶ τῶν δυὸ τὴν συγκατάθεση.

ΑΘΗΝΑ

Ἀλήθεια δέχεστε τὴν κρίση ἐγὼ νὰ κάνω;

ΕΡΙΝΥΕΣ

Γιατί ὄχι; Σὲ σεβόμαστε καὶ σὲ τιμᾶμε.

Ὅσο γιὰ τὸν Ὀρέστη, μὲ τὴ σειρά του κι' αὐτὸς ἀποκρίνεται στὴ θεὰ μὲ θάρρος:

«Ἀργείτης εἶμαι» τῆς λέει. «Τὸν πατέρα μου τὸν Ἀγαμέμνονα τὸν ξέρεις, γιατὶ μαζὶ τότε ρήμαξες τὴν Τροία. Στὸ γυρισμό του ὅμως ἡ κακούργα ἡ μάνα μου τὸν σκότωσε μὲ δόλο μεσ' στὸ λουτρὸ καὶ καυχήθηκε γιὰ τὸ φόνο του.

Ἐγὼ τὴν ἐποχὴ κείνη ἤμουν μακρυὰ ἀπὸ τὴν πατρίδα ξωρισμένος. Σὰ γύρισα πῆρα ἐκδίκηση, τὴ σκότωσα τὴ φόνισσα, δὲν τ' ἀρνιέμαι». Καὶ τελειώνει ἔτσι.

Σ' ὅλα ὅμως τοῦτα εἶναι ὁ Λοξίας συνεργός μου!
Μονάχη τώρα κάμε κρίση ἂν εἶχα δίκιο.
Θἆναι καλόδεχτο ἀπὸ σένα ὅ,τι καὶ νἆναι.

Ἡ Ἀθηνᾶ στέκει συλλογισμένη... Μπλεγμένη ὑπόθεση καὶ σκοτεινὴ ὅσο καὶ νὰ φαίνεται ξεκάθαρη. Φοβερὴ εἶναι ἡ πράξη τοῦ νέου βέβαια καὶ σὲ κάνει ν' ἀνατριχιάζῃς μόνο ποὺ τὴν ἀκοῦς· μὰ κι' ὁ λόγος ποὺ τὴν παρακίνησε δὲν εἶναι ἀσήμαντος. Καὶ στὸν Ἅδη Ἀγαμέμνονας δὲ θἄβρισκε ἀνάπαυση ἂν ὁ γυιός του ἀμελοῦσε τὸ χρέος του.

Γενικὰ κάθε ἐνέργεια ἀνθρώπινη ἔχει τὴν ἀφορμὴ καὶ τὴν αἰτία της. Καὶ πρέπει ὁ δικαστής, χωρὶς πάθος, χωρὶς φόβο, ν' ἀκούῃ, νὰ μπαίνῃ στὴν καρδιὰ τοῦ ἄλλου, σὰ θεός, καὶ κεῖ νὰ βλέπῃ ἂν λέῃ τὴν ἀλήθεια ἢ προφασίζεται κι' ἂν ὅ,τι τὸν κίνησε ἦταν τόσο δυνατὸ ποὺ τὸν παρέσυρε ἀθέλητά του.

Πρέπει σὰ σὲ ζυγαριὰ νὰ βάζῃ τὰ «ὑπὲρ» ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος, τὰ «κατὰ» ἀπὸ τ' ἄλλο ἀκριβοδίκαια, μ' ὅσο βάρος πρέπει νἄχῃ τὸ καθένα· ἔτσι μονάχα μπορεῖ νὰ βγάλῃ δίκαιη ἀπόφαση.

Εἶναι φυσικὸ ὅμως ὁ ἄνθρωπος γιὰ κάθε πράξη νἄχῃ μιὰ γνώμη, ποὺ χωρὶς νὰ τὸ καταλαβαίνῃ καλὰ καλά, ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὰ ἰδιαίτερα τ' ἀτομικά του συμφέροντα... Κι' ἐπειδὴ διαφορετικὰ εἶναι αὐτὰ τὰ συμφέροντα κι' ἀλλάζουν ἀνάλογα μὲ τὶς περιστάσεις, γι' αὐτὸ κι' οἱ γνῶμες τῶν ἀνθρώπων εἶναι συχνὰ διαφορετικὲς γιὰ τὴν ἴδια ὑπόθεση κι' ἀλληλοσυγκρούονται κι' ἀντιφάσκουν...

Ὄχι ἀλήθεια, σκέπτεται ἡ Ἀθηνᾶ, χρειάζεται θεϊκὴ σοφία... καὶ δίχως αὐτὴν δικαιοσύνη δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ.

«Θνητὸς δὲ θὰ μπορέσῃ ἀπόφαση νὰ βγάλῃ
γιὰ τοῦτο· εἶναι πάνω ἀπὸ τὴ δύναμή του!»

Πρέπει λοιπὸν ἡ ἴδια νὰ λύσῃ τὴ διαφορά. Ὅμως γι' αὐτὸ ἐμποδίζεται ἀπὸ κάτι ἄλλο... Καθὼς εἶναι γεμάτη στοργὴ κι' ἔγνοια γιὰ τὴ χώρα της, γιὰ τὴν ἀγαπημένη της Ἀθήνα, συλλογιέται πὼς τοῦτες ἐδῶ οἱ φριχτὲς θυγατέρες τῆς νύχτας δὲ θὰ φύγουν ἔτσι εὔκολα, ἂν δὲν πετύχουν κεῖνο ποὺ πασκίζουν... καὶ τέτοιο ἀπὸ τὴν καρδιά τους θὰ στάξῃ φαρμάκι ποὺ μπορεῖ νὰ σκορπίσῃ μαῦρο θανατικὸ στὸν τόπο.

Καταλήγει λοιπόν... μὰ ἂς ἀκούσωμε τὰ ἴδιά της τὰ λόγια.

Μὰ μιὰ ποὺ τέτοιο ξέσπασε κακὸ ἐδῶ πέρα
κριτὲς θὰ ὁρίσω γιὰ τοὺς φόνους ὡρκισμένους
καὶ νόμο ποὺ θὰ μείνῃ σεβαστὸς γιὰ πάντα.
Καλέσετε μαρτύρους, φέρετε ἀποδείξεις
κι' ὅρκους ποὺ τὴ σωστὴ ἀπόφαση βοηθοῦνε.
Ἀπ' τοὺς πολίτες μου τοὺς πρώτους θὰ διαλέξω
νὰ κρίνουν τὴν ὑπόθεση, νὰ δώσουν τέλος
ἀφοῦ ὁρκιστοῦν πὼς τ' ἄδικο δὲν πεθυμοῦνε.

Ἔτσι ἀποφασίζει ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ἔχει τοῦτο τὸ σημαντικὸ ἡ ἀπόφασή της. Δίνει συμβουλὴ καὶ διαταγὴ ὄχι μόνο πῶς πρέπει νὰ κριθῇ ἡ ὑπόθεση τούτη, μὰ καὶ κάθε παρόμοια μελλοντικὴ ὑπόθεση.

Ὁρίζει ἕνα νόμο, ποὺ πρέπει «νὰ μείνῃ σεβαστὸς γιὰ πάντα». Ἀπὸ τώρα κι' ὕστερα ὅποιος νομίζει πὼς ἀδικήθηκε δὲν πρέπει μὲ τὸ χέρι του νὰ παίρνῃ τὸ δίκιο του, γιατὶ τυφλωμένος ἀπὸ τὸ μῖσος, βλέπει μονάχα τὴν πράξη καὶ δὲν προσέχει καθόλου τὶς αἰτίες ποὺ τὴν παρακίνησαν...

Κινδυνεύει ἔτσι νὰ πέσῃ σὲ ἀδικία ποὺ πάλι θὰ προκαλέσῃ ἐκδίκηση... Ἔτσι ὁ ἕνας φόνος θ' ἀκλουθᾶ τὸν ἄλλο καὶ θὰ κυλιοῦνται μέσα στὸ αἷμα δίκαιοι καὶ ἄδικοι κι' ἀνάμεσα σὲ τόση σύγχυση δὲν θἆναι μπορετὸ νὰ διακρίνῃς πιὰ τὸ σωστό.

Κι' ὄχι μονάχα προστάζει μὲ ποιὸ τρόπο νὰ λύνωνται, καθὼς εἴπαμε, παρόμοιες διαφορές, μὰ καὶ ὅλη τὴ διαδικασία ποὺ πρέπει νὰ κρατιέται. Μιλάει γιὰ μάρτυρες, ἀποδείξεις, ὅρκους κι' ἀκόμα ποιοὺς πρέπει ἀνάμεσα στοὺς πολίτες νὰ διαλέγουν γιὰ δικαστές.

Ε΄.

Ἡ Ἀθηνᾶ φεύγει γιατὶ πρέπει τὸ γρηγορώτερο νὰ νοιαστῇ γιὰ ὅλα τοῦτα καὶ στὴ σκηνὴ μένει μονάχα ὁ Ὀρέστης καὶ οἱ Ἐρινύες, ποὺ κρατοῦν πάντα γύρω του «σφιχτὸ καρτέρι» νὰ μὴ φύγῃ.

Ὡς τοσο ἀνησυχοῦν οἱ θυγατέρες τῆς νύχτας, γιατὶ φοβοῦνται, μ' ὅλο ποὺ δὲ θέλουν νὰ τὸ πιστέψουν, μήπως ὁ φονιὰς δικαιωθῇ. Καινούργιες ἰδέες κυκλοφοροῦν, καινούργιος ἀέρας πνέει καὶ τὸ νοιώθουν... Κι' ὅπως ὅλοι

Εἶναι ἥσυχη μὰ φοβερή...

ΕΘΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Καθένας ἀπὸ τοὺς Νέους νοιώθει καλὰ ποιὰ σημασία ἔχει ἡ ἀλληλεγγύη καὶ ἀλληλοβοήθεια γιὰ τὴν ἀτομικὴ καὶ Ἐθνικὴ ἐπικράτησι. Ὅλη ἡ Ἑλληνικὴ ἱστορία, ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους χρόνους μέχρι σήμερα, εἶναι γεμάτη ἀπὸ παραδείγματα ἀνθρώπων, ποὺ ὅλη τους τὴ ζωὴ καὶ τὸν πλοῦτό τους τὰ ἐθυσίασαν γιὰ τὴν ἀνακούφισι τῶν πτωχῶν καὶ ἀδυνάτων. Τὸ Ἔθνος μας σὲ κεῖνες τὶς ἐποχὲς τοῦ βίου του ἔγραψε σελίδες ἐπιβολῆς καὶ μεγαλείου, ποὺ τὰ μέλη του ἐθερμαίνοντο ἀπὸ τὸ συναίσθημα τῆς θυσίας τοῦ ἰδίου τοῦ ἑαυτοῦ των γιὰ τὸ καλὸ τῆς Πατρίδος μας καὶ τῶν συμπατριωτῶν μας.

Γι' αὐτὸ τὸν λόγο ἐμεῖς οἱ Νέοι τὴν ἀρετὴ αὐτή, ποὖναι Ἑλληνικὴ καὶ Χριστιανική, πρέπει νὰ τὴν ἀναπτύξουμε καὶ νὰ τὴ διατηρήσουμε σὲ μεγάλο βαθμό, ἂν θέλουμε στὶς δύσκολες στιγμὲς ποὺ ζοῦμε, νὰ διατηρηθοῦμε στὸν παγκόσμιο περὶ ὑπάρξεως ἀνταγωνισμό.

Ἔτσι ὄχι μόνο θὰ εἴμαστε ἀντάξιοι ἀπόγονοι τῶν προγόνων μας καὶ ἱκανοὶ θεματοφύλακες τῶν παραδόσεών τους καὶ συνεπεῖς πρὸς τὶς χριστιανικές μας πεποιθήσεις, ἀλλὰ καὶ τίμιοι ἐκτελεστὲς ἀτομικῶν καὶ Ἐθνικῶν ὑποχρεώσεων. Καὶ τοῦτο, διότι, ἂν ἄλλοτε ἡ ἀλληλεγγύη κι' ἀλληλοβοήθεια ἦτο χριστιανικὴ ἀρετή, στὴ σημερινὴ ἐξέλιξι τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς κοινωνίας ἀποτελεῖ ἐκπλήρωσι ὑποχρεώσεων. Σήμερα ὅ,τι ἀποκτοῦμε στὴ ζωή μας δὲν ὀφείλεται ἀποκλειστικὰ στὶς ἀτομικές μας προσπάθειες. Δὲν λέγω βέβαια ὅτι δὲν παίζει σημαντικὸ ρόλο στὴν ἐπιτυχία ἢ ἀποτυχία μας στὴ ζωὴ ἡ προσωπική μας συμβολή, ἀλλὰ μεγάλο ποσοστὸ ὀφείλεται καὶ στὸ σημερινὸ κοινωνικὸ καὶ οἰκονομικὸ σύνολο, μέσα στὸ ὁποῖο ζοῦμε κι' ἔχουμε τὴν εὐκαιρία, τὴν ἀσφάλεια καὶ τὰ μέσα γιὰ νὰ προαχθοῦμε καὶ προοδεύσουμε. Στὴ σημερινὴ ἐποχὴ δὲν μποροῦμε νὰ ἰσχυρισθοῦμε, ὅσοι εἴμαστε εὐτυχεῖς, ὅτι αὐτὸ ὀφείλεται στὴν προσωπική μας ἀξία, κι' ἐπομένως δὲν αἰσθανόμαστε καμμιὰ ὑποχρέωσι ἀπέναντι τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, τῶν συνανθρώπων μας. Οὔτε πάλι νὰ ἰσχυρισθοῦμε ὅτι, ὅσοι εἶναι δυστυχεῖς, εἶναι προσωπικοὶ ὑπεύθυνοι τῆς δυστυχίας τους. Βέβαια ὑπάρχουν καὶ τέτοιοι, ἀλλὰ ὁ κανόνας εἶναι ἄλλος. Στὴ σημερινὴ μορφὴ τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς κοινωνίας, πολὺ δὲ περισσότερο σὲ μικρὲς κοινωνίες καὶ οἰκονομίες, ὅπως ἡ δική μας, ἡ ἐπιτυχία ἢ ἀποτυχία ἑνὸς δὲν εἶναι τὶς περισσότερες φορὲς ἀποτέλεσμα προσωπικῆς ἱκανότητος καὶ προσπαθείας, ἀλλ' ἀποτέλεσμα καταστάσεων καὶ συμπτώσεων, ποὺ βρίσκονται ἔξω ἀπὸ τὴ θέλησί μας.

Ἔτσι λοιπὸν σὰν τοποθετήσουμε τὰ πράγματα θὰ ἀντιληφθοῦμε τὸ πραγματικὸ νόημα τῶν λόγων τοῦ Ἀρχηγοῦ: «Δηλαδὴ καθεὶς ἀπὸ σᾶς ποὺ εἶναι εὐτυχισμένος — εἶπε ὁ Ἀρχηγὸς — εἶναι συγχρόνως ὑπεύθυνος διὰ τὴν δυστυχίαν τοῦ ἄλλου καὶ ἔχει ὑποχρέωσιν τὴν δυστυχίαν τοῦ ἄλλου νὰ τὴν ἀνακουφίσῃ». Μέσα στὰ λίγα καὶ ἁπλᾶ αὐτὰ λόγια θεμελιώνεται ἡ κοινωνικὴ πολιτικὴ τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου. Ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου ἡ ἐνίσχυσι τῶν πτωχῶν δὲν ἀποτελεῖ πρᾶξι ἐλεημοσύνης, ἀλλὰ ἐκτέλεσι κοινωνικῆς ὑποχρεώσεως. Μέσα στὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου ἢ ὅλοι θὰ εὐτυχοῦμε ἢ ὅλοι ἀναλόγως θὰ δυστυχοῦμε. Γιὰ τὴν πραγματοποίησι αὐτῆς τῆς ἰσότητος δεχόμαστε μὲ εὐχαρίστησι κάθε περιορισμὸ τοῦ Κράτους, ποὺ εἶναι καὶ ὑποχρέωσί μας.

Μ.

Παιδικὴ χειροτεχνία

3ον.

Ἡ γόνιμη δουλειὰ εἶναι χαρὰ καὶ μιὰ τέτοια χαρὰ ποὺ ἔρχεται σὰν βραβεῖο καλῆς χρησιμοποιήσεως ὅλων μας τῶν δυνάμεων, εἶναι τὸ πνεῦμα τοῦ ἀγαθοῦ ποὺ θὰ μᾶς ὁδηγήσῃ μόνον σὲ καλὲς πράξεις. Μὲ τὸ ἠθικὸ λοιπὸν ἀνυψωμένο συνεχίσαμε τὴ δουλειὰ ποὺ μιλοῦσα στὸ προηγούμενο, μὲ ὑλικὸ τὰ κουκουνάρια. Ὅλα τὰ παιδιὰ κάτι φτιάξανε, πελαργούς, παγώνια, ποντίκια, ἐλάφια καὶ ἕνα σωρὸ ἀκόμα ἄλλα σχηματοποιημένα ζῶα, μὲ κίνησι καὶ μὲ χάρι. Μὰ σιγὰ σιγὰ ἐξαντλήσαμε ὅτι μποροῦσε νὰ μᾶς δώσῃ τὸ ὑλικὸ αὐτό. Τώρα πήραμε κάτι καινούργιο, μερικὰ παιδιὰ φέρανε κουβαρίστρες ἄδειες, οἱ ραφτάδες καὶ οἱ μοδίστρες τῆς γειτονιᾶς βρήκανε τὸ μπελλᾶ τους ἀπὸ τοὺς ἀπαιτητικοὺς αὐτοὺς πελάτες, γιατὶ δὲν ἔμεινε παιδὶ ποὺ νὰ μὴν κουβαλήσῃ πρόθυμα ὅσο ὑλικὸ μποροῦσε καὶ ποὺ δὲν χρειζότανε ἄλλωστε λεπτὰ γιὰ νὰ τ' ἀποκτήσῃ ἀλλὰ μόνον νὰ παρακαλέσῃ, νὰ ψάξῃ, νὰ κινηθῇ, γιὰ νὰ τὸ βρῇ.

Ἔτσι συγκεντρώσαμε τὸ ὑλικὸ καὶ σὰν ἔφτασε ἡ ἡμέρα γιὰ τὴν καινούργια δουλειὰ ἔπρεπε νὰ βλέπατε μὲ πόση ἀνυπομονησία περιμένανε τὴν ὥρα τῆς χειροτεχνίας καὶ κάθε τόσο, στὰ διαλείμματα τῶν ἄλλων μαθημάτων μὲ ρωτούσανε: «θ' ἀρχίζαμε ἄραγε σήμερα ἢ θ' ἀναβάλουμε;» Λὲς καὶ ἐπρόκειτο νὰ βάλουνε μία καινούργια φορεσιά, τόση ἤτανε ἡ χαρά τους.

Τὸ νέο ὑλικὸ δὲν εἶχε τὶς πλαστικὲς ἱκανότητες τοῦ προηγούμενου, μᾶς περιώριζε τὴ σύλληψι καὶ τὴ φαντασία σὲ σχήματα καθαρῶς συμμετρικά. Στὴν ἀρχὴ τὸ χρησιμοποιήσανε σὰν συμπληρωματικὸ ὑλικό, δηλαδὴ σκεφτήκανε νὰ φτιάξουνε ρόδες ἁμαξιῶν, μακαράδες, μαγγάνια πηγαδιῶν κ.τ.λ., ἀλλὰ γρήγορα βρήκανε παρ' ὅλη του τὴν ἀκαμψία, μορφὲς περίφημες καὶ μέσα στὸ νοημά του. Ἡ καλλίτερη ἴσως ἀπὸ ὅλες καὶ ποὺ δίνει σύγχρονα τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς, τὴ μηχανή, εἶναι τὰ διάφορα ρομπὸτ ποὺ κατασκευάσανε. Ἡ κουβαρίστρες εἴχανε διαφορετικὰ μεγέθη, τὰ ἐπωφεληθήκανε, πήρανε μιὰ μεγάλη κουβαρίστρα γιὰ τὸν κορμό, μὲ τὶς μικρότερες σχηματίσανε τὰ ἄκρα, τὰ χέρια, τὰ πόδια, καθὼς καὶ γιὰ τὸ κεφάλι χρησιμοποιήσανε φελλούς, γιὰ αὐτιὰ βάλανε δυὸ μεγάλες μεταλλικὲς χάνδρες καθὼς καὶ γιὰ μάτια, γιὰ στόμα καὶ μύτη δυὸ κομμάτια σπιρτόξυλα. Τὶς κουβαρίστρες τῶν ποδιῶν τὶς στερεώσανε περνῶντας μιὰ καβίλλια ξύλινη στὴν τρύπα ποὺ ἔχουν στὸ κέντρο. Τῶν χεριῶν ἐπέρασαν χονδρὸ σῦρμα γιὰ νὰ μποροῦν νὰ δίνουν καὶ κάποια κίνησι. Τοὺς φελλοὺς τοὺς κολλήσανε μὲ γόμμα, ὅλο δὲ μαζὶ τὸ χρωματίσανε μὲ χρῶμα ἀλουμινίου καὶ μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο τοῦ δώσανε τὴν ἐντύπωσι τοῦ μετάλλου ἀπ' τὸ ὁποῖο εἶναι ἄλλωστε καὶ τὰ πραγματικὰ ρομπότ.

Καθὼς εἴδαμε, μὲ τὸ καινούργιο ὑλικό, ἐπειδὴ ἀκριβῶς δὲν

Ρομπὸτ ἀπὸ κουβαρίστρες.

παρουσίαζε τὶς ἴδιες ἀρετὲς μὲ τὸ προηγούμενο, τὸ παιδὶ ἀναγκάστηκε νὰ ψάξῃ, νὰ στενοχωρηθῇ λίγο καὶ ἀπὸ καθαρὰ δευτερεύοντα ρόλο ποὺ θὰ ἔπαιζε σὲ ὁποιαδήποτε ἄλλη περίπτωσι αὐτὸ τὸ ὑλικὸ σὰν συμπλήρωμα, ἀναγκάστηκε νὰ ἀναζητήσῃ καὶ νὰ κατορθώσῃ νὰ τὸ κάνῃ ἀνεξάρτητο, βρίσκοντας τὴν πραγματικὴ μορφὴ ποὺ μποροῦσε νὰ τοῦ δώσῃ, δηλ. χρησιμοποίησι 100%. Αὐτὸ εἶναι μιὰ ἀκόμη ἐπαλήθευσι τοῦ ἀξιώματος, πὼς κάθε ὑλικὸ δίνει τὸ δικό του σχῆμα, ἀρκεῖ νὰ ἐπιμείνουμε καὶ νὰ τὸ θελήσουμε. Τὸ κέρδος ἀπὸ τὴ νέα δουλειὰ ἦταν μεγάλο καθὼς θὰ ἰδοῦμε σὲ ἄλλο σημείωμα.

Γ. ΡΩΜΑΝΟΣ

κεῖνοι ποὺ εἶναι δεμένοι μὲ τὴν παράδοση προβλέπουν μεγάλα κακὰ ἂν οἱ ἰδέες αὐτὲς ἐπικρατήσουν.

ΕΡΙΝΥΕΣ

Ἐγὼ μεγάλο βλέπω χαλασμὸ
ἀπ' τὸν καινούργιο νόμο, ἂν θὰ νικήσῃ
κι' ἔτσι ὁ φονιᾶς δικαιωθῆ.
Εὔκολα πιὰ σὲ φονικὸ
τοῦ καθενὸς τὸ χέρι θ' ἁπλωθῇ
γιὰ νὰ χτυπήσῃ.
Καὶ θὰ ὑποφέρουν οἱ γονιοὶ πολλὰ
ἀπ' τὰ παιδιά τους βάσανα.
Κι' οὔτε ὁ θυμὸς τῶν Ἐρινύων πιὰ
νὰ πέσῃ στὸ φονιᾶ δὲ θὰ τολμήσῃ
μὰ λέφτερο θ' ἀφήσουμε το φόνο...
Καὶ τοῦ γειτόνου του ὁ καθεὶς τὴ συμφορὰ
θὰ μάθῃ καὶ θ' ἀνιστορήσῃ...
Ὅμως τοῦ κάκου παρηγόρια θὰ ζητήσῃ
ἀλάφρωση δὲ θάβρῃ πουθενά.

Παινοῦν ὕστερα τὸ σεβασμὸ στὴν παράδοση, ἀπ' ὅπου μονάχα κρέμεται ἡ τάξη καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ κόσμου.

Τὴν ἀναρχία κανεὶς ἂς μὴ ζητᾶ
μὰ κι' οὔτε πάλι τὴ σκλαβιὰ μὴ τὴν παινέσῃ.
Στὸ κάθε τὶ ὁ Θεὸς κρατᾶ τὴ μέση
καὶ πότε ἐδῶ καὶ πότε κεῖ κοιτᾶ.
Θὰ πῶ ἕνα λόγο σύμφωνα μὲ τοῦτο:
Ἡ ἀσέβεια πάντα φέρνει τὸ χαμὸ
μὰ ἡ φρονιμάδα τὸν ἀγαπητὸ
πολυπεθυμημένο πλοῦτο.

Ὅποιος καὶ νάσαι θὰ σοῦ τὸ πῶ
τὴ δικαιοσύνη νὰ τὴ σεβαστῇς.
Ἀπὸ τὸ κέρδος μὴ παρασυρθῇς
μὲ πόδι ἀπόκοτο νὰ τὴν κλωτσήσῃς...
Θἄρτῃ ἡ στιγμὴ τῆς πλερωμῆς.
Πρέπει λοιπὸν γιὰ τὸ γονιό σου
μέσ' στὴν καρδιά σου νἄχῃς σεβασμὸ
καὶ νὰ κρατήσῃς
πάντα φιλόξενο τὸ σπιτικό σου.

ΣΤ'.

Πλῆθος πολὺ ἀνεβαίνει στὴν ἀκρόπολη ὅπου θὰ γίνῃ ἡ κρίση ἀκολουθῶντας τὴν Ἀθηνᾶ ποὺ πηγαίνει μπροστὰ μεγαλόπρεπη, ὅλο ἔγνοια σὰ μάνα. Γέροι μὲ ἄσπρα γένεια, ἄντρες ὥριμοι, νέοι καὶ παιδιὰ ἀκόμα... Εἶναι περίεργοι ν' ἀκούσουν καὶ νὰ δοῦν καὶ καθὼς κουβεντιάζουν μεταξύ τους καὶ σχολιάζουν τὴν ὑπόθεση μιὰ ἀνεβαίνει, σὰ φουσκοθαλασσιὰ ποὺ ξεσπάζει στὰ βράχια τῆς ἀκρογιαλιᾶς.

Μ. Ἀναστασίου

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ Υπο Α. Β. Γ.

ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

30. (Συνέχεια)

Μὰ ὁ Ἀλέξανδρος τὴν ἡσύχασε.

—Δὲν ἔσφαλες καθόλου, σεβαστὴ μητέρα, τῆς εἶπε, γιατὶ καὶ τοῦτος εἶναι Ἀλέξανδρος.

Πῆρε στὴν ἀγκαλιά του τὸ μικρὸ γυιὸ τοῦ Δαρείου, ποὺ ἦταν ἕξη χρονῶν. Καὶ τὸ ἀγοράκι ἔπλεξε τὰ χέρια γύρω στὸ λαιμό του χωρὶς καθόλου νὰ τρομάξη.

Κι' ὁ Ἀλέξανδρος στράφηκε στὸν Ἡφαιστίωνα καὶ τοῦ εἶπε σιγά:

—Τὸ ἀγοράκι αὐτὸ εἶναι πιὸ γενναῖο ἀπὸ τὸν πατέρα του.

Ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες ὁ Ἀλέξανδρος ἔλαβε μιὰν ἀλαζονικὴ ἐπιστολὴ ἀπὸ τὸ Δαρεῖο, ποὺ εἶχε καταφύγει πέρα, στὴ Μεσοποταμία.

Ὁ Ἀλέξανδρος τὴν ἄνοιξε καὶ τὴ διάβασε καὶ μὲ δυσκολία μπόρεσε νὰ συγκρατήση τὴν ὀργή του.

Ἰδοὺ τί ἔγραφε ἡ ἐπιστολὴ αὐτή:

«Ὁ Μέγας Βασιλιᾶς Δαρεῖος
στὸν Ἀλέξανδρο:

Μὴ νομίσης πὼς ἐπειδὴ νίκησες εἶσαι κύριος τῆς Ἀσίας. Κάποιος θεὸς τὴ μέρα ἐκείνη σὲ βοήθησε. Ἂν θέλης τὴ φιλία μου γύρισέ μου πίσω τὴ μητέρα μου, τὴ γυναῖκα μου, καὶ τὰ παιδιά μου καὶ θὰ σοῦ δώσω τόσο χρυσάφι ὅσον δὲν ἔχει ὁλάκαιρη ἡ Μακεδονία.

Ἂν τὸ κάμης αὐτό, θὰ συνάψω φιλία μαζί σου καὶ δὲ θὰ σὲ τιμωρήσω γιὰ τὴν αὐθάδειά σου νἄρθης στὴ χώρα μου χωρὶς αἰτία, χωρὶς ἐγὼ ποτὲ νὰ σοῦ κάνω κανένα κακό».

* * *

Ὁ Ἀλέξανδρος διέταξε ἀμέσως καὶ τοῦ ἀπάντησαν:

«Ὁ Ἀλέξανδρος ὁ Βασιλιᾶς τῆς Μακεδονίας κι' ἀρχιστράτηγος τῶν Ἑλλήνων
στὸ Δαρεῖο:

Ὁ Δαρεῖος, ὁ πρῶτος βασιλιᾶς σας ποὺ τοῦ πῆρες τ' ὄνομα κατατυράννησε τοὺς Ἕλληνες ποὺ ζοῦσαν στὰ παράλια τοῦ Ἑλλησπόντου καὶ τῆς Ἰωνίας. Ἔπειτα πέρασε πολυάριθμο στρατὸ καὶ πολέμησε τὴ Μακεδονία καὶ τὴν Ἑλλάδα.

Ἔπειτα ἦρθε ὁ ἴδιος ὁ Ξέρξης μὲ ἀναρίθμητους βάρβαρους. Νικήθηκε κατὰ θάλασσα, ἔφυγε κι' ἄφηκε τὸ Μαρδόνιο νὰ λεηλατήση καὶ νὰ κάψη τὶς πολιτεῖες καὶ τὰ χωράφια.

Ὁ πατέρας μου ὁ Φίλιππος δολοφονήθηκε ἀπὸ ἀνθρώπους δωροδοκημένους ἀπὸ τὴν περσικὴ αὐλή. Μὲ τὸν τρόπο αὐτό, μὲ δωροδοκίες κι' ἀδικίες πολεμᾶτε τοὺς ἐχθρούς σας.

Δὲ φέρνω λοιπὸν τὸν πόλεμο στὴ χώρα σου· ἦρθα γιὰ νὰ τιμωρήσω παλιὲς ἀδικίες. Κι' οἱ θεοὶ ποὺ βοηθοῦν πάντα τοὺς δίκαιους μὲ βοήθησαν καὶ βρίσκεται τώρα στὰ χέρια μου μέγα μέρος τῆς Ἀσίας· καὶ σένα τὸν ἴδιο νίκησα στὴ μάχη.

Δὲν ἔχεις λοιπὸν δικαίωμα νὰ μοῦ ζητήσης τίποτα. Ὅμως ἂν ἔρθης ἐδῶ μόνος σου καὶ πέσης στὰ πόδια μου καὶ μὲ παρακαλέσης θὰ σοῦ δώσω τὴ μητέρα σου, τὴ γυναῖκα σου καὶ τὰ παιδιά σου, χωρὶς καμμιὰ πληρωμή. Γιατὶ δὲν ξέρω μονάχα νὰ νικῶ· ξέρω καὶ νἆμαι γενναιόδωρος στοὺς νικημένους. Σοῦ δίνω τὸ λόγο μου πὼς μπορεῖς νἄρθης χωρὶς κανένα κίνδυνο.

Κι' ἀπὸ τώρα, ὅταν μοῦ γράφης, μὴν ξεχνᾶς πὼς γράφεις σ' ἕνα βασιλέα καὶ μάλιστα στὸ βασιλέα σου!».

Ἅμα σφράγισε τὸ γράμμα αὐτὸ μὲ τὴ χρυσῆ βασιλική του σφραγῖδα κάλεσε τὸν ἀγαπημένο του μουσικὸ τὸν Τέρπανδρο.

—Τέρπανδρε, τοῦ εἶπε, εἶμαι θυμωμένος, δὲν μπορῶ νὰ δαμάσω τὴν ὀργή μου. Πάρε τὴ λύρα σου καὶ παῖξε. Ἡ μουσικὴ μονάχα μπορεῖ νὰ γαληνέψη τὴν καρδιά μου.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἔλαβε μιὰ ἐπιστολὴ ἀπὸ τὸ Δαρεῖο.

Κεφ. 44.

Ὁ Φίλιππος ὁ γιατρὸς κάθεται μὲ τὸ γυιό του σ' ἕνα κῆπο τῆς Ἀνατολῆς καὶ μιλοῦν γιὰ τὴ μακρινὴ πατρίδα. Τέλη πιὰ τοῦ καλοκαιριοῦ καὶ τὰ δέντρα εἶναι φορτωμένα καρπούς. Ἀπὸ πάνω τους, ἀπὸ μιὰ κληματαριά, κρέμουνται μεγάλα μαῦρα σταφύλια...

—Πόσο πλούσια εἶναι ἡ χώρα τούτη, εἶπε ὁ Φίλιππος. Πόσο ὡραία. Κι' ὅμως νοσταλγῶ τὴν πατρίδα. Τὸ μικρὸ φτωχικὸ σπιτάκι μας.

Ὁ Στέφανος δὲ μίλησε. Δὲν ἦταν σύμφωνος μὲ τὸν πατέρα του. Ἀγαποῦσε κι' αὐτὸς τὸ μικρὸ σπιτάκι τους, μὰ ποτὲ δὲ θὰ δέχουνταν νὰ περάση τὴ ζωή του, ἂς ἦταν κι' εὐτυχισμένη, μέσα στοὺς τέσσερις στενοὺς τοίχους του. Τὸν εἶχε συνεπάρει κι' αὐτὸν ἡ ὁρμὴ τοῦ Ἀλεξάνδρου.

—Δὲ θὲς νὰ γυρίσουμε; ρώτησε ὁ Φίλιππος.

—Ὄχι, πατέρα! ἀποκρίθηκε ὁ Στέφανος μὲ ἥσυχη κι' ἀποφασισμένη φωνή. Συγχώρεσέ με. Ἡ γενεά μας λαχταρίζει μεγάλα ἔργα.

—Ἡ εὐτυχία βρίσκεται, μουρμούρισε ὁ Φίλιππος, στὴ γαλήνη τοῦ προγονικοῦ σπιτιοῦ. Δὲν τὸ νοιώθεις;

—Ἴσως, ἀποκρίθηκε ὁ Στέφανος. Μὰ τὸ ἀνώτατο ἀγαθὸ τοῦ ἀνθρώπου δὲν εἶναι ἡ εὐτυχία.

—Τί εἶναι λοιπόν;

—Νὰ θέσης ἕνα δύσκολο σκοπὸ στὴ ζωή σου καὶ νὰ τὸν πραγματοποιήσης. Ἐσὺ ὁ ἴδιος δὲν μοῦ ἔλεγες πὼς δὲν πρέπει ποτὲ νἆμαι εὐχαριστημένος μὲ τὸ ὅ,τι κάνω; Νὰ θέλω πάντα ν' ἀνέβω περισσότερο; Ἀκολουθῶ τὴ συμβουλή σου.

Ὁ Φίλιππος σώπασε. Ἔνοιωσε πὼς ὁ γυιός του εἶχε δίκιο. Μὰ ἦταν νέος αὐτὸς κι' εἶχε τὴ δύναμι ν' ἀκολουθήση μιὰν ἐπικίνδυνη ζωή. Αὐτὸς δὲν μποροῦσε πιά. Οἱ νέοι πρέπει νἆναι ἄπληστοι καὶ νἄχουν μεγάλες φιλοδοξίες γιὰ τὸ καλὸ τῆς πατρίδας τους. Ν' ἀγαποῦν τοὺς κιντύνους.

Ὕστερα ἀπὸ λίγη σιωπὴ εἶπε σιγά:

—Ἔχεις δίκιο, Στέφανε. Ἐγὼ γέρασα.

Καὶ σὲ λίγο:

—Εἶδες τὸν Ἀλέξανδρο σήμερα;

—Ὄχι, ἀποκρίθηκε ὁ Στέφανος. Ὅλη νύχτα εἶχε συμβούλιο μὲ τοὺς στρατηγούς. Θὰ φύγουμε αὔριο.

—Γιὰ ποῦ;

—Γιὰ ποῦ; ἔκαμε ὁ Στέφανος. Μὰ γιὰ πιὸ μακριά, πατέρα!

—Ὡσπότε;

—Ὡς νὰ τελειώση ὁ κόσμος, εἶπε σιγὰ ὁ Στέφανος.

—Κι' ἔπειτα;

—Δὲν ἔχει ἔπειτα. Κάνουμε τὸ

ΤΟ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΚΟ ΕΠΟΣ
ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

XII

IV. ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΤΟΛΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΝΗ ΤΕΧΝΗ

Ἔτσι ἀπὸ τὴ μεγάλη Ἀλεξάνδρεια τῶν Πτολεμαίων προῆλθε ἕνας λαμπρὸς κοινὸς πολιτισμός, ἀπόγονος τοῦ κλασσικοῦ Ἀθηναϊκοῦ καὶ ἄμεσος πρόγονος τοῦ Βυζαντινοῦ, ὁ Ἀλεξανδρινός, ποὺ ἐπεκράτησε νὰ λέγεται καὶ Ἑλληνιστικὸς γιὰ νὰ καταφαίνεται περισσότερο ὁ κοσμοπολιτικὸς χαρακτῆρας του. Τὰ καλλιτεχνικὰ μνημεῖα του εἶναι κολοσσιαῖα ὅπως τὰ σύγχρονα γεγονότα. Ἡ τέχνη παύει πλέον νὰ ἐκφράζῃ τὴν ἠρεμία καὶ τὴ γαλήνη ἢ τὴν θλῖψι τὴ γεμάτη ἐγκαρτέρησι, προσπαθεῖ τώρα ν' ἀποτυπώσῃ τὴν ἀγωνία καὶ τὴν ὀδύνη, τὴν ἔντασι καὶ ἔκτασι τῶν παθῶν, τὴν ὁρμὴ καὶ βιαιότητα τῶν συγκρούσεων. Δὲν παριστάνει πλέον θεούς, ἡμιθέους, ἥρωες, ἀθλητές, ἀμαζόνες, ἀλλ' ἀνθρώπους κοινοὺς ἀκόμα καὶ βαρβάρους καὶ ἀνθρώπους τῆς ἀγορᾶς, προτιμᾷ τὴ ρεαλιστικὴ ἀπεικόνισι, εἰσάγει τὴν προσωπογραφία καὶ ἰδίως τὶς γοητευτικὲς σκηνὲς τοῦ καθημερινοῦ βίου. Τὸ ἐνδιαφέρον της ἐκτείνεται ἀκόμη καὶ πρὸς τὰ ζῶα καὶ τὴ φύσι κι' ἔτσι δημιουργεῖται τὸ τοπίο καὶ οἱ ἀγροτικὲς σκηνὲς καὶ στὴν ποίησι τὸ τερπνὸ εἶδος τοῦ εἰδυλλίου μὲ τὸ ὁποῖο ὁ Θεόκριτος ἐξυμνεῖ στοὺς κουρασμένους ἀπὸ τὸ θόρυβο καὶ τὴν τύρβη τῶν μεγαλοπόλεων τὰ θέλγητρα τοῦ ποιμενικοῦ βίου μὲ εἰκόνες ἐναργεῖς ποὺ ἁμιλλῶνται σὲ χάρι καὶ λεπτότητα τὶς ὀνομαστὲς Ἀλεξανδρινὲς ζωγραφιές, ἕνα εἶδος γοητευτικὸ ποὺ στάθηκε ὑπόδειγμα στοὺς κατοπινοὺς καλοὺς Λατίνους ποιητές, τὸν Ὀβίδιο, τὸν Βιργίλιο, τὸν Τίβουλο, τὸν Προπέρτιο κι' ὅλους τοὺς μέχρι σήμερα μιμητές του. Ἐπινοεῖ ἀκόμη τὶς φανταστικές, γεμᾶτες περίκομψη ρητορεία διηγήσεις ἀπὸ ἐρωτικὲς περιπέτειες, ὅπως «τὰ κατὰ Λευκίππην καὶ Κλειτοφῶντα», τὰ πρῶτα αὐτὰ ἐρωτικὰ μυθιστορήματα, ποὺ ἡ ἐπιτυχία τους ἐστάθηκε ἀπὸ τότε σταθερὰ καὶ διαρκής, καὶ συγχρόνως φιλοτεχνεῖ τὶς ἔντεχνες ἐκεῖνες σύντομες διατυπώσεις,— αἰσθήματος, σκέψεως ἢ ἐντυπώσεως — μὲ λίγους στίχους ποὺ μᾶς ἔδωσαν μερικὰ ἀπὸ τὰ θαυμασιώτερα ἐπιγράμματα τῆς ἑλληνικῆς ἀνθολογίας, κομψὰ καὶ περίτεχνα ὅπως τάφθαστα τεχνουργήματα τῆς ἀναγλυφικῆς, τῆς τορευτικῆς καὶ τῆς μεταλλουργίας της, καθὼς καὶ πολλὲς ἄλλες μορφὲς πρωτότυπες, καλλιτεχνικὲς καὶ λογοτεχνικές, ποὺ ηὔρυναν τὸν ὁρίζοντα τῆς τέχνης καὶ ἄνοιξαν εὐρεῖα τὴ λεωφόρο πρὸς τὴ νεωτέρα. Χαρακτηριστικὸ τοῦ καιροῦ τούτου ἐπίσης εἶναι ἡ πολυμάθεια, ποὺ τὴ γεννοῦν οἱ ποικίλες ἀνάγκες τῆς ἐποχῆς, καὶ ποὺ προέρχεται τόσο ἀπὸ τὴ διεύρυνσι τοῦ ἑλληνικοῦ πνευματικοῦ περιβάλλοντος, ποὺ ἐπιβάλλει τὴ διάδοσι τῶν κλασ-

Δεομένη Συριακῆς τέχνης.

σικῶν λογοτεχνημάτων μὲ ἑρμηνευτικὰ σχόλια καὶ διασαφήσεις, ὥστε νὰ διευκολύνεται ἡ κατανόησί τους ἀπὸ τοὺς μιξοέλληνες, ὅσο καὶ ἀπὸ τὴ διάδοσι τῶν νέων γνώσεων, ποὺ προσκτήθηκαν κι' ἔγιναν κτῆμα κοινό, μὲ τὴν ἐπικοινωνία τῶν διαφόρων λαῶν, ποὺ διευκόλυνε τοὺς ἐρευνητὲς καὶ μελετητὲς τῶν ἀνθρωπίνων καὶ τῆς φύσεως νὰ στερεώσουν περίλαμπρο τὸ μέγαρο ποὺ τότε ἀνεγέρθηκε, τῆς φιλολογικῆς, τῆς φυσικῆς, μαθηματικῆς καὶ γεωγραφικῆς ἐπιστήμης. Οἱ καινοτομίες αὐτὲς κι' οἱ κατακτήσεις ποὺ κατὰ τοὺς τρεῖς τούτους π. Χ. αἰῶνας ἐπετεύχθηκαν σημειώνουν ἕνα ἱστορικὸ σταθμὸ εἰς τὸν πνευματικὸ βίο τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ ἀναδεικνύουν μεγάλη τὴν περίοδο τούτη τοῦ Ἑλληνισμοῦ ποὺ τὶς ἐπιτέλεσε. Δὲν μπορεῖ λοιπὸν καὶ ἡ βαθειὰ τούτη ἀλλοίωσι καὶ τροπὴ τῆς τέχνης ποὺ συντελέστηκε κυρίως στὴν κοσμοπολιτικὴ Ἀλεξάνδρεια, ἀλλοίωσις ποὺ ἀνταποκρίνονταν στὰ αἰσθήματα τῆς διευρυνθείσης πολιτισμένης ἀνθρωπότητος, καὶ μποροῦσε ἀπὸ τὴ φύσι της νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν ἄνθρωπο γενικά, κάθε χώρας καὶ οἱωνδήποτε αἰώνων νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς κατάπτωσις καὶ παρακμή. Εἶναι ἁπλῶς ἐξέλιξις τῆς προηγουμένης. Κι' εἶναι πραγματικὰ μεγάλος καὶ δημιουργικὸς ὁ πολιτισμὸς τοῦτος ποὺ τὴν ἐξέθρεψε, πολιτισμὸς ποὺ ἐμφανίζει νέες μορφές, ποὺ ἀναπτύσσει νέους χαρακτῆρες καὶ προσκομίζει νέα καλλιτεχνικὰ στοιχεῖα ποὺ θὰ διοχετευθοῦν ἀργότερα στὴ βυζαντικὴ καὶ ἀπ' αὐτὴ εἰς τὴ νεώτερη τέχνη.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΔΟΥΚΑΣ

χρέος μας. Ἔπειτα θὰ πεθάνουμε!

«Ἄλλη τούτη γενεά, ψιθύρισε μέσα του ὁ Φίλιππος. Δὲ χορταίνει. Δὲ φοβᾶται. Τραβάει μπροστὰ καὶ δὲν τρέμει τὸ θάνατο».

Σηκώθηκε.

—Ὁ Ἀλέξανδρος, εἶπε, κουράζεται πολύ. Πρέπει νὰ τὸν προσέχω. Χτὲς βράδυ εἶχε λίγο πυρετό. Πάω νὰ δῶ πῶς εἶναι.

—Ἔχει πάντα πυρετό, εἶπε ὁ Στέφανος γελώντας. Μὴν ἀνησυχεῖς, πατέρα. Τὸ αἷμα του βράζει. Κυκλοφορεῖ πιὸ γρήγορα ἀπὸ τὸ δικό μας.

Σηκώθηκε κι' αὐτός.

— Σήμερα, εἶπε, περιμένουμε ἀπεσταλμένους ἀπὸ τὶς διάφορες πολιτεῖες τῆς Συρίας. Ὁ βασιλιᾶς θέλει νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ δρόμο του γιαλὸ γιαλὸ καὶ νὰ φτάσῃ στὴν Αἴγυπτο. Μήνυσε στὶς διάφορες πολιτεῖες ποὺ θὰ περάσῃ νὰ τοῦ ἀνοίξουν τὶς πόρτες. Νὰ δοῦμε τί ἀπάντησι θὰ τοῦ δώσουν.

Πατέρας καὶ γυιὸς κίνησαν πρὸς τὸ παλάτι. Ὁ Φίλιππος μπῆκε μέσα νὰ δῇ τὸν Ἀλέξανδρο πῶς εἶναι κι' ὁ Στέφανος ἔμεινε ἀπέξω.

Οἱ δυὸ φίλοι του, ὁ Λεωνίδας κι' ὁ Ἑρμόλαος, τὸν ζύγωσαν.

—Λοιπόν, τὸν ρώτησαν, πότε φεύγουμε;

— Βιάζεστε; ρώτησε ὁ Στέφανος γελώντας.

— Ἐδῶ θὰ σαπίσουμε! εἶπε ὁ Ἑρμόλαος. Ἀνέβηκα σήμερα τὸ πρωΐ σ' ἕνα λόφο κι' εἶδα. Ἀπέραντη ἁπλώνεται ἡ ἄγνωστη στεριὰ μπροστά μας. Γιατί δὲν πᾶμε;

— Σούτ! εἶπε ὁ Στέφανος. Νά οἱ πρέσβεις.

Δυὸ σεβάσμιοι γέροι, ντυμένοι μὲ πλούσιους χιτῶνες, φάνηκαν. Πίσω τους πλῆθος δοῦλοι φορτωμένοι μὲ δῶρα.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη πρόβαινε στὸ κατώφλι ὁ Ἀλέξανδρος μὲ τὸ γιατρό του τὸ Φίλιππο.

Οἱ γέροντοι σήκωσαν μὲ ὑπερήφανη ἀξιοπρέπεια τὰ χέρια.

— Χαῖρε, ὦ βασιλιᾶ Ἀλέξανδρε! εἶπαν. Εἴμαστε ἀποσταλμένοι ἀπὸ τὴν πλούσια πόλι τῆς Τύρου.

— Τί ἀπάντησι μοῦ φέρνετε; ρώτησε ἀνυπόμονα ὁ Ἀλέξανδρος. Εἰρήνη ἢ πόλεμο;

— Ἐσὺ θὰ διαλέξῃς, βασιλιᾶ μου. Καὶ πρῶτα - πρῶτα ἡ πόλι Τύρος σοῦ στέλνει τὸ χρυσὸ τοῦτο στεφάνι γιὰ τὰ μαλλιά σου. Κι' οἱ δοῦλοι τοῦτοι σοῦ κουβαλοῦν πλούσια δῶρα.

— Αὐτὸ δὲν εἶναι ἀπάντησι, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος. Ἔθεσα στοὺς ἄρχοντους τῆς Τύρου τοῦτο τὸ ἐρώτημα: Θέλω νὰ μπῶ στὴν πολιτεία σας, νὰ προσφέρω θυσία στὸ θεό σας τὸ Μελκάρτ' μὲ ἀφήνετε; Ναὶ ἢ ὄχι;

Ὁ γεροντότερος ἀποκρίθηκε:

— Κανένας ξένος καταχτητὴς δὲν μπῆκε ποτὲ στὴν πόλι μας. Δὲν ἀφήκαμε τοὺς Πέρσες...

— Μὰ ἐμένα;

— Οὔτε ἐσένα, βασιλιᾶ μου.

— Δὲν μπαίνω ὡς καταχτητής. Ὁ Θεός σας Μελκάρτ εἶναι ὁ δικός μας ἥρωας ὁ Ἡρακλῆς. Ὁ Ἡρακλῆς εἶναι ἀπὸ τὸν πατρικὸ κλάδο τοῦ σπιτιοῦ μου, πρόγονός μου. Εἶμαι Ἡρακλείδης καὶ θέλω νὰ προσφέρω θυσία στὸν πρόγονό μου.

— Σύμφωνα μὲ παλιὸ νόμο, ἀποκρίθηκαν πάλι οἱ πρέσβεις, ὅποιος θυσιάζει μέσα στὴν πόλι μας στὸ βωμὸ τοῦ Μελκάρτ θεωρεῖται κύριός μας. Δὲ θέλουμε νὰ γίνουμε δοῦλοι κανενός.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἄκουσε μὲ θαυμασμὸ τὰ περήφανα λόγια τῶν γερόντων. Ἤξερε πῶς ἡ πολιτεία τους ἦταν παντοδύναμη. Ἦταν χτισμένη σ' ἕνα νησάκι δίπλα στὴ στεριὰ κι' ὅποιος ἤθελε νὰ τὴν πάρῃ ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ἰσχυρὸ στόλο. Κι' ὁ Ἀλέξανδρος δὲν εἶχε. Ὁ στόλος τῶν Περσῶν θἄτρεχε νὰ τὴ βοηθήσῃ κι' ὁ Ἀλέξανδρος κινδύνευε νὰ νικηθῇ.

—Ὅ,τι θέλεις σοῦ τὸ παραχωροῦμε, ὦ βασιλιᾶ, ἐξακολούθησαν οἱ πρέσβεις. Ἕνα μονάχα δὲ σοῦ παραχωροῦμε: τὴ λευτεριά μας.

(Ἀκολουθεῖ)

< ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΦΙΛΕΛΛΗΝΕΣ >

Ο ΣΕΛΛΕΫ ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΣ

Ὁ Σέλλεϋ ἦτο κατ' ἐξοχὴν ποιητής. Μὲ μίαν ἀνωτέραν πανελευθέραν ἀντίληψιν τῆς ζωῆς, εἶχεν ἀνεβῆ εἰς σφαίρας πνευματικάς, ἀπὸ τὰς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος ἀποκτᾷ τὴν θέαν τοῦ ὁρίζοντος τῆς αἰωνιότητος. Εἶχεν ἐγγίσει τόσον εἰς τὰ «ἀρχέτυπα», ὥστε τὸ κάθε τι, κάθε γεγονός, ἀπαιτοῦσε δι' αὐτὸν τὴν ἱεροπρεπῆ σημασίαν μιᾶς ἐκδηλώσεως τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Εἶχε δυνατὰ φτερὰ ἀετοῦ, ἱκανὰ νὰ τὸν κρατοῦν εἰς ὕψη παρθένα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα, ὅπως ὁ βασιλεὺς τῶν φτερωτῶν, ἠτένιζε τὸν ἥλιον χωρὶς νὰ θαμβώνεται. Δι' αὐτὸ τὸ θέαμα τῆς Ἑλλάδος, ποὺ ἀνελάμβανε ἄνισον ἀγῶνα διὰ ν' ἀποκτήσῃ ἐλευθέραν ὕπαρξιν — ὅρον πρωταρχικὸν διὰ τὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ προορισμοῦ κάθε ἐθνικῆς ὁλότητος καὶ διὰ τὴν ἀπότισιν τῆς ὀφειλῆς της πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα — τοῦ ἐφάνη ὡσὰν ἕνα μεγάλο ἀνθρώπινο γεγονός.

Εὑρίσκετο τὸ 1821 εἰς τὴν Πίζα τῆς Ἰταλίας, ὅπου γνώρισε πολλοὺς Φαναριῶτες. Ὁ Μαυροκορδᾶτος τοῦ μιλοῦσε συχνὰ μὲ θέρμην διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν καὶ ἡ ψυχή του ᾐσθάνετο ἀγαλλίασιν. Τὴν πρώτην Ἀπριλίου — γράφει ἡ σύζυγος τοῦ ποιητοῦ — ἦλθεν ὁ Μαυροκορδᾶτος καὶ τοῦ ἔφερε προκήρυξιν τοῦ ἐξαδέλφου του Ὑψηλάντου καὶ ἀκτινοβολῶν ἀπὸ ἐνθουσιασμὸν καὶ χαράν, ἐδήλωσεν ὅτι ἀπὸ τώρα καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἡ Ἑλλὰς θὰ εἶναι ἐλευθέρα. Ὁ Σέλλεϋ συνεκινήθη βαθύτατα καὶ ἔγραψε τὸ δρᾶμα του «Ἑλλάς» εἰς μίαν στιγμὴν ἐνθουσιασμοῦ. Μερικὰ ἀποσπάσματα ἔχουν ὡς ἑξῆς:

«Κατὰ τὴν μεγάλην τοῦ κόσμου χαραυγήν, τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ξεδίπλωσε μεγαλόπρεπα τὴν σημαίαν τῆς Ἐλευθερίας ἀπάνω ἀπὸ τὸ χάος. Καὶ οἱ συμμορῖται τῆς πνευματικῆς ἀναρχίας ἐσκορπίσθησαν ὡσὰν σμῆνος τρομαγμένων γυπαετῶν ἀπὸ τὸ Ἰμαοὺς, ὅταν κατασείῃ ὁ σεισμὸς τὰ θεμέλιά του. Κι' ἔτσι, ἀπὸ τὴν τρικυμισμένην αὐγὴν τοῦ χρόνου ἀνέλαμψεν ἡ παντοδυναμία τῆς Ἐλευθερίας. Αἱ Θερμοπύλαι καὶ ὁ Μαραθών, ὡσὰν βουνά, εἰς τὴν κορυφὴν τῶν ὁποίων ἀναθρώσκει πυρά, ἅρπαξαν ἀπὸ τὴν πηγήν της τὴ φωτιά. Ἡ πτερωτὴ Νίκη ἐστάθη γιὰ μιὰ στιγμὴ εἰς τοὺς Φιλίππους, ὡσὰν ἀετὸς εἰς τὸ χεῖλος ἀκρωτηρίου ὑψηλοῦ... Ἔπειτα ἐπῆλθεν ἡ νύχτα καί, ὡσὰν μεσ' ἀπὸ τὰ σκότη, ξαναρχίζοντας τὸ παντοδύναμον πέταγμά της ἡ Ἐλευθερία ἦλθε γοργὴ ἀπὸ τὴν δύσιν, ἀντίθετα πρὸς τὴν κίνησιν τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Μοίρας. Δεύτερος ἥλιος ἀνέτειλε, φλογερός, διὰ νὰ καύσῃ, ν' ἀναζωογονήσῃ, νὰ φωτίσῃ. Ἀπὸ τὴν μακρινὴν ἀντίπεραν ὄχθην τοῦ Ἀτλαντικοῦ αἱ νέαι ἀκτῖνες του ἔδιωξαν τὰς σκιὰς καὶ τὰ ὄνειρα. Ἡ Γαλλία μὲ ὅλους τοὺς αἱματηροὺς ἀτμούς της, τὸν ἔκρυψεν, ἀλλὰ δὲν τὸν ἔσβησε. Καὶ μέσα ἀπὸ τὰ σύννεφα τοξεύει καὶ πάλιν τὰς ἀκτῖνας του ἀπὸ τὴν ἀκροτάτην Γερμανίαν, ὡς τὴν Ἱσπανίαν. Ὡσὰν ἀετός, θρεμμένος μὲ τὸ πρωϊνὸ φῶς, ποὺ περιφρονεῖ τὰ ἄγρια προμηνύματα τῆς καταιγίδος ὅταν ἀναζητῇ τὴν φωλεάν του, ποὺ αἰωρεῖται εἰς τοὺς κεδροσκέπαστους βράχους τοῦ βουνοῦ καὶ τὰ ἀητόπουλα περιμένουν ἀνυπόμονα ν' ἀκούσουν τὸ κλάγγισμα τῶν μεγάλων του πτερῶν εἰς τὸν ἀέρα, διότι πεινοῦν, ἔτσι ξαναγυρίζει τώρα ἡ ἐλευθερία εἰς ὅ,τι ἀπέμεινεν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Ἡ ἐλευθερία ἂς ἀφήνῃ ἐκεῖ ὅπου πετᾷ μίαν ἔρημον ἢ ἕναν παράδεισον, οἱ ὡραῖοι καὶ οἱ ἀνδρεῖοι

Ὁ Σέλλεϋ

ἂς μοιρασθοῦν τὴν δόξαν της ἢ ἂς εὕρουν τὸν θάνατον.

— Μὲ τὰ δῶρα τῆς χαρᾶς ἡ Ἑλλὰς ἔστρωσε τὸ λίκνον σου.

— Μὲ τὰ δάκρυα τῆς λύπης ἡ Ἑλλὰς ἐρράντισε τὸ σάβανό σου.

— Μὲ τὴν θλῖψιν τοῦ ὀρφανοῦ ἀκολούθησε τὴν σορόν σου — διὰ μέσου τῶν αἰώνων.

— Καὶ εἰς τὴν ἀνάστασίν σου ἐμφανίζεται καὶ πάλιν ὑπέροχος ὅπως ἐσύ.

— Ἂν ὁ οὐρανὸς σὲ ξαναπάρῃ εἰς τὴν ἀγκαλιά του, εἰς τὸν οὐρανὸν τὸ πνεῦμα της θ' ἀνεβῇ.

— Ἂν ἡ κόλασις ἤθελε σ' ἐνταφιάσει, εἰς τὴν κόλασιν θὰ ἔκλιναν αἱ ὑψηλαί της καρδίαι.

— Ἂς γίνουν αἱ δόξαι της κονιορτός! Ἕνα ὄνομα καὶ ἕνα ἔθνος ἂς λησμονηθῇ ὢ ἐλευθερία μαζί σου».

Καὶ ἔπειτα τὸ ὑψηλότερον ἴσως μέρος τῶν χορικῶν τοῦ δράματος:

Ἡμιχόριον Α'.

Γεννηθήτω φῶς! Εἶπεν ἡ ἐλευθερία,
Καί, ὅπως ὁ ἥλιος ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ πόντου,
Ἀνέτειλαν αἱ Ἀθῆναι! Τριγύρω των ἐγεννήθησαν
Κι' ἔλαμψαν, ὡσὰν τὰ βουνὰ τὴν αὐγήν,
Δοξασμέναι πολιτεῖαι — καὶ εἶναι αὐταὶ τώρα
τέφρα, ἐρείπια, λήθη;

Ἡμιχόριον Β'.

Ὅπου αἱ Θερμοπύλαι καὶ ὁ Ἀσωπὸς κατέπιαν
τὴν Περσίαν, ἀφρίζει ἀκόμη ἡ ἄμμος
ἦλθε κατόπιν κατακλυσμὸς ἐπὶ κατακλυσμοῦ:
Ἡ διχόνοια, ὁ Μακεδὼν καὶ ἡ Ρώμη
καὶ ἐπὶ τέλους ἐσύ!

Ἡμιχόριον Α'.

Ναοὶ καὶ Πύργοι. Φρούρια καὶ ὀχυρά, καὶ ὅσοι ἔζησαν καὶ ἐπέθαναν ἐκεῖ μέσα ἦσαν δικά σου καὶ μπορεῖ νὰ εἶναι δικά σου καὶ πρέπει νὰ φθαροῦν. Ἡ Ἑλλὰς ὅμως καὶ τὰ θεμέλιά της εἶναι κτισμένα κάτω ἀπὸ τὴν παλίρροια τοῦ πολέμου, ριζωμένα στερεὰ εἰς τὴν κρυσταλλίνην θάλασσαν τῆς σκέψεως καὶ τῆς αἰωνιότητός της, οἱ πολῖταί της, πνεύματα αὐτοκρατορικά, κυβερνοῦν τὸ παρὸν καὶ τὸ παρελθὸν καὶ εἰς ὅ,τι ἔχει κληρονομήσει ἡ ἀνθρωπότης ἡ σφραγίς των ἔχει τεθῆ.

Ἡ Ἑλλάς, ποὺ ἦτο νεκρά, ἀνεστήθη. Ξαναρχίζει τώρα ἡ μεγάλη τοῦ κόσμου ἐποχή, ξαναρχίζουν τὰ χρόνια τὰ χρυσᾶ. Ἡ γῆ ὡσὰν φίδι, ἀλλάζει τὸ χειμωνιάτικό της περίβλημα. Ὁ οὐρανὸς χαμογελᾷ καὶ πίστεις καὶ βασιλεῖαι μοιάζουν τώρα ὡσὰν ἐρείπια εἰς ἕνα ὄνειρο ποὺ διαλύεται.

Μιὰ λαμπροτέρα Ἑλλὰς πυργώνει τώρα τὰ βουνά της, ἀπὸ κύματα πολὺ γαληνότερα, ἕνας νέος Πηνειὸς ἀναβλύζει χαρωπὰ ἀπὸ τὰς πηγάς του, εἰς τὰς ὁποίας καθρεπτίζεται τὸ ἄστρον τῆς αὐγῆς. Δροσερώτερα Τέμπη ἀνθίζουν καὶ εἰς τὴν ἀγκαλιὰ φωτεινότερον πέλαγος, νέαι Κυκλάδες λικνίζονται ἁπαλά.

Σχίζει τὸν πόντον μιὰ νέα Ἀργώ, ξεκινημένη διὰ νεώτερον γέρας, ἕνας ἄλλος Ὀρφεὺς ξανατραγουδεῖ καὶ ἀγαπᾷ καὶ θρηνεῖ καὶ πεθαίνει, ἕνας νέος Ὀδυσσέας ξαναφίνει τὴν Καλυψὼ διὰ τὴν γενέθλιον ἀκτήν του.

Νέαι Ἀθῆναι θὰ γεννηθοῦν καὶ εἰς τοὺς μακρινοὺς μέλλοντας αἰῶνας θὰ κληροδοτήσουν, ὅπως ἡ δύσις τοῦ ἡλίου φλογίζει τὸν οὐρανόν, τὴν λάμψιν τῆς νεότητός των καὶ θ' ἀφήσουν ἐὰν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ζήσῃ κάτι τόσον λαμπρὸν — ὅ,τι ἡ γῆ μπορεῖ νὰ δεχθῇ καὶ ὁ οὐρανὸς νὰ χαρίσῃ.

Ἡ νέα Ἑλλάς, ποὺ ὡραματίσθη ὁ ποιητὴς μὲ τὴν ἀληθινὴν δημιουργικὴ του διαίσθησι, ἔχει ὑψηλὴν ἀποστολὴν εἰς τὴν πνευματικὴν ἐξύψωσι τῆς ἀνθρωπότητος σήμερα πιὸ πολὺ ἀπὸ κάθε ἄλλη ἐποχή.

Γ. Π. ΜΠ.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΙ Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

14ΗΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Εὐαγγέλιον (Μάρκου η΄ 34 — θ΄ 1)

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοί. Ὃς γὰρ ἂν θέλη τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέση τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν. Τί γὰρ ὠφελήση ἄνθρωπον ἐὰν κερδήση τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῆ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; Ὃς γὰρ ἐὰν ἐπαισχυνθῆ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτη τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν ὅταν ἔλθη ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσί τινες τῶν ὧδε ἑστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.

Ἀπόστολος (Πρὸς Γαλάτας β΄ 16 — 20)

Εἰδότες δὲ ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου ἐὰν μὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεύσαμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου, διότι οὐ δικαιωθήσεται ἐξ ἔργων νόμου πᾶσα σάρξ. Εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν Χριστῷ εὑρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἁμαρτωλοί, ἄρα Χριστὸς ἁμαρτίας διάκονος; Μὴ γένοιτο. Εἰ γὰρ ἃ κατέλυσα ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην ἐμαυτὸν συνίστημι. Ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον, ἵνα Θεῷ ζήσω. Χριστῷ συνεσταύρωμαι· ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός· ὃ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ.

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Καὶ ἡ ἄνω περικοπὴ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἀνήκει εἰς τὴν πρὸς Γαλάτας τοιαύτην, ὅπως καὶ ἡ τῆς προηγουμένης Κυριακῆς. Καὶ προχθὲς εἴπαμεν ὅτι ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἔλαβε ἀφορμὴ νὰ γράψη τὴν ἐπιστολή του αὐτὴ ἐπειδὴ διάφοροι Ἑβραῖοι τῆς Γαλατίας εἶχαν παρουσιασθῆ μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν καὶ προσπαθοῦσαν μὲ διάφορα μέσα νὰ κάμουν τοὺς Χριστιανοὺς τῆς χώρας αὐτῆς νὰ παραστρατήσουν ἀπ' τὸ Χριστιανισμό. Εἰς τὴν σημερινήν του δὲ περικοπὴν ὁ Παῦλος συμβουλεύει τοὺς νεοφωτίστους καὶ βεβαιοῖ συγχρόνως αὐτοὺς ὅτι μόνο μὲ τὴν εἰλικρινῆ τους πρὸς τὸ Χριστὸ πίστι θὰ σωθοῦν.

Ὁ Παῦλος μὲ τὸ κήρυγμά του αὐτὸ διακηρύττει ὅτι ἡ δικαίωσις καὶ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται μόνη της ἔπειτα ἀπὸ τὴν τυφλὴ πίστι μας πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ οἱ Ἰουδαῖοι ἐπέμεναν νὰ διδάσκουν ὅτι ἡ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων ἐπιτυγχάνεται μὲ τὴν τήρησι τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου. Λαμβάνοντας λοιπὸν ἀφορμὴ ὁ Παῦλος ἀπὸ τοὺς ψευτοδιδασκάλους αὐτούς, προβάλλει στοὺς Χριστιανοὺς τὸ παράδειγμα τὸ ἴδιό του καὶ ὅλων τῶν ἄλλων Ἀποστόλων. Οἱ Ἀπόστολοι προτοῦ πιστεύσουν στὸ Χριστὸ ἦσαν βέβαια κι' αὐτοὶ Ἰουδαῖοι καὶ ἐπομένως εἶχαν ἀνατραφῆ καὶ μεγαλώσει μὲ τὰ Ἰουδαϊκὰ φρονήματα καὶ μὲ τὸν σεβασμὸ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου τοῦ Μωϋσέως. Καὶ ὅμως, γράφει ὁ Παῦλος, τώρα, δηλαδὴ ἀφοῦ ἀκούσαμε καὶ πιστεύσαμε τὴν διδασκαλία τοῦ Θεανθρώπου, ἔχομε πεισθῆ ἀκράδαντα ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ νὰ ἀπαλλαγῆ ἀπ' τὴν ἁμαρτία κάνοντας μόνο τὰ ἔργα ποὺ διατάσσει ὁ Μωσαϊκὸς νόμος. Ἡμεῖς οἱ Ἀπόστολοι, λέγει ὁ Παῦλος, ἀφοῦ ἐκάμαμε σύγκρισι μεταξὺ τῶν δύο νόμων, τοῦ Μωσαϊκοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ, εὑρήκαμε ὅτι ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου δὲν μπορεῖ νὰ προέλθη παρὰ μόνο ἀπ' τὸ Χριστό. Ὅσον κι' ἂν φυλάξη ὁ ἄνθρωπος τὸν Μωσαϊκὸ νόμο, εἶναι ἀδύνατο μὲ μόνον αὐτὸν νὰ ἐπιτύχη τὴ σωτηρία του. Καὶ προηγουμένως, εἰς ἄλλην ἐπιστολὴν τοῦ Παύλου, εἴπαμεν ὅτι αὐτὸς ἦτο ἕνας ἀπ' τοὺς μεγαλυτέρους διδασκάλους τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου καὶ ὁ φανατικώτερος διώκτης τῆς Χριστιανικῆς διδασκαλίας καὶ ὅμως ἀφοῦ ἐγνώρισε τὴν διδασκαλίαν αὐτὴν ἔγινε ὁ μεγαλύτερος θιασώτης της. Ἐκατάλαβε δηλαδὴ καὶ ἐπείσθη ὅτι ὁ Μωσαϊκὸς νόμος ἦταν ἁπλῶς ἕνας παιδαγωγός, ἕνας μεσίτης ποὺ τὸν ὡδήγησε στὸ Χριστιανισμό. Ἔχοντας, λέγει, κι' ἐγὼ γιὰ ὁδηγὸ τὴν Μωσαϊκὴ διδασκαλία, ἐν τούτοις τώρα ἔπαυσα νὰ ζῶ γι' αὐτή, διέκοψα κάθε σχέσι μαζί της. Τώρα, λέγει, στὴ νέα μου ζωὴ δὲν ζῇ ὁ παλαιὸς Παῦλος, ἀλλὰ μέσα μου ζῇ αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ Σωτὴρ τῆς ἀνθρωπότητος. Αὐτὸς καὶ μόνον καθοδηγεῖ τὰς πράξεις καὶ τὴ ζωή μου. Τὸ αἴσθημα τῆς εὐγνωμοσύνης τοῦ Παύλου πρὸς τὸν θεάνθρωπον καὶ τὴν ἁγίαν του διδασκαλίαν τὸν κρατεῖ αἰχμάλωτό του. Ὁ Παῦλος βλέποντας τὴν τελειότητα τῆς χριστιανικῆς θρησκείας ἐκατάλαβε πόσο ὁ Χριστὸς ἠγάπησε τὸν ἄνθρωπο καὶ ἀκριβῶς γι' αὐτὴ τὴν ἀγάπη ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἦρθε στὸν κόσμο γιὰ νὰ τὸν σώση καὶ στὸ τέλος προσέφερε καὶ τὸν ἑαυτό του θυσία ἀπάνω στὸ Σταυρὸ γιὰ τὴν τελείωσι τοῦ ἔργου του. Καὶ πρωτύτερα ὅμως ἀπ' τὸ μαρτυρικό του θάνατο ἡ ζωή του ὅλη δὲν εἶναι γεμάτη ἀπὸ ἔργα ἀγάπης πρὸς τὸν ἄνθρωπο; Ἡ συμπεριφορά του, ἡ διδασκαλία του, τὰ θαύματά του ποιὸ σκοπὸ εἶχαν; Δὲν ἐπιστοποιοῦσαν κατὰ τὸν καλύτερο τρόπο τὴν ἀπεριόριστη ἀγάπη του;

Λοιπὸν κι' ἐμεῖς ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ ἀκολουθοῦντες τὸ παράδειγμα τῆς τυφλῆς ἀγάπης τοῦ Παύλου πρὸς τὸν Σωτῆρα μας καὶ ἔχοντες ἀπείρους ἀποδείξεις τῆς μεγάλης του πρὸς ἡμᾶς ἀγάπης, ἂς ἀγαπήσωμεν ὅπως οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ ἄπειροι μάρτυρες τῆς Ἐκκλησίας μὲ ὅλη μας τὴν καρδιὰ τοῦτον, ἂς κανονίσωμε τὴ ζωή μας σύμφωνα μὲ τὸ θέλημά του, ἂς θάψωμε γιὰ πάντα τὰ ἐλαττώματά μας, ἂς περιφρονήσωμε τὰ πρόσκαιρα καὶ δίχως πραγματικὴ ἀξία ἀγαθά μας γιὰ νὰ φανοῦμε ἄξιοι τῆς ἀγάπης του. Μὲ τὶς προϋποθέσεις αὐτές, ἂς εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ἡ ἁμαρτία καὶ τὰ διάφορα παραπλανητικά της θέλγητρα θὰ ταφοῦν γιὰ πάντα καὶ μέσα στὶς ψυχές μας θὰ βασιλεύη ἡ ἀγάπη καὶ μακαριότης τοῦ Χριστοῦ μας. Διότι ὁ Χριστὸς εἶναι ἐκεῖνος ποὺ μεταδίδει στὰς ψυχὰς τῶν πιστῶν του τὸ φῶς τῆς ἀληθείας, τοὺς θησαυροὺς τῆς παρηγορίας καὶ τὴν πραγματικὴν καὶ παντοτεινὴν εἰρήνην καὶ εὐτυχίαν.

ΤΑ ΑΚΛΟΝΗΤΑ ΘΕΜΕΛΙΑ

Ὁ πόθος τῆς εὐτυχίας, ὁ πόθος μιᾶς ζωῆς ἀνώτερης καὶ χαρμοσινώτερης, μιᾶς ζωῆς εἰρηνικῆς κι' εὐτυχισμένης, εἶναι ἔμφυτος σὲ κάθε ἄνθρωπο. Ὁλόκληρη ἡ ἀνθρωπότης αὐτὸν τὸν πόθο τρέφει πάντα μέσα της. Ὅμως τὴν πραγμάτωσι τοῦ πόθου της τούτου προσπάθησε στὰ νεώτερα χρόνια νὰ τὴν ἐπιτύχη μόνη της. Ζήτησε νὰ ὑψώση το οἰκοδόμημα τῆς εὐτυχίας της χωρὶς τὴ χριστιανικὴ πίστι. Οἱ περισσότεροι ἀπ' τοὺς λεγόμενους χριστιανικοὺς λαοὺς δυστυχῶς τὴν πίστι τὴν εἶχαν πάρει ὡς τώρα σὰν κάτι δευτερεῦον, σὰν ἕνα διακοσμητικὸ στοιχεῖο. Πολλοὶ μάλιστα τὴν εἰρωνεύοντο, καὶ μερικοὶ ἀκόμη καὶ τὴν ἐπολέμησαν. Ἐνόμισαν πὼς μποροῦσαν νὰ ἀποκτήσουν εὐδαιμονία καὶ εἰρήνη, στηριζόμενοι μόνον στὶς δικές τους δυνάμεις, στὸ μυαλό τους, στὴν ἐξυπνάδα τους, στὶς ἐφευρέσεις, στὶς μηχανές, στὸν ὑλικὸ πολιτισμό.

Ὅλα αὐτὰ ὅμως δὲν ἔχουν παρὰ ἀσήμαντη ἀξία σ' ἕνα τόσο μεγάλο σκοπό. Ἡ εὐτυχία δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ὕλη κι' ἀπ' τὸ τσιμέντο κι' ἀπ' τὸ σίδερο. Ὁ ρόλος τους εἶναι πολὺ μικρός. Γιατὶ ἡ εὐτυχία εἶναι κυρίως ἐσωτερική, πνευματική. Ἐξαρτᾶται προπάντων ἀπ' τὴν ψυχικὴ κατάστασι τοῦ ἀνθρώπου. Συμβαδίζει μὲ τὴν πνευματική του καλλιέργεια.

Ἄλλωστε κι' ἡ σημερινὴ ἀνθρωπότης μὲ τὸ παράδειγμά της, μᾶς πείθει ἀκράδαντα γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα. Τὴ βλέπουμε αἱματωμένη, νὰ ζῇ στιγμὲς ἀγωνίας, τρόμου, καταστροφῶν. Εἶναι εὐτυχισμένη; Ὅποιος τὸ πῇ θὰ τὸν πάρουν γιὰ τρελλό. Ποῦ ὀφείλεται αὐτό; Μήπως ἔλειψαν οἱ γνώσεις; Μήπως παρήκμασαν οἱ ἐπιστῆμες; Μήπως λιγόστεψε ὁ χρυσὸς καὶ ὁ πλοῦτος; Ἀλλὰ σήμερα, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά, ὁ κόσμος ἐκαυχήθηκε γιὰ τὶς ἐπιστῆμες του, γιὰ τὶς γνώσεις καὶ τὴ σοφία του. Τὰ ὑλικὰ ἀγαθὰ χάρις στὶς ἐπιστημονικὲς μεθόδους ἔχουν αὐξήσει κι' ὁ χρυσὸς ἐξάγεται κατὰ ἑκατοντάδας τόννους ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τῆς γῆς. Πῶς λοιπὸν δὲ μπόρεσε ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος νὰ βρῆ τὴν εὐτυχία ποὺ ἐποθοῦσε; Γιατὶ τὸ οἰκοδόμημα τῆς εὐδαιμονίας του κρημνίζεται τώρα μὲ τόσο τραγικὸ καὶ ὀδυνηρὸ τρόπο; Ἡ αἰτία εἶναι τὸ ὅτι δὲν ἔβαλε τὴν πίστι ὁδηγὸ καὶ ρυθμιστὴ τῆς ζωῆς του. Τὴν εἶχε παραπετάξει. Τὴν εἶχε περιφρονήσει. Δὲν ἠθέλησε νὰ τὴ βάλη θεμέλιο καὶ νὰ χτίση πάνω σ' αὐτήν.

Τὸ τραγικὸ τοῦτο κατάντημα, μὲ λόγους ζωντανοὺς καὶ δυνατούς, εἶχε προφητέψει ὁ Ἰησοῦς Χριστός. «Ὅποιος ἀκούει τὰ λόγια μου — εἶπεν ὁ Ἰησοῦς — ὅποιος ἀκούει τὴ διδασκαλία μου χωρὶς ἀμφιβολίες καὶ δισταγμοὺς καὶ τὴν δέχεται μὲ πίστι καὶ μὲ στοργὴ καὶ τὴν ἐφαρμόζει στὴ ζωή του, αὐτὸς μοιάζει σὰν τὸν ἄνθρωπο τὸ φρόνιμο, ποὺ ἔχτισε τὸ σπίτι του πάνω στὴν πέτρα, πάνω στὸ στερεὸ κι' ἀκλόνητο ἔδαφος. Καὶ κατέβηκε ἡ βροχή, κι' ἦρθαν οἱ ποταμοὶ κι' ἐφύσηξαν οἱ ἄνεμοι, καὶ χτύπησαν τὸ σπίτι ἐκεῖνο, καὶ δὲν ἔπεσε. Γιατὶ εἶναι τὰ θεμέλιά του στὴν πέτρα. Ὅποιος ὅμως ἀκούει τὰ λόγια μου καὶ δὲν τὰ πιστεύει καὶ δὲν τὰ ἐκτελεῖ, αὐτὸς μοιάζει σὰν τὸν ἄμυαλο ἄνθρωπο, ποὺ ἔχτισε τὸ σπίτι του στὴν ἄμμο. Ἔπεσε σὲ λίγο τρανταχτὴ βροχή, ὥρμησαν καταπάνω του οἱ ποταμοί, τὸ χτύπησαν ὁρμητικὲς καταιγίδες καὶ τὸ σπίτι του ἔπεσε. Κι' ἦταν ἡ πτῶσι του τραγικὴ κι' ἦταν ἡ πτῶσι του μεγάλη!».

Πάνω στὴν ἄμμο λοιπὸν θέλησε νὰ χτίση τὸ σπίτι τῆς εὐδαιμονίας της ἡ ἄτυχη ἀνθρωπότης. Καὶ σήμερα, νά, ξεσποῦν ὁρμητικὰ οἱ καταιγίδες, τρέχουν οἱ χείμαρροι, φυσοῦν λυσσασμένοι βοριάδες καὶ τὸ οἰκοδόμημα τὸ ἀσθενικὸ μὲ τὰ σάπια θεμέλια, σείεται τώρα καὶ τραντάζεται, κι' εἶν' ἕτοιμο νὰ πέση καὶ νὰ σωριαστῆ σὲ ἐρείπια.

Δίδαγμα μεγάλο. Δίδαγμα βαρυσήμαντο, πανανθρώπινης σημασίας. Ἀλλὰ καὶ δίδαγμα προσωπικό, ἀτομικό, γιὰ τὸν καθένα μας. Ποὺ μᾶς φωνάζει καὶ μᾶς βροντοφωνεῖ: Προσέχτε, νὰ μὴ μοιάσετε μὲ τὸν ἄνθρωπο τὸν ἄμυαλο. Χτίσετε τὸ σπίτι τῆς χαρούμενης κι' εἰρηνικῆς ζωῆς πάνω στὴν «πέτρα», πάνω στὴν πέτρα τοῦ Χριστοῦ. Ὅ,τι κι' ἂν γίνη, κι' ἂν ξεσπάσουν λαίλαπες καὶ σᾶς χτυπήσουν τρικυμίες, τὸ σπίτι σας ἀτράνταχτο θὰ τ' ἀντιμετωπίση ὅλα· θἆναι θεμελιωμένο σὲ θεμέλια ἀκλόνητα.

Α. Ι. ΓΚΙΛΛΑΣ

Ο ΝΙΚΗΤΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

Ψηλά, ἀπὸ τὰ δυνατὰ τείχη τῶν Πατρῶν, τῆς πλούσιας πρωτεύουσας τῆς Ἀχαΐας καὶ ὅλου τοῦ Μωρηᾶ, οἱ βιγλάτορες ἀντίκρυσαν τὸν συρφετὸ τῶν Σλαύων, ποὺ ὅσο κι' ἂν κατοικοῦσαν χρόνια τώρα στὶς ἑλληνικὲς χῶρες ἔμεναν πάντα ἐχθρικοὶ καὶ ξένοι στὴ μεγάλη αὐτοκρατορία.

Εἶχαν πληροφορηθῆ πὼς οἱ Μαυριτανοὶ τῆς Ἀφρικῆς εἶχαν ἐπιδράμει στὰ παράλια, καὶ ἐκεῖνοι πάντοτε πρόθυμοι σὲ ἀνταρσία εἶχαν ξεσηκωθῆ σ' ἐπανάστασι καὶ εἶχαν κατεβῆ ὁρμητικοὶ σὰν χείμαρρος στὶς πλούσιες πεδιάδες τῆς Ἀχαΐας καταστρέφοντας καὶ ἀφανίζοντας κάθε τι στὸ διάβα τους. Ἔπειτα συννενοημένοι μὲ τοὺς Μαυριτανοὺς ὥρμησαν στὴν Πάτρα, τὴν ξακουστὴ γιὰ τὰ μεταξωτὰ καὶ τὰ κρασιά της.

Μὰ οἱ Πατρινοὶ εἶχον εἰδοποιηθῆ ἐγκαίρως γιὰ τὴν ἐπανάστασι τῶν Σλαύων. Οἱ χωρικοί, ποὖχαν δῆ ν' ἁρπάζωνται οἱ σοδειές τους καὶ νὰ καίωνται τὰ σπίτια τους, εἶχαν τρέξει περίτρομοι στὴ μητρόπολι τῆς Πελοποννήσου ζητῶντας προστασία, καὶ ἡ μικρὴ φρουρὰ τῶν Πατρῶν ἔσπευσε ἀμέσως νὰ κλείση τὶς πόρτες καὶ νὰ ὀχυρωθῆ μέσα στὴν πόλι.

Οἱ Σλαῦοι, ποὺ προχωροῦσαν ἕως τώρα ἀνεμπόδιστα, μαζεύοντας παντοῦ λάφυρα, βρέθηκαν γιὰ πρώτη φορὰ μπροστὰ σὲ πόλι δυνατή, ὠχυρωμένη, ἀποφασισμένη νὰ πολεμήση, καὶ μανιασμένοι ρίχτηκαν στὴ διαρπαγὴ τῆς ὑπαίθρου. Ὁ αὐτοκράτωρ Νικηφόρος ἦταν μακρυὰ καὶ ἡ ἀπότομη ἄνθησι τῶν Βουλγάρων, ποὖχαν ἀποκτήσει καινούργια δύναμι ἀφ' ὅτου βασίλευε ὁ Κροῦμμος, ἔδινε θάρρος στοὺς ἐπιδρομεῖς.

Συγχρόνως στὸ λιμάνι τῶν Πατρῶν φάνηκαν τὰ Μαυριτανικὰ καράβια ἕτοιμα νὰ κόψουν κάθε ἐπικοινωνία μὲ τὸ ἐξωτερικό. Ἡ πόλις ἦταν στενὰ πολιορκημένη καὶ τὸ χειρότερο ἀπ' ὅλα ἦταν ὅτι ἡ ξαφνικὴ ἐπιδρομὴ εἶχε βρῆ ὑλικὰ ἀπροετοίμαστους τοὺς Πατρινούς. Τὰ τρόφιμα ἦταν λιγοστά.. τὸ νερὸ σπάνιζε... ἡ φρουρὰ ἦταν ἀσήμαντη.

Μὰ τὸ θάρρος καὶ ἡ ἀποφασιστικότης τῶν κατοίκων δὲν εἶχαν ὅρια. Στὴν ψυχὴ τῶν φιλειρηνικῶν αὐτῶν ἀστῶν, τῆς πιὸ βιομηχανικῆς πόλεως τῆς αὐτοκρατορίας, ξυπνοῦσαν, μονομιᾶς, ἀδάμαστες πολεμικὲς ὁρμὲς καὶ κάθε πολίτης μεταμορφωνόταν σὲ μαχητὴ γεμᾶτο θάρρος. Πλούσιοι καὶ φτωχοί, μικροὶ καὶ μεγάλοι, ἦταν ἀποφασισμένοι νὰ ἀντισταθοῦν ὡς τὴν τελευταία πνοή τους, στοὺς βαρβάρους.

Κλεισμένοι στὰ κάστρα τους πολεμοῦσαν ἀπεγνωσμένα μὲ λύσσα, καὶ καθένας ἀπ' τοὺς θαρραλέους αὐτοὺς ἀνθρώπους ἀντιμετώπιζε δεκάδες ἐχθρῶν. Μὰ τὰ τρόφιμα ὅλο καὶ λιγόστευαν καὶ τὸ νερὸ γίνονταν ὅλο καὶ πιὸ σπάνιο.

—Ἅγιε Ἀνδρέα λυπήσου μας καὶ λύτρωσέ μας, ψιθύριζαν μικροὶ μεγάλοι. Ἀπὸ τὶς πρῶτες ἤδη μέρες τῆς πολιορκίας εἶχαν στείλει μυστικὰ ἀγγελιαφόρο στὸν στρατηγὸ τῆς Κορίνθου, ποὺ διέθετε τὴ μεγαλείτερη φρουρὰ τῆς Πελοποννήσου, ζητῶντας βοήθεια, καὶ ἐκεῖνος εἶχε ὑποσχεθῆ πὼς θὰ ἐρχόταν...

Μά... οἱ ἑβδομάδες περνοῦσαν καὶ βοήθεια δὲν φαινόταν ἀπὸ πουθενά. Τὸ κρέας εἶχε γίνει δυσεύρετο... τὰ λαχανικὰ ἐπίσης... καὶ τὸ χειρότερο ἀπ' ὅλα ἡ ἄγρια δίψα ἀπειλοῦσε τὴν πόλι.

Οἱ προεστοὶ συσκέφθηκαν καὶ πάλι. Τί ἔπρεπε νὰ γίνη;

Πολλῶν τὸ θάρρος εἶχε ἀρχίσει νὰ λυγίζη καὶ τόλμησαν μάλιστα νὰ μιλήσουν γιὰ παράδοσι. Μὰ οἱ περισσότεροι ἀπέκρουσαν τὴν πρότασι. Ἀφοῦ ὁ στρατηγὸς τῆς Κορίνθου εἶχε ὑποσχεθῆ βοήθεια ἔπρεπε νὰ περιμένουν. Ὡς πότε ὅμως;

Ἀπεφάσισαν νὰ στείλουν στὸ βουνὸ ἕνα βιγλάτορα νὰ κατοπτεύη πέρα τὴν πεδιάδα μήπως φαινόντουσαν πουθενὰ οἱ αὐτοκρατορικοί. Θὰ κρατοῦσε μιὰν ἄσπρη σημαία κι' ἂν ἔβλεπε ἀπὸ μακρυὰ τὰ φουσᾶτα τοῦ στρατηγοῦ θὰ τὴν χαμήλωνε γιὰ νὰ καταλάβουν οἱ πολιορκημένοι πὼς εἶχε φτάσει πιὰ τοῦ λυτρωμοῦ ἡ ὥρα

Μὰ ἀλλοίμονο! ὁ κάμπος ὅλος, ὅσο μακρυὰ κι' ἂν ἔφθανε τὸ μάτι, φαινόταν ἔρημος. Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἄτακτα στίφη τῶν βαρβάρων ποὺ κύκλωναν τὴν πλούσια πολιτεία τοῦ Πρωτοκλήτου, ἄλλα στρατεύματα δὲν φαινόντουσαν πουθενά. Τὰ μάτια τοῦ σκοποῦ δάκρυσαν ἀπ' τὴν ἔνταση ἄδικα ἔψαχνε νὰ δῆ ἐκεῖνο ποὺ μὲ τόση λαχτάρα περίμεναν οἱ συμπολῖτες του. Τίποτε! Δὲν φαινόταν τίποτε!...

Μὲ τὴν ἀπελπισία στὴν καρδιὰ σήκωσε ψηλὰ τὴ λευκὴ σημαία — σημάδι πὼς δὲν ἔπρεπε νὰ περιμένουν βοήθεια.

—Ἀχ! Ἅγιε Ἀνδρέα, μουρμούρισε θλιμμένα, μᾶς ἐγκατέλειψες καὶ σὺ καὶ δὲν μᾶς προστατεύεις πιά!

Τὴν ἴδια στιγμὴ τοῦ φάνηκε πὼς κάποιο χέρι τὸν ἔσπρωξε δυνατά. Γλίστρησε, ἔπεσε καὶ ἡ σημαία ξέφυγε ἀπὸ τὸ χέρι του καὶ κυλίσθηκε σ' ἕνα βάραθρο.

Πάνω ἀπ' τὰ τείχη περίμεναν μ' ἀγωνία τὸ σημάδι τοῦ ἀπεσταλμένου τους. Εἶδαν τὴν λευκὴ σημαία νὰ ὑψώνεται καὶ περίμεναν μὲ καρδιὰ σφιγμένη. Ἔπειτα, μονομιᾶς τὴν εἶδαν νὰ χαμηλώνη καὶ νὰ ἐξαφανίζεται.

Ὅλοι σκιρτήσανε ἀπὸ χαρά.

Ἡ σημαία εἶχε χαμηλώσει, ἄρα ὁ στρατηγὸς ἐρχόταν.

—Ἔρχεται βοήθεια!

—Ἔρχεται ὁ στρατηγὸς μὲ τοὺς αὐτοκρατορικούς!

—Ὁ Ἅγιος Ἀνδρέας μᾶς λυπήθηκε.

Καὶ πράγματι τὴν ἴδια στιγμὴ εἶδαν νὰ κατεβαίνη ἀπ' τὸ βουνὸ ἕνας καβαλλάρης πάνω σὲ ἄσπρο περήφανο ἄλογο, τὰ πέταλά του σπίθιζαν πάνω στὰ χαλίκια καὶ ὑπέθεσαν πὼς ἦταν κάποιος ἀγγελιαφόρος τοῦ στρατηγοῦ τῆς Κορίνθου. Ἕνα ἀπέραντο κῦμα θάρρους τοὺς πλημμύρισε καὶ ἀπεφάσισαν νὰ ὁρμήσουν κατὰ τῶν ἐχθρῶν καὶ νὰ τοὺς βάλουν ἀνάμεσα σὲ δυὸ πυρά.

Ἄνοιξαν διάπλατες τὶς πύλες τῶν τειχῶν, οἱ σάλπιγγες σήμαναν ἔφοδο καὶ συνεπαρμένοι ἀπὸ ἐνθουσιασμὸ ρίχτηκαν πάνω στοὺς πολιορκητὲς ποὺ δὲν μποροῦσαν νὰ προβλέψουν μιὰ τέτοια τολμηρὴ ἔξοδο.

—Ἅγιε Ἀνδρέα βοήθα! κραύγαζαν οἱ Πατρινοί.

Καὶ ὁ καβαλλάρης μὲ τ' ἄσπρο ἄτι ποὺ λίγο πρὶν εἶχε φανῆ πάνω στὸ βουνὸ φάνηκε τώρα νὰ διευθύνεται πρὸς τὸ στρατόπεδο τῶν Σλαύων.

Ξαφνικὰ μιὰ μυριόστομη ἰαχὴ βγῆκε ἀπ' τὰ χείλη τῶν πολιορκουμένων:

—Ὁ Ἅγιος Ἀνδρέας πολεμᾶ μαζί μας!

Κι' ἡ πεποίθησις αὐτὴ ἑκατονταπλασίασε τὰς δυνάμεις τους καὶ ἔκανε τὰ χέρια τους χαλύβδινα.

(Συνέχεια στὴ σελίδα 1600)

Εἶδαν νὰ κατεβαίνη ἀπ' τὸ βουνὸ ἕνας καβαλλάρης...

Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ ΤΗΣ

Διηγοῦνται διὰ τοὺς Λαγκαδινοὺς μαστόρους αὐτὸ τὸ ἀνέκδοτον:

Ἔτρωγαν τὰ πράσσα καὶ ἔδιναν εἰς τοὺς μαθητευομένους τὰ φύλλα.

Κάποτε ἕνας μαθητευόμενος ἐτόλμησε νὰ παραπονεθῇ.

— Ὅλο τὰ φύλλα θὰ τρώω μάστορη;

— Θὰ φᾷς πολλὰ πρασσόφυλλα ἀκόμη, παιδί μου, ὡς νὰ γίνῃς τεχνίτης, τοῦ εἶπεν ὁ μάστορης.

Σκληρὰ ἦτο ἡ ζωὴ τῶν μικρῶν μαθητευομένων ἄλλοτε. Ἠγωνίζοντο πολὺ ὡς νὰ γίνουν τεχνῖται. Καὶ ἐπειδὴ καὶ οἱ μαστόροι ἦσαν λιτοδίαιτοι καὶ ἐτρέφοντο συνήθως μὲ πράσσα ἢ κρεμμύδια ἢ σκόρδα, οἱ μαθητευόμενοι ἔτρωγαν τὰ φύλλα, ἐνῷ οἱ καρδιὲς καὶ τὰ κεφάλια ἦσαν προωρισμένα διὰ τοὺς μαστόρους.

Ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα ἔχουν τοὺς μαθητευομένους των. Τὸ γεφύρι τῆς Ἄρτας, τὸ περίφημο, ἐκτίσθη, σύμφωνα μὲ τὸ δημοτικο ποίημα, ἀπὸ σαράντα μαστορόπουλα, ἑξηνταδυὸ μαστόρους καὶ ἕνα πρωτομάστορη.

«Σαράντα μαστορόπουλα
κι' ἑξηνταδυὸ μαστόροι
γεφύρι θεμελιώσανε
στῆς Ἄρτας τὸ ποτάμι».

Λέγονται, κατὰ ἐπαγγέλματα, οἱ μαθητευόμενοι, μαστορόπουλα, μαθηταί, δόκιμοι, παραγυιοί, ψυχογυιοί, παιδιά, βοηθοί. Ἔχουν ὅμως καὶ μερικὰ παράδοξα ὀνόματα. Οἱ μικροὶ ὑπάλληλοι τῶν παντοπωλείων ὀνομάζονται μπακαλόγατοι. Οἱ μαθητευόμενοι ναῦται μοῦτσοι ἢ ναυτόπαιδες ἢ ἁπλῶς παῖδες. Οἱ μικροὶ ὑπάλληλοι τῶν κέντρων ἀναψυχῆς «παιδιά». Ὁ πελάτης παραγγέλλει:

— Παιδί, ἕνα βαρὺ γλυκόν.

— Ἀμέσσσς!

«Ἀμέσσςς» σημαίνει ἀμέσως. Μία ἀπὸ τὰς πρώτας ὑποχρεώσεις τοῦ μαθητευομένου εἶναι νὰ συνηθίζῃ εἰς τὴν τροποποίησιν τῆς φωνῆς του. Πρέπει νὰ φωνάζῃ τὰ παραγγέλματα κατὰ μουσικὸν τρόπον καὶ νὰ τρώγῃ ἄλλοτε τὰ φωνήεντα προσθέτων εὔηχα σύμφωνα καὶ παρατείνων τὴν προσφορὰν τοῦ σίγμα ἰδίως καὶ τοῦ ρὸ καὶ ἄλλοτε νὰ παρατείνῃ τὴν τελευταίαν συλλαβήν, τρώγων ὁλόκληρον τὴν ἄλλην λέξιν.

Ἕνα λοιπὸν ἀπὸ τὰ κυριώτερα προσόντα τοῦ μαθητευομένου εἰς τὰ ἐπαγγέλματα ποὺ διαλαλεῖται τὸ ἐμπόρευμα ἢ ἡ παραγγελία τοῦ πελάτου εἶναι ἡ εὔηχος καὶ παραποιημένη φωνή. Μουσικώτεροι δὲ φαίνεται ὅτι εἶναι οἱ μικροὶ βοηθοὶ τῶν πλανοδίων μανάβηδων. Τὰ παιδιὰ αὐτὰ κελαϊδοῦν σὰν κοτσύφια, ἐπαναλαμβάνοντα εἰς δεύτερον τόνον τὰ βραχνὰ διαλαλήματα τῶν μεγάλων καὶ γίνεται ἕνα εἶδος συναυλίας.

Οἱ μαθητευόμενοι μανάβηδες εἶναι συνήθως παιδιὰ τῶν μανάβηδων ἢ μικρότεροι ἀδελφοί. Ὁδηγοῦν τὴν σούστα ἢ τὸν γάϊδαρο, βοηθοῦν εἰς τὸ φόρτωμα καὶ τὸ ξεφόρτωμα τῶν λαχανικῶν καὶ τῶν φρούτων, κυρίως ὅμως κελαϊδοῦν σὰν κοτσύφια. Οἱ μικροὶ λαχανοπῶλαι καὶ ὀπωροπῶλαι λέγονται «μαναβάκια». Εἰς τὰ χωριὰ ὀνομάζονται «περιβολαρόπουλα». Γιατί αὐτοῦ οἱ ἴδιοι οἱ περιβολάρηδες φέρνουν τὰ προϊόντα των εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ τὰ πωλοῦν.

Οἱ μαθητευόμενοι σπογγαλιεῖς ποὺ πηγαίνουν μὲ τὰ σπογγαλιευτικὰ σκάφη λέγονται «ἀτζαμῆδες». Εἶναι τὸ πλέον ἐπικίνδυνον ἐπάγγελμα τοῦ δύτου σπογγαλιέως. Βουτοῦν εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης εἰς ἀπίστευτα βάθη, γιὰ νὰ πιάσουν σφουγγάρια. Οἱ κίνδυνοι εἶναι συνεχεῖς. Χρειάζεται μεγίστη τόλμη διὰ νὰ γίνῃ κανεὶς σπογγαλιεύς. Οἱ μαθητευόμενοι σπογγαλιεῖς εἶναι ἀληθινοὶ ἥρωες καὶ ἂς λέγωνται εἰς τὴν σπογγαλιευτικὴν γλῶσσαν «ἀτζαμῆδες», δηλαδὴ ἀνεπιτήδειοι.

Εἰς τὴν Θεσσαλίαν καὶ τὴν Ἤπειρον καὶ τὴν Δυτικὴν Μακεδονίαν οἱ μικροὶ ὑπηρέται λέγονται καὶ «χουσμεκιάρηδες». Γενικῶς ὅμως ἐπικρατοῦν τὰ ὀνόματα «ψυχογυιός», «παραγυιός», «ψυχοπαίδι». Ὁ τίτλος «παραγυιὸς» εἶναι λεπτὸς καὶ εὐγενής. Παρὰ τὸν ἀληθινὸν υἱὸν εἶναι ὁ ὑπηρέτης, θεωρούμενος καὶ αὐτὸς ὡς υἱός. Αἱ δὲ ὑπηρέτριαι λέγονται «παρακόραι» ἢ «ψυχοκόραι». Οἱ παλαιότεροι ἄνθρωποι δὲν ἤθελαν νὰ χρησιμοποιοῦν τὸν τίτλον τοῦ ὑπηρέτου διὰ νὰ μὴ προσβάλλουν τοὺς ἀνθρώπους ποὺ εἶχαν εἰς τὸ σπίτι των. Ψυχογυιοὶ ἐλέγοντο καὶ οἱ μικροὶ μαθητευόμενοι τῶν ἁρματωλῶν καὶ κλεφτῶν. Οἱ πλεῖστοι δὲ ἥρωες τοῦ 1821 εἶχαν ἀρχίσει ἀπὸ ψυχογυιοὶ τὸ πολεμικόν των στάδιον.

Οἱ μικροὶ ὑπηρέται τῶν ἐκκλησιῶν ἐλέγοντο «ἀναγνῶσται». Μᾶλλον ὅμως ἀναγνῶσται ἦσαν τὰ παιδιὰ τὰ ὁποῖα ἀφιερώνοντο εἰς τὴν ἐκκλησίαν μὲ σκοπὸν ὅπως ἀκολουθήσουν τὸ ἱερατικὸν ἢ μοναχικὸν στάδιον. Εἶχαν τὸ προνόμιον νὰ διαβάζουν τὸν «Ἀπόστολον» καὶ δι' αὐτὸ ὠνομάσθησαν «ἀναγνῶσται». Πολλοὶ μεγάλοι σοφοὶ τῆς Ἑλλάδος, μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ 1821, εἶχαν ἀρχίσει τὸ στάδιόν των ἀπὸ ἀναγνῶσται. Ἡ ἐπίσημος ὀνομασία τοῦ μαθητευομένου εἶναι «δόκιμος». Σημαίνει ἡ λέξις αὐτὸν ὁ ὁποῖος εἶναι ὑπὸ δοκιμασίαν. Ἐπεκράτησε νὰ λέγωνται δόκιμοι καὶ οἱ μαθηταὶ τῆς Ναυτικῆς Σχολῆς ἀξιωματικῶν τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ. Ἐπίσης καὶ οἱ θέλοντες νὰ γίνουν μοναχοὶ λέγονται «δόκιμοι». Εἰς τὴν ραπτικὴν οἱ δόκιμοι ἢ μαθητευόμενοι τῆς τέχνης λέγονται μαθηταί. Οἱ δὲ μαθηταὶ ράπται ἀποκαλοῦν τοὺς τεχνίτας «δασκάλους». Καὶ τὰ μικρὰ κορίτσια ποὺ μανθάνουν ραπτικὴν ἀποκαλοῦν τὴν μοδίσταν των «δασκάλαν». Οἱ ὑπάλληλοι τῶν φαρμακείων λέγονται «φαρμοκοτρῖφται». Ἄλλοτε οἱ μὲν φαρμακοποιοὶ παρεσκεύαζον τὰς συνθέσεις τῶν φαρμάκων, οἱ δὲ ὑπάλληλοι ἔτριβαν τὰ φάρμακα. Ἐντεῦθεν ὁ τίτλος. Σήμερα τὰ πλεῖστα φάρμακα παρασκευάζονται εἰς τὰ χημεῖα καὶ τὰ χημικὰ ἐργοστάσια καὶ οἱ φαρμακοποιοὶ τὰ πωλοῦν. Παλαιότερα ἀκόμη τὰ φάρμακα παρεσκευάζοντο ἀπὸ τοὺς ἰατρούς. Φαρμακοτρῖφται δὲ ἐλέγοντο οἱ βοηθοὶ τῶν ἰατρῶν.

Εἰς τὴν οἰκοδομικὴν οἱ βοηθοὶ τῶν μαστόρων λέγονται καὶ «ἀπορογοί». Κουβαλοῦν πέτρες καὶ λάσπη καὶ ἀσβέστη. Ὁ κτίστης φωνάζει: «Ἀπορογός, λάσπη!». Οἱ ἀρχαῖοι τοὺς ἔλεγαν «ὑπουργούς». Ἐσήμαινεν ἡ λέξις τὸν βοηθόν. Εἰς τὴν ψαλτικὴν ὅμως οἱ μαθητευόμενοι λέγονται βοηθοί. «Βοηθὸς ψάλτου» εἶναι ὁ μὴ πεπειραμένος ψάλτης. Ἐλέγοντο καὶ κανονάρχαι ἢ καλονάρχαι. Εἰς τὸ Βυζάντιον ὑπῆρχον χοροὶ βοηθῶν ψαλτῶν, ποὺ ἦσαν παῖδες. Ἀλλὰ καὶ σήμερα οἱ βοηθοὶ τῶν ψαλτῶν εἰς τὰ χωριὰ εἶναι συνήθως παιδιὰ τοῦ σχολείου.

Ἡ τέχνη, οἱαδήποτε τέχνη, πάντοτε ἀφίνει κάτι πρὸς ἐκμάθησιν. Λέγομεν συνήθως «Ἡ τέχνη ποτὲ δὲν μαθαίνεται». Ὥστε μαθητευόμενοι πρέπει νὰ θεωρηθοῦν ἐκεῖνοι ποὺ δὲν κάνουν ὑπεύθυνον ἐργασίαν, τεχνῖται δὲ οἱ ὑπεύθυνως ἀναλαμβάνοντες κάποιαν ἐκτέλεσιν. Ἀλλὰ ἔναντι τῆς τέχνης, ἡ ὁποία πάντοτε ἔχει καὶ ἕνα νέον μυστικὸν νὰ μᾶς ἀποκαλύψῃ, ὅλοι εἴμεθα μαθηταί. Ἰσχύει δι' αὐτὴν ἐκεῖνο ποὺ εἶπεν ὁ Σόλων, ὁ σοφὸς νομοθέτης τῶν Ἀθηνῶν: «Γηράσκω ἀεὶ διδασκόμενος».

Κ. ΦΑΛΤΑΪΤΣ

— Ἐμεῖς ὅλο πρασσόφυλλα θὰ τρῶμε;

ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΑΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ
ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

Ὑπὸ Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

26. (Συνέχεια)

Ὁ Νικηφόρος πῆρε πάλι τὸ λόγο...

—Ἔχω κάτι ἀκόμα νὰ προσθέσω· εἶπε. Ἡ Δέσποινα μου μίλησε γιὰ ἀνταμοιβή. Ἔκαμα μονάχα τὸ χρέος μου στὴν περίσταση αὐτή... Δὲ ζητῶ τίποτα παρὰ τὴν εὐκαιρία νὰ προσφέρω μιὰ μεγαλείτερη ὑπηρεσία, ὄχι πιὰ στὴ βασιλεία σας μονάχα, μὰ στὴ Χριστιανωσύνη ὁλόκληρη...

—Καὶ θὰ τὴν ἔχῃς, Νικηφόρε, εἶπε ὁ Βρίγγας...

—Καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμα... Ὅταν μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Παντοδύναμου τελέψω καὶ τὸ δεύτερο τοῦτο χρέος μου νὰ μοῦ ἐπιτραπῆ νὰ πῶ, σὰν τὸν ἄξιο κεῖνο δοῦλο τοῦ Θεοῦ... Νῦν ἀπολύοις τὸν δοῦλόν σου Δέσποτα, καὶ νὰ φροντίσω πιὰ γιὰ τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς μου.

Ἡ Θεοφανὼ τὸν κοίταξε μιὰ στιγμὴ ξαφνιασμένη... ὕστερα μ' ἕνα χαμόγελο ὅλο γυναίκεια χάρη εἶπε γυρίζοντας πρὸς τὸ Βρίγγα...

—Δὲ σοῦ φαίνεται, Ἰωσήφ, πὼς ὁ στρατηγὸς ζητάει πάρα πολλά;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'

Κάθε δουλειὰ χρειάζεται ἐνθουσιασμό. Δίχως αὐτὸν δὲν γίνεται τίποτα. Εἶναι σὰν τὸ μαγικὸ γυαλί, νὰ ποῦμε, ποὺ τὸ βάζεις στὸ μάτι, κοιτάζεις κι' ὅλα σοῦ φαίνονται πρόσχαρα καὶ εὔκολα... Δὲ βλέπεις τὴν ὥρα νὰ ριχτῇς μπροστὰ γιὰ νὰ φτάσῃς μιὰ ὥρα ἀρχίτερα στὸ σκοπό σου. Ἀκόμα κι' ἂν εἶναι ἀνάγκη νὰ πετάξῃς ἀνάμεσα οὐρανοῦ καὶ γῆς... Εἶναι ἀλήθεια ὁ ἐνθουσιασμὸς σὰν τὰ φτερὰ στὸν ἄνθρωπο... Κι' εἶναι λογῆς λογῆς τὰ φτερὰ ταῦτα... Ἄλλα μεγάλα τόσο, τρεῖς φορὲς σὰν τὸ μπόϊ σου καὶ περισσότερο... Μὰ ὅλο χνούδι σὰν τῆς πεταλούδας, ἀκόμα κι' ἕνας δυνατὸς ἀγέρας μπορεῖ νὰ τὰ μαδήσῃ καὶ νὰ τὰ κάμῃ ἄθλια κι' ἀξιοθρήνητα... Ὡς τόσο ὁ ἀγέρας αὐτὸς δὲ φύσησε καὶ μέσα στὴν καλοκαιριάτικη ἥσυχη μέρα τὰ κοιτάζεις καὶ τὰ καμαρώνεις καθὼς λάμπουν ἔτσι ὅλο χρώματα καὶ στολίδια... Σ' ἐμποδίζουν ἀκόμα καὶ νὰ περπατήσῃς, γιατὶ πλέκονται στὰ πόδια σου κι' ἀναγκάζεσαι νὰ προχωρᾷς, ὄχι κανονικά, ὅπως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, μὰ μὲ πηδήματα ἀστεῖα.

Ὅσοι ξέρουνε πόσο ἀχαμνὰ εἶναι τὰ φτερά σου κι' ἄχρηστα σὲ βλέπουν καὶ χαμογελοῦνε...

Ἄλλα ὅμως φτερὰ μ' ὅλο ποὖναι μικρότερα στέκουν γερά, ὅλο νεῦρο καὶ δύναμη... Σφυρίζουν καθὼς ἀνοιγοκλείνουν στὸν ἀγέρα καὶ σηκώνουν χωρὶς κόπο τὸ βάρος τοῦ κορμιοῦ πάνω ἀπὸ τὰ ἐμπόδια ποὺ τοῦ κόβουν τὸ δρόμο...

Τέτοια φτερὰ ἀλήθεια εἶναι νὰ τὰ ζηλεύῃ κανείς.

Τέτοια φτερὰ πρέπει νἄχουν τὰ νειᾶτα.. δοκιμασμένα στὸν ἄνεμο κι' ὄχι φανταχτερὰ κι' ἄχρηστα σὰν τὰ πρῶτα... Ὡς τόσο κάλλιο νἄχουν κι' ὅ,τι θέλει ἂς εἶναι παρὰ νὰ μὴν ἔχουν καθόλου... γιατὶ τότε εἶναι σωστὰ γεροντάματα...

Ἀφήσαμε τοὺς τρεῖς φίλους τότε ποὺ εἴχανε καταστρώσει ὅλα τὰ σχέδιά τους καὶ περίμεναν νὰ ξημερώσῃ γιὰ νὰ ριχτοῦνε στὴ δουλειά... Ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμό τους δὲν ἔβλεπαν καμμιὰ δυσκολία.. Δὲν λογαριάζανε καθόλου πὼς εἶχαν νὰ κάμουν μὲ ἀντιπάλους πονηροὺς καὶ δοκιμασμένους ποὺ ξέρανε καλὰ τί καὶ τί μποροῦσε νὰ συμβῇ κι' εἶχαν πάρει γιὰ ὅλα τὰ μέτρα τους. Ἀνάμεσα στοὺς ζητιάνους λόγου χάρη ποὺ βρίσκονταν ἀραδιασμένοι ἔξω ἀπὸ τὸ μοναστήρι

— Σὰν πολλὰ δὲν τὰ ζητάει ὁ στρατηγός;

τοῦ Πετρίου ἦσαν κι' ἄνθρωποι τοῦ Βασίλειου τοῦ Πετεινοῦ, ἐπίτηδες βαλμένοι ἐκεῖ γιὰ ν' ἀκοῦνε τί λένε οἱ ἄλλοι καὶ τί κάνουν, κι' ἂν ὑπάρχῃ ἀνάμεσά τους κατάσκοπος τοῦ Ἐπάρχου. Τὸ ἴδιο κι' ἔξω ἀπὸ τ' ἀρχοντικὰ τῶν συνωμοτῶν περιδιάβαζαν δοῦλοι τους μεταμορφωμένοι σὲ μικροπραματευτάδες ποὺ ἔκαναν ἕνα γῦρο στὴ γειτονιὰ καὶ πουλοῦσαν τάχα θυμιάμα, μικρὰ εἰκονισματάκια, κεριὰ ἢ λειψίδια γιὰ τὶς γυναικοῦλες, κι' ὕστερα πήγαιναν καὶ ξεκουράζονταν στὸν ἴσκιο ποὺ ἔρριχνε κάποιος ἀψηλὸς τοῖχος στὸ δρομάκι...

Μὰ ἂς τὰ ποῦμε ὅλα αὐτὰ μὲ τὴ σειρά.

Ὁ Μιχάλης Χρυσοβέργης πρῶτος καὶ καλλίτερος σηκώθηκε μόλις χάραξε ἡ μέρα· μὰ μήπως ἔκλεισε καὶ καθόλου μάτι; Ντύθηκε τὰ παληοκούρελα τοῦ ζητιάνου κι' ἥσυχα πατώντας στὴ μύτη τῶν ποδιῶν του πέρασε ἀπὸ τὰ διαβατικὰ τοῦ ἀρχοντικοῦ γιὰ νὰ μὴν κάμῃ θόρυβο καὶ τὸν ἀκούσῃ ἡ Χρυσοβέργαινα.

Ποιὸς ξέρει πόση ὥρα θὰ τὸν κρατοῦσε ἐκεῖ νὰ τὸν ρωτᾷ γιατὶ τέτοια ὥρα καὶ ποῦ καὶ πῶς κι' ὅσα ἄλλα βρίσκει πάντα ἡ καρδιὰ τῆς μάνας νὰ ρωτήσῃ σὲ παρόμοιες περιστάσεις. Στὸ περιβόλι κάτω τὸν περίμενε ὁ Βλαδίμηρος, γιατὶ ἔτσι τοῦ εἶχε παραγγείλει ἀπὸ βραδύς. Τὸν κατατόπισε μὲ λίγα λόγια.

—Καθὼς βλέπεις, Βλαδίμηρε, εἶμαι ἕνας ζητιᾶνος. Δὲ μὲ γνωρίζεις παρὰ μόνο σὰν προστατευόμενο τῆς Χρυσοβέργαινας ποὺ συχνὰ ἔρχεται νὰ μοῦ δώσῃ ἀπὸ μέρους της ἐλεημοσύνη. Τὸ ἴδιο καὶ τοὺς δυὸ φίλους μου ποὺ βρίσκονται στὴν ἴδια ἀξιοθρήνητη κατάσταση μὲ μένα...

Μὲ τέτοιο τρόπο ἐξακολουθώντας τὸν πληροφόρησε ποῦ θὰ βρίσκεται ὁ καθένας τους καὶ πὼς ἡ δική του δουλειὰ θἆναι νὰ πηγαίνῃ ἀπὸ τὸ ἕνα πόστο στ' ἄλλο, ἂν τυχὸν κανένας τους βρίσκονταν στὴν ἀνάγκη νὰ στείλῃ κάπου μήνυμα. Ἕνα πρᾶμα ὅμως μὲ κάθε τρόπο ἔπρεπε νὰ προσέξῃ: νὰ μὴ δείξῃ πὼς νοιάζεται γι' αὐτοὺς περισσότερο ἀπ' ὅ,τι μπορεῖ νὰ νοιαστῇ ἕνας βαράγγος γιὰ ζητιάνους.

—Κι' ἂν ἀκόμα, πρόσθεσε, βρεθοῦμε μπλεγμένοι σὲ καυγᾶ νὰ μᾶς ἀφήσῃς νὰ τὰ βγάλουμε πέρα μόνοι μας... ἐξὸν, ἂν σοῦ φωνάξω: «Ἐδῶ Βλαδίμηρε»... Τότε πρέπει νὰ τὰ ξεχάσῃς ὅλα ποὺ σοῦ λέω καὶ νὰ βάλῃς τὰ δυνατά σου...

—Ἄκουσε τώρα καὶ κάτι ἄλλο. Καθὼς θὰ πηγαινοέρχεσαι ἀπὸ τὸν ἕνα στὸν ἄλλο θὰ περάσῃς βέβαια πολλὲς φορὲς ἀπὸ ταβέρνες καὶ θὰ συναντήσῃς ἐδῶ κι' ἐκεῖ παληούς σου φίλους καὶ πατριῶτες... Κοίταξε μὴ σταματήσῃς πουθενά. Γιατὶ αὐτό, Βλαδίμηρε, θἆναι σωστὴ προδοσία!.. Τίποτε ἄλλο.

—Καὶ αὐτὸ τὸ χαμένο τί νὰ τὸν κάνω; ρώτησε ὁ βαράγγος.

—Τὸ Σταυρογιάννη; Ἀλήθεια.... ποῦ τὸν ἔχεις τώρα;

—Στὴν κάμαρά μου...

—Δὲ μπορεῖ νὰ τὸν ἀφήσουμε κεῖ.. Θἄρθουν δίχως ἄλλο νὰ ζητήσουν ἐσένα καὶ θὰ τὸν βροῦν... κι' ἀπὸ λόγο σὲ λόγο... Κατέβασέ τον κάτω στὸ ὑπόγειο ποὺ φυλάγουμε τὰ κρα-

Ε'.
ΒΟΥΑ Ή ΑΓΕΛΗ

Ὅπως εἴπαμε στὸ προηγούμενο σημείωμα, δὲν ὑπῆρχε στὴ Σπάρτη ἡ ἀτομικὴ καὶ ἰδιωτικὴ ἐκπαίδευσι, τὸ παιδὶ ἀνετρέφετο ἀπὸ τοὺς γονεῖς του, ὡς ὅτου γίνῃ ἑπτὰ χρονῶν. Μόλις ἔφτανε στὴν ἡλικία αὐτή, ἡ Πολιτεία τὸ παρελάμβανε, γιὰ νὰ τὸ ἀναθρέψῃ καὶ νὰ τὸ ἐκπαιδεύσῃ ἐκείνη σύμφωνα μὲ τὶς ἀρχὲς τοῦ Σπαρτιατικοῦ πνεύματος. Ἔτσι ἡ ἐκπαίδευσις καὶ ἡ ἀγωγὴ ἦταν καθολικὴ καὶ ὁμοιόμορφη.

Ὅλα αὐτὰ τὰ παιδιὰ ποὺ παρελάμβανε ἡ Πολιτεία κατετάσσοντο σὲ ὁμάδες, ποὺ στὴν ἀρχαία Σπάρτη ὠνομάζοντο «Β ο ῦ α ι» ἢ «Ἀ γ έ λ α ι».

Ἡ ἀγέλη δὲν ἦτο γνήσιος Σπαρτιατικὸς θεσμὸς ὅπως καὶ ὁλόκληρη ἡ λεγομένη λυκούργειος νομοθεσία. Ἡ νομοθεσία τῆς Σπάρτης, ἡ τόσο αὐστηρή, καθὼς καὶ ἡ λιτοδίαιτη δωρικὴ κοινότητα στὶς γενικές των γραμμές, ἦτο ἀντιγραφὴ τῆς Μινωϊκῆς Πολιτείας καὶ τῆς Κρητικῆς νομοθεσίας. Ἔτσι καὶ ἡ ἀγέλη στὴν ὁποίαν ἀνετρέφοντο τὰ Σπαρτιατόπουλα δὲν ἦτο παρὰ ἀντιγραφὴ ὅμοιου θεσμοῦ τῆς Κρητικῆς Πολιτείας.

Ἡ ἀγέλη στὴν Κρήτη ἦτο ὁμὰς νέων ποὺ ἀνετρέφοντο κοινὰ ἀπὸ τὰ δεκαοχτώ τους χρόνια ὡς τὴν ἐποχὴ τῶν γάμου των. Στὴν Κρήτη τὰ παιδιὰ ζοῦσαν στὸ πατρικό τους σπίτι ὡς τὰ δεκαεφτά τους χρόνια καὶ ἐλέγοντο ἀ π ά γ ε λ ο ι ἐπειδὴ δὲν ἀνῆκαν σὲ καμμιὰ ἀγέλη. Μόλις ὅμως ἔφταναν στὰ δεκαοχτὼ χρόνια, τὰ παιδιὰ στὴν Κρήτη ἦταν ὑποχρεωμένα νὰ καταταχθοῦν σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς ἀγέλες. Ἡ Κρητικὴ ἀγέλη διευθύνετο ἀπὸ τὸν λεγόμενον ἀ γ ε λ ά τ η ποὺ ἦτο ἕνας ἀπὸ τοὺς εὐγενεῖς πολίτας. Ἔπρεπε δὲ νὰ εἶναι παντρεμένος καὶ νὰ ἔχῃ παιδιά. Στὴν ἀγέλη δὲν μποροῦσαν νὰ πάρουν μέρος παρὰ μόνον παιδιὰ ἐλευθέρων πολιτῶν καὶ ἀργότερα στὰ τελευταῖα χρόνια δὲν κατετάσσοντο στὴν ἀγέλη παρὰ μόνον νέοι ἀπὸ ἀριστοκρατικὲς οἰκογένειες. Στὴν ὁμάδα αὐτή, οἱ νέοι ζοῦσαν βίο καθαρὰ στρατιωτικὸ καὶ συνετηροῦντο μὲ ἔξοδα τῆς Πολιτείας. Τὸ συσσίτιο, ἡ ἀγωγὴ καὶ ἡ ἐκπαίδευσι τους ἦτο κοινή, καὶ ἦταν ὑποχρεωμένοι νὰ παντρεύωνται συγχρόνως. Ὅταν ἐνυμφεύοντο ἔπαυαν ν' ἀνήκουν στὴν ἀγέλη καὶ ἐλάμβαναν πιὰ μέρος στὰ συσσίτια τῶν ἀνδρῶν. Ὡστόσο τὸ σύστημα αὐτὸ δὲν διετηρήθηκε πολλὰ χρόνια στὴν Κρήτη.

Αἱ «ἀγέλαι» ἢ βοῦαι» στὴ Σπάρτη ἦταν ὠργανωμένες διαφορετικά. Τὰ παιδιὰ ποὺ κατετάσσοντο σ' αὐτὲς ὑποδιαιροῦντο σὲ τρεῖς τάξεις:

Τοὺς «παῖδας», δηλαδὴ τὰ παιδιὰ ἀπὸ ἑφτὰ ὡς δεκαοχτὼ χρόνων.

Τοὺς «μελλίρανας» ἢ «μελλείρενας», δηλαδὴ τοὺς νέους ἀπὸ δεκαοχτὼ ὡς εἴκοσι χρόνων, καὶ τοὺς «ἴρανας» ἢ «εἴρενας», δηλαδὴ τοὺς νέους ἀπὸ εἴκοσι ὡς τριάντα χρόνων.

Ἡ τελευταία αὐτὴ τάξι ὑποδιαιρεῖτο στοὺς «πρωτίρηνας» (νεωτέρους) καὶ τοὺς «σφαιρεῖς» (πρεσβυτέρους).

Κάθε ἀγέλη στὴ Σπάρτη εἶχεν ἕναν ἀρχηγὸ ποὺ ὠνομάζετο «βουαγὸς» ἢ «βουαγόρ». Ὁ βουαγὸς αὐτὸς ἐξελέγετο ἄλλοτε ἀπὸ τὰ συνομήλικά του παιδιὰ καὶ ἄλλοτε διωρίζετο ἀπὸ τὴν Πολιτεία.

Στὶς ἀγέλες τὰ παιδιὰ εἶχαν τὸν κοινὸν παιδονόμον τους, καὶ πέντε «διδέους».

Ὁ παιδονόμος ἐξελέγετο ἀπὸ τοὺς ἀρίστους ἄνδρες, ἦταν πάντα ἐλεύθερος πολίτης σὲ ἀντίθεσι μὲ τοὺς παιδαγωγοὺς τῶν ἄλλων πόλεων καὶ ἦταν ἀγοραστὸς ἢ μισθωτὸς καὶ εἶχε πλατειὰ ἐξουσία. Ὁ παιδονόμος ἐπέβλεπε καὶ συνήθροιζε τὰ παιδιά, τὰ τιμωροῦσε ὅταν ἦσαν ἄτακτα καὶ εἶχε δικαίωμα νὰ τὰ μαστιγώσῃ. Τὸ μαστίγωμα ἐγίνετο ἀπὸ τοὺς βοηθούς του μαστιγοφόρους. Ἡ τιμωρία τοῦ μαστιγώματος ἦταν βαρειὰ τιμωρία, ὄχι τόσο γιὰ τὸν σωματικὸ πόνο ποὺ προκαλοῦσε, ὅσο γιὰ τὴν ντροπὴ ποὺ αἰσθανόταν τὸ παιδὶ ποὺ ἐτιμωρεῖτο μὲ τὸν τρόπον αὐτόν.

Οἱ βιδιαῖοι, (βίδεοι, ἢ βίδιοι) ἐπώπτευον τοὺς διαφόρους ἀγῶνες.

Ὁ ἀρχηγὸς (βουαγὸρ) ἦτο ὁ προϊστάμενος τῆς ἀγέλης. Ὅλα τὰ παιδιὰ ἔπρεπε νὰ τὸν ὑπακούουν τυφλά. Ἡ διαταγή του ἦτο νόμος. Ὅταν ἐπέβαλλε τιμωρίες ἔπρεπε νὰ τὰς ὑπομένουν μὲ καρτερικότητα. Ἔτσι ἡ ἐκπαίδευσις τῶν παιδιῶν ἦτο πρὸ πάντων ἄσκησις στὴν εὐπείθεια.

Μέσα σ' αὐτὴν τὴν αὐστηρὰ ὠργανωμένη ὁμάδα τὰ παιδιὰ συζοῦσαν, ἐτρέφοντο μαζί, ἔπαιζον καὶ ἐξεπαιδεύοντο μαζί.

Ἡ ζωή τους ἦτο μιὰ διαρκὴς ἄσκησις στὴν πειθαρχία. Τὰ παιδιὰ τῆς ὁμάδος ἦσαν ξυπόλητα, γιατὶ ὁ νομοθέτης εἶχε τὴν γνώμην ὅτι ἔτσι θὰ συνήθιζαν νὰ περιπατοῦν εὐκολώτερα στὰ ἀνηφορικὰ μέρη καὶ νὰ κατεβαίνουν εὐκολώτερα τὶς κατηφοριές. Μ' ἀκόμα, μὲ τὴν ξυπολησιὰ συνήθιζαν νὰ πηδοῦν καλλίτερα καὶ νὰ τρέχουν πολὺ πιὸ γλήγορα.

Τὸ συσσίτιο ἦτο κοινό. Κάθε παιδὶ συνεισέφερε τὴν μερίδα του στὸ κοινὸ αὐτὸ συσσίτιο ποὺ ἦταν πάντα πολὺ λιτό. Ἡ λιτότητα τοῦ συσσιτίου εἶχε διπλὸ σκοπό. Πρῶτο νὰ μὴν βαραίνῃ τὸ στομάχι τοῦ παιδιοῦ ὥστε νὰ μπορῇ νὰ γυμνάζῃ ἐλεύθερα τὸ σῶμά του καὶ δεύτερον γιὰ νὰ συνηθίζουν ὥστε σὲ περίπτωσι ἀνάγκης νὰ μποροῦν ν' ἀνθέξουν στὴν πεῖνα. Ἡ τροφή τους δὲν ἦταν καθόλου διαλεκτή. Τὰ παιδιὰ ἔπρεπε νὰ τρῶνε ὅ,τι βροῦν. Τὰ καρυκεύματα καὶ αἱ διάφορες διεγερτικὲς καὶ πικάντικες τροφὲς ἦσαν ἄγνωστες στὰ μέλη τῆς ἀγέλης. Ἡ μόνη φροντίδα ποὺ ἐλαμβάνετο στὸ ζήτημα τῆς διατροφῆς ἦτο, ἡ τροφὲς νὰ μὴν εἶναι τέτοιες ποὺ νὰ παχύνωνται τὰ σώματα. Ἰδιαίτερα ἡ μερίδα τοῦ ψωμιοῦ ἦτο μικρὴ καὶ πολλὲς φορὲς ἔλειπε ὁλότελα. Τὰ παιδιὰ διετρέφοντο μὲ τροφὲς τέτοιες ποὺ ἔκαμναν τὰ σώματά τους ὑψηλότερα καὶ εὐλύγιστα.

Γενικὰ τὸ συσσίτιο στὶς ἀγέλες δὲν ἦταν μόνο λιτὸ ἀλλὰ καὶ ἀνεπαρκές, ὥστε μπορεῖ νὰ πῇ κανεὶς ὅτι τὰ παιδιὰ μὲ τὸ συσσίτιο αὐτὸ ποτὲ δὲν χόρταιναν τὴν πεῖνα τους.

Ἀνάλογη ἦταν καὶ ἡ φορεσιὰ τῶν παιδιῶν. Τὰ παιδιὰ ἦσαν ὑποχρεωμένα νὰ φοροῦν τὸ ἴδιο ροῦχο χειμῶνα καλοκαῖρι. Μόλις ἔφταναν τὰ δώδεκα χρόνια, ἀφαιρεῖτο ἀπὸ τὰ παιδιὰ τὸ χιτώνιο καὶ τοὺς ἐδίδετο ἕνα ἱμάτιο. Τὸ ἴδιο αὐτὸ τὸ φοροῦσαν χειμῶνα καλοκαῖρι. Ἔτσι συνήθιζαν στὸ κρύο καὶ τὴν ζέστη καὶ τὸ σῶμα τους ἐσκληραγωγεῖτο. Ὁ ὕπνος, ὅπως καὶ τὸ συσσίτιο, ἦτο κοινός. Τὰ παιδιὰ ἐκοιμῶντο διηρεμένα σὲ ἴλες, πάνω σὲ στιβες. Ἡ στίβες αὐτὲς ἦσαν φτιαγμένες ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ παιδιὰ μὲ φοῦντες καλαμιῶν ποὺ τὰ παιδιὰ τὶς ἔκοβαν μὲ τὰ χέρια των χωρὶς μαχαῖρι ἀπὸ τὶς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ Εὐρώτα. Τὸν χειμῶνα στὶς στιβάδες ἀνακάτευαν καὶ κάτι ἀγκαθωτοὺς θάμνους (τοὺς λικόφονας ἢ λυκόφρονας ἢ λυκοφάνας, ποὺ εἶναι τὸ φυτὸ ποὺ οἱ σημερινοὶ Μεσσήνιοι ὀνομάζουν ἐλινόποδα ἢ λινοπόδι). Οἱ ἀγκαθωτοὶ αὐτοὶ θάμνοι ἐπιστεύετο πὼς ἦσαν κάπως θερμαντικοί. Τὰ μαλλιὰ τῶν παιδιῶν ἐκόπτοντο σύρριζα.

Κάθε ἐλεύθερος πολίτης τῆς Σπάρτης ἀπὸ τοὺς γεροντοτέρους εἶχε δικαίωμα νὰ ἐπιβλέπῃ τὰ παιδιά, νὰ τὰ νουθετῇ καὶ νὰ τὰ καλῇ συνεχῶς σὲ μάχες καὶ φιλονικίες, καὶ τοῦτο γιὰ νὰ τοὺς ἐξάπτουν τὴν φιλοτιμία τους.

Ὡστόσο δὲν πρέπει νὰ νομισθῇ ὅτι ἡ ἀγωγὴ τῶν παιδιῶν στὴν Σπάρτη περιωρίζετο στὴ Σωματικὴ Ἀγωγή. Εἶναι λανθασμένη ἡ γνώμη πὼς τὰ γράμματα ἐπεριφρονοῦντο ἀπὸ τοὺς Σπαρτιᾶτες. Δὲν εἶχαν βέβαια τὴν θέσι ποὺ εἶχαν στὴν Ἀθήνα, μὰ καὶ οὔτε παρεγνωρίζετο ἡ σημασία τους. Παράλληλα μὲ τὴν διάπλασι τοῦ σώματος τοῦ παιδιοῦ, κατεβάλλετο κάθε προσπάθεια ν' ἀναπτυχθῇ τὸ πνεῦμα των καὶ νὰ μορφωθοῦν τόσο ὅσο ἦτο ἀρκετὸ καὶ ἀναγκαῖο.

Καὶ αὐτὰ μὲν ποὺ εἴπαμε ὡς τώρα ἀφωροῦσαν ὅλα τὰ παιδιὰ γενικὰ καὶ ἦσαν βάσις τῆς κοινῆς ἀγωγῆς. Ὡστόσο ἡ σπαρτιατικὴ ἀγωγὴ δὲν περιωρίζετο στὰ σημεῖα ταῦτα. Τὸ παιδὶ ὅσο μεγάλωνε, τόσο καὶ περισσότερο ἐξασκεῖτο, καὶ ἡ ἀγωγή του ἐγίνετο περισσότερο ἐπίπονη.

σιά... καὶ διπλοκλείδωσε τὴν πόρτα μὴ τυχὸν καὶ τὸ σκάσῃ... Μᾶς χρειάζεται ἀκόμα.

* * *

Στὸ ΒΑ. περιγιάλι τῆς Βασιλεύουσας, κατὰ τὸν Κεράτιο κόλπο, βρισκόταν τὸ μοναστήρι τοῦ Προδρόμου ποὺ ἦταν γνωστὸ στὸ λαὸ μὲ τὸ ὄνομα Πετρὶν ἢ Πετρία, γιατὶ στὸ μέρος αὐτό, λέει, πρὶν ἦσαν ὅλο βράχια ποὺ κατέβαιναν ὡς κάτω στὴ θάλασσα Φαίνεται ὅμως πὼς ἄλλη στάθηκε ἡ ἀφορμή. Τὸν καιρὸ τοῦ Μεγάλου Ἰουστινιανοῦ ζοῦσε κάποιος Πέτρος, Πατρίκιος ἢ Βαρσαμιάμης ποὺ ἐνῶ στὴν ἀρχὴ ἔκανε τὸ σαράφι ὕστερα ἀνέβηκε σιγὰ σιγὰ κι' ἔγινε μεγάλος καὶ τρανὸς ἄρχοντας.

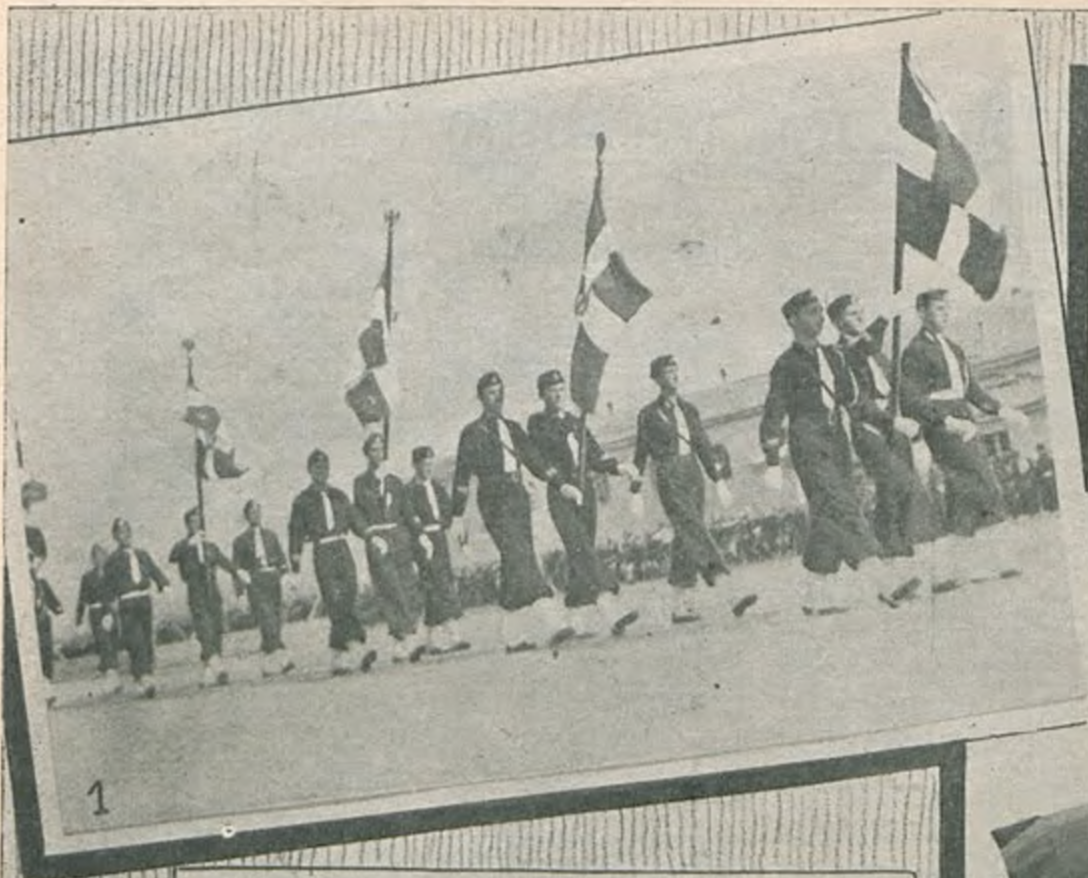
Τοῦτος λοιπὸν ἔχτισε ἐδῶ πέρα ἕνα Παλάτι ποὺ ἀπὸ τὸ νοικοκύρη πῆρε κι' αὐτὸ τ' ὄνομα καὶ λεγόταν τὸ Πετρὶν ἢ τὰ Πετρία, γιατὶ στὸ ἴδιο μέρος χτίστηκε καὶ δεύτερο παλάτι πιὸ ὕστερα. Τὰ παλάτια αὐτὰ μὲ πολὺ τόπο ὁλόγυρα ἦσαν γυροτειχισμένα καὶ μὲ τὸν καιρὸ ἔγιναν γυναικεῖο μοναστήρι βασιλικὸ ἐπ' ὀ ν ό μ α τ ι τ ο ῦ Ἁ γ ί ο υ Ἰ ω ά ν ν ο υ τ ο ῦ Π ρ ο δ ρ ό μ ο υ.

Οἱ περαστικοὶ καθὼς κοίταζαν τὸν ἀψηλό του θλιβερὸ μαντρότοιχο πάντα εἶχαν νὰ ποῦνε κάτι σχετικὰ μὲ τὴ ματαιότητα τοῦ κόσμου τούτου· ἐκεῖ μέσα ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ κι' ὅταν ἡ τύχη ἔτσι τ' ἀποφάσιζε, ἔφερναν κι' ἔκλειναν τὶς βασίλισσες καὶ τὶς βασιλοποῦλες ποὺ ξέπεφταν κι' ἦσαν ὑποχρεωμένες ν' ἀλλάξουν τὴν πορφύρα καὶ τὰ κοσμικὰ ἀγαθὰ μὲ τὸ τραχὺ ράσο καὶ τὴ νηστεία. Ὡς τόσο δὲ ζοῦσε κανεὶς καὶ τόσο στενόχωρα στὰ Πετριὰ κι' ἂν δὲν εἶχε βέβαια συνηθίσει στὰ περιβόλια τοῦ Ἱεροῦ Παλατιοῦ καὶ τὴ λαμπρότητα καὶ τὴ δόξα του θὰ τοῦ φαινόταν σωστὸς παράδεισος. Γύρω ἀπὸ τὴν ἐκκλησιὰ τοῦ Προδρόμου ἦσαν δέντρα καὶ λουλούδια καὶ στὶς ἄκρες κολλητὰ στὸν ἐξωτερικὸ μαντρότοιχο, κοιτάζοντας κατὰ τὴ θάλασσα, τὰ χτίρια τοῦ μοναστηριοῦ, κελλιὰ κι' ἡγουμενικὰ κι' ἀρχονταρίκια' μεγάλα παράθυρα κι' ἀνοιχτὲς στοὲς καὶ διαβατικὰ ὅλα πρόσχαρα, λουσμένα στὸν ἥλιο καὶ τὸ μυρουδάτο ἀγέρα τοῦ Βοσπόρου.

Οἱ αὐτοκράτορες τὸ τιμοῦσαν ἰδιαίτερα τὸ μοναστήρι κι' ἔστελναν συχνὲς δωρεὲς καὶ φαίνεται πὼς ἐξὸν ἀπὸ τὴν ἐκκλησία τοῦ Προδρόμου μέσα στὸν ἴδιο περίβολο ἔχτισαν σὲ διάφορες περιστάσεις κι' ἄλλες ἐκκλησίες, ὅπως λόγου χάρη τῆς Θεοτόκου ποὺ λεγότανε καὶ τῶν Μητροπολιτῶν, ἄγνωστο γιατί, τοῦ Ἁγίου Παύλου, τῆς Ἁγίας Εὐφημίας τῆς Πέτρας, γιὰ νὰ ξεχωρίζῃ ἀπὸ τὴν ἄλλη ὁμώνυμη ποὺ βρισκόταν στὸν Ἱππόδρομο. Ξέχωρα μάλιστα ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Πορφυρογέννητος προίκισε τὸ μοναστήρι μὲ βασιλικὴ ἀπλοχεριὰ καὶ μιὰ ἀπὸ τὶς κόρες του ἔχτισε ἐκεῖ πέρα ξενῶνα καὶ γηροκομεῖο.

Κάθε χρόνο στὶς 15 τοῦ Ἰούνη καὶ τὶς 29 τοῦ Αὐγούστου ἐρχόταν ὁ βασιλιὰς μ' ὅλους τοὺς παλατιανοὺς καὶ τὸν Πατριάρχη καὶ προσκυνοῦσε τ' ἅγια λείψανα, τὴν κάρα καὶ τὴ δεξιὰ τοῦ Προδρόμου κι' ἀκόμα τὸν κάλαμον, τὸν σπόγγον καὶ τὴ λόγχη ἀπὸ τὸ μαρτύριο τοῦ Σωτῆρα ποὺ φυλάσσονταν μέσα σὲ χρυσῆ θήκη.

(Ἀκολουθεῖ)

1) Αἱ σημαῖαι τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεω
δόπης παρελαύνουσαι κατά τούς Πανθρακικο
καί Σκαπανεῖς τοῦ 13ου Ὑποτομέως τῆς Γ
Φαλαγγῖται Κομοτινῆς ἕτοιμοι γιά ἐξόρμησ
4) Φαλαγγίτισσαι τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἐλα
σεως. 5) Φαλαγγίτισσαι ἀσκούμεναι εἰς τήν
λιεργητική ὁμάς τῆς Ε. Ο. Ν. Ὕδρας πρό τῶ
τους διά τήν ἐντατικήν καλλιέργειαν 7) Ο
Σπάρτης μετά τοῦ Νομάρχου Λακωνίας καί
Φαλαγγιτισσῶν Ὑποδιοικήσεως Λαρίσης κατ
Δήμου Λαρίσης ἀγροῦ τ

ον Δράμας, Καβάλλας, Έβρου καί Ρο-
ύς Ἀγῶνας εἰς Δράμαν. 2) Φαλαγγῖται
Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀθηνῶν. 3)
ι πρός καταπολέμησιν τῆς ἑλονοσίας.
σῶνος κατα τήν ἑορτήν τῆς ἀναδασώ-
παροχήν πρώτων βοηθειῶν 6) Ἡ καλ-
ν σπαρτῶν πού ἀπέδωσεν ἡ προσπάθεια
Ὁ Σχηματισμός τῆς Ε. Ο. Ν. Μυστρᾶ-
τοῦ Δημάρχου Σπαρτιατῶν. 8) Ὁμάς
ά τήν ἑορτήν τῆς παραδόσεως ὑπό τοῦ
πρός καλλιέργειαν.

ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ HECTOR MALOT

Χωρὶς οἰκογένεια

Συνέχεια
ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ποῦ νὰ πρωτοψάξουμε; Ἀρχίσαμε νὰ ρωτοῦμε; Ξέρετε ποῦ κάθεται κάποια κυρία Μίλλιγκαν, Ἀγγλίδα, μ' ἕνα ἄρρωστο ἀγόρι κι' ἕνα βουβὸ κορίτσι; Μὰ γρήγορα καταλάβαμε πὼς αὐτὸ δὲν ἦταν καθόλου πρακτικό. Τὸ Βεβαὶ καὶ τὰ περίχωρα τῆς λίμνης κατοικοῦνται ἀπὸ τόσους Ἄγγλους κι' Ἀγγλίδες, ποὺ θἄλεγε κανεὶς πὼς εἶναι κανένα προάστειο τοῦ Λονδίνου.

Τὸ καλλίτερο λοιπὸν θἄταν νὰ ψάξουμε καὶ νὰ ἐπισκεφθοῦμε μόνοι μας ὅλα τὰ σπίτια, ὅπου κατοικοῦσαν ξένοι. Καὶ μὰ τὴν ἀλήθεια, αὐτὸ δὲν ἦταν πολὺ δύσκολο· φτάνει νὰ γυρίζαμε ὅλους τοὺς δρόμους παίζοντας τὰ κομμάτια μας.

Σὲ μιὰ μέρα τριγυρίσαμε ἔτσι ὅλο τὸ Βεβαὶ καὶ κάναμε μιὰ καλὴ εἴσπραξι. Ἄλλη φορά, ὅταν εἴχαμε νὰ μαζέψουμε γιὰ τὴν ἀγελάδα τῆς μάνας-Μπαρμπερίνας ἢ γιὰ τὴν κούκλα τῆς Λίζας, αὐτὸ θὰ μᾶς ἔκανε μεγάλη χαρά. Τώρα ὅμως δὲν κυνηγούσαμε λεπτά... Μόνο τὴν κυρία Μίλλιγκαν θέλαμε κι' αὐτηνῆς, ἐκείνη τὴν ἡμέρα, δὲν ἀνακαλύψαμε πουθενὰ οὔτε ἴχνος.

Τὴν ἄλλη μέρα ἐξακολουθούσαμε νὰ ψάχνουμε στὰ περίχωρα τοῦ Βεβαί, πηγαίνοντας ἴσια μπροστά μας καὶ παίζοντας κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρα τῶν πιὸ ὄμορφων σπιτιῶν, εἴτε ἀνοιχτὰ εἴτε κλεισμένα. Ἀλλὰ τὸ βράδυ γυρίσαμε ἄπρακτοι σὰν καὶ χθές. Κι' ὅμως εἴχαμε πάει ἀπ' τὴ λίμνη ὣς τὸ βουνὸ κι' ἀπ' τὸ βουνὸ ὣς τὴ λίμνη, κοιτάζοντας γύρω μας καὶ ρωτῶντας κάθε ἄνθρωπο, ποὺ τὸ ἀγαθό του πρόσωπο μᾶς ἔλεγε πὼς θἄταν πρόθυμος νὰ μᾶς ἀκούσῃ καὶ νὰ μᾶς ἀπαντήσῃ.

Τὴν ἡμέρα ἐκείνη μᾶς ἔδωσαν δυὸ ψεύτικες ἐλπίδες, λέγοντάς μας πὼς χωρὶς νὰ ξέρουν τὄνομά της, ἐγνώριζαν καλὰ τὴν κυρία ποὺ ζητούσαμε. Τὴ μιὰ φορὰ μᾶς ἔστειλαν σὲ μιὰ βίλλα κτισμένη στὸ βουνό. Τὴν ἄλλη μᾶς ἐβεβαίωσαν πὼς κάθεται στὴν ὄχθη τῆς λίμνης. Πήγαμε καὶ στὰ δυὸ μέρη, ὅπου πραγματικῶς βρήκαμε Ἀγγλίδες, ἀλλὰ καμμιὰ δὲν ἦταν ἡ κυρία Μίλλιγκαν!

Ἀφοῦ ψάξαμε καλὰ ὅλα τὰ περίχωρα τοῦ Βεβαί, ἀπομακρυνθήκαμε λίγο πρὸς τὸ μέρος τοῦ Κλαρὰν καὶ τοῦ Μοντραί, λυπημένοι γιὰ τὴν ἀποτυχία, ἀλλ' ὄχι κι' ἀπελπισμένοι. Αὐτὸ ποὺ δὲν πετύχαμε τὴ μιὰ μέρα θὰ τὸ πετυχαίναμε τὴν ἄλλη.

Περπατούσαμε πότε σὲ δρόμους περιωρισμένους ἀπὸ τοίχους περιβολιῶν, πότε σὲ μονοπάτια χαραγμένα μέσα σ' ἀμπέλια καὶ σὲ δενδρόκηπους, πότε σὲ δρόμους ἰσκιωμένους ἀπὸ πελώριες καστανιές, ποὺ τὸ πυκνό τους φύλλωμα ἐμποδίζοντας τὸ φῶς καὶ τὸν ἀέρα δὲν ἄφινε νὰ φυτρώνῃ κάτω ἀπὸ τὸ θόλο τους παρὰ ἕνα βελούδινο βρύο. Σὲ κάθε βῆμα ἀπαντούσαμε καὶ ἀπὸ μιὰ καγκελλόπορτα, ξύλινη ἢ σιδερένια, κι' ἀπὸ κεῖ βλέπαμε δρομάκια κήπων καλοστρωμένα μὲ ἄμμο, ποὺ τριγύριζαν πελοῦζες φυτεμένες ἀπὸ χαμόδενδρα καὶ λουλούδια. Καὶ στὸ βάθος κρυμμένο μέσα στὶς πρασινάδες φαινόταν κανένα πλούσιο σπίτι ἢ κομψὸ σπιτάκι, στολισμένο μὲ γιρλάντες ἀπὸ κισσούς. Καὶ σχεδὸν κάθε σπίτι ἢ σπιτάκι εἶχε, ἀνάμεσ' ἀπὸ τὰ δένδρα ἢ τὰ δενδράκια, τὴ θέα του πρὸς τὴ λαμπρὴ γαλάζια λίμνη μ' ἕνα πλαίσιο ἀπὸ σκοῦρα βουνά.

Αὐτὰ τὰ περιβόλια ἦταν συχνὰ ἡ ἀπελπισία μας, γιατὶ μᾶς κρατοῦσαν σὲ μεγάλη ἀπόστασι ἀπὸ τὰ σπίτια καὶ μᾶς ἐμπόδιζαν νἀκουγώμαστε ἀπὸ κείνους ποὺ κατοικοῦσαν μέσα, ἂν δὲν παίζαμε καὶ δὲν τραγουδούσαμε μ' ὅλη μας τὴ δύναμι, πρᾶγμα ποὺ στὸ τέλος μᾶς κούραζε πολύ.

Ἕν' ἀπόγεμα δίναμε ἔτσι ἕνα κονσέρτο στὴ μέση τοῦ δρόμου, ἔχοντας μπροστά μας μιὰ καγκελλόπορτα, ποὺ γι' ἀγάπη της τραγουδούσαμε, κι' ἀπὸ πίσω μας ἕναν τοῖχο, ποὺ δὲν μᾶς ἔνοιαζε καθόλου. Εἶχα τραγουδήσει πολὺ δυνατὰ τὴν πρώτη στροφὴ τῆς ναπολιτάνικης καντσονέττας μου:

Κλειστὸ παράθυρο, σκληρὴ παρθένα,
γιὰ σᾶς τί δάκρυα ποὔχω χυμένα...

κι' ἑτοιμαζόμουν ν' ἀρχίσω τὴ δεύτερη, ὅταν ἄξαφνα ἀκοῦμε, πίσω ἀπὸ κεῖνον τὸν τοῖχο, μιὰ κραυγή. Ἔπειτα, μιὰ φωνὴ παράξενη ἀρχίζει νὰ τραγουδῇ σιγά-σιγὰ τὴ δεύτερη στροφὴ τῆς καντσονέττας:

Διψοῦν τὰ ρόδα σου κι' οἱ ἄσπροι κρίνοι,
νὰ βγῇ ἡ ἀφέντρα τους νὰ τὰ ποτίσῃ...

Τίνος νὰ ἦταν αὐτὴ ἡ φωνή;

— Ὁ Ἀρθοῦρος! ἔκαμε ὁ Ματτίας.

Ἀλλὰ ὄχι, δὲν ἦταν ὁ Ἀρθοῦρος, δὲν ἀναγνώριζα τὴ φωνή του· καὶ ὅμως ὁ Κάπης ἔβγαζε πνιγμένα γαυγισματάκια κι' ἔδειχνε ὅλα τὰ σημάδια μιᾶς μεγάλης χαρᾶς, πηδῶντας ἀπάνω στὸν τοῖχο.

Ἀνίκανος νὰ συγκρατηθῶ, φώναξα:

— Ποιὸς τραγουδάει ἐκεῖ;

Κι' ἡ φωνὴ ἀποκρίθηκε:

— Ρεμή!

Ἀντὶ γι' ἀπάντησι τὄνομά μου. Κοιταχθήκαμε κατάπληκτοι ὁ Ματτίας κι' ἐγώ.

Καθὼς στεκόμαστε ἔτσι σαστισμένοι, ὁ ἕνας ἀντικρὺ στὸν ἄλλο, εἶδα πίσω ἀπὸ τὸν Ματτία, στὸ τέλος τοῦ τοίχου καὶ πάνω ἀπὸ ἕνα χαμηλὸ φράχτη, ἕνα ἄσπρο μαντήλι ποὺ κυμάτιζε στὸν ἀέρα. Τρέξαμε ἀμέσως πρὸς τὰ ἐκεῖ.

Μόνο ἀφοῦ φτάσαμε στὸ φράχτη, μπορέσαμε νὰ ἰδοῦμε σὲ ποιὸν ἀνῆκε τὸ χέρι, ποὺ κουνοῦσε τὸ μαντήλι. Ἦταν ἡ Λίζα!

Τὴ βρίσκαμε τέλος πάντων καὶ μαζὶ μ' αὐτὴν τὴν κυρία Μίλλιγκαν καὶ τὸν Ἀρθοῦρο!...

Ἀλλὰ ποιὸς εἶχε τραγουδήσει; Αὐτὴν τὴν ἐρώτησι τῆς κάναμε μαζί, ὁ Ματτίας κι' ἐγώ, μόλις μπορέσαμε νὰ μιλήσουμε.

— Ἐγώ, μᾶς εἶπε.

Ἡ Λίζα τραγουδοῦσε! Ἡ Λίζα μιλοῦσε! Ἀλήθεια, πολλὲς φορὲς εἶχ' ἀκούσει νὰ λένε πὼς ἡ Λίζα θὰ ξανάβρισκε μιὰ μέρα τὴ λαλιά της, κι' ἴσως ἀπὸ τὸν κλονισμὸ μιᾶς μεγάλης συγκίνησης. Ἀλλὰ δὲν τὸ πολυπίστευα. Νά ὅμως ποὺ ἦταν δυνατό, νὰ ποὺ μίλησε ἡ Λίζα· νὰ ποὺ ἔγινε τὸ θαῦμα. Αὐτό, ποὺ μ' ἄκουσε ἄξαφνα νὰ τραγουδῶ καὶ ποὺ μὲ εἶδε πάλι μπροστά της, ἐνῷ μὲ θεωροῦσε ἴσως χαμένο γιὰ πάντα, αὐτὸ ἦταν ἡ μεγάλη συγκίνησι, ὁ κλονισμός.

Μ' αὐτὴ τὴ σκέψι κλονίστηκα κι' ἐγὼ τόσο πολύ, ὥστε πιάστηκ' ἀπὸ ἕνα κλαδὶ τοῦ φράχτη, γιὰ νὰ μὴν πέσω.

Ἀλλὰ δὲν ἦταν στιγμὴ γιὰ νὰ λιποψυχήσω.

— Ποῦ εἶναι ἡ κυρία Μίλλιγκαν; ρώτησα. Ποῦ εἶναι ὁ Ἀρθοῦρος;

Ἡ Λίζα κίνησε τὰ χείλη γιὰ νὰ μ' ἀπαντήσῃ. Ἀλλ' ἀπὸ τὸ στόμα της δὲν βγῆκαν παρὰ ἦχοι σχεδὸν ἄναρθροι. Στενοχωρήθηκε τότε κι' ἄρχισε πάλι νὰ μοῦ κάνῃ νεύματα, γιὰ νὰ μοῦ δώσῃ νὰ καταλάβω γρηγορώτερα ἐκεῖνο ποὺ ἤθελε νὰ πῇ, γιατὶ ἡ γλῶσσά της καὶ τὸ μυαλό της δὲν ἦταν ἀκόμα συνηθισμένα νὰ μεταχειρίζουνται τὸ λόγο.

Καθὼς παρακολουθοῦσα μὲ τὰ μάτια τὴ μιμική της, ποὺ ὁ Ματτίας δὲν τὴν καταλάβαινε καθόλου, εἶδα μακρυὰ στὸ περιβόλι, στὴ στροφὴ μιᾶς δενδροστοιχίας, ἕνα μακρουλὸ ἁμαξάκι, ποὺ τὸ ἔσπρωχνε ἕνας ὑπηρέτης. Στὸ ἁμαξάκι αὐτὸ ἦταν ξαπλωμένος ὁ Ἀρθοῦρος κι' ἀπὸ πίσω ἐρχόταν ἡ μητέρα του. Ἔσκυψα μπροστὰ γιὰ νὰ ἰδῶ καλύτερα... καὶ τότε εἶδα καὶ τὸν κ. Τζέϊμς Μίλλιγκαν!

Ἀμέσως ἔσκυψα, κρύφθηκα πίσω ἀπὸ τὸ φράχτη κι' εἶπα βιαστικὰ τοῦ Ματτία νὰ κάμῃ κι' αὐτὸς τὸ ἴδιο, χωρὶς νὰ συλλογισθῶ πὼς ὁ κ. Τζέϊμς Μίλλιγκαν δὲν ἐγνώριζε τὸ σύντροφό μου.

Ἅμα πέρασε τὸ πρῶτο κίνημα τοῦ φόβου, σκέφθηκα πὼς ἡ Λίζα θ' ἀπόρησε πολὺ γιὰ τὴν ξαφνική μας ἐξαφάνισι. Σηκώθηκα λοιπὸν λιγάκι καὶ τῆς εἶπα σιγά:

— Ὁ κ. Τζέϊμς Μίλλιγκαν δὲν κάνει νὰ μὲ ἰδῇ... θὰ μὲ ἀνάγκαζε νὰ γυρίσω στὴν Ἀγγλία!...

Σήκωσε τὰ δυό της χέρια τρομαγμένη.

— Μὴν κουνηθῇς, ἐξακολούθησα, μὴν πῇς τίποτα γιὰ μᾶς. Αὔριο τὸ πρωὶ στὶς ἐννηὰ θὰ ξανάλθουμε... Θὰ μᾶς βρῇς ἐδῶ... Προσπάθησε νὰ εἶσαι μόνη... Πήγαινε τώρα.

Ἐκείνη ἐδίσταζε.

— Σὲ παρακαλῶ, φύγε!... Ἀλλοιώτικα μὲ καταστρέφεις!

Λέγοντας αὐτά, ἀπομακρυνθήκαμε μὲ τὸ Ματτία πρὸς τὸν τοῖχο, ποὺ μᾶς ἔκρυβε ὁλωσδιόλου. Ἀπὸ κεῖ, τρέχοντας, χωθήκαμε στ' ἀμπέλι. Κι' ἀφοῦ ἐξασφαλισθήκαμε ἔτσι, μπορέσαμε νὰ σταθοῦμε λίγο καὶ νὰ μιλήσουμε.

Τὰ πρῶτα μας λόγια ἦταν γιὰ τὴ χαρά μας, γιὰ τὴ μεγάλη μας χαρά. Ἔπειτα ὅμως ὁ Ματτίας μοῦ εἶπε:

— Ξέρεις, δὲν ἔχω σκοπὸ νὰ περιμένω ὣς αὔριο, γιὰ νὰ ἰδῶ τὴν κυρία Μίλλιγκαν... Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα ὁ κ. Τζέϊμς Μίλλιγκαν θὰ μποροῦσε νὰ ξεκάνῃ τὸν Ἀρθοῦρο... Τώρ' ἀμέσως θὰ πάω νὰ βρῶ τὴν κυρία Μίλλιγκαν καὶ νὰ τῆς πῶ ὅσα ξέρουμε... Κι' ἐπειδὴ ὁ κ. Μίλλιγκαν δὲν μὲ εἶδε ποτέ του, ὁ νοῦς του δὲν θὰ πάῃ βέβαια σὲ σένα καὶ στὴν οἰκογένεια Δρίσκολλ. Ἔτσι ἡ κυρία Μίλλιγκαν θὰ μπορέσῃ νὰ σκεφθῇ καὶ νὰ μᾶς πῇ τί πρέπει νὰ κάμουμε ὕστερα.

Τὸ σχέδιο τοῦ Ματτία δὲν ἦταν καθόλου ἄσχημο. Τοῦ εἶπα λοιπὸν νὰ πάῃ καὶ νὰ γυρίσῃ νὰ μὲ βρῇ. Θὰ τὸν περίμενα στὶς καστανιὲς ποὺ ἦταν ἐκεῖ κοντά. Κι' ἂν τυχὸν παρουσιαζόταν ὁ κ. Μίλλιγκαν, εὔκολα θὰ μποροῦσα νὰ κρυφθῶ στὸ δασάκι ἐκεῖνο.

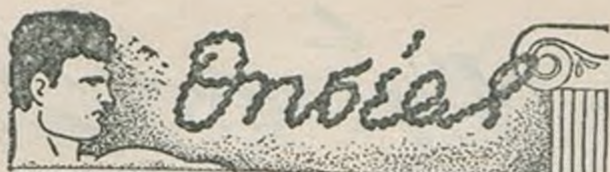
Πολλὴν ὥρα περίμενα, ξαπλωμένος στὰ βρύα, τὸ γυρισμὸ τοῦ Ματτία. Καὶ πιὸ πολὺ ἀπὸ δέκα φορὲς συλλογίσθηκα μήπως δὲν συνεννοηθήκαμε καλά, ὅταν τέλος τὸν εἶδα νὰ ἔρχεται μαζὶ μὲ τὴν κυρία Μίλλιγκαν.

Ἔτρεξα νὰ τὴν προαπαντήσω καί, ἁρπάζοντας τὸ χέρι ποὺ μοῦ ἔτεινε, τῆς τὸ φίλησα. Ἐκείνη ὅμως ἔσκυψε, μ' ἀγκάλιασε καὶ μὲ φίλησε στὸ μέτωπο τρυφερά.

(Ἀκολουθεῖ)

Καθὼς στεκόμαστε σαστισμένοι...

Ο ΑΡΧΑΙΟΣ ΗΡΩΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΟΥ

Ὑπάρχει ὅμως καὶ μιὰ παράδοσι ποὺ προσπαθεῖ νὰ μᾶς δώση τὴν ἐξήγησι τοῦ Μινώταυρου, μὲ τὸν παρακάτω τρόπο:

Ὁ Μίνως, λέει αὐτὴ ἡ παράδοσις, εἶχε τὴ συνήθεια νὰ θυσιάζη κάθε χρόνο στὸν Ποσειδῶνα τὸν ὡραιότερο ἀπ' ὅλους τοὺς ταύρους του. Μιὰ χρονιὰ ὅμως ὁ ταῦρος ποὺ ἔπρεπε νὰ θυσιάση ἦτανε τόσο ὄμορφος ποὺ ὁ Μίνως δὲν ἐβάσταξε τὸν πειρασμὸ καί, ἀντὶ γι' αὐτόν, ἐπροτίμησε νὰ θυσιάση ἕναν ἄλλο λιγώτερο ὄμορφο. Ἡ πρᾶξι αὐτὴ κακοφάνηκε πολύ, καθὼς φαίνεται, στὸν Ποσειδῶνα καί, γιὰ νὰ ἐκδικηθῆ τὸν Μίνωα, ἔκανε τὴ γυναίκα του Πασιφάη νὰ τοῦ φέρη στὸν κόσμο ἕνα παιδὶ ποὺ ἦτανε «τέρας μὲ φύσι ἀνάκατη ταύρου μαζὶ κι' ἀνθρώπου», ὅπως μᾶς λέει ὁ μεγάλος Ἕλληνας τραγικός.

Ἕνας μεγάλος ἱστορικὸς ὅμως, ὁ Φιλόχορος, μᾶς λέει πὼς ὅλ' αὐτὰ δὲν τὰ παραδεχόντουσαν μὲ κανένα τρόπο οἱ συμπατριῶτες τοῦ Μίνωα Κρητικοί.

Ὁ Λαβύρινθος, λένε αὐτοί, δὲν ἦτανε τίποτ' ἄλλο ἀπὸ μιὰ φυλακή, τόσο σπουδαία, ποὺ ὅποιος ἔμπαιν' ἐκεῖ μέσα δὲν μποροῦσε ποτὲ νὰ τὸ σκάση. Λένε ἀκόμα, πὼς ὅλα αὐτά, γιὰ τὸ θεριὸ τὸ Μινώταυρο καὶ τὰ παρόμοια, ἦταν παραμύθια καὶ συκοφαντίες. Πολὺ περισσότερο δὲν παραδέχονται οἱ Κρητικοὶ πὼς τὰ παιδιὰ τῶν Ἀθηναίων κακοπάθαιναν, τάχα τες, στὰ χέρια τους. Τέλος, τὸ μόνο ποὺ παραδέχονται εἶναι πὼς ὁ βασιλιᾶς τους ὁ Μίνωας εἶχε καθιερώσει, στὴ μνήμη τοῦ ἀδικοσκοτωμένου γυιοῦ του Ἀνδρόγεω γυμνικοὺς ἀγῶνες καὶ ὅτι στοὺς νικητὲς τῶν ἀγώνων αὐτῶν ἔδινε, ἀντὶ γιὰ βραβεῖα, τὰ παιδιὰ τῶν Ἀθηναίων, ποὺ τὰ φύλαγαν μέσα στὸ Λαβύρινθο. Δίνουν ἀκόμα τὴν ἐξήγησι πώς, στοὺς πρώτους αὐτοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνες, ἔτυχε νὰ νικήση ἕνας στρατηγὸς ποὺ τὸν ἔλεγαν Ταῦρο καὶ πού, ἄγριος ἀπὸ φυσικοῦ του, δὲν ἐφέρθηκε — καθὼς φαίνεται — πολὺ εὐγενικὰ πρὸς τὰ ἔμψυχα βραβεῖα τῆς νίκης του. Ἔτσι—λένε— ἡ φήμη γιὰ τὸ Μινώταυρο βγῆκε ἀπὸ τὸ συνδυασμὸ τῶν ὀνομάτων Μίνως, Ταῦρος, Λαβύρινθος, καὶ μὲ τὴ βοήθεια τῆς φαντασίας καὶ τῆς διαθέσεως τῶν Ἀθηναίων ποὺ φυσικὸ ἦτανε νὰ θέλουν νὰ παραστήσουν ὅσο μποροῦν πιὸ ἄγριο αὐτὸ τὸ βάρβαρο φόρο ποὺ ἐπλήρωναν στὸ βασιλιᾶ τῆς Κρήτης. Γιὰ τὴν ἠθικὴ ἀποκατάστασι τῆς μνήμης τοῦ μεγάλου αὐτοῦ βασιλιᾶ τῆς Κρήτης, φροντίζει πολὺ κι' ὁ μεγάλος μας φιλόσοφος Ἀριστοτέλης, ποὺ δὲν παραδέχεται ὅτι τὰ παιδιὰ τῶν Ἀθηναίων τὰ ἔτρωγε τὸ θεριὸ τῆς Κρήτης, ἢ ὅτι τὰ σκότωναν οἱ Κρητικοί. Ἀντίθετα, μᾶς λέει πὼς τὰ παιδιὰ αὐτὰ μεγάλωναν, γερνοῦσαν καὶ πέθαιναν δουλεύοντας στὴν Κρήτη, καὶ ὅτι κάποτε, σὲ μιὰ ἀποστολὴ ἀνθρώπων, ποὺ εἶχαν τάμα τους νὰ προσφέρουν οἱ Κρητικοὶ στοὺς Δελφούς, ἦταν ἀνακατεμένοι καὶ ἀπόγονοι αὐτῶν τῶν «φορολογουμένων» Ἀθηναίων. Ἄλλοι ἀπόγονοι τῶν «φορολογουμένων» αὐτῶν ζήτησαν ἀργότερα καλλίτερη τύχη στὴν Ἰταλία κι' ἀπὸ κεῖ στὴ Θράκη, ὅπου καὶ ὠνομάστηκαν Βοττιαῖοι. Γι' αὐτὸ λένε καὶ πὼς τὰ κορίτσια τῶν Βοττιαίων, ἀναθυμούμενα τὴν παληὰ καταγωγή τους, ὅταν ἐπρόσφεραν θυσίες στοὺς Θεούς, ἐτραγουδοῦσαν σκοποὺς ποὺ εἶχαν μέσα τὰ λόγια: «Ἂς πᾶμε στὴν Ἀθήνα».

Ἀλλοίμονο ὅμως σὲ κεῖνον ποὺ θὰ δυσαρεστήση μιὰ πολιτεία ποὺ ἔχει ποιητὲς τρανοὺς σὰν τοὺς δικούς μας προγόνους. Γιατὶ ἀπὸ τότε ὁ Μίνωας δὲν ἔπαψε νὰ κατηγορῆται, νὰ σατυρίζεται καὶ νὰ βρίζεται στὰ ἀττικὰ θέατρα. Ἀπὸ τὸν κατατρεγμὸ αὐτὸ δὲν ἐκατάφερε νὰ τὸν γλυτώση οὔτε ὁ Ἡσίοδος ποὺ τὸν ὠνόμασε «βασιλικώτατο», οὔτε ὁ Ὅμηρος ποὺ τὸν ἐπροσφώνησε «φίλο τοῦ Δία». Γιατί, ὅταν στὴν Ἀθήνα ἦρθε ὁ καιρὸς νὰ ἐπικρατήσουν οἱ τραγικοὶ Ποιητές,δὲν ἄφησαν βρισιὰ ποὺ νὰ μὴν τὴν ποῦν ἀπὸ σκηνῆς ἐναντίον στὸν Μίνωα, σὰ νὰ ἦτανε κανένας φριχτὸς κι' ἀπαίσιος ἄνθρωπος. Κι' ὅμως λένε πὼς ὁ Μίνωας ἦτανε μεγάλος βασιλιᾶς καὶ νομοθέτης καὶ πὼς εἶχε δικαστὴ τὸν ξακουσμένο Ραδάμανθυ ποὺ ἐπέβλεπε καὶ ἐκτελοῦσε τοὺς νόμους του. Εἶναι καιρὸς ὅμως θὰ ξαναγυρίσουμε στὸ Θησέα:

Ὅταν λοιπὸν ἦρθε ὁ καιρὸς νὰ πληρώσουν οἱ Ἀθηναῖοι γιὰ τρίτη φορὰ τὸ σκληρὸ καὶ βαρύτατο αὐτὸ φόρο στὸν Μίνωα, ἄρχισαν μεγάλες γκρίνιες ἀνάμεσα στοὺς πολίτες.

Περισσότερο ἀπὸ τὶς ἄλλες δυὸ προηγούμενες φορὲς βαρυγκομοῦσαν τώρα ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ πατεράδες ποὺ εἶχαν νέα παιδιὰ καὶ πού, σύμφωνα μὲ τὴ συνθήκη, ἔπρεπε νὰ τὰ προσφέρουν, γιὰ νὰ κληρωθοῦν ἀπὸ αὐτὰ ὅσα ἔμελλε νὰ κάμουν τὸ ἀγύριστο ταξίδι τῆς Κρήτης. Τὰ δάκρυα κι' ἡ ἀγανάκτησι ὅλων αὐτῶν τῶν ἄτυχων γονιῶν στρεφότανε αὐτὴ τὴ φορὰ ἐνάντια στὸν Αἰγέα. Αὐτὸς - λέγανε - ἦτανε ἡ ἀφορμὴ ὅλου τοῦ κακοῦ ποὺ ἄρχισε, ἐδῶ κι' εἰκοσιεφτὰ χρόνια, μὲ τὸ σκοτωμὸ τοῦ Ἀνδρόγεω. Κι' ὅμως, ἔλεγαν, σ' αὐτὰ τὰ φοβερὰ δεινὰ ποὺ βρῆκαν τοὺς Ἀθηναίους ἐξ αἰτίας του, ὁ Αἰγέας, ὄχι μονάχα δὲν ἐλάβαινε καθόλου μέρος, ἀλλὰ ἔφερνε καὶ τὸ γυιό του - ἕνα νόθο παιδὶ - τὸν ἔκανε διάδοχο τοῦ θρόνου, καὶ τοὺς ἄφηνε στὴν τύχη τους, νὰ μένουν χωρὶς παιδιὰ αὐτοὶ ποὺ καὶ νόμιμα παιδιὰ εἶχαν καὶ ποὺ δὲν ἔφταιγαν καθόλου.

Ἀκούγοντας ὅλ' αὐτὰ τὰ παράπονα ὁ Θησέας καὶ δοκιμάζοντας μεγάλη λύπη, νόμισε πὼς δὲν ἦταν σωστὸ ν' ἀδιαφορήση, ἀλλὰ νὰ λάβη μέρος κι' αὐτὸς στὰ δεινὰ τῶν συμπολιτῶν του. Γι' αὐτὸ ἦρθε ἀπρόσκλητος, νὰ παραδοθῆ, ζητώντας νὰ λάβη μέρος στὴν ἀποστολὴ τῶν νέων, καὶ μάλιστα χωρὶς νὰ κληρωθῆ. Ὅλος ὁ κόσμος τότε ἐθαύμασε τὸ θάρρος του καὶ τὸν ἀγάπησε. Μάταια ὁ πατέρας του προσπάθησε νὰ τὸν κάνη ν' ἀλλάξη γνώμη, ἢ τουλάχιστον νὰ δεχτῆ νὰ μπῆ κι' αὐτὸς μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους στὸν κλῆρο.

ΟΥΡΑΝΟΣ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΝ

Οἱ φίλοι τοῦ ἐνάστρου οὐρανοῦ ἠμποροῦν κατὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον νὰ παρακολουθήσουν πολλὰ ἐνδιαφέροντα ἀστρονομικὰ φαινόμενα.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΠΛΑΝΗΤΑΙ

Ὡραῖον θέαμα παρουσιάζουν κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον οἱ πλανῆται Ζεὺς καὶ Κρόνος. Ἡ λαμπρότης των εἶναι ἐξαιρετικὴ καὶ μὲ τὴν παρέλευσιν τῶν ἡμερῶν αὐξάνει συνεχῶς. Μετὰ τὴν προσέγγισίν των, τὴν 15ην Αὐγούστου, ἀπομακρύνονται βαθμιαίως ἀλλήλων, ἀλλὰ προκαλοῦν μὲ τὴν λάμψιν των τὴν περιέργειαν τῶν παρατηρητῶν. Ἀνατέλλουν ὀλίγον μετὰ 10ην νυκτερινὴν καὶ κοσμοῦν τὸ στερέωμα καθ' ὅλην σχεδὸν τὴν νύκτα.

Ὁ πλανήτης Ἑρμῆς ποὺ εἶναι ὡς γνωστὸν ὁ πλησιέστερος πρὸς τὸν Ἥλιον, εἶναι ἀόρατος καθ' ὅλον τὸν μῆνα τοῦτον.

Ὁ Ἄρης εἶναι μόλις ὁρατὸς κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου ὀλίγον πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ Ἡλίου.

Ἐξαιρετικὴν λαμπρότητα παρουσιάζει ὁ πλανήτης Ἀφροδίτη, ποὺ τὴν περίοδον αὐτὴν κοσμεῖ τὸν πρωϊνὸν Οὐρανὸν καὶ λέγεται Αὐγερινός. Ἀνατέλλει περὶ τὴν 2αν μεταμεσονύκτιον καὶ τὸ φῶς ποὺ ἐκπέμπει εἶναι κάτι τὸ ἐκτάκτως ὡραῖον. Θὰ ἤξιζε νὰ παρατηρηθῆ περὶ τὴν 4ην πρωϊνὴν ὥραν.

Οἱ ἄλλοι πλανῆται, ὅπως εἶναι ὁ Οὐρανός, ὁ Ποσειδῶν καὶ ὁ Πλούτων, εἶναι ὁρατοὶ μόνον μὲ τὴν βοήθειαν τηλεσκοπίων.

ΟΨΙΣ ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ

Περὶ τὴν 8ην ἑσπερινὴν ὥραν ὁ Γαλαξίας παρουσιάζει ὅλην τὴν θαυμασίαν αὐτοῦ αἴγλην. Πρὸς ἀνατολὰς διακρίνονται οἱ ἀστερισμοὶ• τοῦ Πηγάσου, τῆς Ἀνδρομέδας καὶ πρὸς τὰ ΒΑ. τοῦ Περσέως. Ἡ Μεγάλη Ἄρκτος κλίνει πρὸς τὴν δύσιν καὶ εἶναι ἐξηπλωμένη πρὸς τὸ ΒΔ. μέρος τοῦ ὁρίζοντος.

Εἰς τὴν προέκτασιν τῆς οὐρᾶς της (πρὸς Δ.) διακρίνεται ὁ Ἀρκτοῦρος, ὁ ὁποῖος εἶναι ἀστὴρ πρώτου μεγέθους. Ὁ Βέγας (α Λύρας) εὑρίσκεται περὶ τὸ Ζενίθ. Ἐπίσης ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Ἀετοῦ μὲ τὸν λαμπρὸν Ἀλτάϊρ μεσουρανεῖ κατὰ τὴν ὥραν ταύτην. Πρὸς Νότον διακρίνεται εὐκόλως ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Σκορπίου. Εἰς αὐτὸν ἀνευρίσκεται εὐκόλως ὁ Ἀντάρης, ὁ ὁποῖος ἔχει ἐρυθρὸν χρῶμα καὶ συχνὰ ἠμπορεῖ νὰ ἐκληφθῆ ὡς ὁ πλανήτης Ἄρης.

Ο ΗΛΙΟΣ

Τὴν 1ην Σεπτεμβρίου ἡ διάρκεια τῆς ἡμέρας εἶναι περίπου 13ω καὶ 26λ, τὴν δὲ 30ην τοῦ ἰδίου μηνὸς περιορίζεται εἰς 11ω καὶ 44λ. Δηλαδὴ ἡ ἡμέρα ἐλαττοῦται κατὰ 1ω καὶ 42λ.

Τὴν 23ην τοῦ μηνὸς ὁ Ἥλιος ἐγκαταλείπει τὴν Παρθένον καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸν Ζυγόν.

ΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

Νέα Σελήνη Σεπτεμβρίου 2, 6ω 15λ. Πρῶτον τέτ. Σεπτεμβρίου 8, 21 32. Πανσέληνος Σεπτεμβρίου 16, 16 41. Τελευταῖον τέτ. Σεπτεμβρίου 24, 19 47.

Τὴν 3ην Σεπτεμβρίου καὶ ὥραν 8ην ἡ Σελήνη εὑρίσκεται εἰς τὴν πλησιεστέραν πρὸς τὴν Γῆν ἀπόστασιν, τὴν δὲ 18ην τοῦ ἰδίου μηνὸς καὶ ὥραν 10ην πρωϊνὴν εἰς τὴν μεγαλυτέραν τοιαύτην.

ΣΕΙΡΙΟΣ

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ

«Ὀργανισμὸς δὲ οἱοσδήποτε, εἴτε ἀνθρώπου, εἴτε ζώου ἢ οἱοσδήποτε βιολογικὸς ὀργανισμὸς μὴ ἔχων τὴν δύναμιν τῆς προσαρμογῆς πρὸς τὸ περιβάλλόν του, θνήσκει. Ἡ φύσις, ὁ Θεός, τὸν καταδικάζει εἰς ἀνυπαρξίαν».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Νέο κορίτσι,

Ἀγαπητή μου Φαλαγγίτισσα,

Ὅταν μεταφυτέψετε ἕνα λουλοῦδι, ἕνα δένδρο ἀπὸ κάποιον ἄλλον τόπο, ἀπὸ ἄλλη χώρα, θὰ δῆτε πῶς τὸ φυτὸ αὐτὸ ἀρκετὸν καιρὸ στὴν ἀρχὴ πότε μαραίνεται καὶ πότε ζωηρεύει, πότε μεγαλώνει καὶ πότε σταματᾷ. Ἡ ἀνάπτυξί του δὲν εἶναι κανονική, ὅπως ἦτανε πρὶν στὸ χῶμα καὶ στὸν τόπο του. Ἀγωνίζεται τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς του. Προσπαθεῖ νὰ προσαρμοσθῆ στὶς κλιματολογικὲς συνθῆκες, στὸ χῶμα, στὸ νερό, στὸν ἀγέρα.

Εἶναι τὸ φυσιολογικὸ ἔνστικτο τῆς προσαρμογῆς τῶν ζώντων ὀργανισμῶν.

Ἕνα ζῶο ποὺ ἄλλαξε ἐπίσης διαμονὴ χρειάζεται καιρὸ γιὰ νὰ προσαρμοσθῆ στὸ νέο του περιβάλλον. Πολλὲς φορὲς καὶ τὰ φυτὰ καὶ τὰ ζῶα ποὺ δὲν ἔχουν ἀρκετὴ παρακαταθήκη δυνάμεων στὸν ὀργανισμό τους μαραίνονται καὶ πεθαίνουν.

Τὸ ἴδιο γίνεται καὶ μὲ τὸν ἄνθρωπο. Κι' αὐτὸς σὲ μιὰ ἀλλαγὴ ἀγωνίζεται τὸν ἀγῶνα τῆς προσαρμογῆς. Καθένας μας, λίγο ἢ πολύ, ὑποφέρει ὅταν ἀλλάξη περιβάλλον, πολλοὶ μάλιστα μὲ εὐαίσθητα νεῦρα καὶ ὅταν ἀκόμα ἀλλάξουν δωμάτιο ἢ κρεββάτι. Αὐτοὶ ἔχουν μέσα τους λιγώτερη ἀποθήκευσι δυναμικότητος γιὰ προσαρμογή.

Εἶναι σὰν καὶ κείνους τοὺς ἀποσκληρυμένους πιὰ κορμοὺς τῶν δένδρων ποὺ καμμιὰ κηπουρικὴ πεῖρα καὶ καμμιὰ γεωπονικὴ γνῶσι δὲν θὰ μπορέση μ' ὅλα τὰ ὑποστηρίγματα καὶ τὰ τσατάλια νὰ τοὺς ἰσιώση. Ἔτσι καὶ μερικοὶ ἀπὸ μᾶς. Σὲ τίποτα δὲν λυγᾶνε. Σὲ τίποτα δὲν προσαρμόζονται. Γκρινιάζουν, ἂν παρουσιασθῆ μιὰ ἀναποδιά, γιὰ ὅλους καὶ γιὰ ὅλα.

Κι' ὅμως πόσο ἀπαραίτητη εἶναι σήμερα πρὸ πάντων γιὰ τὸν ἄνθρωπο αὐτὴ ἡ ἀρετή! Οἱ παληὲς γενεὲς δὲν τὴν εἴχανε τόσο ἀνάγκη, γιατὶ οἱ καιροὶ δὲν ἤτανε τόσο τρικυμισμένοι καὶ τόσο μεταβλητοί. Τώρα ἀναγκαζόμαστε κάποτε ν' ἀλλάξουμε τόπο διαμονῆς, ν' ἀλλάξουμε ἐπάγγελμα, τρόπο ζωῆς καὶ τελευταῖα μὲ τὸν πόλεμο καὶ τρόπο συνηθειῶν καὶ διατροφῆς. Προχθὲς ποὺ ἐξώρμησε ἡ Ε.Ο.Ν. μὲ τὰ διάφορά της συνεργεῖα γιὰ τὴν περισυλλογὴ τῶν ἀχρήστων ἀπὸ τὰ σπίτια καὶ τὰ καταστήματα, καμάρωνα τὰ παιδιὰ ποὺ μάζευαν καὶ τὰ κορίτσια ποὺ ἔδιναν. Ὁλόκληρη ἡ νεότης προσαρμόσθηκε θαυμάσια στὴ νέα τῶν πραγμάτων κατάστασι. Κι' ὄχι μονάχα μὲ λάμψι στὰ μάτια καὶ ἐνθουσιασμὸ στὴν ψυχὴ ἐκτελεῖ τὶς νέες ἐντολές, ἀλλὰ μὲ πεποίθησι ἐσωτερικὴ ὅτι προσέρχεται ἀρωγὸς γενικὰ στὸν Ἑλληνικὸ λαὸ καὶ δημιουργὸς στὸν ἀνώτερο πολιτισμό του. Νοιώθει ἐξ ἐνστίκτου ὅτι οἱ δίσεκτοι αὐτοὶ χρόνοι ζητοῦν τοῦ καθενὸς τὴν ἀντίληψι καὶ βοήθεια. Θὰ μοῦ πῆ καμμιά σας: Μὰ μὲ τὰ παλιόχαρτα γίνεται πολιτισμός; Δὲν θὰ σᾶς ἀπαντήσω ἐγὼ στὴν ἀπορία σας αὐτὴ τὴν ἴσως ἀπὸ τὴ μιὰ πλευρὰ δικαιολογημένη. Θὰ σᾶς παραθέσω μονάχα, ἀγαπητές μου φίλες, τὰ λόγια μιᾶς μικρῆς συναγωνιστρίας σας, μιᾶς δωδεκάχρονης Φαλαγγίτισσας: «Μαμά, ἔλεγε κάπως ὠργισμένη στὴ μητέρα της, πάλι ἔβαλες τὶς παλιὲς ἐφημερίδες κάτω ἀπὸ τὸ καζάνι, πάλι πέταξες στὰ σκουπίδια τὶς λάμες τοῦ πατέρα! Κι' ὅμως εἴπαμε ὅτι θὰ τὰ δώσουμε στὶς 2 τοῦ Σεπτέμβρη στοὺς συναγωνιστάς μου, ποὺ θὰ περάσουν!» Κι' ἤτανε κατακόκκινη ἀπὸ τὴ θεία αὐτὴ ὀργὴ κι' ἕτοιμη νὰ κλάψη. Ξεθύμανε μόνο μὲ μερικὰ θαυμάσια λόγια ποὺ αὐθόρμητα ἀνέβηκαν ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς της εἰς τὸ στόμα της: «Μὰ γιατὶ μαμά, δὲν μπορεῖς νὰ καταλάβης γιατὶ γίνονται ὅλα αὐτά; Τὰ θεωρεῖς ὅλα παιγνίδια, μὲ τὰ ὁποῖα περνᾷ ὁ καιρός μας! Ὅμως δὲν εἶναι ἔτσι! Ἀπὸ τὸ κουρελόχαρτο κι' ἀπὸ τὴ λάμα σήμερα ἐξαρτῶνται τόσα πολλὰ πράγματα γιὰ τὴν πατρίδα μας. Δὲν τὸ κατάλαβες! Ἔτσι γρινιάζεις καὶ γιὰ τὴ σταφιδίνη καὶ γιὰ τὸ μαῦρο ψωμὶ καὶ γιὰ ὅλα! Γιατί... γιατὶ δὲν μπορεῖς νὰ νοιώσης τὸ γιατί». Ἡ μητέρα της στάθηκε ἔκπληκτη γιὰ τὸ ξαφνικὸ ξέσπασμα τοῦ θυμοῦ τῆς κόρης της. Μέσα στὴν ἔκπληξί της ἴσως νἄτανε καὶ ἡ πρώτη σπίθα τῆς καταινόησης γιὰ τὴν ἀποστολὴ τῆς σημερινῆς γενεᾶς, ἕνα μόριο τῆς ὁποίας ἀποτελοῦσε καὶ ἡ κόρη της.

Ἔτσι σήμερα στὸ καθένα σπίτι ὑπάρχει ἕνα ἀγόρι ἢ ἕνα κορίτσι, ποὺ μὲ τὰ λόγια του, τὶς πράξεις του, μὲ ὁλόκληρη τὴν ὕπαρξί του δίνει νὰ νοιώσουν οἱ ὥριμοι καὶ οἱ γέροι ὅτι ἡ νέα γενεὰ ἔχει τέλεια πρὸς τὴν ἐποχή της προσαρμοσθῆ, μὲ πολλὰ δυναμικὰ καὶ γερὰ βιολογικὰ ἐφόδια. Ἡ νέα γενεὰ δὲν θὰ τσακισθῆ καὶ δὲν θὰ λυγίση κάτω ἀπὸ ὁποιαδήποτε δίσεκτα χρόνια, ἀπὸ ὁποιεσδήποτε ἀντίξοες περιστάσεις, ποὺ θὰ μᾶς φέρη ὁ τρικυμισμένος τοῦ παρόντος καιρός.

Ἔτσι πῆρε τὸ χρῖσμα τῆς διαρκείας, πέρασε τὸ κατῶφλι τῆς ἀθανασίας καὶ «ἀπέφυγε τὴν ἀπώλεια», ὅπως κάποτε εἶπε καὶ ὁ Ἀρχηγός, γιατὶ ἔκλεισε μέσα της τὰ στοιχεῖα τῆς αἰωνίας καὶ γνησίας ζωῆς τοῦ λαοῦ της.

Σ. Καρ.

ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ

Τὸ Σχολεῖον ἀναμφισβητήτως προτρέπει τοὺς μαθητὰς νὰ κατατάσσωνται εἰς τὴν Ε. Ο. Ν., καθ' ὃν τρόπον καὶ ἡ Ε.Ο.Ν. ὀφείλει νὰ προτρέπη τὰ μέλη της νὰ εἶναι καλοὶ μαθηταί. Διότι τὸ νὰ γίνουν καλοὶ μαθηταὶ δὲν ἀποτελεῖ μόνον καθῆκον ἀπέναντι τοῦ ἑαυτοῦ των καὶ τῆς οἰκογενείας των, ἀλλὰ καὶ ἀπέναντι τῆς Κοινωνίας τὴν ὁποίαν μορφούμενοι ὑπηρετοῦν.

★

Τὰ μέλη τῆς Ε. Ο. Ν. ὀφείλουν μεταξύ των πλήρη καὶ ἀπροφάσιστον ἀλληλεγγύην. Ἡ ἔλλειψις ἀλληλεγγύης ἀποτελεῖ ἀπειλὴν ἐναντίον αὐτῆς ταύτης τῆς ἑνότητος τῆς Ὀργανώσεως καὶ κατὰ συνέπειαν καὶ τοῦ ἔργου της.

 Δ΄. ΧΡΩΜΑΤΙΚΗ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Β΄. Παραδείγματα ἐπιδράσεως τοῦ φωτισμοῦ τοῦ περιβάλλοντος στὰ χρώματα.

Ἡ ποσότης τοῦ φωτὸς ἐπηρεάζει τὸ χρωματισμὸ τῶν ἀντικειμένων. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ ὅταν κανεὶς καταγίνεται μὲ χρώματα πρέπει νἄχῃ ἀρκετὸ φῶς ἀλλ' ὄχι ἄπλετο μέσα στὸν ἥλιο.

Οἱ ζωγράφοι καὶ γενικὰ οἱ χρωματισταὶ πινάκων, ὑφασμάτων κλπ. καὶ οἱ βαφεῖς κατὰ τὴν δειγματοληψία ἐπιζητοῦν νὰ ἐργάζωνται πάντα στὸ ἴδιο φῶς. Προτιμοῦν παράθυρα μεγάλα ἀλλὰ ποὺ νὰ δέχωνται τὸ φῶς τοῦ ἥλιου ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ βορρᾶ. Ὁ φωτισμὸς ἀπὸ τὸ μέρος αὐτὸ εἶναι σταθερώτερος ὅποια θέσι κι' ἂν ἔχῃ ὁ ἥλιος στὸν οὐρανὸ καθ' ὅλη τὴν διάρκεια τῆς ἡμέρας.

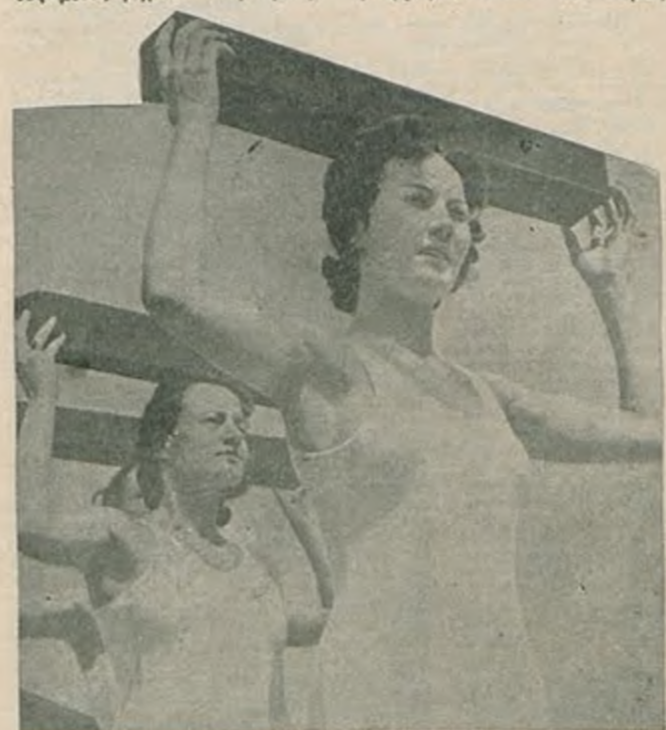
Ἀλλοιῶς μᾶς φαίνονται τὰ χρώματα στὸ πρωϊνὸ φῶς, ἀλλοιῶς τὸ μεσημέρι, καὶ ἀλλοιῶς στὴ δύσι τοῦ ἥλιου καὶ μὲ συννεφιασμένο οὐρανό.

Ἂς πάρουμε τώρα ἕνα χαρτὶ πράσινου χρώματος π. χ. τετράγωνο μὲ πλευρὰ 8 ἢ 10 ὑφεκατ. Τὸ τετράγωνο αὐτὸ χαρτὶ ἂν τὸ τοποθετήσουμε σὲ μιὰ μεγάλη ἐπιφάνεια λευκή, στὸν τοῖχο, καὶ τὸ κυττάξουμε καλὰ θὰ παρατηρήσουμε τὰ ἑξῆς: Στὸ κέντρο τοῦ τετραγώνου τὸ πράσινο εἶναι ζωηρό, ἐνῶ ὅσο κοντεύουμε στὴ λευκὴ ἐπιφάνεια τὸ χρῶμα του ἀδυνατίζει. Οἱ λευκὲς ἀκτινοβολίες τῆς λευκῆς ἐπιφάνειας ἀναμιγνύονται στὸ μέρος ἐκεῖνο μὲ τὸ πράσινο καὶ τὸ ἀραιώνουν, δηλ. τὸ ἀδυνατίζουν. Γιὰ τοῦτο συμβαίνει καὶ ἡ ὀπτικὴ ἀπάτη τοῦ νὰ φαίνεται τὸ τετράγωνο χαρτὶ μικρότερο παρ' ὅτι εἶναι στὴν πραγματικότητα.

Ὅταν τὸ ἴδιο τετράγωνο χαρτὶ τὸ τοποθετοῦμε σὲ μιὰ ἐπιφάνεια μαύρη καμμιὰ ἀκτινοβολία γύρω γύρω δὲν ἔρχεται νὰ ἑνωθῇ μὲ τὶς πράσινες καὶ τὸ χαρτὶ φαίνεται ζωηρὸ στὸ χρῶμα του. Ὅταν τὸ ἴδιο κομμάτι τὸ τοποθετήσουμε στὸ κέντρο τοῦ στομίου ἑνὸς κουτιοῦ ποὺ τὸ ἐσωτερικό του εἶναι ταπετσαρισμένο μὲ μαῦρο βελοῦδο θὰ μᾶς φαίνεται πολὺ ὡραιότερο μ' ὅλη του τὴν χρωματικὴ ἔντασι.

Περπατῆτε ὅπως πρέπει!

Πολλὲς φορὲς βλέπομε κορίτσια κι' ἀγόρια, ἐνῷ εἶναι ἄρτια φκιασμένα καὶ γερά, νὰ ἀσχημίζουν μὲ τὸ περπάτημά των. Σκύβουν τὸ κεφάλι, βάζουν τὸ στῆθος μέσα, ρίχνουν τοὺς ὤμους.

Ἔτσι παρουσιάζουν κάτι ἄσχημες καὶ ἀξιοθρήνητες μορφές.

Τὸ περπάτημα ἔχει μεγάλη σημασία γιὰ τὸν ἄνθρωπο καὶ μάλιστα γιὰ τὸ νέο ἄνθρωπο. Γι' αὐτὸ δὲν εἶναι ἄσκοπο νὰ ποῦμε δυὸ λόγια καὶ γι' αὐτό. Ἔπειτα ἂς μὴ ξεχνοῦμε ὅτι συνήθως τὸ περπάτημα φανερώνει τὸν ἐσωτερικὸ ἄνθρωπο. Παρατηρήσετέ το στὸν ἑαυτό σας. Ὅταν εἴσθε χαρούμενοι ἔχετε ἄλλον ἀέρα στὸ βάδισμα. Τὸ καλὸ καὶ σωστὸ βάδισμα πρέπει νὰ μᾶς γίνῃ συνήθεια γιὰ νὰ μὴν ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὴν ἐσωτερική μας κατάστασι.

Προσπαθῆτε πάντοτε νὰ τεντώνετε τὴν ραχοκοκκαλιά σας καὶ τὰ γόνατά σας, νὰ ἔχετε ψηλὰ τὸ κεφάλι καὶ κατ' εὐθεῖαν τὸ βλέμμα, νὰ τείνετε τὸ στῆθος πρὸς τὰ ἔξω, νὰ βάζετε τὴν κοιλιά σας πρὸς τὰ μέσα. Ἔτσι συνηθίζουν ὅλοι οἱ μῦς σιγά-σιγὰ σ' αὐτὲς τὶς στάσεις καὶ τὶς θέσεις χωρὶς νὰ παθαίνουν χαλάρωσι.

Κυττάξτε πῶς γυμνάζονται αὐτὲς οἱ Ἀγγλίδες — κι' αὐτὸ γίνεται στὴ Γερμανία, στὴν Ἀμερικὴ καὶ σ' ἄλλες χῶρες — γιὰ νὰ ἀποκτήσουν τὸ βάδισμα ποὺ τὶς κάνει νὰ περπατοῦν τόσο καλά, σὰν νὰ θέλουν νὰ δείξουν ὅτι μὲ τὸ βάδισμα αὐτὸ τὸ τολμηρὸ καὶ ὑπερήφανο εἶναι καὶ ἡ ψυχή τους τὸ ἴδιο τολμηρὴ καὶ ὑπερήφανη. Ἂς προσέχουμε λοιπὸν τὸ βάδισμά μας κι' ἂς θεωροῦμε σπουδαῖα τοῦ γυμναστοῦ μας τὰ παραγγέλματα γιὰ τὸ ζήτημα αὐτό.

Παντοῦ χρειάζεται ἡ προσαρμογὴ

Ἆ, ὄχι αὐτὸ δὲν τὸ κάνω! Δὲ ξέρω τί γεῦσι ἔχει, μοῦ εἶναι τέλεια ἄγνωστο τὸ φαγητὸ αὐτό. Ἔτσι καταδικάζεται μιὰ συνταγή, καὶ δὲν γίνεται καμμιὰ δοκιμὴ γιατὶ δὲν θὰ τὸ φᾶνε στὸ τραπέζι.

Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι δὲν ἔχουν μέσα τους τὸ δῶρο τῆς προσαρμογῆς. Σήμερα χρειάζεται ν' ἀλλάξῃ κανεὶς καὶ τὴ συνήθεια τοῦ φαγητοῦ του. Ἂν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι εἴχανε κάπως ταξιδεύσει ἢ εἴχανε πλατύτερον ὁρίζοντα καὶ δὲν συνήθιζαν τὴ γλῶσσα καὶ τὸ στομάχι τους στὴ μονομέρεια ὡρισμένων φαγητῶν, δὲν θὰ ἀπέκρουαν ἐξ ἀρχῆς κάθε τι νέο, ποὺ τοὺς προτείνεται ἴσως καὶ ἐξ ἀνάγκης τῶν καιρῶν, ἀλλὰ θὰ δοκίμαζαν καὶ θὰ συνήθιζαν. Θὰ σᾶς μεταδώσω σήμερα, ἀγαπητές μου φίλες, μιὰ συνταγὴ εὔκολη γιὰ ἕνα φαγητὸ θρεπτικὸ καὶ ἐπίκαιρο.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ

Κόβομε φιλὸ - φιλὸ ἕνα μέτριο ἄσπρο λάχανο καὶ τὸ βάζομε μὲ πολὺ νερὸ στὴ φωτιά. Ὅταν κοντεύῃ νὰ βράσῃ χύνουμε τὸ νερὸ καὶ τὸ ἀφήνουμε μὲ βούτυρο ἢ λάδι νὰ ἑτοιμασθῇ τελείως ἀφοῦ προσθέσωμε πατάτες κομμένες σὲ μικρὰ τετράγωνα, καρότα καὶ σέλινο ἢ μαϊντανὸ καὶ δυὸ σκελίδες σκόρδο. Ἐδῶ μποροῦμε νὰ μεταχειρισθοῦμε καὶ ὑπολείμματα κρέατος βραστοῦ ἢ ψητοῦ ἀπὸ τὴν προηγούμενη μέρα. Τὸ κόβουμε σὲ μικρὰ κομμάτια, τὸ τσιγαρίζουμε καὶ τὸ ρίχνουμε στὰ λαχανικά μας δέκα λεπτὰ πρὶν νὰ βράσουν τελείως. Τὸ φαγητὸ αὐτὸ θὰ ἀρέσῃ ἀκόμα καὶ σὲ κείνους ποὺ δὲν ἀγαποῦν τὴ μυρωδιὰ τοῦ λαχάνου ἢ ποὺ δὲν τοὺς ἀρέσει ἡ γεῦσι τοῦ καρότου. Γιατὶ καὶ τὰ δυὸ ἐξαφανίζονται μέσα στὸ σύνολο. Γιὰ παιδιὰ θαυμάσιο καὶ θρεπτικὸ φαγητό!

Πονόδοντος

Πόσες φορὲς δὲ μᾶς βασανίζει αὐτὸ τὸ κακό! Παρουσιάζεται ξαφνικὰ μέσα σὲ χαρούμενη συντροφιά, μᾶς κόβει τὴν ὄρεξι, μᾶς καρφώνει στὸ σπίτι, ἐνῶ θέλαμε τ' ἀπόγευμα νὰ κάνουμε ἕναν ὡραῖο περίπατο! Ὁ πονόδοντος εἶναι πάντοτε ἐχθρὸς τοῦ καλοῦ κεφιοῦ.

Θὰ ἦτανε καλὸ γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο νὰ προετοιμάσουμε γιὰ τὸ φαρμακεῖο τοῦ σπιτιοῦ μας τὴν ἑξῆς συνταγὴ γιὰ νὰ μᾶς χρησιμεύσῃ σὲ ὥρα ἀνάγκης.

Διαλύομε 20 γραμμάρια ταννίνης σὲ 100 γραμμάρια οἰνόπνευμα.

Ὅταν μᾶς χρειασθῇ βουτᾶμε ἕνα βαμβάκι στὴ διάλυσι αὐτὴ καὶ ἐπαλείφουμε τὰ οὖλα.

Πῶς θὰ διατηρηθῇ ἡ κόμμωσί σας

Συνήθως ἡ κόμμωσί σας χαλάει, ἂν δὲν γίνῃ «περμανάντ», τὴν δεύτερη ἢ τὴν τρίτη μέρα.

Ἰδοὺ μία συνταγὴ φαρμάκου μὲ τὸ ὁποῖον ἂν βρέχετε τὰ ὀντουλαρισμένα μαλλιά σας κάθε πρωῒ θὰ μπορέσετε νὰ τὰ διατηρήσετε μὲ τὶς μποῦκλες καὶ τὶς σκάλες των καὶ ἕνα ἀκόμη μῆνα:

Borax 75 γραμ. Κολώνια 750 γραμ. Gomme Arabique 15 γραμ. νερὸ 250 γραμ.

Κοπανίζετε τὴν γόμμα καὶ τὴν ρίχνετε σ' ἕνα μπουκάλι στὸ ὁποῖον ρίχνετε καὶ τὸ νερὸ πολὺ θερμό. Ἔπειτα κοπανίζετε τὸν Borax καὶ τὸν διαλύετε μέσα σ' ἄλλο μπουκάλι μαζὶ μὲ τὴν κολώνια.

Τὰ δύο μπουκάλια θὰ κρυώσουν χωριστὰ καὶ ἔπειτα θὰ τὰ ἀνακατώσετε.

Μὲ τὸ ὑγρὸ αὐτὸ διατηροῦνται ἔτσι ὄμορφα περίπου ἕνα μῆνα.

Γιὰ νὰ γνωρίσετε τὴν Ἑλλάδα

ΟΙΝΟΧΩΡΙ

ΤΟ ΓΡΑΦΙΚΟ ΧΩΡΙΟ ΤΗΣ ΥΠΕΡΗΦΑΝΗΣ ΓΚΙΩΝΑΣ

Ὁ πολιτισμὸς δὲ συντείνει πάντα στὴν ἀνθρώπινη εὐτυχία. Ἴσα-ἴσα μάλιστα. Ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος ξεφεύγοντας κατὰ πολὺ — χάρις στὸν πολιτισμὸ — ἀπ' τὶς συνθῆκες τῆς ζωῆς καὶ τὸν τρόπο σκέψεως τοῦ πρωτόγονου προγόνου του, ἀπέκτησε πολύπλοκες ἀπαιτήσεις καὶ ἡ εὐτυχία, ἡ γαλήνη γι' αὐτὸν ἔπαψε νἆναι κάτι τὸ τόσο ἁπλὸ ποὺ πηγάζει ἀπ' τὴν ἴδια τὴν ἀνθρώπινη ψυχή. Γιὰ τὸν πολιτισμένο ἄνθρωπο ἡ εὐτυχία μοιάζει μὲ κάτι σὰν τὸ «Μαγεμένο Νησὶ» τοῦ γνωστοῦ παραμυθιοῦ ποὺ ἀπομακρύνεται ὅσο ἐσὺ πλησιάζεις. Κι' ὅμως εἶναι τόσο ἁπλὸ νἆναι κανεὶς χαρούμενος καὶ ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὴ ζωή του. Ἀρκεῖ νὰ κάνη τὸ καθῆκον του. Ἀρκεῖ νὰ βαδίζη, — μὰ ναί! ἔτσι εἶναι — σύμφωνα μὲ τὶς ἀρχὲς τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τότε, ἀλλὰ ἁπλούστατα, ἡ ζωὴ κυλάει ἤρεμα, γαλήνια.

Εὐτυχῶς ἔχουν ἀπομείνει στὶς γραφικὲς πλαγιὲς τῶν βουνῶν τῆς χερσονήσου μας γωνιὲς ὅπου ἔχει καταφύγει ἡ εὐτυχία.

* * *

Καθὼς κατέβαινα πρὸς τὸ Μπράλο μὲ ὑποδέχεται μιὰ γρηοῦλα καμμιὰ ἑξηνταριὰ χρονῶν.

—Ὥρα καλὴ μοῦ λέει.

Καὶ σύγχρονα τραβολογάει δυὸ ἀπίθασα μουλάρια ποὺ σέρνει πίσω της.

—Ἀπὸ δῶ. Σ' αὐτὸ θἀνεβῆς... Καὶ γρήγορα νὰ μὴ μᾶς πάρη ἡ νύχτα.

Καὶ τὸ ταξίδι μὲ τὸ πρωτόγνωρο γιὰ μένα μεταφορικὸ μέσο ἀρχίζει.

Γιατὶ νὰ μιλήσω γιὰ τὴν διαδρομή; Εἶναι ἀπ' τὶς ὡραιότερες ποὔχω κάνει στὴ ζωή μου. Πέντε ὧρες βλέπω νὰ παρελαύνουν μπρός μου οἱ ὡραιότερες συνθέσεις πρασίνου ποὺ δύσκολα πολὺ θὰ μποροῦσε νὰ ἀποδώση τὸ πινέλλο καὶ τοῦ πιὸ τεχνίτη ζωγράφου.

Τὸ πράσινο ὀργιάζει. Οἱ λεῦκες καὶ τὰ πλατάνια, καὶ οἱ ἔλατοι καὶ τὰ πεῦκα συναγωνίζονται σὲ μέγεθος καὶ σὲ μεγαλεῖο. Καὶ κάτω χαμηλὰ τὸ ρέμα παίζει τὶς πιὸ γλυκειὲς μουσικὲς συμφωνίες μὲ τὸ νερό του, μὲ τὰ χαλίκια του καθὼς τ' ἀναταράζει μὲ ὁρμή, μὲ τὰ πλατανόφυλλα ποὺ γέρνουν, γέρνουν καὶ χάνονται στὴν ὠργισμένη ὑδάτινη ἐπιφάνεια.

Ὁ ἥλιος γέρνει στὴ δύσι. Σὲ λίγο τὰ νυχτοπούλια ξυπνοῦν καὶ τὸ φεγγάρι καθὼς ἑτοιμάζεται νὰ ξεπροβάλη ἐκεῖ κάτω πίσω ἀπ' τὴ γῆ μᾶς βρίσκει στὴ βουνοκορφή, μαγεμένους ἀπ' τὸ θέαμα, ἀλλὰ καὶ βιαστικούς. Δὲν εἶναι ὥρα γιὰ ρεμβασμούς. Γιατὶ ἄλλωστε; Νὰ κάτι ποὺ δὲ μπορεῖ νὰ ἐξηγήση ἡ καλὴ κυρὰ-Τασία. Τὸ φεγγάρι

Θἆναι τὸ ἴδιο καὶ αὔριο βέβαια. Ὑπάρχουν πρακτικώτερα πράγματα νὰ σκέφτεται κανείς. Ἔπειτα, θὰ πάρουμε τὸν κατήφορο τώρα καὶ πρέπει νὰ προσέχουμε τὰ «ζῶα».

Τὸ ρέμα ἔχει μεταβληθῆ σὲ σπηλιὰ τώρα. Χρειάζεται νὰ σκύβη κανεὶς γιὰ νὰ μὴν μπερδεύωνται τὰ μαλλιά του στὸν πλατανικὸ τροῦλλο — τὸν ὡραιότερο ποὔχω δεῖ — ποὔχει κλείσει τὸ ρέμα. Μὰ νὰ κι' ἡ πρωτότυπη σπηλιὰ τελειώνει. Καιρὸς γιὰ τὴν δαση.

Μᾶς τὴν ἀναγγέλλουν κάτι κωδωνοκρουσίες ποὺ σημαίνουν γιὰ τὸν Σαββατοβραδινὸ ἑσπερινό. καὶ ἔπειτα, βελάσματα καὶ φωνὲς σκόρπιες ἀπὸ δῶ καὶ ἀπὸ κεῖ καὶ βήματα βιαστικὰ ποὺ ἀντηλαλοῦν γιὰ μιὰ στιγμὴ στὸ πλακόστρωτο καὶ χάνονται ὕστερα μέσ' στὸ σπίτι τοῦ Θεοῦ. τὴν ὥρα ποὺ ἐμεῖς φθάνουμε στὴ μικρούτσικη πλατεῖα.

Βρισκόμαστε στὸ Οἰνοχῶρι.

* * *

Ἑκατοπενῆντα ψυχὲς ὅλες — ὅλες. Μακάριοι ἄνθρωποι. Εὐτυχισμένοι. Πῶς ἀλλοιῶς νὰ τοὺς πῆ κανείς. Τὴ μέρα, εἶναι σπάνιο νὰ δῆς κάποιον ἀπ' αὐτούς. Χάνονται τὰ χαράματα, παίρνοντας τὸ δρόμο γιὰ τὰ κτήματα καὶ δὲ γυρνοῦν παρὰ σὰν πάρουν νὰ θολώσουν τὰ νερά.

Σήμερα θέρισμα, αὔριο σπορά, τὴν ἄλλη τρύγος. Οἱ ἀγροτικὲς δουλειὲς διαδέχονται ἀκατάπαυστα ἡ μιὰ τὴν ἄλλη. Χρωστᾶν τόσα στὴ γῆ ποὺ τοὺς τρέφει. Καὶ προσμένουν τόσα ἀπ'

Οὔτε σπιθαμὴ δὲν πρέπει νὰ μείνη ἀκαλλιέργητη.

αὐτὴ τὴ γῆ. Οὔτε σπιθαμὴ δὲν πρέπει νὰ μείνη ἀκαλλιέργητη. Ἔτσι καταφέρνουν νἆναι σχεδὸν αὐτάρκεις.

Καὶ ἡ ζωὴ περνᾷ. Ὅλη μέρα δὲ βλέπεις στὸ χωριὸ παρὰ παιδάκια καὶ γρηοῦλες. Τὰ πρῶτα ἑτοιμάζονται γιὰ τὸν ἀγῶνα ποὺ αὔριο θ' ἀρχίσουν, ἐνῶ οἱ τελευταίες, λυπημένες γιατὶ τὶς ἀφίνουν, βιάζονται νὰ δώσουν ὅσο περισσότερο μποροῦν γιὰ τὸ μεγάλο ταξίδι. Εἶδα παιδάκι 9 χρονῶν νὰ κουβαλᾷ στὴν πλάτη του βαρέλα νερὸ ὅμοια σὲ ὄγκο μὲ τὸν ἑαυτοῦλη του... καὶ ἄλλη φορά, γρηοῦλα ὀγδονταχρονίτισσα νὰ παίρνη ἀδιάφορη τὴν ἀνηφοριὰ μ' ἕνα πελώριο ὄγκο ξύλα στὴ ράχη της. Τὸ βράδυ οἱ γυναῖκες ἑτοιμάζουν τὸ φαγητό, ἐνῶ οἱ ἄντρες μαζεμένοι στὸ καφφενεῖο, ποὖναι καὶ μπακάλικο καὶ ταβέρνα καὶ ἐμπορικὸ καὶ φαρμακεῖο μαζύ, κάνουν τὶς συζητήσεις τους γιὰ θέματα γύρω ἀπὸ τὴν ἀγροτική τους ζωή. Συζητοῦν τὰ γεγονότα ποὺ ἄκουσαν ἀπὸ κάνα περαστικό. Γιατὶ ποῦ νὰ βρεθοῦν κάθε μέρα ἐφημερίδες; Ὁ ταχυδρόμος δὲν περνᾷ παρὰ κάθε τρεῖς μέρες ἀπὸ κεῖ. Τηλέφωνο, Τηλεγραφεῖο δὲν ὑπάρχει. Δὲ τοὺς χρειάζονται ἄλλωστε στὸ κάτω-κάτω. Τί νὰ τὰ κάνουν; Εἶναι τόσο καλὰ ἔτσι...

Γιατρός; Μὰ δὲν ἀρρωσταίνουν σχεδὸν ποτέ. Τὸ νεκροταφεῖο τους ἔχει... τρία χρόνια νὰ δῆ πελάτη.

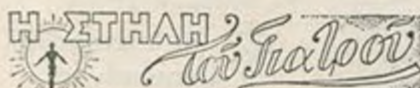
Κι' ἔτσι... ζοῦν τὴν ἁπλῆ τους εὐτυχισμένη ζωὴ χωρὶς τὶς πολύπλοκες δικές μας ἀπαιτήσεις. Παιδιά, ὀνειρεύονται νὰ μεγαλώσουν. Μεγάλοι, νὰ παντρευτοῦν, νὰ βγάλουν ἀπογόνους ποὺ θὰ τοὺς βοηθήσουν στὴν δουλειά. Παντρεμένοι, θὰ καμαρώνουν τὰ παιδιά τους καὶ τὰ ὀνειρεύονται γιὰ νὰ ζήσουν νὰ τὰ δοῦν γονεῖς καὶ αὐτά.

Ἡ διασκέδασις τους. Συγκέντρωσις στοῦ Παπᾶ-Ἀριστείδη τὶς γιορτές, ἢ τοῦ δασκάλου τοῦ Κυρ-Κώστα τοῦ Παπαπαναγιώτου. Συζητοῦν γιὰ τὰ χτήματα, γιὰ πολιτικά, γιὰ τὄνα γιὰ τἄλλο.

Ἔμβλημά τους εἴπαμε ἡ δουλειά. Ἡ ζωή τους ὅλη συγκεντρωμένη σὲ δυὸ λέξεις «Δουλειὰ» «Καθῆκον».

Ἔξω ἀπ' αὐτὸ τίποτα δὲν ὑπάρχει. Ἀγάπη μόνο, πολλὴ ἀγάπη στὴν οἰκογένεια, στοὺς συγχωριανούς, στὴ πατρίδα. Μεγαλώνουν τὰ παιδιά τους μὲ μιὰ ἰδέα. Ὅτι ἀνήκουν στὴ γῆ.

ΧΡ. Μ.

Ζ'.

ΔΙΑΤΡΟΦΗ 2ας ΚΑΙ 3ης ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

Συνηθισμένοι νὰ προσέχωμεν ἰδιαιτέρως τὴν βρεφικὴν ἡλικίαν, παραμελοῦμεν συχνότατα τὴν 2αν καὶ 3ην παιδικὴν ἡλικίαν, ἂν καὶ αἱ ἡλικίαι αὗται ἔχουν ἀνάγκην ὡς καὶ ἡ πρώτη μεγάλης προσοχῆς καὶ ἰδίως ὅσον ἀφορᾷ τὴν διατροφὴν αὐτῶν, πρὸς διατήρησιν καλῆς ὑγείας καὶ ἐξασφάλισιν κανονικῆς ἀναπτύξεως.

Μετὰ τὴν ἔντονον ἀνάπτυξιν τῶν πρώτων μηνῶν τῆς ζωῆς ἐπακολουθεῖ ἀπὸ τοῦ 2ου μέχρι του 7ου ἔτους ἐπιβράδυνσις τῆς ἀναπτύξεως, κατόπιν δὲ ἄρχεται προοδευτικὴ ἐπιτάχυνσις μέχρι τῆς ἥβης, ὁπότε ἡ ἀνάπτυξις ὑπερβαίνει εἰς ταχύτητα καὶ αὐτὴν ἀκόμη τῆς πρώτης παιδικῆς ἡλικίας. Ἐπομένως τὸ ἀνάστημα, ἡ δερμικὴ ἐπιφάνεια, τὸ βάρος, παρουσιάζουν συνεχῶς διαφορὰς ἀναλόγους τῆς ἡλικίας τοῦ παιδιοῦ, διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον καὶ αἱ τροφικαὶ ἀνάγκαι τοῦ παιδιοῦ δὲν ἀκολουθοῦν κανονικὴν τροχιάν. Διὰ τὴν διατροφὴν τῆς 2ας καὶ 3ης παιδικῆς ἡλικίας δὲν ὑπάρχουν ἀπόλυτοι νόμοι. Τὰ παιδιὰ δὲν εἶναι ἁπλαῖ μηχαναὶ διὰ νὰ δεχθοῦν ὡρισμένην ποσότητα ἀνθράκων, οἱ δὲ κανόνες τῆς διατροφῆς θὰ ἐξαρτηθοῦν κυρίως ἐκ τῶν ἀτόμων καὶ τῆς φυσιολογικῆς καταστάσεως αὐτῶν.

Τὸ διαιτολόγιον τῆς παιδικῆς ἡλικίας.— Τόσον τὸ ζωϊκὸν ὅσον καὶ τὸ φυτικὸν βασίλειον μᾶς παρέχουν ἀφθόνως τὰς χρησίμους θρεπτικὰς οὐσίας καὶ τὰ ἀπαραίτητα συμπληρωματικὰ στοιχεῖα διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ παιδιοῦ. Πρὸ ὅλων ὅμως θὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν μας τὴν παιδικὴν ἱκανότητα καὶ τὴν ἰδιοσυγκρασίαν τοῦ παιδιοῦ, ὅπως ἐπίσης τὴν ἐποχή, τὸν τόπον τῆς διαμονῆς κλπ. Τὸ γάλα θὰ χορηγῆται εἰς μικροτέραν ποσότητα καὶ ἀναλόγως τῆς ὀρέξεως καὶ τῆς πεπτικῆς ἱκανότητος τοῦ παιδιοῦ. Ὑπάρχουν παιδιὰ καὶ ἰδίως μετὰ τὸ 4ον ἔτος ποὺ παρουσιάζουν μὲ τὸ γάλα πεπτικὲς διαταραχές, ὅπως βάρος στὸ στόμαχο, ἐμέτους, δυσώδη ἀπόπνοια, διάρροια κλπ. Ἐν τοιαύτη περιπτώσει τὸ γάλα καὶ τὰ γαλακτερὰ θὰ περιορισθοῦν ἢ θὰ ἀπαγορευθοῦν τελείως. Ἄλλως τε πρέπει νὰ γνωρίζωμεν ὅτι τὸ γάλα μετὰ τὸ 3ον ἔτος δὲν εἶναι ἀπαραίτητον καὶ ὅτι μπορεῖ νὰ ἀντικατασταθῆ δι' ἄλλων τροφῶν πλουσίων εἰς λεύκωμα καὶ πολὺ φθηνοτέρων τοῦ γάλακτος, διότι ἐνῷ τὸ λεύκωμα ½ ὀκᾶς γάλακτος στοιχίζει 7 δραχ. τὸ φυτικὸν στοιχίζει 1 δραχ., τὸ δὲ ζωϊκὸν 1—2 δραχ. (αὐγά, τυρί, κρέας κλπ.). Ὅλα τὰ εἴδη τῶν τυρῶν θὰ χορηγηθοῦν ἀφόβως στὰ παιδιὰ μετὰ τὸ φαγητὸν ὡς θρεπτικώτατα. Τὰ αὐγὰ διὰ τὸ παιδὶ εἶναι ὅ,τι τὸ γάλα διὰ τὸ βρέφος, διότι περιέχουν σὲ θεϊκὴν ἁρμονίαν ὅλα τὰ συστατικὰ ποὺ ἔχει ἀνάγκην τὸ παιδί. 1—2 μέχρι 5 ἐτῶν καὶ ἕως 3 μέχρι 10 ἐτῶν εἶναι ἀρκετά, διότι ἡ κατάχρησις μπορεῖ ἀντιθέτως νὰ βλάψη καὶ ἰδίως τὸ θέρος. Εἶναι ὠφελιμωτάτη ἡ χρῆσις ἑνὸς ὠμοῦ αὐγοῦ χάριν τῶν βιταμινῶν καὶ τῶν ἄλλων ζωογόνων συστατικῶν του, ἐὰν ὅμως εἶναι δύσκολον τότε ἂς χορηγηθοῦν ὅπως τὰ θέλουν τὰ παιδιά· δὲν βλάπτουν ποτέ, τοὐναντίον ὠφελοῦν πάντοτε. Τὰ διάφορα ἐξανθήματα ποὺ βγάζουν συχνὰ τὰ παιδιὰ καὶ ἀποδίδονται συχνὰ εἰς τὰ αὐγὰ δὲν εἶναι ἀρκετὰ νὰ μᾶς ἀναγκάσουν νὰ σταματήσωμε τὰ αὐγά, διότι τὰ βγάζουν καὶ χωρὶς τὰ αὐγά, ἀπὸ ἄλλες αἰτίες ποὺ δὲ μποροῦμε νὰ τὶς βροῦμε οὔτε ἡμεῖς οἱ γιατροί. Τὸ κρέας μετὰ τὸ 3ον ἔτος θὰ ἀποτελέση κυρίαν τροφὴν γιὰ τὸ παιδὶ κατ' ἀρχὰς βραστὸν ἢ ψητὸν καὶ κατόπιν ὅπως τρώγεται καὶ ἀπὸ τοὺς μεγάλους. Ἡ ποσότης δέον νὰ κυμαίνεται ἀπὸ 50-75 δράμια ἡμερησίως μὲ διακοπὴν 1-2 φορὰς τὴν ἑβδομάδα. Τὸ ψάρι 1-2 φορὲς τὴν ἑβδομάδα εἶναι ὠφελιμώτατον, ἀρκεῖ νὰ εἶναι φρέσκο καὶ εὔπεπτο. Ἀπὸ τοῦ 3ου ἔτους αἱ φυτικαὶ τροφαὶ λαμβάνουν σπουδαίαν θέσιν εἰς τὴν διατροφὴν τοῦ παιδιοῦ, ἐξ αὐτῶν δὲ τὸ παιδὶ λαμβάνει περισσότερον λεύκωμα ἀπὸ τὰς ζωϊκὰς τροφάς. Τὸ ψωμὶ διὰ τὸ Ἑλληνόπαιδο εἶναι ἐξαίρετος τροφή, διότι περιλαμβάνει τὸ ἀπαραίτητον διὰ τὸν ὀργανισμόν του σάκχαρον καὶ λεύκωμα. Δὲν πρέπει ὅμως ν' ἀφίνωμεν τὰ παιδιὰ ἐλεύθερα εἰς τὴν ψωμοφαγίαν των, διότι ἡ κατάχρησις προκαλεῖ ἐντερικὰς ζυμώσεις ποὺ προκαλοῦν πολλὲς διαταραχές, ὅπως ἡ τυμπανιαία κοιλία πολλῶν παιδιῶν. Τὰ ὄσπρια, ξηρὰ ἢ νωπά, τὰ ζυμαρικὰ κλπ. ἀποτελοῦν σπουδαίας θρεπτικὰς οὐσίας διὰ τὰ παιδιά. Τὸ σάκχαρον θὰ δοθῆ εἰς τὰ παιδιὰ ὑπὸ μορφὴν ἀμυλούχων τροφῶν, γλυκισμάτων καὶ ὠμῶν φρούτων, τὰ τελευταῖα μάλιστα ἀποτελοῦν μετὰ τὸ αὐγὸ καὶ τὸ γάλα σπουδαίαν ζωογόνον τροφήν. Τὸ λῖπος θὰ χορηγηθῆ διὰ τοῦ βουτύρου, κρέμας, ἐλαίου καὶ λίπους κρέατος, ἀλλ' εἰς ποσότητα ἀνάλογον τῆς ἡλικίας, τῆς πεπτικῆς ἱκανότητος τοῦ παιδιοῦ καὶ τῆς ἐποχῆς.

Τὸ κρασὶ ἐπιτρέπεται εἰς μικρὰν ποσότητα ὅπως καὶ ὁ ζῦθος, μετὰ τὸ τρίτον ἔτος, λόγῳ τῶν εὐπέπτων ἰδιοτήτων των καὶ τῶν βιταμινῶν των. Τέλος τὸ νερὸ θὰ ἐπιτραπῆ εἰς ποσότητας ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τοῦ παιδιοῦ, ἀπαγορευομένων τῶν ὑπερβολῶν τόσον τῶν παιδιῶν, ποὺ πολλὲς φορὲς παθαίνουν διάτασιν τοῦ στομάχου ἀπὸ τὴν ὑδρομανίαν των, ὅσον καὶ τῶν γονέων ποὺ ἐννοοῦν νὰ στερήσουν τὸ νερὸ ἀπὸ μιὰ ἀτμομηχανή. Ἂς ἔχουν δὲ ὑπ' ὄψιν των ὅτι περισσότεραι βλάβαι προέρχονται ἀπὸ ἔλλειψιν ὕδατος παρὰ ἀπὸ ὑπερβολικὴν ὑδροποσίαν. Εἰς τὸ ἑπόμενον πῶς θὰ πολεμηθοῦν οἱ ἀνορεξίες καὶ ἰδιοτροπίες τῶν παιδιῶν καὶ ἡ διατροφὴ τῆς ἥβης.

Γ. ΜΠΑΜΠΟΥΡΗΣ
Παιδίατρος

«ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ»

ΤΟ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΙ' Η ΜΙΚΡΗ ΞΩΘΙΑ

*Ήταν μιὰ φορὰ ἕνας βασιλιᾶς κι' εἶχε ἕνα παιδί. Σὰν μεγάλωσε τὸ παιδί του, τοῦ ἔφτιαξε ἕνα γυάλινο δωμάτιο καὶ τὸ ἔβαλε μέσα μαζὶ μὲ τὸ δάσκαλό του, γιὰ νὰ μάθη γράμματα. Κι' ἀφοῦ ἔμαθε πολλὰ γράμματα, μιὰ μέρα τοῦ πῆγαν κρέας μ' ἕνα κόκκαλο. Τότες τὸ παιδὶ ἐθαύμασε, γιατὶ κόκκαλο ἄκουγε καὶ κόκκαλο δὲν εἶχε ἰδῆ· κι' ἔπαιζε μ' αὐτό. Κατὰ δυστυχία τσάκισε ἕνα ἀπ' τὰ γυαλιὰ τοῦ δωματίου, καὶ βλέπει ἔξω οὐρανό, βλέπει βουνά, κάμπους, ποτάμια, κι' ἄλλα πολλά. Τότες λέει τοῦ δασκάλου του νὰ τὸ βγάλη ἔξω νὰ περπατήση. Ὁ δάσκαλος δὲν κοτοῦσε ἀπὸ τὸ βασιλιᾶ, καὶ λέει τοῦ παιδιοῦ νὰ ρωτήση τὸν πατέρα του. Ρώτησε τὸν πατέρα του καὶ τοῦ ἔδωσε τὴν ἄδεια· κι' ἔβγαλε τὸ παιδὶ ἔξω ἀπ' τὸ γυάλινο δωμάτιο.

Βγαίνοντας ἔξω ἔκαμε τὸ παιδὶ τὴν ἐπίσκεψι ὅλων τῶν ἀρχόντων. Μιὰ μέρα μαζὶ μὲ τοὺς ἄρχοντες πῆγε στὸ κυνῆγι καὶ σκότωσαν πολλοὺς λαγούς. Τοῦ παιδιοῦ τοῦ ἄρεσε πολύ, κι' ἔβγαινε κάθε μέρα μοναχό του στὸ κυνῆγι, χωρὶς σκυλί, χωρὶς κανέναν ἄνθρωπο κοντά του.

Μιὰ φορὰ πῆγε μακρυὰ καὶ δὲν βρῆκε τίποτα. Μόν' ἐκεῖ ἦταν ἕνας Ὀβρηὸς καὶ τὸν ρωτάει:

— Ξέρεις πουθενὰ νἄναι κυνῆγι;

— Ξέρω, τοῦ εἶπε, πάνω σ' αὐτὸ τὸ βουνό.

— Πῶς ν' ἀνέβω; τοῦ λέει.

— Ἔχεις παράδες κι' ἐγὼ σ' ἀνεβάζω.

— Ἔχω, τοῦ λέει.

— Τότες, ἀγόρασε ἕνα βουβαλοτόμαρο, νὰ σὲ βάλω μέσα, νἄρθοῦν τὰ κοράκια νὰ σὲ πάρουν.

— Καλά, κι' ἀφοῦ ἀνέβω, πῶς θὰ κατέβω;

— Ὑπάρχει μιὰ σκάλα καὶ κατεβαίνεις, τοῦ εἶπε.

Τὸν πῆραν τὰ κοράκια στὸ βουνό· κι' ἐκεῖ ἦταν ἕνας κάμπος ἀπέραντος, καὶ μήτε κυνῆγι βρῆκε, μήτε τίποτες ἄλλο. Τότες φωνάζει:

— Ὀβρηέ, μὲ γέλασες! ἐδῶ δὲν εἶναι τίποτες· πούθε νὰ κατέβω;

— Ρίξε μου δυὸ πέτρες, κι' ὕστερα σὲ κατεβάζω.

Τοῦ ρίχνει τὶς πέτρες, τὶς παίρνει ὁ Ὀβρηός,— γιατ' ἦταν διαμαντόπετρες,— κι' ἔφυγε.

Τὸ παιδὶ ἔμεινε ἀπάνω στὸ βουνὸ καὶ ζοῦσε μὲ χόρτα καὶ ρίζες. Ἐκεῖ ποὺ περπατοῦσε, βρίσκει μιὰ καταπακτή· σηκώνει τὸ σκέπασμα τῆς καταπακτῆς καὶ βλέπει μιὰ σκάλα καὶ κατεβαίνει αὐτὴ τὴ σκάλα. Κατέβαινε μιὰ μέρα ὁλάκαιρη κι' ἀκόμα νὰ βρῆ τὸν πάτο.

Τέλος πάντων εἶδε οὐρανὸ καὶ γῆς. Κι' ἀφοῦ τέλειωσε τὴ σκάλα, βρέθηκε σὲ κάτι μεγάλα δωμάτια, κι' ἔτσι τοῦ πῆγε ἡ καρδιὰ στὸν τόπο. Ἔτρεξε ὁ καϋμένος γιὰ νὰ φάη ψωμί. Ἐκεῖ βρίσκει ἕνα γέροντα ἁλυσοδεμένο, ποὺ τὰ γένεια του φτάνανε ὣς τὰ γόνατα. Λέει τοῦ γέρου:

— Δός μου νὰ φάω!

— Λύσε με, κι' ὕστερα νὰ σοῦ δώσω, τοῦ λέει ὁ γέρος.

— Μὲ τί δύναμι νὰ σὲ λύσω; Ἐγὼ πέθανα τῆς πείνας!

— Ἄνοιξε αὐτὸ τὸ ντουλάπι, τοῦ λέει ὁ γέρος, καὶ πάρε μιὰ βίτσα ποὺ εἶναι μέσα, καὶ χτύπα, καὶ θὰ γίνουν ὅσα θέλεις φαγητά.

Παίρνει τὴ βίτσα, τὴ χτυπάει, κι' ἦρθαν τὰ φαγητά. Ἔφαγε, ἔκανε δύναμι, ἔλυσε τὸ γέρο, τὸν συγύρισε, ποὺ εἶχε χρόνια ἄλουστος κι' ἀνάλλαγος.

Μιὰ μέρα τὸ παιδὶ στεναχωρήθηκε, καὶ τοῦ λέει ὁ γέρος:

— Τί ἔχεις, γυιέ μου, καὶ στεναχωριέσαι; Νὰ τὰ κλειδιὰ καὶ σεργιάνισε τὰ δωμάτια.

Κι' ἐκράτησε τὸ κλειδὶ ἀπὸ ἕνα δωμάτιο.

Περπάτησε τὸ παιδὶ ὅλα τὰ δωμάτια καὶ διασκέδασε καλά. Καὶ σὰν εἶδε ὅλα τὰ δωμάτια, εἶδε κι' ἐκεῖνο τὸ κλεισμένο, καὶ λέει τοῦ γέρου:

— Ἐσὺ μ' ἔχεις παιδί σου, δὲ μ' ἀνοίγεις κι' αὐτὸ τὸ δωμάτιο;

— Ἐγὼ θὰ σοῦ ἀνοίξω, τοῦ λέει ὁ γέρος, μόν' κύτταξε γιατὶ μέσα εἶναι ξωθιὲς καὶ θὰ σὲ φᾶνε· μὰ ἐγὼ θὰ σ' ὁρμηνέψω τί θὰ κάνης: Μέσα στὸ δωμάτιο εἶναι μιὰ γούρνα μὲ νερό, κι' αὐτὲς μόλις ἔρθουν, θὰ ξεντυθοῦν νὰ μποῦνε μέσα· σὰν προφτάσης καὶ τοὺς ἁρπάξης τὰ φορέματα, γλυτώνεις, γιατὶ ὅλη τους τὴ δύναμι τὴν ἔχουν σ' αὐτὰ τὰ φορέματα.

Καὶ τὸ παιδὶ ἔκανε καθὼς τοῦ εἶπε ὁ γέροντας. Πῆγε λοιπὸν ἡ μεγάλη, φοβήθηκε καὶ δὲν τοῦ ἔκανε τίποτες· πῆγε ἡ δεύτερη, φοβήθηκε κι' αὐτὴ καὶ δὲν ἔκανε τίποτες· πῆγε τέλος κι' ἡ μικρότερη κι' ἡ ὠμορφότερη, κι' ἀφοῦ ἔκανε μερικὰ παιγνίδια μέσα στὸ νερό, τῆς ἁρπάζει τὰ φορέματα καὶ φεύγει.

Ἔβγαινε κάθε μέρα μοναχό του στὸ κυνῆγι.

Αὐτὴ μὲ τὴν πανουργία της τοῦ λέει:

— Ἐγὼ δική σου καὶ δική σου εἶμαι, δὲ μοῦ δίνεις τὰ φορέματά μου;

— Ὄχι, τῆς λέει.

— Ἔ, τότες ἄφησέ με νὰ πιάσω λίγο τὴν ἄκρη τοῦ φουστανιοῦ μου!

Καὶ σὰν τὴν ἔπιασε πῆγε νὰ τὴν τραβήξη, μόν' αὐτὸς δὲν χάνει καιρό, ἕνα φοῦσκο τῆς δίνει καὶ τὴν πέταξε πέρα.

Τὴν πῆρε λοιπὸν καὶ τὴν πῆγε στὸ γέρο, καὶ τοῦ λέει:

— Ἐγὼ τώρα θὰ πάω στὸν πατέρα μου καὶ στὴ μάνα μου, ἔχεις κανένα ἄλογο νὰ μοῦ δώσης;

— Ἔχω, τοῦ εἶπε· σύρε στ' ἀχούρι καὶ φώναξε: «Ντουριντούρι ἄλογο φτερωτό! Ἄιντε νὰ μὲ πᾶς στὴ μάνα μου καὶ στὸν πατέρα μου».

Κι' εὐθὺς πῆγε τὸ ἄλογο τὸ φτερωτό, τὸ καβαλλίκεψε, κι' ἔβαλε καὶ τὴν ξωθιὰ στὰ καπούλια.

Πηγαίνοντας, κάτσανε σ' ἕνα μέρος νὰ φᾶνε ψωμί. Ἐκεῖ ἦρθε ὁ ἀδερφὸς τῆς ξωθιᾶς μεταμορφωμένος σὲ δερβίση.

— Ποῦ τὰ βρῆκες αὐτὰ τὰ φαγιά; τοῦ λέει.

— Ἐμεῖς δικοί σου καὶ δικοί σου εἴμαστε τώρα, τοῦ λέει τὸ παιδί, κάθησε νὰ φᾶμε!

Καὶ σὰν κάθησε νὰ φᾶνε, τὸν ρωτάει τὸ παιδὶ μὲ τρόπο πούθε κρατάει ἡ δύναμί του.

— Νά! ἀπ' αὐτὴ τὴ τσοπανίκα, τοῦ λέει, καὶ τοῦ δείχνει τὴ μαγκοῦρα του· μιὰ φορὰ νὰ πῶ: «Βούρ, τσοπανίκα!» καὶ σὲ σκοτώνει.

Τὸ παιδὶ βρίσκει τρόπο, παίρνει τὴ τσοπανίκα, φωνάζει μιὰ φορά: «Βούρ, τσοπανίκα στοῦ δερβίση τὸ κεφάλι», καὶ τὸν σκότωσε.

Φεύγουν ἀπ' ἐκεῖ. Ἡ ξωθιὰ πιὰ ἦταν κακὰ καὶ μαῦρα ποὺ τῆς σκότωσε τὸν ἀδερφό. Πῆγαν πάρα κάτω. Ἐκεῖ ξανακάθησαν νὰ ματαφᾶνε ψωμί. Ἐκεῖ ἔρχεται ὁ ἄλλος ἀδερφός της, κι' ἡ δύναμίς του κρατιότανε ἀπ' τὸ σαρίκι του, ποὺ τὸν μεταμόρφωνε σ' ἀγέρα. Βρίσκει τρόπο τὸ παιδί, τοῦ παίρνει τὸ καβούκι ἀπ' τὸ κεφάλι καὶ φωνάζει μιὰ φορά: «Βούρ, τσοπανίκα! στοῦ δερβίση τὸ κεφάλι» καὶ τὸν σκοτώνει κι' ἐκεῖνον. Τότες ἡ ξωθιὰ λέει ἀπὸ μέσα της: «Νὰ γλυτώσω μοναχή μου· τώρα δὲν ἔμεινε ἄλλη βοήθεια».

Φτάσαν καμμιὰ φορὰ στὴν πατρίδα τοῦ παιδιοῦ· καὶ τὸ παιδὶ λέει σ' ἕναν ποὺ βρέθηκε μπροστά του:

— Τρέχα νὰ πάρης τὰ συχαρίκια τοῦ βασιλιᾶ, γιατὶ τώρα ἔρχεται ὁ γυιός του.

— Καλά, τοῦ λέει ὁ ἄνθρωπος, ὁ γυιὸς τοῦ βασιλιᾶ πέθανε, κι' ἐσὺ μὲ στέλνεις νὰ πάρω συχαρίκια;

Πηγαίνει πιὸ κάτω καὶ στέλνει ἄλλον, ποὺ πῆγε καὶ πῆρε τὰ συχαρίκια. Τότες ἔρριξαν τόπια καὶ ἄλλα βασιλικὰ πράγματα. Φτάσαν στὰ παλά-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 1600)

ὁ Κῆπος

ΣΚΑΠΑΝΙΣΣΕΣ

Ἡ συναγωνίστρια Σκαπάνισσα Χρυσάκη ἀπὸ τὴν Κρήτη μοῦ γράφει σήμερα, σὲ μιὰ ἐκτεταμένη ἐπιστολή της, πολλὰ παράπονα, γιατὶ πάντα γράφω γιὰ τοὺς Σκαπανεῖς καὶ ποτὲ γιὰ τὶς Σκαπάνισσες... «Καὶ ὅμως, γράφει, καθόλου δὲν μένουμε πίσω κι' ἐμεῖς, οὔτε στὶς ἀσκήσεις, οὔτε στὰ ἀθλητικά, οὔτε στὶς παρελάσεις, κι' ἂν ἔρθετε στὸ στρατόπεδό μας θὰ μᾶς δῆτε νὰ μαγειρεύουμε μόνες μας, νὰ καθαρίζωμε τὸν καταυλισμό μας, νὰ διορθώνουμε τὰ κρεββάτια μας, καὶ μαζὶ παίζουμε, κολυμπᾶμε καὶ ποτὲ δὲν ἔχουν παράπονο οἱ βαθμοφόροι μας. Ἔχουμε μάθει ὡραῖα τραγούδια καὶ ὅλες μαζὶ τραγουδᾶμε τὶς «μαντινάδες» τὶς Κρητικὲς ποὺ πολλὲς φορὲς τὶς φτιάνουμε καὶ μόνες μας — μαντινάδες γιὰ τὸν Ἀρχηγό μας, γιὰ τὸν Κυβερνητικὸ Ἐπίτροπο, γιὰ τὴν Ε.Ο.Ν. — χορεύουμε ἀκόμα τοὺς ὡραίους χοροὺς τοῦ τόπου μας, — τὸν Πεντοζάλη, τὸν Πηδηχτό, τὴ Σούστα. Ξέρουμε ἀκόμα νὰ κεντᾶμε, νὰ ράβουμε, νὰ πλέκουμε. Ἐδῶ στὸ στρατόπεδο μαθαίνουμε μαγειρική, κηπουρικὴ καὶ κάθε τόσο θὰ μᾶς δῆς νὰ πλέκουμε μονάχες τὰ ροῦχα μας... Νὰ γιατὶ λέω πὼς κάτι πρέπει νὰ γράψης καὶ γιὰ μᾶς..»

Αὐτὰ μοῦ γράφει ἡ συναγωνίστρια Χρυσάκη, μὰ μοῦ φαίνεται πὼς δὲν ἔχει δίκηο, γιατὶ ἐγὼ ὅταν γράφω γιὰ τοὺς συναγωνιστὲς γράφω γιὰ ὅλους, καὶ γιὰ τὰ κορίτσια καὶ γιὰ τὰ ἀγόρια. Καὶ ξέρω πολὺ καλὰ πὼς ὁ Ἀρχηγὸς καὶ ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος γνωρίζουν τὴν προκοπή τους καὶ ἀγαποῦν τὸ ἴδιο τὶς Σκαπάνισσες καὶ τοὺς Σκαπανεῖς.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Τὸ ποιηματάκι μας.

Ἡ πεταλουδίτσα

Τί φτερώνει μέσ' στ' ἀγέρι;
Ἄχ! Τί λάμπει μέσ' στὸ φῶς;
Ἥλιος νἆναι; Νἆν' ἀστέρι
γιὰ παράξενος ἀνθός;

★

Ἀπὸ τὄνα λουλουδάκι
στ' ἄλλο φεύγει καὶ πετᾶ
καὶ τινάζει στ' ἀγεράκι
τὰ φτερὰ τὰ χνουδωτά.

★

Τὶ χρυσὸ πεταλουδάκι!
Τὶ βουλλίτσες πορφυρές!
Νὰ τὸ πρόφθαινα λιγάκι
μέσα κεῖ στὶς φυλλωσιές!

★

Θὰ τὸ πιάσουν δυὸ χεράκια
μέσ' στὴν τριανταφυλλιὰ
μὰ σκαλῶσαν στ' ἀγκαθάκια
κι' αἷμα στάξαν μιὰ σταλιά.

Γ. Δ.

Ὁ Σκαπανεὺς Βασίλειος Ἀθ. Ἀλεξιάδης, Μελίσσια—Κοζάνης.

Διασκευὴ ἀπὸ τ' ἀγγλικά

4. (Συνέχεια)

—Ὄοοχι, εἶπε ἡ Πούφ καὶ καμώθηκε τὴν ἀδιάφορη. Ξεκουράζομαι. Καὶ συλλογίζουμαι. Καὶ τραγουδῶ.

—Μὰ δὲν σ' ἀκούω νὰ τραγουδᾶς!

—Μὰ τραγουδῶ ἀπὸ μέσα μου.

—Δός μου τώρα ἕνα πόδι.

Ἡ Πούφ ἅπλωσε τὸ πόδι της κι' ὁ Κουνελῆς τράβηξε... καὶ τράβηξε.. καὶ τράβηξε....

—Ὤωωχ! φώναξε ἡ Πούφ. Μὲ πονᾶς!

—Τὸ ξέρεις πὼς ἔχεις κολλήσει στὰ γερά; εἶπε ὁ Κουνελῆς.

—Αὐτὰ ὅλα τὰ παθαίνει κανείς, εἶπε ἡ Χιονάτη θυμωμένη, ὅταν δὲν ὑπάρχη κυρία εἴσοδος ἀρκετὰ φαρδιά.

—Αὐτὰ ὅλα τὰ παθαίνει κανείς, εἶπε ὁ Κουνελῆς μὲ αὐστηρὴ φωνή, ὅταν τρώη πάρα πολύ. Τὸ σκέφτηκα τὴν ὥρα ἐκείνη, μὰ δὲ θέλησα νὰ πῶ τίποτα, ἀπὸ εὐγένεια, πὼς κάποιος ἔτρωγε πάρα πολύ.. Κι' ἤξερα, εἶπε ὁ Κουνελῆς, πὼς ὁ κάποιος αὐτὸς δὲν ἤμουν ἐγώ. Καλά, καλά, θὰ πάω νὰ φωνάξω τὸν Πετρῆ.

Ὁ Πετρῆς κατοικοῦσε στὴν ἄλλη ἄκρα τοῦ δάσους κι' ὅταν ἦρθε μὲ τὸν Κουνελῆ κι' εἶδε τὸ μπροστινὸ μέρος τῆς Χιονάτης, εἶπε: Ἀνόητη ἀρκουδίτσα! Μὰ τὸ εἶπε μὲ τόση ἀγάπη ποὺ ὅλοι πάλι ἄρχισαν νὰ ἐλπίζουν.

—Ἂν δὲν μπορέσουμε νὰ σὲ τραβήξουμε ἔξω, εἶπε ὁ Πετρῆς, μποροῦμε ὅμως νὰ σὲ σπρώξουμε μέσα..

Ὁ Κουνελῆς ἔξυσε τὶς φαβορῖτες του πολὺ κατσουφιασμένος.

—Τί λές, Πετρῆ, εἶπε. Ἂν σπρώξουμε τὴ Χιονάτη μέσα, θὰ πάη μέσα. Κι' ἂν πάη μέσα, ἐγὼ βέβαια θἆμαι πολὺ εὐτυχής, μὰ ἡ Χιονάτη θἆναι μέσα. Καὶ θὰ μᾶς πέση στενόχωρα... Κι' ἔπειτα δὲ συλλογᾶσαι πὼς ἄλλος μπορεῖ καὶ ζῆ μέσα στὴ γῆ, μὰ ἄλλος...

—Ἄχ, φοβᾶμαι πὼς δὲ θὰ ξαναβγῶ ποτὲ ἀπὸ δῶ, μουρμούρισε ἡ Χιονάτη.

—Τότε, ἕνα μονάχα μᾶς μένει,

Τῶν σκαπανέων μας

Δύο Σκαπανεῖς ἀπὸ τὸ Γύθειο.

Ἔξυπνα κουτά

Ὁ Ἄλκης ρωτάει τὴ μαμά του: Ἀπὸ ποῦ εἶναι ὁ μπαμπᾶς;

—Ἀπὸ τὴν Καβάλλα.

—Ἐσύ;

—Ἀπὸ τὰ Χανιά.

—Κι' ἐγώ;

—Ἀπὸ τὰ Γιάννενα.

—Γιὰ κύτταξε τρεῖς ἄνθρωποι ἀπὸ διάφορα μέρη νὰ ἀνταμωθοῦμε σ' ἕνα σπίτι!

Ὁ ἀδελφὸς τοῦ Τάκη.—Βλέπεις, Τάκη, ἕνα παράδοξο; Ἐνῷ ἔχει ξημερώσει, ὁ ἥλιος δὲν φαίνεται. (Γιατὶ ἦταν συννεφιά).

Ὁ Τάκης.—Τί κουτὸς ποὺ εἶσαι! Δὲν ξέρεις ὅτι τώρα τὸν χειμῶνα ὁ ἥλιος βγαίνει... ἀφοῦ ξημερώσῃ;

Μιὰ νύκτα οἱ ψύλλοι δάγκαναν ἄγρια τὸ μικρὸ Νῖκο.

Ἐκεῖνος τότε σηκώθηκε, ἔσβησε τὸ φῶς καὶ εἶπε:

—Ἔτσι, κακοί, δὲν θὰ βλέπετε τώρα!...

Κακὴ ἐκτίμησι

Μαζεμένη, θυμωμένη
μιὰ γατίτσα περιμένει
σὲ ποντίκι νὰ χυμήσῃ,
νὰ τ' ἁρπάξῃ, νὰ τὸ σκίσῃ.

Νά το τὸ ποντίκι! Βγαίνει!
Κι' ἡ γατούλα τὸ προφταίνει
μὲ μουστάκια ἀγριεμένα
καὶ νυχάκια ἀκονισμένα.

Τί μεγάλη σαστισμάρα!
Τί φοβέρα! Τί τρομάρα!
Ἄχ, δὲν ἦταν ποντικάκι,
ἦτανε σκαντζοχοιράκι

Κάτ' ἀπὸ τὴ ντουλαπίτσα
δές, κρυμμένη τὴ γατίτσα,
ποὺ κυττάζει μ' ἀπορία
τοῦ θηρίου τὴν πορεία.

Γ. Δ.

εἶπε ὁ Πετρῆς. Θ' ἀναγκασθοῦμε νὰ περιμένουμε ν' ἀδυνατίσῃ πάλι.

—Πόσον καιρὸ θὰ κάνω ν' ἀδυνατίσω; ρώτησε ἡ Χιονάτη μὲ τρόμο.

—Μά... καμμιὰ ἑβδομάδα τὸ πολὺ πολύ...

—Μὰ δὲν μπορῶ νὰ μείνω ἐδῶ μιὰ ἑβδομάδα!

—Καὶ βέβαια μπορεῖς, ἀνόητη ἀρκουδίτσα. Νὰ σὲ βγάλωμε ἔξω εἶναι τὸ δύσκολο.

—Θὰ σοῦ διαβάζουμε! εἶπε ὁ Κουνελῆς χαρούμενος.

—Μιὰ βδομάδα... ἀναστέναξε ἡ Πούφ, πολὺ στενοχωρημένη... Μιὰ ὁλόκληρη βδομάδα... Καὶ πῶς θὰ κάνουμε γιὰ τὸ φαΐ;

—Γιὰ τὸ φαΐ; Μὰ δὲν εἴπαμε πῶς δὲ θὰ τρῶς γιὰ ν' ἀδυνατίσῃς;

—Δὲν εἴπαμε ἀκριβῶς αὐτό... μουρμούρισε ἡ Χιονάτη.

—Πολὺ φοβᾶμαι, θὰ περάσῃς δίχως φαΐ, εἶπε ὁ Πετρῆς. Μὰ θὰ σοῦ διαβάζουμε...

—Τότε, θέλετε νὰ μοῦ διαβάσετε ἕνα βιβλίο ποὺ νὰ δίνῃ κουράγιο στὶς δυστυχισμένες ἀρκοῦδες ποὺ βρίσκονται σὲ μεγάλη στενοχωρία;

Τότε, γιὰ μιὰ βδομάδα, ὁ Πετρῆς τῆς διάβαζε ἕνα τέτοιο ἀκριβῶς βιβλίο.

Κι' ἡ ἀρκουδίτσα ἔνοιωθε ὁλοένα πὼς ἀδυνάτιζε κι' ἀδυνάτιζε καὶ στὸ τέλος τῆς βδομάδας ὁ Πετρῆς φώναξε:

—Ἐμπρός! Ἦρθε ἡ ὥρα!

Ἔπιασε τὰ μπροσινὰ πόδια τῆς Χιονάτης κι' ὁ Κουνελῆς ἔπιασε τὸν Πετρῆ κι' ὅλοι οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι τοῦ Κουνελῆ ἔπιασαν τὸν Κουνελῆ καὶ τράβηξαν ὅλοι μαζί.

Καὶ γιὰ πολλὴν ὥρα ἡ Πούφ φώναζε μονάχα.

Ἄχ! καὶ Βάχ!

Κι' ἔξαφνα, μονομιᾶς, φώναξε Πόπ! ἀκριβῶς ὅπως τινάζεται ὁ φελλὸς τῆς μποτίλιας.

Κι' ὁ Πετρῆς κι' ὁ Κουνελῆς κι' ὅλοι οἱ φίλοι καὶ τὸ συγγενολόγι τοῦ Κουνελῆ ἔπεσαν ἀνάσκελα, πίσω μακριά, πέρα στὸ δάσος. Κι' ἀπάνω τους ἔπεσε ἡ Χιονάτη, ἐλευθερωμένη.

Τότε ἔγνεψε «εὐχαριστῶ» στοὺς φίλους της κι' ἔφυγε μεσ' στὸ δάσος, τραγουδῶντας σιγὰ ἕνα τραγουδάκι. Κι' ὁ Πετρῆς τὴν κοίταζε νὰ φεύγῃ, μὲ πολλὴν ἀγάπη, κι' εἶπε ἀπὸ μέσα του: «Ἀνόητη ἀρκουδίτσα!».

(Ἀκολουθεῖ)

Γιά νά μαθαίνετε

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Τὴν ἴδια θεραπεία

Ἕνας τσιγκούνης πῆγε μιὰ φορὰ νὰ συμβουλευθῆ ἕνα γιατρό.

Στὴν αἴθουσα τῆς ἀναμονῆς διάβασε σὲ μιὰ πινακίδα, ὅτι ἡ πρώτη ἐπίσκεψις στοιχίζει 100 δραχμὲς καὶ οἱ ἄλλες 50.

Σκέφθηκε τότε νὰ ἐπωφεληθῆ. Ὅταν ἦλθε ἡ σειρά του, μπῆκε μέσα καὶ λέει στὸ γιατρό:

— Νὰ γιατρέ μου ξαναῆλθα!

— Πῶς; Ξαναήλθατε; ρωτᾶ ἔκπληκτος ὁ γιατρός. Νομίζω πῶς πρώτη φορὰ σᾶς βλέπω...

— Μπά! τί λέτε γιατρέ! Δὲν θυμᾶστε ποὺ ἦλθα τὴν περασμένη ἑβδομάδα καὶ μ' ἐξετάσατε;

— Δὲν θυμᾶμαι... μὰ δὲν πειράζει.

Πῶς αἰσθάνεσθε τώρα;

— Πολὺ ἄσχημα γιατρέ μου.

— Γιὰ νὰ ἰδῶ.

Ἀφοῦ τὸν ἐξέτασε μὲ προσοχὴ ὁ γιατρός, ποὺ εἶχε καταλάβει τὴν πονηριά του, τοῦ λέει:

Θαυμάσια! Νὰ ἐξακολουθήσετε τὴν θεραπεία ποὺ σᾶς εἶπα τὴν περασμένη ἑβδομάδα. Χαίρετε κύριε! Ἡ ἐπίσκεψί σας σήμερα στοιχίζει μόνο 50 δραχμές, ὅπως θὰ ξέρετε.

Δὲν θὰ τὸ ξανάβλεπε...

Ὁ μπαμπᾶς. — Πάλι χωρὶς ἐπανωφόρι, Τοτό; Δὲ σοῦ εἶπα νὰ μὴ τὸ ξαναδῶ στὴν κρεμάστρα;

Ὁ Τοτός. — Ἔννοια σας, μπαμπᾶ, θὰ τὸ κρύψω ἀμέσως στὴ ντουλάπα.

Παράλειψις!

Ἡ μικρὴ Φιφὴ διαβάζει μὲ τὴ μαμά της στὴν ἐφημερίδα ὅτι ὁ τάδε μέγας μουσικὸς πέθανε 75 ἐτῶν. Καὶ ρωτᾷ:

— Γιατί, μαμά, δὲν γράφει καὶ πόσων ἐτῶν γεννήθηκε;

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

Ὁριζοντίως:

1) Θεὸς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων — Κάποιος.
2) Δηλητήριον — Μαθητικὸν ὄργανον καὶ πρωτεύουσα Βαλτικοῦ κράτους.
3) Ὁ ὑπάρχων — Λίμνη τῆς Ἀφρικῆς — Ἀριθμητικόν.
4) Ἥρως τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821.
5) Ποτὸν — Φωνῆεν τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου.
6) Λουλούδι — Καυγᾶς (ἀρχ.).
7) Προτρεπτικὸν — Κραυγὴ τῆς κόττας — Ἄρθρον (πληθ.).
8) Ποταμὸς τῆς Γερμανίας — Ἱερὸν ὄρος τῆς Γραφῆς.
9) Νέον — Τρέχει (ἀρχ. ἐπὶ ὑγρῶν).
10) Ἄρθρον (πληθ.). — Ποταμὸς ὁ ὁποῖος ἔδωσε τὸ ὄνομά του εἰς ἱστορικὴν μάχην τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 21.

Καθέτως:

1) Τὰ 100 χρόνια — Περίφημη εἶναι γιὰ τὰ ποῦρά της.
2) Ἑλληνικὸν πέλαγος — Πάντοτε (ἀρχ.).
3) Ὁ ὁποῖος — Μουσικὸν ὄργανον.
4) Νῆσος τοῦ Αἰγαίου — Αἰγυπτιακὴ θεότης τοῦ ἡλίου.
5) Αὐτὸς ποὺ φαίνεται (ἀρχ.). — Νότα.
6) Ἐθνικὸς εὐεργέτης — Κράτος τῆς Ἀσίας.
7) Διότι (ἀρχ.). — Ὑποθετικόν.
8) Ἄρθρον (πληθ.) — Ἀπαραίτητος εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν φυτῶν — Συμπερασματικὸν (ἀρχ.).
9) Ἀριθμητικόν.
10) Σημεῖον ἀριθμητικῆς πράξεως — Ἡ ἔλλειψις σίτου, γενικῶς ἡ πεῖνα.

Λ. Β. ΧΟΥΣΙΑΔΗΣ

Τρίγωνον

= Μυρωδιά.
= Πρωτ. κράτους.
= Ἄψητη.
= Ἀπαγορευτικόν.
= Φωνῆεν.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Ε. Ν. ΜΟΣΧΟΣ

Ποικίλη ἀκροστιχὶς

Τὸ πρῶτον γράμμα τῆς 1ης λέξεως, τὸ δεύτερον τῆς 2ας, τὸ τρίτον τῆς 3ης κ.ο.κ. ἀποτελοῦν ποταμὸν τῆς Γαλλίας.

1) Πρωτεύουσα κράτους τῆς Ν. Εὐρώπης. 2) Νῆσος τοῦ Ἀν. Αἰγαίου. 3) Ἕνα ἀπὸ τὰ κυριώτερα προϊόντα τῆς Ἑλλάδος (δημ.). 4) Κόβει. 5) Πόλις τῆς Γερμανίας καὶ ἀρωματῶδες ὑγρόν. 6) Ἕνας ἀπὸ τοὺς τιτᾶνας. 7) Προστατεύει τὰ σύνορα τοῦ κράτους.

Τ. Ν. ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ

Στοιχειόγριφος

Στὸ ὄνομα ἑνὸς νησιοῦ προσθέτεις ἕνα γράμμα καὶ ἕνα ψάρι νόστιμο προβάλλει ἐν τῷ ἅμα.

Χ. ΣΩΣΩΝΙΔΗΣ

Αἴνιγμα

Εἶμαι πόλις τῆς Ἑλλάδος καὶ παιδιῶν φίλος μεγάλος.
— Τί εἶναι;

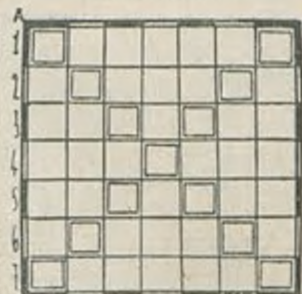
Α. Κ. ΤΣΑΦΥΛΛΑΣ

Κρυπτογραφικὸν

1234567 = Πλουσία χώρα.
72341 = Ὄχι νύχτα.
21451 = Γυν. ὄνομα.
6345 = Φωτίζει.
743251 = Ἡσυχία.
6452151 = Ρωσικὴ χώρα.
2142141 = Εἶδος πέτρας.
64321 = Γλύκισμα.

Ι. ΜΑΡΚΟΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Δικτυωτὸν

Ὁριζοντίως:

1) Πόλις τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας.
2) Ἐπίθετον αὐτοκράτορος τοῦ Βυζαντίου, ἐξ οὗ ἔλαβε τὴν ὀνομασίαν της ἡ σχετικὴ δυναστεία.
3) Κράτος τῆς Ἀσίας, ἰσχυρὸν πολεμικῶς.
4) Γυναικεῖον ὄνομα (μία ἀπὸ τὰς μούσας).
5) Κάτοικοι ἐνδόξου Εὐρωπαϊκοῦ κράτους.
6) Νῆσος τῆς Μεσογείου.
7) Ὀσμὴ (δημ.).

Διαγωνίως:

Α — Β: Κράτος τῆς ΝΔ. Εὐρώπης.
Γ — Δ: Πόλις τῆς Ἰταλίας.

Χ. ΣΩΣΩΝΙΔΗΣ

Ἀναποδιὲς

Νὰ εἶσαι εἰς τὴν Ἄρτα
καὶ νὰ μὴν ἔχης ἄρτον.
Νὰ εἶσαι στὴν Καβάλλα
καὶ νὰ πηγαίνης πεζός.
Νὰ εἶσαι Ἱσπανὸς καὶ
νὰ ἔχης γενειάδα.
Νὰ εἶσαι Ρωμαῖος καὶ
νὰ εἶσαι ἀσθενής.

ΓΙΑΝ. Ι. ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΙΣ

Συλλαβόγριφος

Δυὸ φθόγγους μουσικοὺς
μ' ἕνα γράμμα ἕνωσα
καὶ Ἕλληνα πρωταθλητὴ
γνωστὸ σοῦ ἐφανέρωσα.

Τ. Ν. ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ

Μαγικὴ εἰκὼν χωρὶς εἰκόνα

— Πᾶμε Λιλή, νὰ φᾶμε;
— Τί θὰ μᾶς δώσης νὰ φᾶμε;
— Αὐτὸ ποὺ σᾶς εἶπα.

Χ. ΚΩΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Διασκεδάζοντας

Γιατί λέμε:

— Τρίκκαλα (Τρί-καλά) καὶ ὄχι Δίκαλα (Δί-καλά);

— Γαλαξίδιον (Γάλα - ξίδιον) καὶ ὄχι Γαλαμέλιον (Γάλα-μέλιον);

— Αἶξλεμπὲν (Αἶξ-λεμπὲν) καὶ ὄχι Πρόβατο λεμπὲν (Πρόβατο-λεμπέν);

— Σικελία (Σικε-λεία) καὶ ὄχι Σικεραχὴλ (Σικεραχήλ);

— Καναδᾶς (Κανᾶ-δάς) καὶ ὄχι Βηθλεεμλαμπάς (Βηθλεὲμ - λαμπάς);

— Πρόβατον (πρό-βατον) καὶ ὄχι Διάβατον (διά-βατον);

— Ρουμανία (Ρου-μανία) καὶ ὄχι Ρουθυμὸς (Ρουθυμός);

— Σερβία (Σερ-βία καὶ ὄχι Σερελευθερία (Σερ-έλευθερία);

—Ἀλουμίνιον (ἀλου-μίνιον) καὶ ὄχι Ἐδωμίνιον (Ἐδῶ-μίνιον);

Τὰ περίεργα τῶν ἀριθμῶν

Πολλά, πάρα πολλὰ περίεργα παρατηρεῖ κανεὶς στὶς ἀριθμητικὲς πράξεις. Γενικὰ μὲ τοὺς ἀριθμοὺς βλέπουμε ἀποτελέσματα ποὺ ἐκπλήσσουν πολλὲς φορές. Μιὰ πρᾶξι, ἕνα τέχνασμα μὲ τοὺς ἀριθμοὺς μᾶς παρουσιάζει πράγματα περίεργα καὶ ἀξιοπρόσεχτα.

Ἔτσι ἂν πολλαπλασιάσωμεν τὸν ἀριθ. 47.619.043 μὲ τὸν ἀριθμὸν 70 καὶ εἰς τὸ γινόμενον προσθέσωμεν τὸν ἀριθμὸν 323 τί νομίζετε ὅτι θὰ προκύψῃ; Θὰ παρουσιασθοῦν στὴ σειρὰ δέκα τριάρια. δηλ.:

```
  47.619.043
          70
3.333.333.010
          323
3.333.333.333
```

Ἂν τὸν ἀριθμὸν 138.888.798.000 διαιρέσωμεν διὰ τοῦ 125 καὶ εἰς τὸ πηλίκον προσθέσωμεν τὸν ἀριθμὸν 727 θὰ προκύψουν δέκα (10) μονάδες, δηλ:

```
138.888 798.000 | 125
0 38            | 1.111.110.384
 0138           |           727
  0138          | 1.111.111.111
   0137
    0129
     00480
      1050
       0500
        000
```

Κ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Στερεώσατε ἕνα διαφανὲς χαρτὶ ἐπάνω στὸ σχέδιο καὶ ὁδηγούμενοι ἀπὸ τοὺς ἀριθμοὺς χρωματίσατε τὰ μέρη τῆς εἰκόνος ὡς ἑξῆς:

Ὅπου ὑπάρχει:

1 μὲ μαῦρο, 2 μὲ κόκκινο βαθύ, 3 μὲ κόκκινο ἀνοικτό, 4 μὲ κίτρινο, 5 μὲ μπλὲ σκοῦρο, 6 μὲ πράσινο.

Τὰ μέρη τῆς εἰκόνος ποὺ ἔχουν 0, θὰ μείνουν λευκά.

Λεξίγριφος

Ἕν' ἄρθρο κι' ἕνα μέλος
ἑνώθηκαν τὰ δυὸ
καὶ ποιητὴ στὸ τέλος
ἐκάμαν ξακουστό.

Λογοπαικτικὸς Στοιχειόγριφος

Μέγας ὑπῆρξα ποιητὴς
ἐκ τῶν ἀρχαιοτάτων,
κι' εἰς ξένην γλῶσσαν ἔγραψα
σωρείαν ποιημάτων.
Καὶ τώρα, ἕνα γράμμα μου
ἂν πάρῃς, τί θὰ γίνω;
Θαῦμα! δὲν θὰ μεταβληθῶ,
ὁ ἴδιος θὰ μείνω.

Στοιχειοτονόγριφος

Τῆς ἐνδόξου μας Ἑλλάδος
εἶμαι ὄρος φημισμένο·
μὰ χωρὶς κορφὴ ἂν μ' ἀφήσῃς
καὶ μὲ τόνο ξεπεσμένο,
τῆς Ἀσίας ποταμὸ
θὰ μὲ κάμῃς στὸ λεπτό.

Μεταγραμματισμὸς

Βγάζω Α καὶ βάζω Ο
καὶ ἀπὸ τοῦ Αἰγαίου νῆσο
ἄλλη στὸν Σαρωνικὸ
μονομιᾶς θὰ σχηματίσω.

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 49ου ΦΥΛΛΟΥ

Ἡ ὀρθογραφία: 2) Ὑπερωρίαι, 3) Σταφυλόκοκκος, 4) Σκωληκόβρωτοι, 5) Μήνυσιν ἐπὶ δυσφημήσει, 6) Μηρυκαστικόν, 7) Γραμματοσημοσυλλέκτης.

Τὸ σταυρόλεξον: Ὁριζοντίως 1) Ὄθων—Ἴαβα, 2) Ἀαρών, 3) ὅς—Ἴον—Κί, 4) Σία—Ἥρα, 5) Ντομάτα, 6) Καὶ—ὅτι, 7) ἴς—ἕνα—ἧς, 8) ἑνώνω, 9) Ἀσία—ἀνία, Καθέτως 1) ὄρος—Κίνα, 2) Σῖναι, 3) ὠά—ὅτι—εἰ, 3) ναὶ—ἕνα, 5) Ρουμάνω, 6) Ἴων—ἀνά, 7) ἂν—ἧτα—ὤν, 8) Κράτη, 9) ἁγία—ἴσια.

Δικτυωτόν: Ὁριζοντίως: 1) Ἀκτήν, 2) τρώγω, 3) Νουνά, 4) Ἅγιος, 5) Σπάτα, 6) στάνη, 7) ἐντός, 8) Τῆνος, 9) Σίμων, 10) Φανός, 11) σανός, 12) Πόρος. Κωνσταντῖνος.

Μαγικὴ εἰκών: Καπέλο—Μπαστούνι (ΜαρίΚΑ ΠΕΛΟπίδα—μπαΜΠΑΣ ΤΟΥ ΝΙκου).

Ἀκροστιχίς: Καναδᾶς (Κάσος, Ἀνάστασις, Νάξος, Ἄδης, Δῶρον, Ἄνοιξις, Σῦκα).

Κρυπτογραφικόν: Νεάπολις Ἱσπανία, Νεῖλος, Ἰλιάς, Ὄσσα, Νεάνις, Πόλις.

Λεξίγριφος: Μυσία (Μῦς—ία)

Μεσοστιχίς: Ἀθῆναι (πρΑος, λίΘος, ΚρΗτη, σαΝίς, ἈβΑνα, ἄνΙσα).

Τρίγωνον: Πελίας Ἔλεος, Λέων, Ἴον, ἅς, Σ.

Αἴνιγμα: Τὰ ὑποδήματα.

Ἀναγραμματισμός: Πάργα — Πράγα.

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Ἦταν μπεκρῆς

— Μοῦ φαίνεται περίεργο πῶς ἔχεις τόσο κόκκινη μύτη. Σ τί ὀφείλεται ἄραγε αὐτό;

— Ἀγαπητέ μου, ἡ ζωὴ μοῦ εἶχε δώσει τόσα σκληρὰ χτυπήματα...

— Καλά, καὶ ὅλα στὴ μύτη;

Τὸν ἐφώτισε!

Ὁ ταξιδιώτης στὸν μικρὸ ὑπηρέτη τοῦ ξενοδοχείου:

— Τρέξε, σὲ παρακαλῶ, νὰ ἰδῇς ἂν ξέχασα τίποτα στὸ δωμάτιό μου, γιατὶ τὸ τραῖνο φεύγει σὲ πέντε λεπτά.

Ὁ ὑπηρέτης γυρίζοντας μὲ ἄδειανὰ τὰ χέρια:

— Μάλιστα, κύριε, ξεχάσατε μιὰ βαλίτσα.

Ἡ κυριολεξία

— Νίκο, πῶς θὰ τὸ βγάλῃ ἡ ἀδελφή σου τὸ παιδὶ ποὺ θὰ βαφτίσῃ;

— Πῶς θὰ τὸ βγάλῃ; Ἀπ' τὴν πόρτα!!

Χαρτὶ περιτυλίξεως...

Ὁ Κωστάκης γράφει, γράφει:

— Τόσο πολλὰ σᾶς ἔβαλε νὰ γράψετε ὁ δάσκαλος; τὸν ρωτᾶ ὁ πατέρας του.

— Ὄχι μπαμπᾶ, ἀποκρίνεται ὁ μικρὸς ἔξυπνος· ἀλλὰ ὁ ἀντικρυνὸς μπακάλης μοῦ εἶπε νὰ τοῦ πάω γραμμένο χαρτί, γιὰ νὰ μοῦ δώσῃ σταφίδες. Κι' ἐπειδὴ δὲν εἶχα ἀρκετό...

Ὁ Σατανᾶς...

Ὁ ἄτακτος Κωστάκης στέκεται πίσω ἀπὸ τὴν πολυθρόνα τῆς γιαγιᾶς του καὶ τὴν ἐνοχλεῖ μὲ διάφορα ἀστεῖα.

Ἡ γιαγιὰ χάνει τὴν ὑπομονή της καὶ τοῦ λέει:

— Ὕπαγε ὀπίσω μου Σατανᾶ.

Κι' ὁ Κωστάκης:

— Πίσω σου εἶμαι γιαγιά!

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησις

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΕΠΙ ΤΟΥ «ΙΚΑΡΟΥ»

Ἡ Α. Ε. ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε. Ο. Ν. κ. Ι. Μεταξᾶς ἐπεσκέφθη τὴν πρωΐαν τῆς Κυριακῆς εἰς τὸν ὅρμον Πόρτο Ράφτη τὸ ἐκπαιδευτικὸν ἱστιοφόρον τῆς Ε.Ο.Ν. «Ἴκαρος» μὲ τὸ ὁποῖον ἑκατὸ ναυτοφαλαγγῖται τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε. Ο. Ν. Ἀρρένων Πρωτευούσης ἐξετέλεσαν ἐκπαιδευτικὸν πλοῦν διαρκείας 35 ἡμερῶν. Οἱ ναυτοφαλαγγῖται ὑπεδέχθησαν τὸν Ἀρχηγὸν μὲ ἐκδηλώσεις ἀφαντάστου ἐνθουσιασμοῦ. Ἀλλὰ καὶ ὁ Ἀρχηγὸς ἐνεθουσιάσθη μὲ τὴν ἐμφάνισιν τῶν ἡλιοκαμένων ναυτοφαλαγγιτῶν, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἔμαθε τὰ κατορθώματά των κατὰ τὸν πολυήμερον πλοῦν των στὶς Ἑλληνικὲς θάλασσες. Τὸ ἐκπαιδευτικὸν τῶν ναυτοφαλαγγιτῶν ἔφερε τὸ σῆμα τοῦ Ἀρχηγοῦ.

Ἐκ τῆς ἐπιθεωρήσεως τοῦ «Ἰκάρου» καὶ τῶν ναυτοφαλαγγιτῶν ὁ Ἀρχηγὸς μετέβη εἰς τὸ παρὰ τὴν Ραφήναν Στρατόπεδον Ἐκπαιδεύσεως βαθμοφόρων Φαλαγγιτισσῶν ἐξ ὅλων τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων τῆς Ε.Ο.Ν, ὅπου προετοιμάζονται διοργανώτριαι στρατοπέδων καὶ κατασκηνώσεων. Καὶ ἐκεῖ ἡ ὑποδοχὴ του ἀπὸ ἐκπροσώπους τῶν Φαλαγγιτισσῶν ὅλης τῆς Ἑλλάδος ἦτο ἐνθουσιωδεστάτη. Ὁ κ. Ι. Μεταξᾶς κατὰ τὴν παραμονήν του εἰς τὸ ἐν λόγῳ στρατόπεδον — τὸ ὁποῖον σημειωτέον ἐπιθεώρησεν ἅμα τῇ ἀφίξει του εἰς αὐτὸ — συνωμίλησε μὲ τὰς βαθμοφόρους φαλαγγιτίσσας, εἰς τὰς ὁποίας ὑπέβαλε καὶ πολλὰς ἐρωτήσεις σχετικὰς μὲ τὸν τρόπον τῆς ἐγκαταστάσεως καὶ διοργανώσεως στρατοπέδων διὰ τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν.

Ο Κ. Ε. Ν. ΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑΝ

Ὁ συναγωνιστὴς Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Νεολαίας κ. Ἀλ. Κανελλόπουλος καὶ ὁ συναγωνιστὴς Γενικὸς Διοικητὴς Ἠπείρου κ. Φιλοσοφόπουλος ἐπεσκέφθησαν τὴν γραφικὴν Βήσσανην γενόμενοι ἐνθουσιωδέστατα δεκτοὶ ὑπὸ τῶν κατοίκων καὶ τῆς Νεολαίας, διὰ θερμοτάτων καὶ συγκινητικῶν ἐκδηλώσεων ἐμπιστοσύνης καὶ λατρείας πρὸς τοὺς ἡγέτας τοῦ Ἔθνους. Ὁ Κ.Ε.Ν. τὸν ὁποῖον προσεφώνησε διὰ θερμοτάτης προσλαλιᾶς βαθμοφόρος τῆς Ε.Ο.Ν. ἐπεθεώρησε τοὺς σχηματισμοὺς τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ συνειργάσθη μετ' Ἀξιωματούχων. Ἐν συνεχείᾳ μετέβη εἰς Δελβινάκιον, ἔνθα ἔτυχε τῆς ἰδίας ἀποθεωτικῆς ὑποδοχῆς ἀπὸ μέρους τῶν κατοίκων καὶ τῆς Νεολαίας. Καθ' ὅλην τὴν διαδρομὴν ὁ κ. Κανελλόπουλος καὶ ὁ κ. Φιλοσοφόπουλος ἐγένοντο ἀντικείμενα ἐνθουσιωδεστάτων ἐπευφημιῶν καὶ ζητωκραυγῶν ὑπὲρ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς Χάνι Δολιανῶν, ἔνθα οἱ κάτοικοι τῆς Κοινότητος Δολιανῶν κατῆλθον σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, ὁ Κ. Ε. Ν. ἐπεθεώρησε καὶ ὡμίλησε πρὸς παρατεταγμένους σχηματισμούς.

Γενικῶς ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τῶν κατοίκων ὑπῆρξε πρωτοφανής. Εἰς τὰ παιδιὰ τῶν ἀκριτικῶν πληθυσμῶν ἔλαμπε πατριωτικὴ ὑπερηφάνεια.

Εἰς τὴν φρουρὰν Δελβινακίου ὁ κ. Κανελλόπουλος διένειμε διάφορα δῶρα εἰς τοὺς κατενθουσιασμένους στρατιώτας.

Ὁ κ. Κανελλόπουλος ἀνεχώρησε μέσῳ Τρικκάλων, κατὰ τὴν ἐκ Μετσόβου δὲ διέλευσίν του ἐξῆλθον παρ' ὁδὸν ἅπαντες οἱ κάτοικοι καὶ οἱ σχηματισμοὶ τῆς Ε.Ο.Ν. ἐπιφυλάξαντες εἰς αὐτὸν θερμοτάτην ὑποδοχήν.

Ὁ Κ.Ε.Ν. κ. Ἀλ. Κανελλόπουλος συνεχίζων τὴν περιοδείαν του εἰς τὴν Βόρειον Ἑλλάδα ἐπεθεώρησε τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας Ἰωαννίνων, Τρικκάλων καὶ Λαρίσης καὶ τὰ κατὰ τόπους στρατόπεδα ἐκπαιδεύσεως βαθμοφόρων τῆς Ὀργανώσεως. — Ἤδη ἀνεχώρησε διὰ τὴν Κοζάνην πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν ἐκεῖ Σχηματισμῶν τῆς Ε. Ο. Ν.

Η ΕΘΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΜΟΡΦΩΣΙΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΩΝ

Ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας, βάσει τῶν κατευθύνσεων, ἃς ἔδωσεν εἰς αὐτὴν ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ι. Μεταξᾶς, ἰδιαιτέραν καταβάλλει μέριμναν διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν μελῶν της. Οὕτω ἱδρύει νυκτερινὰς σχολάς, Σχολεῖα Ἀναλφαβήτων, Σχολεῖα ξένων γλωσσῶν, ὅπου τὰ μέλη της θὰ ἔχουν ὅλα τὰ μέσα νὰ συμπληρώσουν τὴν μόρφωσίν των, διοργανώνει συστηματικὰ νυκτερινὰ γυμνάσια κλπ. Ὅλα τὰ ἀνωτέρω ἱδρύματα ὑπήχθησαν εἰς τὴν Γενικὴν Διεύθυνσιν Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Ε.Ο.Ν.

Σχολεῖα Ἀναλφαβήτων.

Ἀπὸ τῆς 21ης τοῦ μηνὸς θὰ ἀρχίσῃ ἡ λειτουργία τῶν πρώτων Σχολείων Ἀναλφαβήτων τῆς Ε.Ο.Ν., ἀπὸ τὴν Στέγην Φαλαγγίτου Ἀθηνῶν, τὴν Στέγην Φαλαγγίτου Πειραιῶς, τὴν Στέγην Φαλαγγιτίσσης Ἀθηνῶν, τὴν Στέγην Φαλαγγίτου Θεσσαλονίκης, τὴν Στέγην Φαλαγγιτίσσης Θεσσαλονίκης καὶ τὴν Ε.Ο.Ν. Σύρου.

Ἴδια σχολεῖα σὺν τῷ χρόνῳ θὰ ἱδρυθοῦν καὶ εἰς ἄλλας πόλεις, ὅπου τὸ ποσοστὸν τῶν ἀναλφαβήτων εἶναι σημαντικόν. Αἱ ἐγγραφαὶ διὰ τὰ σχολεῖα αὐτὰ ἀρχίζουν τὴν 15ην Σεπτεμβρίου καὶ λήγουν τὴν 30ὴν τοῦ μηνός, εἰς τὴν ὁδὸν Χάρωνος 1 καὶ Κωλέττη 34 (Ἀθῆναι), εἰς τὴν ὁδὸν Καραΐσκου 98 (Πειραιᾶ), εἰς τὴν ὁδὸν Ἀμερικῆς 19 (Ἀθῆναι) εἰς τὴν Στέγην Φαλαγγίτου καὶ τὴν Στέγην Φαλαγγιτίσσης (Θεσσαλονίκης) καὶ εἰς τὴν Ε.Ο.Ν. Σύρου. Τὰ Σχολεῖα Ἀναλφαβήτων τῆς Ε.Ο.Ν. εἶναι δύο κατηγοριῶν: Τὰ μὲν τελείως ἀναλφαβήτων, τὰ δὲ παιδιῶν ἡλικίας 10 ἐτῶν καὶ ἄνω, ποὺ διέκοψαν τὴν φοίτησίν των καὶ τὰ ὁποῖα θὰ συνεχίσουν τὰ μαθήματα ἐκ τοῦ σημείου, ὅπου τὰ διέκοψαν, μέχρι συμπληρώσεως τῶν μαθημάτων τοῦ τελευταίου ἔτους τοῦ Δημοτικοῦ.

Ἡ φοίτησις τῶν παιδιῶν εἰς τὰ σχολεῖα Α' κατηγορίας θὰ εἶναι διετής.

Νυκτερινὰ Γυμνάσια

Θὰ λειτουργήσουν ὅμως καὶ Γυμνάσια Νυκτερινὰ διὰ τὰ ἐργαζόμενα μέλη τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας, τὰ ὁποῖα θέλουν νὰ μορφωθοῦν περισσότερον.

Τοιαῦτα γυμνάσια θὰ λειτουργήσουν συστηματικὰ εἰς Πειραιᾶ (Γυμνάσιον νέου καὶ παλαιοῦ τύπου), εἰς Νέαν Κοκκινιὰν (Νέου τύπου μέχρι τῆς 4ης Γυμνασίου συμπεριλαμβανομένης), εἰς Θεσσαλονίκην (Νέου τύπου, ὅπως καὶ τοῦ Πειραιῶς). Εἰς τὰ Γυμνάσια τοῦ Πειραιῶς καὶ τῆς Θεσσαλονίκης θὰ προστίθεται κατ' ἔτος καὶ μία τάξις ἕως ὅτου ὁλοκληρωθοῦν.

Εἰς τὰ νυκτερινὰ αὐτὰ Γυμνάσια τῆς Ε.Ο.Ν. θὰ φοιτήσουν ὁπωσδήποτε ἐργαζόμενοι Φαλαγγῖται καὶ ἐργαζόμεναι Φαλαγγίτισσαι. Μὴ ἐργαζόμενα μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. κατ' οὐδένα λόγον θὰ γίνωνται δεκτὰ εἰς τὰ Γυμνάσια αὐτὰ τῆς Ὀργανώσεως.

Σημειωτέον, ὅτι μελετᾶται ἡ ἵδρυσις Γυμνασίων νυκτερινῶν, ἑνὸς Ἀρρένων καὶ ἑνὸς Θηλέων (νέου τύπου) καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας.

Τμήματα ξένων γλωσσῶν

Ὁμοίως ἀπὸ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου θὰ λειτουργήσουν Τμήματα ξένων γλωσσῶν διὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν.

Ἰδιαίτερα διὰ Φαλαγγίτας καὶ ἰδιαίτερα διὰ Φαλαγγιτίσσας. Ἐπίσης θὰ γίνῃ ἡ κατανομὴ τῶν μαθητῶν καὶ τῶν μαθητριῶν ἀναλόγως τῆς ἡλικίας των. Ἡ φοίτησις εἰς τὰ τμήματα αὐτὰ ὡρίσθη διετής. Εἰς τὰ τμήματα τῶν ξένων γλωσσῶν θὰ διδαχθοῦν Γαλλικά, Ἀγγλικά, Γερμανικὰ καὶ Ἰταλικά. Οἱ μαθηταὶ καὶ αἱ μαθήτριαι πρὸ τῆς ἐγγραφῆς των θὰ ἐξετάζωνται εἰς τὴν ξένην γλῶσσαν, τὴν ὁποίαν θὰ ἐπιθυμοῦν νὰ μάθουν, ὥστε νὰ τοποθετοῦνται εἰς τὴν ἀνάλογον πρὸς τὰς προόδους των τάξιν. Αἱ ἐγγραφαὶ καὶ διὰ τὰ τμήματα αὐτὰ θὰ γίνωνται, ὅπου ἀναφέραμεν ἀνωτέρω ὡς τόπους πληροφοριῶν διὰ τὰ Σχολεῖα Ἀναλφαβήτων.

Ἐπὶ πλέον ὀργανώνει ἡ Ε.Ο.Ν. τμήματα Λογιστικῶν καὶ Στενογραφίας. Εἰς τὰ τμήματα Λογιστικῶν ἡ φοίτησις θὰ εἶναι διετής. Θὰ διδάσκωνται 1) Λογιστικά, 2) Διπλογραφία, 3) Στοιχεῖα ἐμπορευματολογίας, Οἰκονομικῆς Γεωγραφίας, Ἱστορίας Ἐμπορίου καὶ Οἰκονομικοῦ Δικαίου.

Εἰς τὰ τμήματα στενογραφίας ἡ φοίτησις θὰ εἶναι δωδεκάμηνος.

Τέλος ἡ «Τεχνικὴ Οἰκοκυρικὴ Σχολὴ» διὰ Φαλαγγιτίσσας εἰς τὴν Νέαν Κοκκινιὰν ἀναδιοργανοῦται ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ θὰ παρουσιασθῇ ἀρτιωτέρα.

Αὐτὴ εἶναι ἐν ὀλίγοις ἡ πρώτη προσπάθεια τῆς Ε.Ο.Ν. διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν μελῶν της.

Η ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΙΣ ΤΩΝ ΑΧΡΗΣΤΩΝ

Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν τῆς 2ας Σεπτεμβρίου — ἀπὸ τῆς 8ης πρωϊνῆς μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου — διενηργήθη μὲ μεγάλην ἐπιτυχίαν ἡ πρώτη ἐξόρμησις τῆς Ε.Ο.Ν. διὰ τὴν περισυλλογὴν ἀχρήστων. Συνεργεῖα Φαλαγγιτῶν τῆς Περιφ. Διοικήσεως Πρωτευούσης μὲ ἐπικεφαλῆς βαθμοφόρους τῆς Ὀργανώσεως περιῆλθον τὰς συνοικίας τῆς Πρωτευούσης , τοῦ Πειραιῶς καὶ τῶν Συνοικισμῶν καὶ παρέλαβον ὅσα ἄχρηστα διέθεσαν αἱ Ἀθηναῖαι οἰκοκυραὶ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι καταστηματάρχαι διὰ τὴν πρώτην αὐτὴν ἐξόρμησιν τῆς Ε.Ο.Ν. πρὸς περισυλλογὴν ἀχρήστων. Τὰ ἄχρηστα δι' αὐτοκινήτων φορτηγῶν μετεφέρθησαν εἰς τὴν παρὰ τὴν ὁδὸν Πειραιῶς ἀποθήκην τῆς Ε.Ο.Ν., ὅπου θὰ ταξινομηθοῦν ὑπὸ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ διὰ νὰ διατεθοῦν εἰς διαφόρους βιομηχανίας μας ὡς πρῶται ὗλαι.

Ἡ συλλεγεῖσα ποσότης ἀχρήστων εἶναι πολὺ μεγάλη, ἀνωτέρα τῆς προβλεφθείσης. Καὶ τοῦτο διότι παντοῦ, σὲ κάθε συνοικία, μὲ μεγάλην προθυμίαν προσέφερον οἱ κάτοικοι ὅσα ἄχρηστα εἶχον.

Οὕτω συνελέγησαν μεγάλαι ποσότητες ἀχρήστου χάρτου, πολὺ μεγαλύτεραι ποσότητες διαφόρων μετάλλων, παλαιὰ βιβλία καὶ περιοδικά, ἀκόμη δὲ καὶ παλαιὰ μαγειρικὰ σκεύη τὸ μέταλλον τῶν ὁποίων δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς πρώτη ὕλη.

Ὅταν πολλοὶ ἐνόμιζαν ὅτι δὲν προσέφεραν πολλὰ πράγματα, τότε διὰ νὰ ἐνισχύσουν τὴν προσπάθειαν τῆς Ε.Ο.Ν. ἔδιδαν καὶ ἀντικείμενα ποὺ ἀσφαλῶς κάποτε θὰ τοὺς ἦσαν χρήσιμα. Ἔτσι μιὰ οἰκοκυρὰ ἐξεκρέ-

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησις

μασεν ὁλόκληρο τὸν πολυέλαιον ἀπὸ τὸ σαλόνι της καὶ τὸν ἔδωσε στὰ παιδιὰ τῆς Ε.Ο.Ν., τὰ ὁποῖα ἔμειναν κατάπληκτα. Μιὰ ἄλλη οἰκοκυρὰ ἐλευθέρωσε τὸ καναρίνι της καὶ προσέφερε τὸ κλουβὶ στὴν Ε.Ο.Ν.

Πολλὲς ἐξ ἄλλου οἰκοκυρὲς προσέφεραν παλαιὰ βιβλία — τόμους ὁλόκληρους — μεταξὺ τῶν ὁποίων τὰ πιὸ πολλὰ καταλλήλως ἀπολυμαινόμενα μποροῦν νὰ διατεθοῦν εἰς τὶς βιβλιοθῆκες τῆς Ε.Ο.Ν.

Ἕνας Ἀθηναῖος προσέφερε τὸ... καρυοφύλλι τοῦ προπάππου του λέγοντας: «Τὸ ἴδιο δὲν πιάνει πιὰ τόπο. Νὰ τὸ λυώσουν νὰ γίνη σφαῖρες. Αὐτὴ θὰ εἶναι ἡ τελευταία ὑπηρεσία του σὲ χέρια Ἕλληνος ἀγωνιστοῦ».

Ἄλλος πάλιν προσέφερε ἕνα σπαθί, Ἀλλὰ καὶ τί δὲν συνελέγη κατὰ τὴν πρώτην ἐξόρμησιν διὰ τὴν περισυλλογὴν τῶν ἀχρήστων. Στοὺς διακοσίους τόννους ἀντικειμένων ποὺ συνελέγησαν ξεχωρίζει κανείς: Ξυριστικὲς μηχανές, τραπουλόχαρτα, τηγάνια, κατσαρόλες, φουφοῦδες καὶ πολλὰ οἰκιακὰ σκεύη. Χωριστὰ φυσικὰ τὰ διάφορα μέταλλα καὶ τὰ ἄχρηστα χαρτιὰ ποὺ ἀποτελοῦν καὶ τὸν μεγάλον ὄγκον τῶν συλλεγέντων.

Ὅλων αὐτῶν τῶν ἀχρήστων γίνεται ἤδη ἡ ταξινόμισις διὰ νὰ διατεθοῦν ἀναλόγως εἰς τὰς διαφόρους βιομηχανίας μας ὡς πρῶται ὗλαι. Ἡ ἐργασία τῆς ταξινομήσεως γίνεται εἰς τὴν ἀποθήκην τῆς Ε.Ο.Ν., θὰ τελειώση δὲ ἐντὸς τῶν ἡμερῶν.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὡς πληροφορούμεθα, ἡ περισυλλογὴ θὰ συνεχισθῆ κατὰ διαστήματα, βάσει ἰδίου σχεδίου τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Ε.Ο.Ν. Θὰ γίνεται δὲ χωριστὰ κατὰ συνοικίας καὶ χωριστὰ κατ' εἶδος. Ἄλλην ἡμέραν δηλαδὴ θὰ γίνεται ἡ περισυλλογὴ τοῦ ἀχρήστου χάρτου καὶ ἄλλην τῶν μετάλλων.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας θεωρεῖ καθῆκον της ἐπιβεβλημένον νὰ ἐκφράση τὰς ἀπείρους εὐχαριστίας πρὸς τὴν Κοινωνίαν τῶν πόλεων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, διὰ τὴν προθυμίαν μεθ' ἧς ἀπήντησαν εἰς τὴν ἔκκλησιν αὐτῆς τὴν ἀναφερομένην εἰς τὴν περισυλλογὴν ἀχρήστων.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐξορμήσεως αὐτῆς τῆς Ε.Ο.Ν. ἀνώτερα πάσης προσδοκίας, καταδεικνύουν διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν τὴν στοργὴν μεθ' ἧς ἡ Ἑλληνικὴ Κοινωνία περιβάλλει τὴν Ἐθνικὴν Ὀργάνωσιν Νεολαίας, τὸ ὑπέροχον τοῦτο δημιούργημα τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου Ἰωάννου Μεταξᾶ καὶ δίδουν εἰς αὐτὴν ὅλας ἐκείνας τὰς ἠθικὰς δυνάμεις διὰ τῶν ὁποίων χωροῦν πρὸς ὁλοκλήρωσιν τῶν σκοπῶν της.

Η ΙΔΡΥΣΙΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Καθωρίσθη ὡς ἑξῆς ἡ σύνθεσις τοῦ Προσωπικοῦ τῦς Γενικῆς Διευθύνσεως Ἐπιθεωρήσεως τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως κατόπιν σχετικῆς διαταγῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου περὶ ἱδρύσεως 9 Ἐπιθεωρήσεων.

Γενικὸς Διευθυντὴς Ἐπιθεωρήσεως: Διοικητὴς Σταῦρος Καψάλης.

Ἀπεσπασμένος εἰς Κεντρικὴν Διοίκησιν μὲ εἰδικὴν ἐντολὴν γενικῶν ἐπιθεωρήσεων, Διοικητὴς Ζαρκάδας Γεώργιος.

Ἐπιθεωρητὴς	1ης	Ἐπιθεωρ.:	Πανταλέων Γ.
»	2ας	»	Λεμπέσης Α.
»	3ης	»	Χαϊνᾶς Γ.
»	4ης	»	Πανούσης
»	5ης	»	Πολυχρονόπουλος
»	6ης	»	Γαρουφαλῆς Α.
»	8ης	»	Γρηγοριάδης Ν.

Οἱ Ἐπιθεωρηταὶ τῆς 7ης καὶ 9ης Ἐπιθεωρήσεως θὰ ὁρισθοῦν διὰ νεωτέρας Διαταγῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ.

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ

Ὁ συγγραφεὺς καὶ συνεργάτης τῆς Ε.Ο.Ν. Δημήτριος Μπόγρης ἀνεχώρησεν εἰς Λάρισαν, Κοζάνην, Γρεβενά, Καστορίαν, Φλώριναν, Ἔδεσσαν, Γιαννιτσά, Νάουσαν, Βέρροιαν, Θεσσαλονίκην, Πολύγυρον, Κιλκίς, Σέρρας, Σιδηρόκαστρον, Δράμαν, Δοξᾶτον, Νευροκόπιον, Καβάλλαν, Ἐλευθερούπολιν, Χρυσούπολιν, Κομοτινήν, Ἀλεξανδρούπολιν, Σουφλί, Διδυμότειχον καὶ Ὀρεστιάδα, ὅπου θὰ ὁμιλήση πρὸς μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. Εἰς τὰς ἰδίας διαλέξεις του ἡ εἴσοδος θὰ εἶναι ἐλευθέρα καὶ εἰς μὴ μέλη τῆς Ὀργανώσεως.

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΤΗΣ ΑΝΕΜΟΠΟΡΟΥ

Τὴν Κυριακὴν ἐτελέσθη εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Διονυσίου 40ήμερον μνημόσυνον εἰς μνήμην τῆς ἡρωϊκῆς ἀνεμοπόρου μας Νίκης Περακάκη. Παρέστησαν Συναγωνίστριαί της καὶ πλεῖστοι τῶν Βαθμοφόρων τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Πρωτευούσης. Ὁμοίως ἐτελέσθη μνημόσυνον εἰς μνήμην τῆς Περακάκη εἰς Θεσσαλονίκην ὑπὸ τῆς αὐτόθι Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων Θεσσαλονίκης.

ΤΟ ΝΕΟΝ ΣΗΜΑ ΤΟΥ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ μηνὸς καθιερώθη τὸ «σῆμα» τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς «Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας». Εἶναι σάλπισμα τῆς πρώτης στροφῆς τοῦ Ὕμνου τῆς Νεολαίας καὶ ἐν συνεχείᾳ τῆς πρώτης στροφῆς τοῦ Ὕμνου τῆς 4ης Αὐγούστου.

ΟΙ ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

Ὅλαι αἱ Περιφερειακαὶ Διοικήσεις εἰς τὰς ὁποίας ἀνετέθη ἡ διοργάνωσις τῶν ἀγώνων τοῦ «Β' Ἀθλητικοῦ Διαγωνισμοῦ» τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας, προητοιμάσθησαν δραστηρίως δι' αὐτούς. Ἐκ παραλλήλου προητοιμάσθησαν ὅλαι αἱ ἄλλαι Περιφερειακαὶ Διοικήσεις αἱ ὁποῖαι θὰ μετάσχουν τῶν ἀγώνων μὲ ὁμάδας των. Οἱ ἀγῶνες ὡς γνωστὸν γίνονται αὔριον 15ην Σεπτεμβρίου. Ἐξ ὅλων αὐτῶν τῶν ἀγώνων ὁ Κ.Ε.Ν. κ. Ἀλ. Ν. Κανελλόπουλος θὰ παρακολουθήση τοὺς τελουμένους εἰς τὴν Μακεδονικὴν Πρωτεύουσαν.

ΤΑ ΠΡΑΤΗΡΙΑ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Ἀπὸ τῆς 12ης τρ. ἤρχισεν ἡ λειτουργία τῶν πρατηρίων τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς τὸ ὄπισθεν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγ. Γεωργίου τοῦ Καρύτση κατάστημα, ὅπου θὰ πωλοῦνται τοῖς μετρητοῖς στολαὶ καὶ ἄλλα εἴδη χρήσιμα διὰ τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν.

Σχηματισμοὶ Πρωτευούσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΗΛΕΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

ΕΚΘΕΣΙΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

Μὲ ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν ἐτελέσθησαν εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ 4ου Ὑποτομέως τοῦ Πειραιῶς τὰ ἐγκαίνια τῆς 1ης Ἐκθέσεως Ὑγιεινῆς τοῦ Α' Τάγματος Φαλαγγιτῶν Πειραιῶς. Τὴν ἔκθεσιν ἐπεσκέφθησαν πολλοὶ ἐπίσημοι τοῦ Πειραιῶς, γονεῖς καὶ κηδεμόνες τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν., οἵτινες ἐξεφράσθησαν μὲ ἐνθουσιασμὸν διὰ τὸ ἔργον τοῦτο τῶν Φαλαγγιτῶν.

ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΔΑΣΥΛΛΙΟΥ

Ὁ 4ος Ὑποτομεὺς Πειραιῶς τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ἀρρένων Πρωτευούσης διὰ συνεργείου φαλαγγιτῶν καὶ σκαπανέων ἐκαθάρισε τὸ δασύλλιον τοῦ Παλαιοῦ Φαλήρου τῆς Ε.Ο.Ν. ἀπὸ τὴν κάμπην. Ἡ ἐπίβλεψις τοῦ δασυλλίου καὶ ἡ ἐξυγίανσίς του γίνεται κατὰ περιόδους ἀπὸ συνεργεία τοῦ 4ου Ὑποτομέως, ὁ ὁποῖος ἔχει ἀναλάβει τὴν φροντίδα αὐτήν.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΟΡΤΗ

Ὁ 9ος Ὑποτομεὺς τῆς Ὑποδιοικήσεως Πειραιῶς διωργάνωσε μίαν καλλιτεχνικὴν καὶ θεατρικὴν ἑορτὴν μὲ τὴν σύμπραξιν τῆς Ὑποδιοικήσεως Θηλέων Πειραιῶς εἰς τὸ θέατρον «Ζέφυρος» ὑπὲρ τῆς Βασιλικῆς Ἀεροπορίας. Τὸ πρόγραμμα πλουσιώτατο μὲ ἐκτελέσεις δημοτικῶν καὶ κλέφτικων τραγουδιῶν, μὲ ὡραίας ἀπαγγελίας Ἐθνικῶν ποιημάτων καὶ μὲ παράστασιν τοῦ θεατρικοῦ ἔργου «Ἐθνικὸς παλμὸς» τοῦ κ. Γ. Κουτρουμπάκη ἐνεθουσίασε τοὺς πολυπληθεῖς θεατάς.

ΔΙΑ ΤΗΝ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑΝ ΤΗΣ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΗΣ

Αἱ Φαλαγγίτισσαι καὶ αἱ Σκαπάνισσαι τῶν Ὑποδιοικήσεων τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πρωτευούσης αἱ ὁποῖαι δὲν εὑρίσκονται εἰς Στρατόπεδα ἢ κατασκηνώσεις τῆς Ὀργανώσεώς των πέρασαν τὴν πρώτην Κυριακὴν των τοῦ Σεπτεμβρίου μὲ μικροὺς περιπάτους, μὲ συγκεντρώσεις εἰς τοὺς Ὑποτομεῖς των καὶ μὲ ἐκδρομάς. Τῆς κινήσεως αὐτῆς μετέσχον ἄνω τῶν δέκα χιλιάδων Φαλαγγιτισσῶν καὶ Σκαπανισσῶν εἰς ὅλην τὴν Περιφέρειαν Πρωτευούσης.

ΑΙ ΕΞΟΧΑΙ ΤΗΣ ΒΟΥΛΑΣ

Ἀπὸ τῆς παρελθούσης Τετάρτης παραθερίζουν εἰς τὰς Παιδικὰς Ἐξοχὰς τοῦ Πατριωτικοῦ Ἱδρύματος, εἰς Βοῦλαν, 1.300 Σκαπάνισσες τῶν Ὑποδιοικήσεων τῆς Περιφ. Διοικήσεως Θηλέων Πρωτευούσης. Τὰ παιδιὰ αὐτὰ τῆς Ε.Ο.Ν. θὰ μείνουν εἰς τὴν ἐξοχὴν μέχρι τῆς 17ης ἢ 18ης Σεπτεμβρίου. Ἕως τώρα στὶς ἴδιες ἐξοχὲς πέρασαν ἀπὸ 20 ἡμέρες τοῦ καλοκαιριοῦ ἄλλα 4.000 περίπου παιδιὰ τῆς Ε.Ο.Ν., Σκαπανεῖς καὶ Σκαπάνισσες.

ΔΩΡΕΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΣΙΝ ΘΗΛΕΩΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ὁ ἰατρὸς κ. Ν. Καραμεσσούτης δι' ἐπιστολῆς του πρὸς τὴν Ὑποδιοίκησιν Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πειραιῶς ἐγνώρισεν ὅτι διαθέτει διὰ τὴν Ε.Ο.Ν. μίαν κλίνην τῆς Κλινικῆς του ἐντελῶς δωρεάν.

Πρὸς τὸν καλὸν αὐτὸν φίλον τῆς Ε.Ο.Ν. ἡ Ὑποδιοίκησις Θηλέων Πειραιῶς ἀπήντησεν εὐχαριστοῦσα θερμῶς.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΝ ΕΚ ΤΟΥ ΑΧΡΗΣΤΟΥ ΧΑΡΤΟΥ

Ὅλαι αἱ ἐργαζόμεναι εἰς Ἐργοστάσια Φαλαγγίτισσαι τῆς Ὑποδιοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πειραιῶς διενεργοῦν ὅπου ἐργάζονται τὴν περισυλλογὴν τοῦ ἀχρήστου χάρτου. Ἐκ τοῦ ποσοῦ δὲ τῆς διαθέσεως αὐτοῦ διὰ τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως εἰς τὴν χαρτοβιομηχανίαν μας, θὰ ἀγοράσουν ἕνα ραδιόφωνο διὰ τὴν Ὑποδιοίκησίν των.

[illegible]

ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Τὴν Κυριακὴν ἐτελέσθησαν εἰς τὸ Ὀλυμπιακὸν Κολυμβητήριον (Λεωφ. Ὄλγας) οἱ Α' Κολυμβητικοὶ Ἀγῶνες τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων σχολῶν Ἀρρένων.

Τὸ πρόγραμμα περιελάμβανεν ἑπτὰ ἀγωνίσματα ἐλευθέρας, ὑπτίας καὶ προσθίας κολυμβήσεως, σκυταλοδρομίαν 4Χ50 καὶ ἐπιδείξεις καταδύσεων. Τῶν ἀγώνων μετέσχον περὶ τοὺς ὀγδοήκοντα φαλαγγῖται κολυμβηταὶ φοιτηταὶ καὶ σπουδασταὶ τῶν Ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων. Πρόκειται περὶ τῆς πρώτης ἐκδηλώσεως μιᾶς σημαντικῆς προσπαθείας, ἡ ὁποία κατεβλήθη ἐφέτος διὰ τὴν συστηματικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν Φαλαγγιτῶν φοιτητῶν εἰς τὴν κολύμβησιν καὶ τὴν καλλιέργειαν τῆς πρὸς τὴν θάλασσαν ἀγάπης, ὡς καὶ γενικῶς τῆς ἐπιδόσεως εἰς τὰ ναυτικὰ ἀθλήματα τῆς σπουδαζούσης Ἑλληνικῆς Νεολαίας.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

ΚΟΜΟΤΙΝΗ.— Ἐν μέσῳ τῆς γενικῆς ἑορταστικῆς μορφῆς, τὴν ὁποίαν παρουσίασε τὸ Πανελλήνιον κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς ἱστορικῆς ἐπετείου τῆς Ἐθνοσωτηρίου ἡμέρας τῆς 4ης Αὐγούστου, ἐν μέσῳ τοῦ γενικοῦ ἐνθουσιασμοῦ, ποὺ ἐκυριάρχει εἰς κάθε τὶ τὸ Ἑλληνικόν, αἱ Φάλαγγες τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν, τῶν Σκαπανέων καὶ Σκαπανισσῶν τῆς Θράκης, μὲ δύναμιν ψυχικὴν ἀνέκφραστην καὶ μὲ ὡλοκληρωμένην τὴν πίστιν πρὸς τὰς ἰδέας καὶ τὰ ἰδανικὰ τῆς ζωῆς των, κατῆλθον παρατεταγμέναι διὰ νὰ ἑορτάσουν καὶ αὐταὶ ξεχωριστὰ καὶ μαζὶ μὲ ὅλον τὸν Ἑλληνισμὸν τὴν ἡμέραν αὐτὴν τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς ἑλληνικῆς των ψυχῆς ἀπὸ τὸν σκοτεινὸν κλοιὸν τῆς κακῆς καθοδηγήσεως καὶ νὰ ἐκφράσουν τὴν ἀνείπωτη εὐγνωμοσύνην των πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν καὶ Σωτῆρα τῆς Ἑλλάδος Ἰωάννην Μεταξᾶν, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα καὶ μόνον ἔχει τὴν δύναμιν νὰ ἠλεκτρίζῃ καὶ νὰ συναρπάζῃ πρὸς πᾶν Ἐθνικὸν σκίρτημα τὰς Ἑλληνικὰς ψυχάς.

Ἡ Ἐθνικὴ Νεολαία τῆς Θράκης, διὰ τῆς γενικῆς συμμετοχῆς της εἰς τὸν ἐθνικὸν πανηγυρισμὸν τῆς 4ης Αὐγούστου ἔδειξε διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν ὅτι αἰσθάνεται καὶ πιστεύει εἰς αὐτὴν καὶ εἰς τὸν Δημιουργὸν τῆς Νέας Ἑλλάδος καὶ ὅτι εἶναι πάντα πρόθυμη νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ὑψηλὴν ἀποστολήν, τὴν ὁποίαν τῆς ἐκληροδότησαν ἡ Μεγάλη Ἑλλὰς καὶ ὁ Ἀρχηγός.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ.— Ὁ Βαλεριάδης Δημήτριος, μέλος τῆς Ε.Ο.Ν., Ὑποδιοικητὴς τοῦ Ναυτικοῦ Τμήματος τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων Θεσσαλονίκης, ἀνεῦρε καὶ παρέδωκεν εἰς τὴν Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν πορτοφόλιον περιέχον χαρτονομίσματα καὶ ἄλλας ἀξίας συνολικοῦ ποσοῦ 195.000 δραχμῶν. Ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς Α. Θ. δι' ἡμερησίας διαταγῆς του ἐξῆρε τὴν καλὴν πρᾶξιν τοῦ χρηστοῦ βαθμοφόρου τῆς Ε.Ο.Ν.

ΔΡΑΜΑ.— Ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς Ε. Ο. Ν. Δράμας, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ὑποδιοικήσεως Δράμας καὶ τῶν ἐπιτελῶν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως καὶ Ὑποδιοικήσεως, μετέβη εἰς τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς 281ης Φάλαγγος Ὑποδιοικήσεως Δράμας καὶ ἐπεθεώρησε τὰ τμήματα.

Κατ' ἀρχὴν ἐπεθεώρησε τοὺς Σχηματισμοὺς Καλοῦ Ἀγροῦ, Φωτολείβους, Σιταγρῶν, Ἀμπελακίων καὶ Μαυροτόπου, ἀκολούθως δὲ τοὺς Σχηματισμοὺς Προσωτσάνης, ἕδραν τῆς 246 Φάλαγγος.

Ἐγένοντο ἐπίσης αἱ τακτικαὶ συγκεντρώσεις Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων τῶν Σχηματισμῶν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως καθ' ἃς ἀνεπτύχθη εἰς τὰ μέλη τὸ Διάγγελμα τοῦ Ἀρχηγοῦ πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν, ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς 4ης Αὐγούστου.

ΗΠΕΙΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ.— Αἱ Φαλαγγίτισσαι τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε. Ο. Ν. Θηλέων Ἰωαννίνων, αἱ ἐστρατοπεδευμέναι εἰς Δουρούτη, κατέθεσαν στέφανον εἰς τὴν ἀναμνηστικὴν στήλην τῶν πεσόντων Ἡρώων τοῦ 13 καὶ εἰς εἰδικὴν τελετὴν ποὺ διωργάνωσαν αἱ ἴδιαι. Ἀκολούθως ἀπέστειλαν τὸν κάτωθι χαιρετισμὸν πρὸς ὅλα τὰ μέλη τῆς Ε. Ο. Ν. «Συναγωνισταί,

Δεχθῆτε τὸν θερμὸν χαιρετισμό μας ἀπὸ τὴν ἱστορικὴ Μονὴν Δορούτης, ποὺ εἶναι ἐγκατεστημένο τὸ Στρατόπεδό μας.

Συναγωνισταὶ καὶ ἡμεῖς θερμοὶ στὸ κοινὸν ἀγῶνα ποὺ ἄνοιξε ὁ Μεγάλος Κυβερνήτης γιὰ τὴν προκοπὴ τῆς χώρας.

Ἠπειρωτοποῦλες ἡμεῖς ἔχουσαι μέσα μας τὴν φλόγα καὶ τὸν πατριωτισμὸ ποὺ μᾶς κληρονόμησαν οἱ ἔνδοξοι καὶ τιμημένοι πρόγονοί μας, ἐμπνευσμένες κι' ἀπὸ τὴν αὐταπάρνησι καὶ τὸν πατριωτισμὸ τῶν ἐνδόξων Ἡρώων τοῦ 12 - 13 ποὺ τάφηκαν γιὰ τὸν ξελυτρωμό μας στὶς Ἠπειρωτικὲς κορφὲς κι' ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴ Δουρούτη, ὅταν μὲ τὸν Βελισσαρίου τὸν τιμημένο Ἀρχηγὸ τραβοῦσαν γιὰ τὰ Γιάννενα, Συναγωνισταὶ καὶ Σᾶς σᾶς ἀντιπροσωπεύσαμε ὅλους σ' ἕνα καθῆκον ἀποδόσεως φόρου τιμῆς κι' εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς θαμμένους Ἥρωας τοῦ 13 κοντὰ στὸ Στρατόπεδό μας, ὅπου καὶ Στήλη Ἀναμνηστική.

Ἐμπρὸς μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. τῆς Ἑλλάδος, ἂς ἀγωνισθοῦμε σὰν ἀπόγονοι μιᾶς τέτοιας γενεᾶς καὶ ἂς ταχθοῦμε φρουροὶ πιστοὶ τῶν Ἱερῶν ὑποθηκῶν τῶν Προγόνων ἂς δειχθοῦμε συνεχισταὶ τῶν μεγάλων ἐκείνων ἰδεωδῶν, ἂν θέλουμε μιὰ μέρα μὲ δίκαιη περηφάνεια νὰ ποῦμε στὸ Μεγάλο Ἀρχηγό, Ἰδοὺ Ἑλλάδα ἀναγεννημένη ἀπὸ μᾶς».

—Πρὸ μηνὸς ἤρχισαν μαθήματα μουσικῆς παρὰ τῆς καθηγητρίας τοῦ βιολιοῦ Ὄλγας Μέντζου εἰς τὰ μέλη τῆς Ε. Ο. Ν. Θηλέων Βησσάνης.

Στερεὰ Ἑλλάς

ΛΑΜΙΑ.— Ζωηροτάτη ὑπῆρξεν ἡ κίνησις τῆς IV Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε. Ο. Ν. Θηλέων Φθιωτιδοφωκίδος καθ' ὅλον τὸν μῆνα Αὔγουστον. Εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ κ. Γενικοῦ Ἐπόπτου ἐπεθεώρησε τοὺς σχηματισμοὺς Λοκρίδος.

—Αἱ Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπάνισσαι τῆς Λαμίας - Μώλου καὶ Ἀταλάντης συνοδευόμεναι ὑπὸ τῆς Περιφερειακῆς Διοικητρίας καὶ τῶν Βαθμοφόρων των ἐξέδραμον εἰς Ἀσπρονέρι Καμμένων Βούρλων εἰς τὸ ὁποῖον τοὺς δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ περάσουν μίαν ἀξέχαστη ἡμέρα ψυχαγωγίας στὸ ὕπαιθρον, κάτω ἀπ' τὰ πεῦκα.

—Εἰς τὴν ἕδραν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως διενηργήθη ἔρανος ὑπὸ Φαλαγγιτισσῶν ὑπὲρ τῆς Βασιλικῆς Ἀεροπορίας συνελέγη δὲ τὸ ποσὸν τῶν 4.400 δρχ.

Ὁ ἔρανος συνεχίζεται καὶ εἰς τοὺς ἐκτὸς ἕδρας σχηματισμούς.

—Ἤρχισε λειτουργοῦν τὸ Στρατόπεδον τῆς IV Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Φθιωτιδοφωκίδος εἰς τὸ μαγευτικὸν τοπίον Ράχη - Καρπενησίου. Ἐστρατοπέδευσαν 40 φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπάνισσαι αἱ ὁποῖαι ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῆς Διοικητρίας ζοῦν εὐτυχισμέναι.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΠΑΤΡΑΙ.— Οἱ λοχῖται τῆς Ὑποδιοικήσεως Πατρῶν Λεβιδιώτης Ἀνδρέας καὶ Κωστήρης Χρῆστος, Νομαρχιακοὶ ὑπάλληλοι, παρουσιασθέντες εἰς τὸν Περιφερειακὸν Διοικητὴν Ἀχαΐας ἐνεχείρισαν εἰς αὐτὸν ἀνὰ δρ. 100 ἕκαστος, ὡς προσφορὰν των ὑπὲρ ἀντικαταστάσεως τῆς δολοφονηθείσης «Ἕλλης» ἢ ὑπὲρ οἱουδήποτε ἄλλου ἐθνικοῦ σκοποῦ, τὸν ὁποῖον ἤθελεν ὁρίσει ὁ Ἀρχηγός. Ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς συνεχάρη ἀμφοτέρους διὰ τὴν πατριωτικὴν των ταύτην ἐκδήλωσιν.

Ἐπίσης οἱ Φαλαγγῖται τοῦ Τάγματος Διακοφτοῦ προσέφεραν ἐξ ἐράνου διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν δραχ. 200, ἃς καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸν κ. Νομάρχην ὡς Γεν. Ἐπόπτην Ε. Ο. Ν. Ἀχαΐας. Καὶ οἱ Φαλαγγῖται Λουσικῶν συνεκέντρωσαν ἐξ ἐράνου δρ. 200 ἃς ἀπέστειλαν εἰς τὸν κ. Νομάρχην.

ΝΑΥΠΛΙΟΝ.— Ὁ κ. Γενικὸς Ἐπόπτης τῆς Ε.Ο.Ν. τοῦ Νομοῦ μας Νομάρχης κ. Λεμπέσης μετὰ τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ κ. Σωτ. Μουτούση Γεν. Γραμματέως τῆς Νομαρχίας ἐπεσκέφθησαν τὴν Κυριακὴν τὸ Στρατόπεδον Καραθῶνος εἰς ὃ ἐκπαιδεύονται 80 βαθμοφόροι τῆς Ε. Ο. Ν. ἐξ ὅλων τῶν Ὑποδιοικήσεων Ναυπλίας, Ἄργους καὶ Κορινθίας, ἵνα ἐπιθεωρήσουν τούτους καὶ ἐλέγξουν τὴν συντελουμένην ἐργασίαν ἐν τῷ στρατοπέδῳ, παραμείναντες καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν. Ἡ τάξις τοῦ Στρατοπέδου, ἡ πειθαρχία τῶν βαθμοφόρων, ἡ κατὰ προκαθωρισμένον πρόγραμμα ἐκπαίδευσις, θεωρητικὴ καὶ πρακτική, σωματικὴ καὶ στρατιωτικὴ προπαίδευσις, ἐθνικὴ διαπαιδαγώγησις κλπ. ὑπῆρξαν ἀρκούντως ἱκανοποιητικά.

Εἰς τὸ μεσημβρινὸν συσσίτιον παρεκάθησαν καὶ συνέφαγον μετὰ τῶν στρατοπεδευμένων μελῶν τῆς Ε. Ο. Ν. οἱ κ.κ. Γεν. Ἐπόπτης καὶ Περιφ. Διοικητὴς ὑπὸ τοὺς ἤχους τῆς Φιλαρμονικῆς Ε. Ο. Ν. Ἄργους, ἥτις εἶχε μεταβῆ πρὸς ψυχαγωγίαν τῶν στρατοπεδευμένων. Μετὰ τὸ συσσίτιον ἐπηκολούθησαν ᾄσματα ὑπὸ τῆς χορῳδίας βαθμοφόρων τοῦ Στρατοπέδου, χοροὶ καὶ τέλος ὁμιλία τοῦ Περιφ. Διοικητοῦ καθορίσασα τὰς ὑποχρεώσεις τῶν ἐκπαιδευθέντων βαθμοφόρων κατὰ τὴν μετάβασίν των εἰς τοὺς σχηματισμοὺς καὶ τὴν ἀνάληψιν τῶν διοικήσεων. Τὸν λόγον ἐκάλυψαν ζωηρότατα χειροκροτήματα καὶ ζητωκραυγαὶ ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους, Βασιλέως καὶ Ἀρχηγοῦ Ι. Μεταξᾶ. Τὴν ἡμέραν ἔκλεισεν ἡ ἀνάγνωσις τῆς ὑπὸ τῶν ἐκπαιδευομένων βαθμοφόρων ἐκδιδομένης ἐφημερίδος, μὲ πλούσιον ὑλικὸν καὶ δροσερὸν πνεῦμα ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ Στρατοπέδου, δεῖγμα τῆς πνευματικῆς των μορφώσεως καὶ ἐξυψώσεως ἐπιτυγχανομένης ἐν τῇ ἐκπαιδεύσει τῶν νέων ὑπὸ τῆς Ὀργανώσεώς μας. Τέλος ἀνεκρούσθησαν ὑπὸ τῆς Φιλαρμονικῆς τῆς Ε. Ο. Ν. οἱ ὕμνοι τῆς Νεολαίας, 4ης Αὐγούστου καὶ Ἐθνικός. Ὑπὸ τὰς ζητωκραυγὰς δὲ τῶν στρατοπεδευμένων ἀπεχώρησαν οἱ ἐπισκέπται καὶ ἐπιθεωρηταὶ κ.κ. Γεν. Ἐπόπτης καὶ Περιφ. Διοικητὴς ἀποχαιρετήσαντες τούτους καὶ συγχαρέντες τὸν ἀκούραστο Στρατοπεδάρχην καὶ Ὑποδιοικητὴν Ναυπλίας μετὰ τῶν ἐκπαιδευτῶν του βαθμοφόρων, οἵτινες τόσας προσπαθείας καταβάλλουν διὰ τὴν ἀρτίαν μόρφωσιν τῶν ἐκπαιδευομένων.

—Τὴν 23 Αὐγούστου ἐγένετο ἡ ὁρκωμοσία τῆς Τετραρχίας Νέας Κίου, ὑπὸ τοῦ κ. Γεν. Ἐπόπτου Ε. Ο. Ν. κ. Λεμπέση καὶ τῶν Περιφ. Διοικητῶν Ἀρρένων καὶ Θηλέων. Μετὰ τὴν ὁρκωμοσίαν ἐπηκολούθησεν ἐπιθεώρησις τῶν Σχηματισμῶν τῆς Ε. Ο. Ν., ἥτις ὑπῆρξε λίαν ἱκανοποιητική. Εἰς τοὺς Φαλαγγίτας καὶ εἰς τὸ παρευρισκόμενον πλῆθος ὡμίλησεν ὁ κ. Γενικὸς Ἐπόπτης διὰ τὸ συντελούμενον ἔργον ὑπὸ τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ τὰ ἀγαθὰ τῆς μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου, διακοπτόμενος ἀπὸ τὰς ζητωκραυγὰς τοῦ πλήθους ὑπὲρ τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ τῆς Ε.Ο.Ν.

—Ὡσαύτως τὴν 26 Αὐγούστου ἑορτὴν τοῦ Ἁγ. Ἀδριανοῦ ἡ Περιφ. Διοικήτρια Θηλέων κ. Λεμπέση καὶ ὁ Περιφ. Διοικητὴς Ἀρρένων κ. Μουτούσης ἐπεσκέφθησαν τὸν Σχηματισμὸν Ἁγ. Ἀδριανοῦ καὶ ἐπεθεώρησαν τοῦτον μεθ' ὃ ἐνώπιον τοῦ παρακολουθοῦντος ἐνθουσιώδους πλήθους ὡμίλησεν ὁ Περιφ. Διοικητὴς διὰ τὸ ἔργον τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ αὐτῆς Ἰωάννου Μεταξᾶ διακοπτόμενος ἀπὸ ζητωκραυγάς. Αἱ ἐπιθεωρήσεις τῶν ἄνω Σχηματισμῶν διεπίστωσαν τὴν πρόοδον τῆς ὀργανώσεως καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸν μεθ' οὗ περιβάλλει ταύτην ὁ Λαός.

ΚΡΗΤΗ

ΧΑΝΙΑ.— Καθ' ἅπασαν τὴν Περιφ. Διοίκησιν συνεχίζονται κανονικῶς αἱ συγκεντρώσεις τῆς Τετάρτης.

—Ἤρχισαν αἱ προπονήσεις εἰς τὴν σκοποβολὴν διὰ τοὺς προκηρυχθέντας σκοπευτικοὺς ἀγῶνας ὑπὸ συναγωνιστοῦ ἐφέδρου ἀξιωματικοῦ. Τρὶς τῆς ἑβδομάδος γίνονται προπονήσεις ἀθλητισμοῦ στίβου διὰ τὸν προκηρυχθέντα Δεύτερον Ἀθλητικὸν Διαγωνισμὸν τῆς 15ης Σεπτεμβρίου.

—Ἡ ὁμαδάρχης Χρύσα Χατζημιχάλη εἰς κολυμβητικὰς προπονήσεις ἔσωσεν ἐκ πνιγμοῦ Φαλαγγίτισσαν, σπεύσασα μὲ θάρρος καὶ ἑτοιμότητα νὰ παράσχῃ εἰς αὐτὴν τὰς βοηθείας της.

ΡΕΘΥΜΝΟΝ.— Ἡ ἑορτὴ τῆς 4ης Αὐγούστου ἑωρτάσθη πανηγυρικῶς ὄχι μόνον ὑπὸ τῆς Ε. Ο. Ν. Ρεθύμνης ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν ἐπαρχιακῶν σχηματισμῶν. Οὕτως ἡ Α΄ 256 Φάλαγξ συνετέλεσεν εἰς τὸν ἐπιβλητικώτερον ἑορτασμὸν τῆς 4ης Αὐγούστου εἰς τὴν κωμόπολιν Σπῆλι, διὰ παρελάσεων, ἀποδόσεως τιμῶν κλπ. Τὸ ἑσπέρας συμμετέσχεν εἰς τὴν ὑπὸ τῆς τοπικῆς ἐπιτροπῆς ὀργανωθεῖσαν ἑορτήν,

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

διὰ διαφόρων ἀπαγγελιῶν καὶ τοπικῶν χορῶν. Ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους σχηματισμοὺς τῆς Περ. Διοικήσεως Ἀρρένων Ρεθύμνης καὶ ἡ προεορταστικὴ κίνησις ὑπῆρξεν ἱκανοποιητική. Ἰδιαίτερον τόνον εἶχεν ἡ ἑορτὴ εἰς τὸ Στρατόπεδον «Ἰ. Μεταξᾶς» εἰς Ἀσωμάτους ὅπου συνέρρευσαν καὶ πολλοὶ χωρικοὶ διὰ νὰ συνεορτάσουν μετὰ τῶν Φαλαγγιτῶν.

—Εἰς τὸ Στρατόπεδον τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων ἐγένοντο αἱ ἐξετάσεις τῶν ἐκπαιδευθέντων εἰς τὴν Α΄ περίοδον ἐκπαιδεύσεως αὐτοῦ. Εἰδικὴ ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ ἀναπληρωτοῦ τοῦ Περ. Διοικητοῦ Α΄ Ἐπιτελοῦς τῆς Περ. Διοικήσεως καὶ τῶν Διευθυντῶν τοῦ ΙΙ, ΙΙΙ, V γραφείων ἐξήτασαν τοὺς ἐκπαιδευθέντας ὑποψηφίους βαθμοφόρους καὶ διεπίστωσαν τὴν ἱκανοποιητικὴν ἀπόδοσιν τῆς ἐν τῷ Στρατοπέδῳ ἐκπαιδεύσεως.

—Τὴν 15ην Αὐγούστου πολεμικὴν ἑορτὴν τοῦ 44ου Συντάγματος Πεζικοῦ, τὸ ἐπιτελεῖον τῆς Περ. Διοικήσεως Ἀρρένων μετέβη εἰς τὸ τελεσθὲν μνημόσυνον ὑπὲρ τῶν πεσόντων, ἐνῷ τμῆμα τῆς Α΄ 255 Φάλαγγος μετὰ τοῦ Στρατοῦ ἀπέδιδον τιμάς.

—Ἐνώπιον τετραμελοῦς ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐκ τῆς Περιφερειακῆς, τῆς Στρατοπεδάρχου, τῆς Αης Ἐπιτελοῦς καὶ Δ)τρίας ΙΙ καὶ V Γραφείου ἐγένοντο αἱ ἐξετάσεις τῶν συναγωνιστριῶν τῆς Βας ἀποστολῆς τοῦ στρατοπέδου τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων Ρεθύμνης.

—Τὴν ἴδια μέρα 40 Φαλαγγίτισσαι ἐκ Βάμου Χανίων αἱ ὁποῖαι εἶχον ἐκδράμει εἰς Ρέθυμνον ἐπεσκέφθησαν τὸ Στρατόπεδον «Ἰωάννης Μεταξᾶς». Ἐκεῖ παρέμειναν ἀρκετὴ ὥρα καὶ ἀφοῦ τοὺς προσεφέρθη γεῦμα καὶ διεσκέδασαν μὲ τὰ μέλη τοῦ Στρατοπέδου ἀνεχώρησαν ἀφοῦ προηγουμένως ἐξέφρασαν τὴν εὐχαρίστησίν των διὰ τὴν γνωριμίαν καὶ φιλοξενίαν των μὲ τὰς συναγωνιστρίας των τῆς Ρεθύμνης.

—Ἑξήκοντα Φαλαγγίτισσαι τοῦ Τάγματος Σελλὶ Θ 255ης Φάλαγγος τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ρεθύμνης, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν Διοικήτριάν των, ἐπεσκέφθησαν τὸ Στρατόπεδον Ε. Ο. Ν. Θηλέων.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς λήξεως τῆς Βας ἀποστολῆς τοῦ Στρατοπέδου «Ἰωάννης Μεταξᾶς» ἐγένετο ἑορτή, εἰς ἣν ἐκλήθησαν ἡ χορῳδία τῆς Ε. Ο. Ν. μετὰ τῆς ἐνοργάνου μουσικῆς. Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν τὰ μέλη τοῦ Στρατοπέδου μετὰ τῶν ἐπισκεπτριῶν συναγωνιστριῶν των διεσκέδασαν μὲ ἐξαιρετικὸ κέφι.

Ἅπασαι αἱ κατασκηνώτριαι ἀνεχώρησαν κατευχαριστημέναι διὰ τὴν ὡραίαν καὶ ἀξέχαστη συναγωνιστικὴ ζωὴ ποὺ πέρασαν τὶς 20 ἡμέρες στὸ Στρατόπεδο. Ἡ ἀναχώρησίς των ἔγινε μὲ ζητωκραυγὰς ὑπὲρ τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ τῆς Ε. Ο. Ν.

ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ (Κρήτης).— Ἔλαβον χώραν συγκεντρώσεις εἰς ἅπαντας τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Περιφερείας καὶ ἀνεπτύχθη καταλλήλως ὑπὸ βαθμοφόρων τὸ Διάγγελμα τοῦ Ἀρχηγοῦ πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν κατὰ τὴν 4ην Αὐγούστου.

—Ὅλα τὰ τμήματα τῆς Περ. Διοικήσεως προσέφεραν διὰ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ εὐδρόμου μας «Ἕλλη».

ΧΑΛΚΙΣ.— Χάρις εἰς τὴν συμβολὴν τῆς Ε.Ο.Ν. Εὐβοίας ὁ ἑορτασμὸς τῆς τετάρτης ἐπετείου τῆς Ἐθνοσωτηρίου Μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου καθ' ὅλην τὴν Εὔβοιαν ὑπῆρξε λαμπρός.

Ὁ πανηγυρισμὸς ἐνταῦθα ἤρχισε πολὺ πρὸ τῆς 4ης Αὐγούστου διὰ διαφόρων ἑορτῶν, πανηγυρικῶν συγκεντρώσεων τῶν μελῶν τῆς Ε. Ο. Ν. κατὰ τὰς ὁποίας ἀνεπτύχθησαν διάφορα θέματα ἀπὸ Βαθμοφόρους τῆς Ὀργανώσεως.

Τὴν παραμονὴν τῆς 4ης Αὐγούστου ἐγένετο τελετὴ στέψεως τοῦ Μνημείου Πεσόντων ὑπὸ τῶν Περ. Διοικήσεων Ἀρρένων καὶ Θηλέων. Τμήματα Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων καθὼς καὶ δύναμις Φαλαγγιτισσῶν καὶ Σκαπανισσῶν εἶχον παραταχθῆ εἰς τὸν πρὸ τοῦ Μνημείου χῶρον καθὼς καὶ ἡ Φιλαρμονικὴ τῆς Ὀργανώσεως, ἥτις ἀπέδιδε τιμάς.

Ἐκ τῶν ἐπισήμων προσῆλθον ὁ Γενικὸς Ἐπόπτης Ε. Ο. Ν. Νομάρχης Τοράκης, ὁ κ. Δήμαρχος, ὁ κ. Φρούραρχος, καὶ αἱ λοιπαὶ ἀρχαὶ τῆς πόλεως καὶ πλῆθος κόσμου καθὼς καὶ οἱ Περιφερειακοὶ Διοικηταὶ Ἀρρένων κ. Γ. Χαϊνᾶς καὶ Θηλέων Δὶς Κυριακούλη. Ἡ Φιλαρμονικὴ τῆς Ὀργανώσεως ἀνέκρουσε τὸν Ἐθνικὸν Ὕμνον καὶ τοὺς Ὕμνους 4ης Αὐγούστου καὶ τῆς Ε. Ο. Ν.

Τὴν πρωΐαν τῆς 4ης Αὐγούστου τμήματα Ε. Ο. Ν. περιῆλθον τὴν πόλιν καὶ ἔψαλον διάφορα πατριωτικὰ ᾄσματα καθὼς καὶ ἡ Φιλαρμονική, ἥτις ἐπαιάνιζεν ἐνθουσιώδη ἐμβατήρια.

Εἰς τὴν τελεσθεῖσαν δοξολογίαν προσῆλθον ἅπασαι αἱ ἀρχαί.

Εἶτα ἐπηκολούθησε λαμπρὰ παρέλασις ὁλοκλήρου τῆς δυνάμεως Ἀρρένων καὶ Θηλέων, ὑπὸ τὰ συνεχῆ καὶ ζωηρὰ χειροκροτήματα τοῦ κόσμου.

Ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν εἰς τὴν καθ' ὅλα ἐπιτυχῆ καὶ ἐπιβλητικὴν παρέλασιν τῆς Ε. Ο.Ν. ἐπροξένησεν ἡ νέα Ὁμὰς τῶν τυφεκιοφόρων Σκαπανέων, ἡ ὁποία κατεχειροκροτήθη.

Τὸ ἀπόγευμα ἡ Φιλαρμονικὴ τῆς Ε. Ο. Ν. ἐπαιάνισε διάφορα ἐμβατήρια τὴν 8ην δὲ νυκτερινὴν ἐγένετο λαμπαδηφορία τῆς Ε. Ο. Ν.

ΛΕΙΒΑΘΩ (Κεφαλληνίας). — Τμήματα τοῦ Τάγματος Ε. Ο. Ν. Θηλέων Λειβαθοῦς ἐξέδραμον μετὰ τῶν βαθμοφόρων των εἰς τοποθεσίαν «Τραπεζάκι». Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν αἱ Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπάνισσαι ἐπεδόθησαν εἰς κολύμβημα, χοροὺς ἐθνικούς, παιχνίδια διάφορα καὶ τραγούδια ἐθνικά. Τὸ ἑσπέρας ἀφοῦ ἐτραγούδησαν τοὺς ὕμνους, τὸν Ἐθνικόν, τῆς Νεολαίας καὶ τῆς 4ης Αὐγούστου, ἀνεχώρησεν ἕκαστον τμῆμα μετὰ τῶν βαθμοφόρων του.

Ἐπίσης ὁ ἑορτασμὸς τῆς 4ης Αὐγούστου ἐγένετο εἰς τὸ κέντρον τοῦ Τάγματος εἰς τὸ χωρίον «Κεραμιές» ὅπου μὲ ἐνθουσιασμὸν ἅπαντες οἱ Λόχοι παρηκολούθησαν τοὺς ἐκφωνηθέντας ὑπὸ συνεργατῶν λόγους. Ἡ ἑορτὴ ἐσυνεχίσθη καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν.

Καὶ εἰς τοὺς Λόχους Ε. Ο. Ν. Θηλέων Δειλινάτων καὶ Βαλσαμάτων ἡ ἑορτὴ τῆς 4ης Αὐγούστου ἑωρτάσθη μὲ ἐνθουσιασμὸν καὶ τάξιν πρωτοφανῆ.

ΜΥΤΙΛΗΝΗ (Λέσβου). — Εἰς τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς πόλεως αἱ Φαλαγγίτισσαι προπονοῦνται ὑπὸ τὴν ἄγρυπνον παρακολούθησιν τῆς Περιεφ. Διοικητρίας διὰ τοὺς ἀγῶνας τῆς 15ης Σεπτεμβρίου.

—Διωργανώθη ἐκδρομὴ ἐργαζομένων Φαλαγγιτισσῶν εἰς Γέραν, τὴν ὁποίαν παρηκολούθησεν αὐτοπροσώπως ἡ Περιφ. Διοικήτρια, καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν.

Τὸ πρόγραμμα τῆς ἐκδρομῆς ἀποκλειστικῶς ψυχαγωγικὸν ἐξετελέσθη μὲ τάξιν καὶ πειθαρχίαν.

—Αἱ ἐργαζόμεναι Φαλαγγίτισσαι ὡδηγήθησαν εἰς τὸ κινηματοθέατρον «Πάνθεον» καὶ ἐκεῖ παρηκολούθησαν διδακτικὴν θεατρικὴν παράστασιν δοθεῖσαν ἀποκλειστικῶς χάριν αὐτῶν ὑπὸ τοῦ παρεπιδημοῦντος ἐν τῇ πόλει μας Θιάσου.

—Τὸ στρατόπεδον βαθμοφόρων λειτουργεῖ εἰς τὴν μαγευτικὴν τοποθεσίαν Μυτιλήνης «Νεάπολις» ἀπὸ 27 Αὐγούστου καὶ θὰ συνεχισθῇ μέχρι 16 Σεπτεμβρίου μὲ στρατοπεδάρχην τὴν Περιφ. Διοικήτριαν. Εἰς τὸ στρατόπεδον ἐκτὸς τῶν βαθμοφόρων ἐκπαιδεύονται καὶ Φαλαγγίτισσαι τοῦ προτύπου λόχου.

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Αἱ περισσότεραι τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων τῆς Ε.Ο.Ν. ἐτέλεσαν, βάσει Διαταγῆς τῆς Διευθύνσεως Ἀθλητισμοῦ τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, τοὺς τοπικούς των κολυμβητικοὺς ἀγῶνας. Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀγώνων τούτων κατὰ περιφερείας ἔχουν ὡς ἀκολούθως:

Π. Δ. ΧΑΝΙΩΝ

Α΄ ΔΙΑ ΤΗΝ Α΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΝ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ

Α) 100 μέτρα ἐλευθέρας κολυμβήσεως. 1ος Ἀθαν. Διακάκης, 2ος Σταμ. Σταματάκης, 3ος Μιχ. Λουράκης.

Β) 400 μέτρα ἐλευθέρας κολυμβήσεως. 1ος Μαν. Μαραγκουδάκης, 2ος Ἐλευθ. Κρομμυδάκης. 3ος Κυρ. Λυγεράκης.

Γ) 800 μέτρα ἐλευθέρας κολυμβήσεως. 1ος Ἀθαν. Διακάκης, 2ος Γεώργ. Ρεμοῦνδος. 3ος Μαν. Μαραγκουδάκης.

Δ) 100 μέτρα ὑπτία κολύμβησις. 1ος Ἰωάν. Μουζούρης. 2ος Σπυρ. Μητσοτάκης. 3ος Ἰωάν. Ἀνουσάκης.

Ε) 100 μέτρα προσθία κολύμβησις. 1ος Μιχ. Μαστρομανώλης, 2ος Ἐλευθ. Γεωργιλαδάκης. 3ος Νικ. Ἑλληνάκης.

ΣΤ) Σκυταλοδρομία 4Χ10. 1η ὁμὰς φάλαγγος 248. 2α ὁμὰς φάλαγγος 249.

Β΄. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ

Α) 100 μέτρα ἐλευθέρα κολύμβησις. 1ος Κων. Χαριτάκης. 2ος Ἀριστ. Βάμβουκας. 3ος Ἰω. Μουζούρης.

Β) 200 μέτρα ἐλευθέρα κολύμβησις. 1ος Κων. Χαριτάκης. 2ος Γεώργ. Ρεμοῦνδος. 3ος Γεώργ. Κισσαμάκης.

Γ) 50 μέτρα προσθία κολύμβησις 1ος Ἐμμ. Σεργάκης. 2ος Ἰωάν. Μανουσιουδάκης. 3ος Στεφ. Βουτσαδάκης.

Δ) Σκυταλοδρομία 4Χ50. 1η ὁμὰς φάλαγγος 248. 2α ὁμὰς φάλαγγος 249.

ΣΚΑΠΑΝΕΩΝ

Α) 25 μέτρα προσθία κολύμβησις. 1ος Γεώργ. Ἀντωνακάκης. 2ος Πέτρος Γαλανάκης. 3ος Στυλ. Σκουτελάκης.

Β) 50 μέτρα προσθία κολύμβησις. 1ος Ἰωάν. Χατζηδημητράκης. 2ος Σπυρ. Μητσοτάκης. 3ος Ἰωσ. Γαλανάκης.

Γ) 50 μέτρα ἐλευθέρα κολύμβησις 1ος Δημ. Δημοτάκης. 2ος Στυλ. Κατσιβελάκης. 3ος Πέτρ. Γαλανάκης.

ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΩΝ Β΄. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Α) 50 μέτρα ἐλευθέρα κολύμβησις. 1η Ἑλένη Μανουσάκη. 2α Εὐάγγ. Κουτσουμπού. 3η Εὐάγγ. Κοτσαμπασάκη.

Β) Σκυταλοδρομία 4Χ50. 1η ὁμὰς φάλαγγος 248. 2α ὁμὰς φάλαγγος 249.

ΣΚΑΠΑΝΙΣΣΩΝ

Α) 25 μέτρα προσθία κολύμβησις. 1η Μ. Κοτσιφάκη. 2α Ρένα Γιαννοπούλου. 3η Καλ. Γκαλεράκη.

Β) 50 μέτρα κολύμβησις. 1η Μαρ. Κοτσιφάκη. 2α Ὄλγα Γκαλεράκη. 3η Ρένα Γιαννοπούλου.

Πολυνίκης Φάλαγξ Ἀρρένων φάλαγγος 249 Χανίων βαθμ. 107.

Πολυνίκης Φάλαγξ Θηλέων φάλαγγος 249 Χανίων βαθμ. 47.

Πολυνίκης Ὁμὰς Ναυτοφαλαγγιτῶν Χανίων βαθμ. 108.

Ὁμὰς Σχηματισμῶν Φάλαγξ 367 Καστελλίου βαθμ. 19.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ.—Τὰ ἀποτελέσματα τῶν Ναυτικῶν ἀγώνων Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων Ἡρακλείου ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Α΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Α) Ἐλευθέρα κολύμβησις 100 μέτρων. 1ος Μιγάδης Ἰωσήφ. 2ος Καργιολίδης Γεώργ. 3ος Χρυσοστομάκης Ἰωάν..

Β) Ἐλευθέρα κολύμβησις 400 μέτρων. 1ος Φουντάκης Κωνστ. 2ος Βερουδάκης Γ. 3ος Ἐλευθεριάδης Νικόλ.

Γ) Ἐλευθέρα κολύμβησις 800 μέτρων. 1ος Ἀραμπατζόγλου Ἀλέξ. 2ος Κοκκίνης

Ἀλέξ. 3ος Γιαννούλης Κωνστ. 4ος Τσουλακίδης Εὐάγγ.

Δ) Κολύμβησις ὑπτία 100 μέτρων. 1ος Κοπακάκης. Ἐμμ. 2ος Φουντουλάκης Κωνστ. 3ος Σηφάκης Δημήτριος.

Ε) Σκυταλοδρομία 4X100. 1ος Μιγάδης Ἰωσ. 2ος Ἀραμπατζόγλου. 3ος Βερουδάκης Γεώργ. 4ος Μαρκογιαννάκης Κωνστ.

ΣΤ) Ὑδατοσφαίρησις. 1ος Βερουδάκης Γεώργ. 2ος Μιγάδης Ἰωσήφ. 3ος Κοπακάκης Ἐμμ. 4ος Χρυσοστομάκης Ἰωάν. 5ος Στεφανίδης Παναγ. 6ος Στρατάκης Γεώργ.

Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Α) Ἐλευθέρα κολύμβησις 100 μέτρων. 1ος Σηφάκης Δημήτρ. 2ος Λεμπηδάκης Σήφης. 3ος Μεθυμάκης Εὐάγγελος.

Β) Ἐλευθέρα κολύμβησις 200 μέτρων. 1ος Στεφανίδης Παναγιώτης. 2ος Πορφυράκης Ἀντών. 3ος Βερουδάκης Ἰωάννης.

Γ) Κολύμβησις 50 μέτρων προσθία. 1ος Χανδάνος Μενέλαος. 2ος Μεθυμάκης Εὐάγγ. 3ος Λεμπηδάκης Σήφης.

Δ) Σκυταλοδρομία 4X50. 1ος Στεφανίδης Παναγ. 2ος Πορφυράκης Ἀντών. 3ος Βερουδάκης Ἰωάννης. 4ος Σηφάκης Δημήτρ.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΣΚΑΠΑΝΕΩΝ

Α) Ἐλευθέρα κολύμβησις 50 μέτρων. 1ος Γιαννίκος Ἰωάν. 2ος Κυπριάδης Κωνστ. 3ος Κριτσιωτάκης Γεώργιος.

Β) Προσθία κολύμβησις 25 μέτρων. 1ος Γιαννίκος Ἰωάν. 2ος Κριτσιωτάκης Γεώργ. 3ος Κυπριάδης Κωνστ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΙΣ.— Τὰ ἀποτελέσματα τῶν κολυμβητικῶν ἀγώνων Α. XXIX Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. "Εβρου τῆς 11ης Αὐγούστου 1940) Ε' εἶναι τὰ ἀκόλουθα:

Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ

100 μέτρα ἐλευθέρα κολύμβησις. 1ος Καλεύρας Εὐάγγελος. 2ος Στεφανίδης Σταῦρ.

800 μ. ἐλευθέρα κολύμβησις. 1ος Καραλιᾶς Ἀντών.. 2ος Περλέγγος Ἄγγελος. 3ος Χαμηλάκης Κομνηνός.

400 μ. ἐλευθέρα κολύμβησις. 1ος Ὀρφανὸς Κωνστ. 2ος Γκιρτζῆς Παναγ. 3ος Τσαϊρίδης Γεώργιος.

100 μ. ὑπτία κολύμβησις. 1ος Χρυσοστόμου Εὐστρ. 2ος Γιαννᾶτος Νικόλ. 3ος Παπαϊωάννου Ἰωάννης.

Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ

100 μ. ἐλευθέρα κολύμβησις. 1ος Παπαδόπουλος Ἰωάννης. 2ος Καρατζόλας Γεώργ. 3ος Τσαϊρίδης Γεώργ.

200 μ. ἐλευθέρα κολύμβησις. 1ος Συμεωνίδης Ἀριστείδ. 2ος Μπουκουβάλας Ἰωάν.

50 μ. προσθία κολύμβησις. 1ος Παπαδόπουλος Ἰωάννης. 2ος Γκιρτζῆς Παναγ. 3ος Παπαϊωάννου Ἰωάννης.

Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΩΝ

50 μ. ἐλευθέρα κολύμβησις. 1η Ξανθάκη Λουκία. 2α Μαστράφη Μαρία.

Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΩΝ

1η Καστάνου Νανά. 2α Νοταρίδου Ἔλλη. 3η Γιωργαντᾶ Ἑλένη.

ΣΚΑΠΑΝΕΙΣ

50 μ. ἐλευθέρα κολύμβησις. 1ος Κοντὸς Δημήτρ. 2ος Καλογιαννίδης Σταῦρ. 3ος Πέντσος Πέτρος.

25 μ. προσθία κολύμβησις. 1ος Κοντὸς Δημήτρ. 2ος Τρύφωνας Γεώργ. 3ος Πέντσος Πέτρος.

ΣΚΑΠΑΝΙΣΣΑΙ

25 μ. ἐλευθέρα κολύμβησις. 1η Νοταρίδου Ἀρχοντοῦλα. 2α Τριανταφύλλου Φαίμη. 3η Γιωργαντᾶ Ἐλευθερία.

ΚΑΒΑΛΛΑ.—Τὰ ἀποτελέσματα τῶν διεξαχθέντων κολυμβητικῶν ἀγώνων εἶναι τὰ ἀκόλουθα:

Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ

Α) Ἐλευθέρα κολύμβησις 100 μ. 1ος Μουράτης Ἐλευθ. 2ος Ζαχαριάδης Διαμαντ. 3ος Λολίδης Δημήτρ.

Β) Ἐλευθέρα κολύμβησις 400 μ. 1ος Καπρακίδης Ἐμμ. 2ος Μουράτης Ἐλευθ. 3ος Λολίδης Δημήτρ.

Γ) Ἐλευθέρα κολύμβησις 800 μ. 1ος Καπρακίδης Ἐμμ. 2ος Λολίδης Δημήτριος. 3ος Θεσσαλονικεὺς Ἰωάννης.

Δ) Ὑπτία κολύμβησις 100 μ. 1ος Λολίδης Θεόδ. 2ος Θαρρόπουλος Ἰωάννης. 3ος Παπαδόπουλος Παναγ.

Ε) Προσθία κολύμβησις 100 μ. 1ος Λολίδης Θεόδ. 2ος Στάθης Θεόδ. 3ος Μπαμπάθας Στέλλιος.

ΣΤ) Σκυταλοδρομία 4X100 ἐλευθέρας κολυμβήσεως. 1η ὁμὰς 171ης Φάλαγγος.

Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ

Α) Ἐλευθέρα κολύμβησις 100 μ. 1ος Μουράτης Ἐλευθ. 2ος Καπρακίδης Ἐμμ. 3ος Γραμματικόπουλος Παναγ.

Β) Ἐλευθέρα κολύμβησις 200 μ. 1ος Μουράτης Ἐλευθ. 2ος Κοσμίδης Κοσμᾶς. 3ος Σουλίδης Ἰωάν.

Γ) Προσθία κολύμβησις 50 μ. 1ος Λολίδης Θεόδ. 2ος Παπαδόπουλος Παναγ. 3ος Πέτσας Ἀκρίβιος.

Δ) Σκυταλοδρομία 4X50 μ. ἐλευθέρας κολυμβήσεως. 1η ὁμὰς 171ης Φάλαγγος.

Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΣΚΑΠΑΝΕΩΝ

Α) Προσθία κολύμβησις 50 μ. 1ος Ἀερίδης Ἀχιλ. 2ος Ἀτζιμάκης Χρῆστος. 3ος Πέτσας Ἀκρίβ.

Β) Ἐλευθέρα κολύμβησις 50 μ. 1ος Ἡλιάδης Ἀναστ. 2ος Ἡλιάδης Ἰωσήφ. 3ος Δημητριάδης Δημήτρ.

Γ' Σκυταλοδρομία 8X50 μ. ἐλευθέρας κολυμβήσεως. 1η ὁμὰς 171ης Φάλαγγος.

Α' καὶ Β' ΚΑΤΗΓΟΡ. ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΩΝ

Α) Ἐλευθέρα κολύμβησις 50 μ. 1η Χρηστίδου Ἑλένη. 2α Πεταλούδη Ἑλένη. 3η Ἀρνίδου Θάλεια.

Β) Σκυταλοδρομία 4X50 ἐλευθέρας κολυμβήσεως. 1η ὁμὰς ἀποτελεσθεῖσα ἐκ τῶν κολυμβητριῶν: Χρηστίδου Ἑλένης, Νότα Ἡροῦς, Γεωργιάδου Βασιλικῆς, Λαζάρου Ἑλένης.

Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΣΚΑΠΑΝΙΣΣΩΝ

Α) Προσθία κολύμβησις 50 μ. 1η Κανάκη Αὐγούστα. 2α Πετροπούλου Ἰσμήνη. 3η Δεστούνη Ἀντιγόνη.

Β) Ἐλευθέρα κολύμβησις 50 μ. 1η Κανάκη Αὐγούστα. 2α Γεωργιάδου Βασιλική. 3η Δεστούνη Ἀντιγόνη.

ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ. — Εἰς τοὺς κολυμβητικοὺς ἀγῶνας συμμετέσχον 22 Φαλαγγῖται καὶ Σκαπανεῖς τῶν 129 καὶ 132 Φαλάγγων μὲ τὰ ἑξῆς ἀποτελέσματα:

Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ (ἡλικίας 18 — 25 ἐτῶν).

Α) Ἐλευθέρα κολύμβησις 100 μ. 1ος Μάριος Πιταρός. 2ος Ἀλέξ. Παπανίκας.

Β) Ἐλευθέρα κολύμβησις 400 μ. 1ος Ἰμπρ. Μουλιαζίμης. 2ος Ἠλ. Σαββουλίδης.

Γ) Ὑπτία κολύμβησις 100 μ. 1ος Ἀλ. Παπανίκας. 2ος Μάρ. Πιταρός.

Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ (ἡλικίας 14 — 18 ἐτῶν).

Α) Ἐλευθέρα κολύμβησις 100μ. 1ος Δ. Τρουμπάτας. 2ος Κ. Δράκος. 3ος Γ. Πλασκασοβίτσης.

Β) Ἐλευθέρα κολύμβησις 200 μ. 1ος Ἀντ. Λοῦμπος. 2ος Μιχ. Ἀσικιάν.

Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΣΚΑΠΑΝΕΩΝ (ἡλικίας 11 — 13 ἐτῶν).

Α) Ἐλευθέρα κολύμβησις 50 μ. Σπῦρος Ἰωάννου.

ΛΑΡΙΣΑ. — Κατὰ τοὺς διεξαχθέντας κολυμβητικοὺς ἀγῶνας τῆς Π. Δ. Λαρίσης ἐσημειώθησαν τὰ κάτωθι ἀποτελέσματα:

Α) 50 μ. ἐλευθέρα κολύμβησις Φαλαγγιτισσῶν. 1η Σωτηριάδου Π. 2α Καλογήρου Ε. 3η Χατζίδου Γ. 4η Σοφοκλέους. 5η Μαντάκου.

Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Β) Σκυταλοδρομία 4X50. 1η ὁμάς. Κόντογλου, Χατζίδου, Καλογήρου, Σωτηριάδου.

Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ

Α) 100 μ. ἐλευθέρα κολύμβησις. 1ος Σφονδυλιᾶς. 2ος Κοριλῆς. 3ος Καλιαμβᾶκος. 4ος Κυρίτσης. 5ος Γιαντζῆς. 6ος Καρακαστανιᾶς.

Β) 400 μ. ἐλευθέρα κολύμβησις. 1ος Σφονδυλιᾶς. 2ος Καλιαμβᾶκος. 3ος Καρακαστανιᾶς. 4ος Γιαντζῆς. 5ος Εὐαγγελίδης.

Γ) 800 μ. ἐλευθέρα κολύμβησις. 1ος Σφονδύλης. 2ος Καλιαμβᾶκος. 3ος Καρακαστανιᾶς. 4ος Κοριλῆς. 5ος Εὐαγγελίδης.

Δ) 100μ. ὑπτία κολύμβησις. 1ος Εὐαγγελίδης. 2ος Κωνσταντινίδης. 3ος Καλιαμβᾶκος. 4ος Καρακαστανιᾶς. 5ος Νεζεριώτης.

Ε) 100 μ. προσθία κολύμβησις. 1ος Βελέντζας. 2ος Παππᾶς Γ. 3ος Σοφοκλέους. 4ος Γιαντζῆς. 5ος Δουβῆς. 6ος Χρυσόμαλος.

ΣΤ) Σκυταλοδρομία 4X100.

Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ

Α) 100 μ. ἐλευθέρα κολύμβησις. 1ος Χατζηστυλιανός. 2ος Εὐθυμίου. 3ος Πούλιος. 4ος Χαλυβόπουλος. 5ος Καλιαμβᾶκος. 6ος Μπέμπολης.

Β) 100 μ. ἐλευθέρα κολύμβησις. 1ος Χατζηστυλιανός. 2ος Εὐθυμίου. 3ος Πούλιος. Μπέμπος.

Γ) 200 μ. ἐλευθέρα κολύμβησις. 1ος Εὐαγγελίδης. 2ος Καλιαμβᾶκος. 3ος Χαλυβόπουλος. 4ος Στένος. 5ος Τζανετόπουλος.

Δ) 50 μ. προσθία κολύμβησις. 1ος Βελέντζας. 2ος Μπέμπος ΙΙ. 3ος Μπέμπος Ι. 4ος Ἀθηνιώτης. 5ος Εὐθυμίου. 6ος Καλιαμβᾶκος ΙΙ.

Ε) Σκυταλοδρομία 4X50.

ΣΚΑΠΑΝΕΙΣ

Α) 25 μ. προσθία κολύμβησις. 1ος Κάρτσωνας. 2ος Φορλίδας. 3ος Βαρδάκης Χ. 4ος Βαρδάκης Ν. 5ος Βελέντζας. 6ος Εὐθυμίου.

Β) 50 μ. προσθία κολύμβησις. 1ος Κάρτσωνας. 2ος Μπέμπος Ν. 3ος Φορλίδας.

Γ) 50 μ. ἐλευθέρα κολύμβησις. 1ος Βαρδάκης Ν. 2ος Βαρδάκης Χ. 3ος Κάρτσωνας. 4ος Σαμαρτζῆς. 5ος Φιλιππιντζῆς.

ΥΔΑΤΟΣΦΑΙΡΙΣΙΣ Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Ἡ ὁμὰς τῶν κυανῶν ἐνίκησε τὴν ὁμάδα τῶν λευκῶν μὲ 4 — 3 τέρματα.

(Τὰ ἀποτελέσματα τῶν Π.Δ. Φθιωτιδοφωκίδος καὶ Σάμου εἰς τὸ προσεχές)

Ο ΝΙΚΗΤΗΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 1580)

Τί μάχη ἦταν ἐκείνη! Οἱ Σλαῦοι, ποὺ δὲν περίμεναν τὴν ξαφνικὴ αὐτὴ ἐξόρμησι, μόλις πρόλαβαν ν' ἁρπάξουν τὰ ἅρματά τους.

Ποτὲ νίκη δὲν ὑπῆρξε πληρέστερη, ποτὲ νίκη δὲν κερδήθηκε μὲ λιγώτερα μέσα.

Ὁ στρατηγὸς τῆς Κορίνθου, ποὺ ἔφθασε τρεῖς μέρες ἀργότερα, ἀπόρησε καὶ ὁ ἴδιος βλέποντας στὸ ἐγκαταλελειμμένο στρατόπεδο τὸ πλῆθος τῶν λαφύρων ποὺ οἱ Πατρινοὶ ἐκέρδισαν ἄοπλοι σχεδὸν καὶ χωρὶς ἀρχηγό.

Χωρὶς ἀρχηγό; Ὄχι δά! Μὲ μιὰ βοὴ ὡμολογοῦσαν ὅλοι πὼς στρατηγός τους ἦταν ὁ Πρωτόκλητος καὶ στὴν δική του ἐκκλησία ἀφιέρωσαν τὰ λάφυρα τῆς μάχης καὶ θεωρήθηκαν σκλάβοι δικοί του οἱ ἄπειροι αἰχμάλωτοι.

Καὶ δὲν ἦσαν οὔτε ἄοπλοι. Γιατὶ ὅπλο ἰσχυρότερο δὲν ὑπάρχει ἀπὸ τὸ θάρρος ποὺ τροφοδοτεῖ ἀκοίμητη ἡ πίστις.

Κ. Ἀθ.

ΤΟ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΙ' Η ΜΙΚΡΗ ΞΩΘΙΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 1591)

τια· καὶ δέχτηκε τὸ παιδί του ὁ βασιλιᾶς παντρεμένο μὲ ὄργανα κι' ἄλλα βασιλικὰ πράγματα.

Τὰ φορέματα ὅμως τῆς ξωθιᾶς ποὺ τῆς πῆρε ὅταν τὴν πρωτόειδε δὲν τῆς τἄδωσε, μόν' τἄδωσε τῆς μάνας του καὶ τῆς εἶπε:

— Νὰ μὴ τῆς τὰ δώσῃς, γιατὶ ἂν τὰ πάρῃ, τότες θὰ βρῇ τὴ δύναμί της καὶ θὰ μᾶς φάῃ ὅλους.

Ἀλλ' ἡ ξωθιὰ τὰ παίρνει μὲ πανουργία ἀπὸ τὴν πεθερά της καὶ τὰ φοράει.

Κατὰ τύχη ὁ πατέρας τῆς ξωθιᾶς εἶχε πόλεμο μ' ἕναν ἄλλον βασιλιᾶ· καὶ εἶχε πῆ ὅτι ὅποιος νικήσῃ θὰ τοῦ δώσῃ τὴ θυγατέρα του γυναῖκα. Τότες αὐτὸς τρέχει στὸν πόλεμο καὶ τοὺς σκοτώνει ὅλους. Τότες τοῦ εἶπε ὁ πατέρας τῆς ξωθιᾶς:

— Ποιὰ θυγατέρα μου σ' ἀρέσει.

Αὐτὸς εἶπε τὴ μικρότερη.

Κι' αὐτὴ τοῦ εἶπε:

— Τώρα μὲ πῆρες μὲ πόλεμο καὶ μὲ τὴν ἀξία σου, καὶ δὲν μπορῶ νὰ κάμω ἀλλοιῶς, μόν' ἔλα νὰ πᾶμε στὸν πατέρα σου τὸ βασιλιᾶ. Καὶ πέρασαν τέτοια ζωή, ποὺ μήτε κανένας δὲν εἶχε περάσει.

ΤΑ ΣΚΑΠΑΝΑΚΙΑ ΜΑΣ

'Εξ ἀριστερῶν: Αἱ Σκαπάνισσαι Νίτσα Κατσαντάκη, Παρθενόπη Λεον. Κουλούρη καὶ Γαβριέλλα 'Αναστασιάδου. Οἱ Σκαπανεῖς Νῖκος Ι. Λυχναρόπουλος καὶ Κωνσταντῖνος Ξανθόπουλος

Χειρόγραφα καὶ φωτογραφίες δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

Πρὸς τοὺς ἀλληλογραφοῦντας μετὰ τοῦ περιοδικοῦ ἔχομεν νὰ γνωστοποιήσωμεν:

Α) "Οτι ἀπαντήσεις εἰς τας ἐπιστολάς των διὰ τῶν στηλῶν τῆς ἀλληλογραφίας δίδονται μόνον μετὰ παρέλευσιν 25—30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς των καὶ κατὰ σειρὰν προτεραιότητος. 'Εξαίρεσις γίνεται μόνον εἰς ἐπιστολὰς ἀπαιτούσας ἐπείγουσαν ἀπάντησιν. Τὸ περιοδικὸν ἀπαντᾷ οὕτως εἰς ἁπάσας ἀνεξαιρέτως τὰς ἐπιστολὰς ποὺ λαμβάνει. 'Οσάκις δὲ συμβῇ ἀποστολεὺς νὰ μὴ λάβῃ ἀπάντησιν, τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ ἐπιστολή του δὲν περιῆλθεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ περιοδικοῦ, δι' ἕνα οἱονδήποτε λόγον.

Β) "Οτι πολλοὶ τῶν ἀναγνωστῶν ἀποστέλλουσιν ὁμοῦ 5 καὶ 6 τεμάχια, τινὲς δὲ καὶ ὁλόκληρα τετράδια συνεργασίας, ἀπασχολοῦντες τὴν ὑπηρεσίαν τῆς συντάξεως μὲ τὴν ὑπερπαραγωγήν των, ἡ ὁποία ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶναι ἀπορρίψιμος. εἰς τὴν περίπτωσιν δὲ ταύτην δὲν θὰ λαμβάνουν ἀπάντησιν παρὰ γιὰ ἕνα, τὸ καλύτερο ἀπὸ ὅσα στέλλουν.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΗΛ. ΜΑΝΩΛΑΤΟΝ. Οἱ πνευματικές ἀσκήσεις ἐδόθηκαν στὸν ἁρμόδιον συντάκτην, ὁ ὁποῖος θὰ σοῦ ἀπαντήσῃ ἀπὸ τὴν οἰκείαν στήλην. — ΔΙΟΝΥΣΙΟΝ ΡΑΥΤΟΠΟΥΛΟΝ, 'Υπαστυνόμον, Κέρκυραν. Δυστυχῶς δὲν ἐπρόφθασε τὸ τεῦχος τῆς 4ης Αὐγούστου. 'Εκτὸς τούτου, ἡ ὕλη τοῦ τεύχους ἐκείνου ἀνεφέρετο — ὡς θὰ εἴδετε — εἰς τὴν ἐξιστόρησιν τῶν ὅσων ἡ Κυβέρνησις ἐπετέλεσε κατὰ τὰ τελευταῖα 4 ἔτη. 1936—1940. Πάντως τὸ δημοσιεύομεν ἐδῶ:

4η ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Στὴ λάμψι Σου, ποὺ ἅγια πλημμυρίζει
τῆς χώρας μας μ' ἀτέλειωτη χαρὰ
τῆς νιότης ἡ ψυχὴ θὰ φτερουγίζῃ
μὲ διάπλατα τ' ἁγνά της τὰ φτερά.

Τοῦ Ρήγα εὐχή, ποὺ ξύπνησε τὴ δόξα
ἀκόνισε στὴ θεία Σου χαραυγὴ
τοῦ μάγου Κυβερνήτη μας τὴ δόξα
καὶ ἀκάθεκτος στὴ νίκη προχωρεῖ.

Κι' ἡ νίκη του ποὺ χτίζει Παρθενῶνες
καινούργιους στὴ φωτόλουστή μας γῆ
σ' ἄλλους τοῦ Περικλέους τώρα αἰῶνες
χρυσοῦς, τὴ νέα γενιά μας ὁδηγεῖ.

Μ' ἐσὲ 4η Αὐγούστου δοξασμένη
Θεόκλητη γλυκειά μας 'Εθναυγὴ
ἡ 'Ελλάδα μας δαφνοστεφανωμένη
σὲ ἄλλες καινούργιες δόξες φτερουγεῖ.

ΤΙΤΙΚΑΝ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ. 'Ενδιαφέρον τὸ γράμμα σου. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅσα καλὰ γράφεις γιὰ τὴ «Νεολαία». Μπορεῖς νὰ περάσῃς ἀπὸ τὰ Γραφεῖα καὶ νὰ ζητήσῃς ἀπὸ τὴν ὑπηρεσία διεκπεραιώσεως τὰ τεύχη, ποὺ σοῦ λείπουν. Τὰ ποιηματάκια δὲ μᾶς ἀρέσανε. Γράψε τὰ ἴδια πράγματα «ὄχι σὲ στιχάκια» καὶ θὰ δῇς πόσο πιὸ καλὰ καὶ πιὸ σωστὰ θὰ τὰ γράψῃς. Κοίταξε καὶ μόνη σου, Τιτίκα:

Γιὰ σένα νεολαία δὲν εὑρέθηκε
κανένας κυβερνήτης, μόνον ἕν' ἄστρο
φωτεινὸ μὲ λάμψι μαγικὴ
δυνάμωσε καὶ σοῦδωσε τὴ λάμψι
μιὰν αὐγή.

Λ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΝ. Λαμπρὸ καὶ θὰ δημοσιευθῇ σ' ἕνα ἀπὸ τὰ προσεχῆ τεύχη. — Γ. ΡΟΔΗΝ. Δύο τινὰ συμβαίνουν: ἢ πολὺ στρυφνὸ εἶναι ἢ δὲν ἔχει διόλου νόημα. Καὶ ὡς πρὸς τὸ ποίημα τὸ πρᾶγμα δὲν ἔχει καὶ πολὺ μεγάλη σημασία. Στὸ κάτω τῆς γραφῆς δὲν ξαναγράφεις ποιήματα. Τὸ κακὸ ὅμως εἶναι ὅτι ἡ ἴδια στρυφνότης παρατηρεῖται καὶ στὸ γράμμα σου. Καὶ ἄλλη φορὰ τὸ ἐγράψαμε: προσέξετε μὲ πόση σαφήνεια καὶ ἁπλότητα ὁμιλεῖ καὶ γράφει ὁ 'Αρχηγός. Κι' ὄχι μόνον ὅταν ἀπευθύνεται στοὺς μικρούς, ἀλλ' ἀκόμη κι' ὅταν ἀπευθύνεται πρὸς τοὺς μεγάλους. "Ας μᾶς σταθῇ καὶ σ' αὐτὸ — ὅπως σὲ τόσα ἄλλα — ζωντανὸ παράδειγμα.— ΗΛΙΑΝ ΠΑΠΑΝΑΝ, Σκαπανέα. 'Η φωτογραφία θὰ δημοσιευθῇ εὐχαρίστως, ἀλλὰ τὸ ποίημα ὄχι. Καὶ καλὸ ἂν ἦταν δὲν θὰ ἐδημοσιεύετο, ἐπειδὴ ἔχει πολλὲς καὶ ἀσυγχώρητες ἀνορθογραφίες γιὰ μαθητὴν Γ' τάξεως τοῦ Γυμνασίου καὶ μάλιστα Σκαπανέα! Πρόσεξε, 'Ηλία, τί λάθη ἔχεις: Χρηστὸς μὲ «η» ἀντὶ Χριστὸς μὲ «ι», θεὸς μὲ «θ» μικρὸ ἀντὶ Θεὸς μὲ «Θ» κεφαλαῖο, 'Ελληνικοῦ μὲ ψιλὴ ἀντὶ 'Ελληνικοῦ μὲ δασεῖαν. Ζῆτω μὲ περισπωμένην, ἐνῷ καὶ ἡ παραλήγουσα καὶ ἡ λήγουσα εἶναι μακραί. Καὶ πολλὰ ἄλλα. Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ σοῦ φανῇ περίεργο πῶς νὰ κάμῃς τόσα λάθη ἀφοῦ ξέρεις τὴν ὀρθὴ γραφὴ τῶν λέξεων ποὺ ἔγραφες λανθασμένα! Κι' ἐμεῖς ἀπορήσαμε. "Ε! συμβαίνει καμμιὰ φορὰ νὰ εἴμαστε ἀφηρημένοι. Θὰ μᾶς πῇς: πειράζει; 'Ασφαλῶς πειράζει. Καὶ πολὺ περισσότερο ὅταν γίνεται συχνά. Μεγάλες ζημιὲς εἰς βάρος μας μπορεῖ νὰ προκληθοῦν ἀπὸ τὴν πιὸ μικρὴ ἀφηρημάδα. Τὰ μάτια σου λοιπὸν δεκατέσσερα. — ΧΡΗΣΤΟΝ ΑΝΑΣΤΟΠΟΥΛΟΝ. Οἱ πνευματικὲς ἀσκήσεις ἐδόθησαν στὸν ἁρμόδιον συντάκτην. 'Επίσης καὶ τὸ ἀνέκδοτο. — ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΝ ΚΑΝΑΤΑΚΗΝ. Μᾶς ἔστειλες 111 στίχους καὶ στίχους σὰν κι' αὐτούς:

"Ω πατρὶς μήτηρ τοῦ κόσμου
διὰ μέσου τῶν αἰώνων,
κάθε πλάσμα ποῦπε «δῶσ' μου»
ἀπὸ δῶ ἢ ἐκ τῶν πόλων
ποῦπε «δῶσ' μου καὶ μὲ φῶς»
δὲν τ' ἀρνήθηκες ποσῶς!

Πές μας εἰλικρινῶς, Παναγιώτη, εἶναι ποίημα αὐτό; Πῶς σοῦ φαίνεται ἐκεῖνο τὸ «ποῦπε», τὸ «διὰ μέσου τῶν αἰώνων» (ἔκφρασις τετριμμένη) τὸ «ἐκ τῶν πόλων» τὸ «ποσῶς». Εἶσαι μαθητὴς τοῦ Γυμνασίου καὶ πρέπει νἄχῃς διαβάσει ποιήματα, τοὐλάχιστο στὰ νεοελληνικά σου. Πῶς λοιπὸν ἐτόλμησες νὰ στείλῃς πρὸς δημοσίευσιν τέτοιους στίχους καὶ μάλιστα ἑκατὸν ἕνδεκα (!) μὲ τὴν ὑπόσχεσι νὰ στείλῃς καὶ ἄλλους; Τὸ πεζό σου «Καλοκαιριάτικες πνοές» ἀσυγκρίτως καλύτερο, ὄχι ὅμως ἀκόμη γιὰ δημοσίευσι. Περιμένομε νὰ μᾶς στείλῃς ἄλλο προσεκτικώτερα γραμμένο καὶ μὲ συντομώτερες προτάσεις.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

'Υπὸ τοῦ γυμνασιάρχου Ι. Ν. Ξυροτύρη, συνεργάτου χρυσοῦ σήματος τῆς Ε.Ο.Ν. ἐν τῷ νομῷ Θεσπρωτίας, ἐξεδόθη εἰς κομψὸν τόμον παιδαγωγική του μελέτη μὲ τὸν τίτλον «Πῶς θέλω τὸν δάσκαλό μου» — (Κριτικὴ μαθητῶν).

Τύποις: «ΠΥΡΣΟΥ» Α. Ε.

